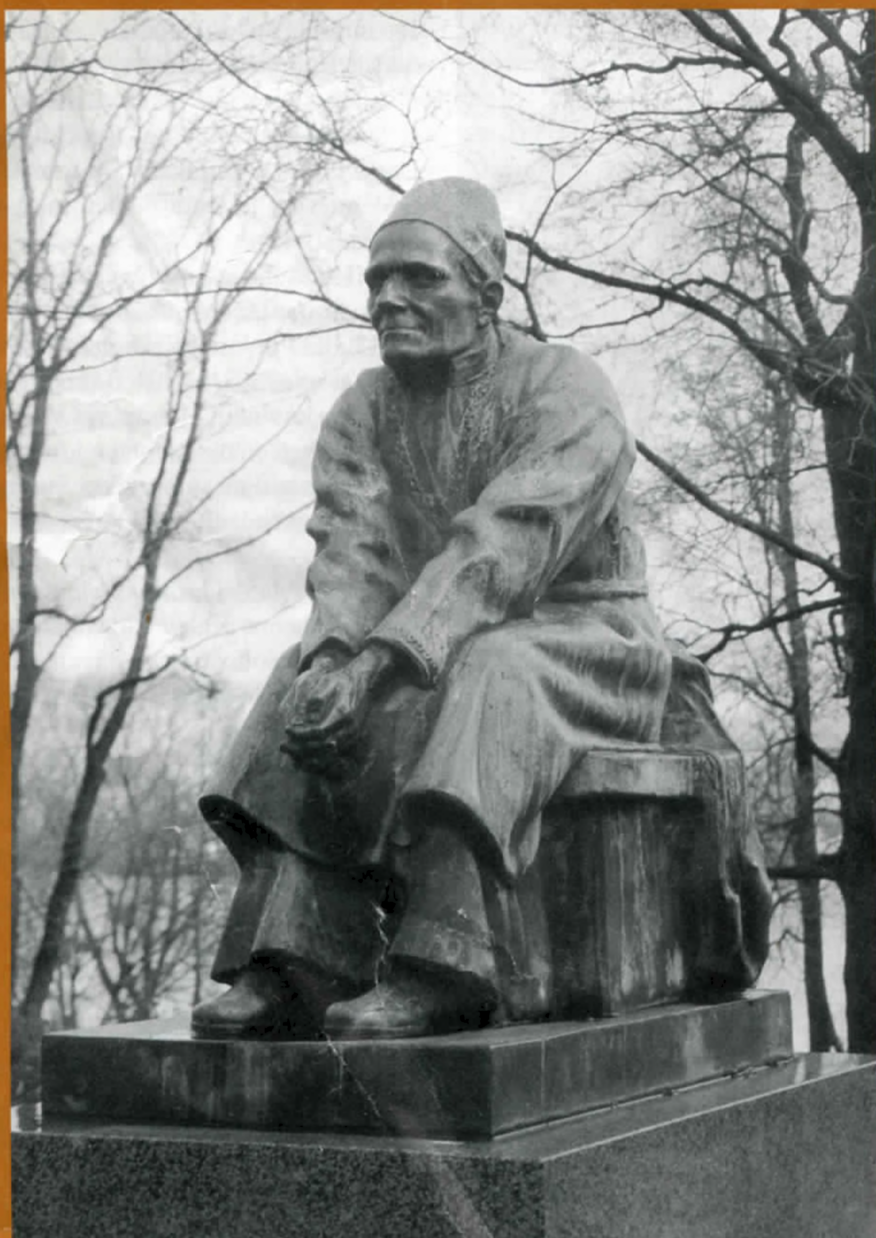
inkeriläisten VIESTI

1/2004

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30 - 20, Annikki Kelo.
Postisiirtotili 800012-306364.
Pankki Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €
½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2004
25 € kotimaahan, Ruotsissa 260 kr, muualle 30 €/v (300 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter,
ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Nordea 103150-1202761
Toimitus
Vt. **päätoimittaja** Toivo Iho
Toimitussihteeri Isabella Sihvola
☎0415191250
Toimituksen osoite
Hämeentie 103 A, 00550 Helsinki,
puh. ja faksi (09) 827 4796
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Iho,
Ruuduntie 7 H, 02130 Espoo

Inkerinmaan suuri runonlaulaja Larin Paraske

Tänä vuonna tammikuun kolmantena päivänä tuli kuluneeksi 100 vuotta suomalaisen kansanrunouden keskeisimmän hahmon, merkittävän runonlaulajan Larin Parasken kuolemasta. Hänen mittava runoaineistonsa kuuluu karjalais-suomalaisen kulttuurin korvaamattoman arvokkaisiin lähteisiin. Parasken runoihin kuuluu mm. sananlaskuja, itkuvirsiä ja arvoituksia. Häneltä tallennetut yli 32 000 säettä muodostavat suurimman yhdeltä laulajalta kerätyn runoaineiston Suomessa. Larin Paraske oli aikanaan suomalaisten tiedemiesten ja taiteilijoiden merkittävä inspiroija.

Larin Paraske syntyi Pohjois-Inkerin Lempaalan Miiskunmäen kylässä 27.12.1833 ja kuoli Sakkolan (Metsäpirtin) Vaskelassa 3.1.1904. Tämä inkeroisheimoon kuulunut Metsäpirtin Vaskelassa aikuisikänsä elänyt nainen on muodostunut runonlaulun symboliksi Suomessa. Larin Paraske lauloi kaikki runonsa suomeksi.

Runonlaulajan muistoa kunnioittaen tänäkin vuonna Kalevalanpäivänä jo perinteeksi muodostuneen tavan mukaan patsaalle tulivat laskemaan kukkia monet inkeriläisjärjestöt, Metsäpirtti Seura, Vaskelan Sukuseura ja Larin Parasken lasten jälkipolvet.

Kansikuvassa: Vuonna 1949 Hakasalmen puistoon Mannerheimintien viereen pystytetty Larin Parasken muistopatsas. Veistoksen on tehnyt v.1936 Alpo Sailo (1877 – 1955).

Teksti ja kuva Toivo Tupin

Niin kuin lastu lainehilla

Tämän lauseen olen nähnyt ensi kerran vanhan Inkeriläisten Viestin kannessa. Se oli tietynlaisena mottona sen ajan lehden tekijöille.

Siinä on ajatusta.

Siinä on runoutta.

Ja siitä ajasta lähtien, kun näin sen, tämä lause on ollut aina mielessäni.

Siinä on viisautta.

Ihmisen kohtalo on niin kuin se lastu, jota vie tuuli ja virta, eikä niitä pysty vastustamaan, niin voimakkaita ne ovat. Joskus kokonaiset kansatkin ovat kohtalon viemiä ja heittelemiä. Korkeimman kädessä vain usein on monen kansakunnankin kohtalo.

Näin on monesti tapahtunut myös minun kansalleni, inkerinsuomalaisille. Historiallisten tapahtumien myrskyt ja tuhoisien järisyttävien sotien viimat ovat koetelleet lukuisia kertoja inkerinsuomalaisia, repineet sirpaleiksi ja heitelleet maailman ääriin, mutta silti niistäkin rippeistä jotka ovat säilyneet, on aina versonut uutta kasvua. Korkeimman tahdosta kansassamme on aina säilynyt toivo ja se on auttanut vaikeimpinakin hetkinä. Muistaakseni Sanassa sanotaan, että pahimpia syntejä on epätoivo, ja sen kansani on pystynyt voittamaan. Kansamme on aina elänyt uskossa ja rakastanut Jumalaa. Se on auttanut meitä säilyttämään oma itsemme, meidän kielemme ja suomalaisuutemme. Pienenä hentona lastuna, joka laineita myöten vie viestejä inkeriläisille monia vuosia on ollut tämä Inkeriläisten Viesti.

Tänä vuonna on 45. vuosikerta, kun lehti ilmestyy. Inkeriläisten Viestin ensimmäinen numero, jonka kannesta olen lukenut lauseen: Niin kuin lastu lainehilla, ilmestyi vuonna 1959. Siitä on kulunut aikaa, vaihtunut lehden tekijöitä, mutta lukija on pysynyt uskollisena lehdelle. Siksi Viestin puolesta onkin syytä kiittää tätä uskollista lukijaa, joka odottaa aina uutta lehteä.

Suomen Inkeri-liiton 70-vuotisjuhlavuonna Inkeriläisten Viesti pysyy edelleenkin lainehilla. Toivotan meidän yhteiselle lehdellemme elinvoimaa pysyäkseen inkeriläisten yhteyssiteenä jatkossakin.

Toivo Tupin
toimittaja

Hyvät Inkeriläisten Viestin lukijat!

Paroni fon Munchausen tunnettiin siitä, että hän kykeni nostamaan omasta tukastaan itsensä suosta. Samanlaista temppua yrittää nyt Inkeriläisten Viestin toimitus kun se on päättänyt muuttaa tämän lehden numeron numeroksi 1/2004 muistaen hyvin, että numerot 11-12/2003 ovat jääneet tilaajille toimittamatta. Jos jotakuta miellyttää, saa tätä numeroa kutsua vaikka kolmoisnumeroksi.

Vakavammin puhuen: pahoittelemme lehden toimituksessa sattuneita viivästyksiä ja yritämme toimia niin, että lukijakuntamme voi olla lehteensä myös tässä suhteessa ainakin kohtuullisen tyytyväinen.

Toivo Tupin on jättänyt päätoimittajan tehtävät ja niitä hoitaa nyt toistaiseksi Inkeri-liiton puheenjohtaja Toivo Iho. Toimitussihteerinä jatkaa Isabella Sihvola. Inkeriläisten Viesti kiittää Toivo Tupinia hänen monista ansiokkaista artikkeleistaan ja toivoo vastakin näkevänsä niitä lehtemme palstoilla.

Inkeri-netti: www.inkeri.fi

Nykymaailmassa tiedonvälitys on nopeutunut niin huikeasti, ettei sitä takavuosina olisi voinut kuvitellakaan. Ennen tuntui mielikuvitukselta se mikä jo tänään on todellisuutta. Tietoa pystyy saamaan jopa maapallon toiselta puolelta samalla hetkellä kun sitä vaan halua. Kaiken tämän on mahdollistanut intemet. Mutta sen mukaan kun tietoa tulvii joka puolelta, niin siihen yhtä hyvin voi hukkua, löytämättä haluamaansa. Siinä tapauksessa apuna ovatkin erilaiset hakukoneet ja ennen kaikkea selkeät tiedot, joita tarjotaan. Ollakseen ajan tasalla on erittäin tärkeätä sijoittaa tietoa omasta toiminnasta internetiin. Tämä koske kaikkia, myös järjestöjä ja meidän inkeriläisjärjestöjä siinä mukaan luettuna. Tietoa inkeriläisistä ja inkeriläisjärjestöistä intemet on tarjonnut jo muutaman vuoden ajan ja sitä on löytynyt sekä yksityisiltä kotisivuilta, että eri järjestöjen nettisivuilta, mutta tähän asti ei ole ollut mitään yhtenäistä aloitussivua, jolta pystyisi pääsemään kaikille inkeriläisjärjestöjen sivuille. Ensimmäisten joukossa meillä Suomessa toimivista järjestöistä nettisivunsa (www.inkeri.com) avasi Inkerin Kulttuuriseura. Niiltä löytyy tietoa Inkerin historiasta, järjestön toiminnasta, on kerrottu muista järjestöistä (mm. Suomen Inkeri-liitosta) ja jopa on saanut lukea viiden viimeisimmän lehtemme Inkeriläisten Viestin jutut sähköisessä muodossa. Kulttuuriseuran nettisivuja on säännöllisesti päivitetty ja ne ovat toimineet. Nuoremmat ja hitaammin uudistuvat ovat Inkerikeskuksen nettisivut (www.inkerikeskus.fi), niiltä taas löytyy monia linkkejä muille sivuille. Inkerinmaalla toimivien järjestöjen ja Inkerin liiton nettisivut taas ovat välillä toimineet sen mukaan kun projekteista on löytynyt rahoitusta ja Viron Inkerinsuomalaisten liitolla aikaisemmin ei ole ollenkaan ollut omia nettisivuja. Ruotsin Inkeri-Liiton sivuja pystyy lukemaan vain osaamalla ruotsia ja nekään evät ole päivän tasalla. Tuntuu ettei Karjalan suomalaisten Inkeri-liitollakaan ole pitkää kokemusta tällä alalla.

Tässä tilanteessa paljon hyötyä on yhteistyöstä. Yhteisen verkon luominen voisi olla apuna ja selkeyttäisi tiedon haun. Järjestöillämme on kyllä ollut hyvin tiiviistäkin yhteistyötä jo niiden perustamisesta lähtien, mutta usein monien hankkeiden toteuttamisen tiellä esteeksi on tullut rahan puute.

Suomen työministeriö toteutti vuosina 1999 – 2003 UM:n lähialueyhteistyörahoilla Inkerinsuomalaisten tukiprojektia. Sen päätyttyä toiminta jatkuu edelleenkin UM:n myöntämän rahoituksen turvin, mutta pienimuotoisempana, eri hankkeina, joista yksi on tiedotustoiminnan kehityshanke. Projektin tiedotustoimintaa koskeva osuus käynnistyi tammikuun 2004 alussa pidetyssä inkerinsuomalaisten järjestöjen neuvottelutilaisuudessa. Silloin siellä päätettiin mm. toteuttaa yhteinen intemetportaali inkeriläisyydestä.

Intemet-sivustojen toteuttamista koskeva tilaisuus pidettiin 8. helmikuuta Helsingissä, jossa täsmennettiin inkeriläisliittojen tarpeet ja toivomukset tiedotustoiminnassaan. Projektipäällikkönä Työministeriön puolesta toimii Tarja Rantala. Hankkeen yhtenä pääkohtana pidetään www.inkeri.fi nettiportaalin avaamista. Tämä tulee sisältämään pääosin linkit liittojen omiin kotisivuihin ja muuhun inkeriläisaineistoon. Neuvottelutilaisuutta seurasi kolmen päivän koulutus.

Toivo Tupin

Vanha opisto tarjoaa uutta tietoa

Ryhmä inkeriläisten järjestöjen jäseniä Venäjältä ja Suomesta oli 9. – 11. helmikuuta Otavan Opiston koulutuksessa. Sen tavoitteena oli rohkaista eri maista tulevia Inkeri-liittojen aktiiveja päivittämään omia nettisivujaan ja tuottamaan sivuille tarkoituksenmukaista aineistoa. Koulutuksen järjesti työministeriö toteuttamansa inkerinsuomalaisten tiedotustoiminnan kehittämishankkeen puitteissa.

Suomen työministeriötä edusti projektipäällikkö Tarja Rantala.

Ryhmään kuuluivat pietarilaiset Inkerin Liiton nettisivujen ylläpitäjä Dmitri Huittari, Inkerin Liiton työllistämiskeskuksen työvoima-asiantuntija Veera Haapalainen, Inkeri-lehden kirjeenvaihtaja Ekaterina Ignatjeva ja Luterilaiset uutiset -lehden tiedotussihteeri Olga Klimenkova sekä Karjalan suomalaisten Inkeri-liiton puheenjohtaja Vadim Byrkland ja Karjalan Sanomien toimittaja Mihail Nezvitski Petroskoista. Suomea edustivat Matti Arminen ja Isabella Sihvola Helsingin Inkerikeskus ry:stä sekä Suomen työministeriön projektipäällikkö Tarja Rantala. Viron Inkerinsuomalaisten Liiton edustaja ei päässyt koulutukseen, siksi mukaan kutsuttiin paluumuuttaja Mikkelistä Riitta Pereläinen.

Opiston pitkä taival

Otavan Opistolla on pitkä, jos ei Suomen pisin, historia kansanopistojen alalla. Heikki Myyryläisen opiston 110-vuotispäiväksi julkaistua *Juuret syvällä, siivet korkealla* -kirjaa lainaten, opiston historiasta voi kertoa seuraavaa: "Keski-

Atk-luokka, joka toimi ryhmämme koulutuspaikkana, sijaitsee Otavan Opiston vuonna 1901 valmistuneen päärakennuksen alakerrassa.

Koulutukseen osallistuneet päärakennuksen portailla lähtöpäivänä. Eturivissä (vasemmalta) projektipäällikkö Tarja Rantala, Ekaterina Ignatjeva ja Dmitri Huittari Pietarista; toisessa rivissä: Riitta Pereläinen Mikkelistä, Veera Haapalainen ja Olga Klimenkova Pietarista ja Isabella Sihvola Helsingistä; ylärivissä: Vadim Byrkland ja Mikko Nezvitski Petroskoista ja Matti Arminen Helsingistä.

Savon Kansanopisto perustettiin Helsingin yliopiston savo-karjalaisen osakunnan aloitteesta vuonna 1892 Joroisiin, josta se muutti muutaman vuoden kuluttua Mikkelin eteläpuolelle Otavaan. Sinne valmistui vuonna 1901 puinen opistorakennus, joka edelleen toimii opiston päärakennuksena. Opiston nimeksi tuli vuonna 1926 Otavan kansanopisto ja vuodesta 1944 opisto on käyttänyt nimeä Otavan Opisto. Vuoden 2001 alussa Otavan Opiston omistajaksi tuli uusi Mikkelin kaupunki."

Otavan Opiston mottona on Juuret syvällä, siivet korkealla. Se viitaa niin pitkään historiaan kansanopetuksessa kuin myös nykypäivän opetuksen suuntauksiin. Nykyään opistossa on luultavasti tärkein ja suosituin tiedotus- ja viestintälinja. Sillä voi opiskella kaikkea, mikä liittyy viestintään: lehtijuttujen kirjoittamista, radio-ohjelmien valmistamista, valokuvausta, nykyisen tietotekniikan käyttöä edellä mainitussa jne. Sen lisäksi kesäaikataulussa vuodeksi 2004 on ilmoitettuina erilaisia luovia kursseja – akvarellimaalauskurssi, öljy- ja akryylimaalauksen jatkokurssi, rumpukurssi ja klassisen jazzin yhtyesoittokurssi – sekä sotainvalidinaisten kurssi ja näkövammaisten sopeutumisvalmennuskurssi. Lukuisat atk-kurssit tarjoavat mahdollisuuden suorittaa tietokoneen käyttäjän kortin osatentin.

Opistossa voi suorittaa myös ylioppilastutkinnon koska siinä toimii valmistava peruskoululinja maahanmuuttajille ja aikuislukio. Ylioppilaaksi voi tulla myös verkon kautta. Aikuisille tarkoitettu nettilukio toimii avoimessa Internetix-oppimisympäristössä, jossa voi opiskella etäisyyksistä ja ajankohdasta riippumatta.

Paljon uutta lyhyessä ajassa

Otavan Opisto sijaitsee hyvin kauniilla paikalla 13 kilometriä Mikkelistä lounaaseen. Saapuessamme perille ilma selkeni ja alkoi kunnon pakkaset paukkua. Aurinkoinen ilma lisäsi maisemien viehät-

Kolme päivää olivat täynnä opiskelua.

Jouni Karnasaari opetti äänenkäsittelyn salaisuuksia.

tävyyttä. Helsinkiläisenä olen jo unohtanut, minkälaisen kunnon talven pitää olla. Paksu lumipeite teki ympäristön puhtaan valkoiseksi. Eikä pakkanenkaan tuntunut niin purevalta, miltä se kosteassa ilmastossa tuntuu.

Saapumisiltana asuntojen hoitaja Leena Paasonen näytti meille huoneemme ja koko ryhmä painui pehkuihin pitkän ja rasittavan päivän jälkeen, johon mahtui noin nelituntinen neuvottelu Inkerikeskuksessa Helsingissä sekä matka junalla ja bussilla Otavaan.

Kolme päivää olivat täynnä opiskelua. Ensimmäisen päivän aamuna Otavan Opiston rehtori Kaisa Lindström toivotti meidät lämpimästi tervetulleiksi ja sitten se alkoi. Ensimmäisenä päivänä saimme tietää Otavan Opistosta ja sen historiasta Jari Sarjalta. Kahvitauon jälkeen oli kouluttajien ja koulutuksen esittely. Myös opiskelijat esittelivät itsensä. Projektipäällikkö Tarja Rantala kertoi koulutuksen taustoista ja tavoitteista. Lounaan jälkeen Jouni Karnasaari aloitti lyhyen, mutta hyvin tiiviin kuvankäsittelykurssin, joka jatkui seuraavana päivänä heti aamiaisen jälkeen.

Lounaan jälkeen alkoi äänenkäsittelynkurssi, jonka vetäjänä oli Janne Pajarinen. Olimme toistemme haastattelijoina ja sitten saimme tietää, miten haastattelua editoidaan, miten lisätään musiikki, poistetaan sivuäänet, vaihdetaan kappaleiden paikkaa jne. Päivän lopussa tuntui jo, että päässäni kaikki asiat ovat menneet sekaisin enkä enää koskaan saa niitä järjestykseen.

Kurssin viimeisenä päivänä alkoi materiaalin kokoaminen nettisivulle Nexus-ohjelmalla, joka oli kaikille uusi. Ajan puutteen takia atk-opettajamme Jari Sarja teki valmiiksi sivun pohjan ja kurssin osanottajat harjoittelivat sen päivitystä ja aineiston sijoittamista sivulle käyttäen hyväksi kaikkea sitä aineistoa, minkä he olivat valmistaneet edellisinä päivinä. Ja se olikin pieni pettymys. Kaikkia kiinnosti, miten nettisivut valmistetaan, mutta loppujen lopuksi vastausta siihen kysymykseen ei kurssin aikana saatu.

Mutta kaikki loppuu aikanaan. Loppukahvin jälkeen ryhmämme kerääntyi bussipysäkille ja siitä alkoi matka kotiin. Junan ikkunasta vilahti vielä kerran Otavan Opisto ja rivitalo, jossa vietimme kolme yötä. Hyvästi, Otava! Tai ehkä näkemiin?

Isabella Sihvola

Otavan opiston ruokalan tavallinen, mutta maukas ja riittoisa ruoka, ystävällinen henkilökunta ja viihtyisä ympäristö tekivät vaikutuksen.

Kesätyöpaikka – porras vakituiseen työhön?

Reima Kapanen on pitkään maahanmuuttajatyötä tehnyt helsinkiläinen sosiaaliohjaaja, joka nykyisessään tehtävässään Majakka-Beacon-projektin työnetsijänä pyrkii osaltaan madaltamaan maahanmuuttajien työllistymiskynnystä. Kapasen mielestä nykyisessä tilanteessa kannattaisi edelleen voimakkaasti panostaa maahanmuuttajien osaamisen kehittämiseen, mutta entistä enemmän myös siihen, että työnantajapuolella havaittaisiin maahanmuuttajissa piilevät mahdollisuudet. Monessako yrityksessä koulutetaan viennin edistämiseksi henkilökuntaa suurin kustannuksin uuden markkina-alueen tapojen, kulttuurin ja kielen oppimiseen sen sijaan, että palkattaisiin kohdealueelta tullut maahanmuuttaja, jolla kulttuurin "sisäistämisen" lisäksi on tuomisinaan alakohtainen ammattitaito? Maahanmuuttajien kyvykkyyttä arvioitaessa kaivataan kokonaan uudenlaista ajattelua. Sen sijaan, että listataan puutteita, tulisikin korostaa niitä tietoja ja taitoja, joita heillä on tarjottavanaan.

Vuosittain kesäkaudeksi, toukokuun ja syyskuun väliselle ajanjaksolle avautuu pääkaupunkiseudulle tuhansia määrä-aikaisia työpaikkoja. Virallisesti "kesätyöpaikkaa" ei ole olemassakaan, mutta käsite on vakiinnuttanut asemansa juuri tästä jokavuotisesta työpaikkojen määrän lisääntymisestä kesäkaudeksi. Työtä vaille olleille tilanne näyttää hetken valoisammalta, mutta on hyvä huomata, että juuri näistä työpaikoista tulevat kilpailemaan opinnoistaan vapautuvat koululaiset ja opiskelijat.

Vaikka suomalaiset vaikuttavat valoisaan vuoden aikaan vapautuneemmilta ja suhtautuminen kanssaihmisiin ja yhteiskunnan asettamiin normeihin näyttää olevan vähemmän "jäykkää" pitkään talvikauteen verrattuna, on hyvä huomata, että kesäkaudeksi avautuvien työpaikkojen taustalla on monien yritysten kannalta juuri tuolle jaksolle lisääntyvä menekki. Toisin sanoen, esimerkiksi matkailuelinkeino ja osin elintarviketuotanto, ja näihin liittyvät alihankkijat lukuisine avautuvine työpaikkoineen saavat merkittävän osan vuosituloksestaan tällä jaksolla. Kesätyöpaikkoja avautuu myös siksi, että yritysten vakituisen henkilöstön lomat ajoittuvat lyhyelle kolmen kuukauden jaksolle.

Työnantajat suhtautuvat kausityöläisten rekrytointiin vakavasti. Työntekijän sitoutumishalu ja kyky nopeaan uusien asioiden oppimiseen sitoutumiseen ovat työnantajan kiinnostuksen kohteena erityisesti, kun kyseessä ovat suhteelliset lyhyet, määrä-aikaiset työsuhteet. **Työnantajien vakavaa suhtautumista osoittaa myös se, että**

kesätyöpaikkoihin liittyviä sopimuksia tehdään jo alkuvuodesta. Työnantajat haluavat olla varhain liikkeellä. Kesätyöpaikat ovat jo nyt jaossa!

Kesäkauden työsuhteissa noudatetaan työsopimuslain suhteen normaaleja, määräaikaiseen työsuhteeseen liittyviä ehtoja. Tarkasteltaessa irtisanomissuojaa, työntekijän tai työnantajan oikeuksia ja velvollisuuksia rajaukset toimivat, kuten työsuhdetta koskevissa säännöissä yleensäkin edellytetään. Tarkoitan tällä sitä, että "kesätyösuhteiden" sopimusehdoissa ei noudateta keveimpiä versioita. Palkasta neuvoteltaessa lähtökohtana ei käytetä matalampia taulukkoja. "Kesätyösuhde" on kaikilta osin yhtälailla vakavasti otettava, molempia osapuolia sitova työsuhde, kuin kauden ulkopuolella solmittavatkin työsuhteet.

Lyhytaikaisessakin työsuhteessa kannattaa pohtia järjestäytymisen merkitystä. Jos kuulut alasi ammattiliittoon, on saatavillasi maksutonta juridista apua työsuhteeseen liittyvissä riita-asioissa. On myös muistettava, että ansiosidonnaisen päivärahan saamisen edellytyksiin kuuluva työssäoloehto karttuu lyhyidenkin työsuhteiden kautta. Päätöksen liittymisestä teet luonnollisesti itse. Lisää tietoa saat esimerkiksi työpaikkasi luottamusmieheltä.

Kesätyöpaikkoja löytyy sieltä, mistä avoimet työpaikat yleensäkin. Työhallinnon "mol-sivuilta", internetin muista hakulähteistä (esim. www.uranus.fi on hyvä!), sanomalehdistä, työvoima- ja koulutuslehdestä. Älä unohda työnantajien suoria rekrytointisivuja, esim. www.hel.fi > avoimet työpaikat. Useimmilla suurilla työnantajilla, esimerkiksi kaupan keskusliikkeillä, kuten KESKO, on omat internet-sivunsa, johon voit jättää hakemuksesi. **Mutta läheskään**

kaikki työnantajat eivät käytä näitä kanavia.

Merkittävä osa kesätyöpaikoista välittyy kuulopuheiden perusteella. Työnantaja siis kertoo työpaikalla, että kesäksi tarvitsisimme joitakin kausityöntekijöitä. Viesti kulkee työyhteisön kautta työntekijöiden perheisiin ja tuttavapiiriin. Erityisen tärkeätä on oivaltaa se, että kesätyöntekijöitä hankkiessaan työnantaja arvostaa niitä **myönteisiä kokemuksia**, joita on kertynyt edellisen kauden työntekijöistä. Tässä korostuu kesätyöpaikan tarjoama **mahdollisuus pysyvämpään työpaikkaan**. Suhtautuessasi kesätyöhösi vakavasti, saatat varmistaa itsellesi työpaikan seuraavaksi kesäksi. Erittäin hyvänä suosituksena vakituisempaan työsuhteeseen toimii hyvin hoidettu kesätyö.

Vaikka "kesätyöpaikka" työlainsäädäntöön liittyvissä yksityiskohdissaan ei ole mitenkään "vähemmän virallinen", niin työnhaussa kannattaa ottaa käyttöön hieman erilaiset välineet kuin muulloin. On nimittäin niin, että erityisesti näiden työpaikkojen jaossa työnantajat arvostavat luovuutta ja oma-aloitteisuutta. Suora yhteydenotto työnantajaan reippaan esiintymisen säestämänä tuottaa helpommin tulosta juuri näiden työpaikkojen suhteen. Puuttuva työkokemus, tai vajavainen koulutus saattavat usein olla esteenä vakituisemmalle työllistymiselle, mutta **kesätyöntekijää arvioidessaan** työnantaja uskoo motivaation, oppimishalun ja ulkoisen esiintymisen korvaavan puutteita mainitulla alueilla.

Liikkeelle kannattaa lähteä heti! Onnea työnetsintään!

Reima Kapanen
Työnetsijä

Majakka-projekti

Työhyvinvointi

Riittääkö ihmiselle se, että hän on saanut työpaikan, käy töissä ja saa siitä palkkaa? Voiko työntekijä myös odottaa, että hän tuntee olonsa työpaikalla hyväksi ja turvalliseksi?

Kyllä voi. Silloin on kyse työhyvinvoinnista.

Työhyvinvointi on laaja käsite, joka otettiin Suomessa käyttöön reilut 20 vuotta sitten ja se on siitä alkaen kehittynyt monin tavoin. Se perustuu työterveyshuoltolakiin ja työturvallisuuslakiin ja sisältää erilaisia ihmisen työkykyä ylläpitäviä toimintoja. Kyse on työntekijän, työyhteisön, työnantajan ja työterveyshuollon yhteistyöstä, jonka vaikutukset näkyvät työpaikan normaalissa arjessa. Tavoitteena on edistää ja tukea ihmisen kykyä tehdä työtä tyytyväisenä ja terveenä eläkkeelle siirtymiseen asti. Tällaista toimintaa työpaikalla kutsutaan tyky-toiminnaksi.

Yksi työkykyyn liittyvä asia on työssä jaksaminen. Työnantajan on huolehdittava, että työ ja työympäristö ovat turvallisia. Ne eivät saa vaarantaa ihmisen henkeä, fyysistä tai psyykkistä terveyttä. Esimerkiksi työtilojen on oltava asialliset ja työvälineet kunnossa tai työhön kuuluu mahdollisimman vähän hankalia työasentoja. Työntekijän velvollisuus on luonnollisesti kertoa työnantajalle, jos hän huomaa näissä puutteita. Hän voi myös ehdottaa parannuksia.

Työnantaja voi halutessaan myös kannustaa ja tukea työntekijää liikuntaharrastuksessa, jotta tämä olisi mahdollisimman terve. Käytännössä se voi olla vaikka työpaikan jumpparyhmä tai alennuslippu uimahalliin. Psyykkisesti raskaassa työssä työnantaja voi tarjota työntekijälle mahdollisuuden osallistua työnohjaukseen.

Toinen työkykyyn liittyvä asia on työn hallinta. Eri ammateissa vaaditaan työntekijältä siihen kuuluvaa osaamista. Nykyaikana työn vaatimukset kuitenkin muuttuvat koko ajan ja kerran suoritettu ammattitutkinto ei aina ole riittävä koko työuran ajan. Työnantaja järjestää työntekijöilleen koulutusta aina, kun työhön tulee uusia osaamisen alueita. Toisaalta työntekijän on myös oma-aloitteisesti huolehdittava siitä, että ammattitaito pysyy kunnossa. Hän voi vapaa-aikanaan lukea ammattilehtiä, opiskella lisää tai ehdottaa esimiehelleen, että pääsisi jollekin tietylle kurssille. Työpaikalla voidaan myös vaihtaa työtehtäviä, jotta työ ei kävisi liian yksipuolisesti rasittavaksi tai yksitoikkoiseksi.

Kolmas työkykyyn liittyvä asia on osallistuminen. Työntekijä on osa työyhteisöä ja myös työpaikkansa edustaja työn ulkopuolella. Jokainen työntekijä vaikuttaa siihen, minkälainen ilmapiiri työpaikalla on. Avoimessa, erilaisuuden hyväksyvässä ja ystävällisessä ilmapiirissä on helppo tehdä työtä ja ottaa tarvittaessa puheeksi vaikeitakin asioita. Ongelmatilanteissa asia on hyvä käsitellä silloin kun se on ajankohtainen. Aina voi puhua myös esimiehen kanssa ja jos ongelma ei selviä tai jatkuu pitkään, voi ottaa yhteyttä työterveyshuoltoon tai lopulta työsuojelupiiriin. Työnantaja voi edistää työpaikan hyvää ilmapiiriä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta esimerkiksi järjestämällä yhteisen illanvieton tai liikuntapäivän.

Työn ei siis tarvitse olla pelkkää tehtävän suorittamista. Työniloa tuottaa se, kun huomaa kehittyvänsä työssä ja pysyy terveenä. Oma myönteinen asenne ja joskus myös huumori pitävät yllä niin omaa kuin muidenkin hyvinvointia. Kyse on siis työhyvinvoinnista.

Kuntoutusluotsi Jaana Lehdonvirta
Kuntoutussäätiö, Majakka-projekti

UUTISIA KARJALASTA

Uusi hallinto – uusi suunnitelma

Liittomme on valinnut yleiskokouksessa 1. helmikuuta Vadim Byrklandin uudeksi puheenjohtajaksi, Eino Kiurun varapuheenjohtajaksi, tilintarkastajan ja hallinnon. Ensimmäistä kertaa yleiskokouksessa käsiteltiin ja vahvistettiin järjestömme pitkäaikainen kehityssuunnitelma.

USP:n aluekokous Hatsinassa

Lähestyy kansainvälinen suomalais-ugrilaisten kongressi. Tällä kertaa se pidetään Virossa 15. – 19.08.2004. Foorumin pääaiheeksi tulee: Nuoriso – meidän tulevaisuutemme.

Inkeriläisjärjestöjen edustajat kokoontuivat sen yhteydessä Hatsinassa 14. helmikuuta. Kokouksen päätavoitteena oli valita inkeriläisten edustajia konferenssiin.

Jonon kartoitus Karjalassa

Tammikuun puolessavälissä monet Petroskoissa asuvista inkeriläisistä saivat kirjeen Suomen Pietarin pääkonsulaatista. Mukana olevan lomakkeen perusteella konsulaatti tarkistaa Suomeen muuttojonon tilannetta Karjalassakin.

Vaikka eivät kaikki inkeriläiset Karjalassa ole ehtineet saada kirjettä Pietarista, voi jo puhua ensimmäisistä tuloksista. Karjalan suomalaisten Inkeri-liiton toimistossa aavistettiin, että useat inkeriläiset ottavat yhteyttä siihen saatuaan kirjeen Pietarin pääkonsulaatista, mutta siellä ei odotettu niin suuria määriä yhteydenottoja. Paitsi lukuisia puhelinsoittoja monet tulivat käymään toimistossa. Keskusteluissa tuli ilmi mielenkiintoisia asioita. Esimerkiksi on tapauksia, että kun ihmiset joskus 1990-luvulla saivat jononumeron jotain **4000**, niin nyt monen odotusvuoden jälkeen lomakkeeseen punaisella merkitty jonon numero on lähellä **14 000**! Eli on tapahtunut etenemistä mutta toiseen suuntaan!

Uusi luterilaisen kirkon rakennus Petroskoihin

Petroskoin luterilainen seurakunta toivoo että keväällä 2004 aloitetaan uuden kirkon rakennustyöt. Rakennuksen piirustuksia ei ole vielä saatu, mutta jo tiedetään, että uusi kirkko tulee olemaan huomattavasti nykyistä isompi – noin 350 istumapaikkaa. Lisäksi seurakunta saa riittävästi uusia tiloja omaa toimintaa varten.

Uudet viisumimaksut

Suomen Pietarin pääkonsulaatin tiedotteen mukaan vuoden 2004 alusta kaikkien viisumien hinta tulee olemaan 35 €. Heinäkuun 2005 jälkeen kaikkien Schengen-maiden viisumihinnat ovat samat. Tämä EU:n päätös ei koskee kuitenkaan Suomen oleskelu- ja työlupien hintaa, joista maa voi päättää itse.

Eino Karhun merkkipäivä

Kuuluisa suomalaisen ja karjalaisen kirjallisuuden tutkija, filosofian tohtori Eino Karhu täytti 27. marraskuuta 80 vuotta. Inkeriläissyntyinen Eino on työskennellyt 1950-luvulta alkaen Karjalan tiedekeskukseen kuuluvassa kielen, kirjallisuuden ja historian laitoksessa.

Vadim Byrkland

UUTISIA INKERISTÄ

Uuden opintovuoden haasteita

Uusi suomen kielen opintovuosi on alkanut 12. tammikuuta Inkerin Liitossa. Niin kuin viime vuonnakin kieliopetus järjestetään 20 ryhmässä, joista 10 on Pietarissa ja 10 eri puolilla Leningradin aluetta. Lisäksi on perustettu 2 lasten kieliryhmää. Yhteensä alkeis- ja jatkokursseilla suomea on alkanut opiskella yli 500 IL:n jäsentä. Paluumuuttovalmennus järjestetään pääkonsulaatin ja työministeriön voimin erikseen, Suomeen pyrkivien ryhmiä on 7: Pietarissa, Hatsinassa ja Käkisalmessa.

Pietarissa pidettiin joulukuussa ensimmäiset inkerinsuomalaisten paluumuuttajien kokeet. Tulevat paluumuuttajat läpäisivät ne melko hyvin: 50 testattavasta 14 hylättiin ja 36 hyväksyttiin. Kokeet sekä vapaaehtoisten opiskelijoiden kasvaneet vaatimukset asettavat uusia haasteita yhdistyksen järjestämälle kieliopetukselle. Osa IL:n suomen opettajista on jo omatahtoisesti suorittanut kansainvälisesti hyväksytyn YKI:n (yleinen kielitutkinto) testin Suomessa.

Tukea yrittäjille ja hoitajille

Suomen työministeriö rahoittaa tänä vuonna Inkerinsuomalaisten yrittäjyys- ja matkailupalvelujen kehittämishanketta. Se tarkoittaa, että jo aikaisemmin koulutuksen saaneet ja omia yrityksiä perustaneet inkeriläisyrittäjät saavat ilmaista konsultointia yrittäjähautomotoiminnan puitteissa mm. IL:n työllistämiskeskukselta. Inkeriläistyövoimatoimistossa tätä työtä tekevät asiantuntijat Veera Haapalainen ja Jelena Tikka. Suosittuihin konsultointitilaisuuksiin kokoontuu kerran kuussa monta yrittäjää. Työvoimatoimistomme arvioinnin mukaan oman yrityksen Pietarissa ja Leningradin alueella on jo perustanut kymmeniä inkerinsuomalaisia.

Matkailualan yrittäjyydestä kiinnostuneille tarjotaan jatkokoulutusta. Tammikuussa Hatsinassa pidettiin kaksi lyhyttä koulutusjaksoa. Kouluttajana oli Suomen matkailun kehitys Oy (projektipäällikkö Merja Wahlroos). Toinen koulutusjakso 31.1. – 1.2. sisälsi harjoittelua, uusyrittäjät järjestivät bussikierroksen Hatsinan piirissä.

Tammikuussa jatkui myös Jyväskylän ammattikorkeakoulun järjestämä vanhusten palvelutalojen henkilöstöjen täydennyskoulutus. Tätä projektia rahoittaa Suomen sosiaali- ja terveysministeriö.

Valeri Luukan tauluja Marmoripalatsissa

Nevan rantakadulla sijaitseva Marmoripalatsi on Pietarin parhaimpia näyttelytiloja. Siinä avattiin 22. tammikuuta Valeri Luukan, joka täytti avajaispäivänä 59 vuotta, Voittaminen-taidenäyttely. Kolmessa salissa esitetään Luukan nelisenkymmentä taulua eri vuosilta. Taiteilijan kaikki teokset ovat abstraktisia. Ne herättävät jokaisen katsojan tunteita ja mielikuvia. Ne säteilevät positiivista energiaa. "Muutamista muotokuvista näin selvästi kuinka hyväntahtoisesti Valeri suhtautuu ihmisiin", kertoo kuvataiteen ystävä Nadja Osmak.

Valeri Luukka on niitä harvinaisia

inkeriläistaiteilijoita, jotka ovat jääneet asumaan Inkeriin. Hän on syntynyt vuonna 1945 Jaroslavlin alueella, mihin hänen vanhempansa joutuivat pian Suomesta palattuaan. Vuonna 1977 Valeri valmistui Pietarin Repinin taidekorkeakoulusta ja vuonna 1983 hänet hyväksyttiin Venäjän taiteilijaliiton jäseneksi. Taiteensa omalaatuisuus toi Valerille sekä toimeentuloja että kunniaa. Luukan tauluja on ympäri maailmaa yksityiskokoelmissa ja monissa tunnetuissa museoissa Louvren saakka. Italian taiteilijayhdistys valitsi Valeri Luukan jäsenekseen vuonna 1990.

Leningradin saarto ei unohdu

Toinen maailman sota ja Leningradin saarto olivat menneen vuosisadan verisimpiä ja kauheimpia tapahtumia. Inkerinsuomalaiset joutuivat niiden myllerryksiin, joista selviytyivät hajotettuna ja syyttömästi rangaistuna kansana. Hirvittävänä talvena 1941-42 Leningrad pystyi puolustautumaan mm. inkerinsuomalaistenkin panoksen ansiosta. He taistelivat rintamilla, olivat kaupungin tehtaissa töissä, naiset nostivat soista turvetta toimittaen polttoainetta Leningradin voimaloihin... Niin kuin muut he kuolivat nälkään ja pommituksiin... Ja silti saivat karkotuspassin Siperiaan. Ei sitä voi unohtaa koskaan.

Koko maata kattavalla NTV-televisiokanavalla esitettiin kahtena tammikuun iltana perusteellinen dokumentti Leningradin saarrosta. Ensimmäisen kerran sen yhteydessä filmissä kerrottiin inkerinsuomalaisten ja muiden "epäluotettavien" kansojen kohtalosta. Inkerin Liitto auttoi toimittajia tiedon ja haastateltavien löytämisessä. 27. tammikuuta kaupunki juhli Leningradin saarron

poiston 60-vuotisjuhlaa. Piskarjovkan hautausmaalla laskettiin seppeleitä. Muiden joukossa siellä oli piispa Kuukaupin johtama Inkerin kirkon virallinen valtuuskunta.

Mietteitä ääneen

Uusi 2004 vuosi on alkanut juhlimisilla. Tammikuun alussa Venäjällä ei tapahdu mitään mainitsemisen arvoista. Uudenvuoden juhlien jälkeen juhlitaan ortodoksijoulua, sitten kummallista "vanhaa uutta vuotta" eli päivät menevät hauskasti krapulan merkeissä.

Tammikuussa uusi viime joulukuussa valittu parlamenttimme alahuone duama järjestäytyi ja aloitti toimintansa. Siinä ei ole edustettu yhtäkään demokraattista puoluetta, ne eivät pystyneet haravoimaan kansalaisilta tarvittavaa 5 prosenttia ääniä. Kansamme ei tarvitse demokratiaa? Pikemminkin se ei ymmärrä mitä varten demokratia on keksitty ja miten sitä voi käyttää. Duumaan kuuluvat nyt vain Putinin varsinaiset puolustajat Yhtenäisestä Venäjästä, kommunistit, Putinia puolustavat ex-kommunistit Kotimaa-liitosta ja Putinia aina äänestävät zhirinovskilaiset. Tulevan neljän vuoden aikana ei tarvitse seurata Venäjän politiikkaa, kaikki tulee tapahtumaan niin kuin herra presidentti sanoo. Kukaan täällä ei epäile, että maaliskuun vaaleissa Putin valitaan seuraavaksi presidentiksi.

Yllä mainitut puolueet eivät ymmärrä kansallisuusproblematiikkaa laisinkaan ja osaavat käsitellä sitä vain heidän edustamansa enemmistön kannalta. Kansallisvähemmistöjen aseman paranemista tuskin voi odottaa. Jottei se muuttuisi huonommaksi meidänkin on syytä taistella.

Wladimir Kokko
Pietari, 4.2.2004

Maahanmuuttajien elinoloja Suomessa on selvitetty

Tilastokeskus teki vuonna 2002 tutkimuksen, jossa selvitettiin venäläisten, virolaisten, somalialaisten ja vietnamilaisten elinoloja Suomessa. Tutkimuksessa esitettiin kysymyksiä, jotka koskivat mm. vastaajien terveyttä, suomen ja ruotsin kielen osaamista, koulutusta, asumista ja työtä.

Tutkimukseen osallistui yhteensä 1362 venäläistä, virolaista, somalialaista tai vietnamilaista maahanmuuttajaa. Nämä maahanmuuttajaryhmät valittiin siksi, että venäläiset ja virolaiset ovat suurin maahanmuuttajaryhmä Suomessa. Somalialaiset ja vietnamilaiset puolestaan edustavat tutkimuksessa Suomen uutta ja vanhaa pakolaisväestöä. Suurin osa vastanneista asuu pääkaupunkiseudulla.

Maahanmuuttajien elinolotutkimuksen vastaukset osoittavat, että neljän maahanmuuttajaryhmän palkansaajat ovat mukautuneet suomalaisiin työmarkkinoihin. Vastanneista somalialaisista 60%, ja noin joka kolmas venäläinen ja virolainen työskentelee julkisella sektorilla. Sen sijaan vietnamilaisista vain 10 prosenttia on julkisen sektorin palveluksessa. Valtaosa maahanmuuttajista on pysyvissä työsuhteissa; poikkeuksena ovat somalialaiset, joista yli puolet on määräaikaisissa työsuhteissa.

Tutkimukseen osallistuneista maahanmuuttajista noin puolet on sellaisessa työssä, johon he ovat saaneet koulutuksen. Samanlainen tilanne on myös suomalaisilla. Maahanmuuttajien mielestä työllistymistä omaa koulutusta tai ammattia vastaavaan työhön vaikeuttavat seuraavat asiat: Suomessa ei ole koulutusta vastaavaa työtä, omalla alalla on paljon työttömyyttä, puutteellinen kielitaito, koulutus tai todistus ei kelpaa, työhaastattelu epäonnistui ja työnantajan ennakkoluulot.

Tulosten mukaan virolaisia maahanmuuttajia oli töissä saman verran kuin vastaavanikäisiä suomalaisia (yli 70%). Vastanneista venäläisistä ja virolaisista noin puolet oli työelämässä ja somalialaisista noin kolmannes. Maahanmuuttajien palkka on kuitenkin huomattavasti alempi kuin suomalaisilla. Suuri osa maahanmuuttajista on työssä julkisella sektorilla (kunnat, valtio).

Suomalaisessa työelämässä on tavallista, että työntekijät vaihtavat työpaikkaa ja ammattia. Monet maahanmuuttajatkin (venäläisistä ja virolaisista 65% ja somalialaisista ja vietnamilaisista 27%) ovat vaihtaneet ammattia Suomeen tulonsa jälkeen.

Tämän tutkimuksen perusteella maahanmuuttajat itse pitävät rasistista syrjintää työttömyytensä syynä. Puolet somalialaisista ja joka neljäs muihin maahanmuuttajaryhmiin kuuluneista vastaajista on käsityksensä mukaan kohdannut rasistista syrjintää työpaikkaa hakiessaan.

Tutkimus siis selvittää neljän maahanmuuttajaryhmän elinoloja eri näkökulmista. Yllä olevassa on referoitu pelkästään työhön liittyviä tutkimustuloksia. Tutkimus ei tietenkään anna kokonaiskuvaa kaikkien maahanmuuttajien elinoloista Suomessa, mutta sen toivotaan herättävän keskustelua maahanmuuttajien asemasta ja elämän laadusta Suomessa.

Työnhaun kannalta merkittävä tulos oli se, että työelämässä olevista maahanmuuttajista suurin osa oli saanut työpaikan tuttavan välityksellä Toiseksi eniten työpaikkoja saatiin itse kysymällä ja työvoimatoimiston kautta. Lehti-ilmoitusten ja internetin välityksellä saatiin myös työpaik-

koja, mutta tehokkain kanava oli kuitenkin oma aktiivisuus ja omien tuttavien kautta työpaikan etsiminen. Myös suomalaiset saavat tutkimuksen mukaan parhaiten työpaikkoja itse kysymällä ja tuttavien kautta.

Maahanmuuttajat ovat enimmäkseen pysyvissä työsuhteissa kuten suomalaisetkin, poikkeuksena olivat somalialaiset, joista yli puolet oli määräaikaisessa työsuhteessa. Työssä olevilta kysyttiin kuukausipalkkaa veroja vähentämättä (brutto). Tulosten mukaan enin osa maahanmuuttajista ansaitsee alle 1 680 euroa kuukaudessa.

Lisätietoja:
Maahanmuuttajien elinolot
– Venäläisten, virolaisten, somalialaisten ja vietnamilaisten elämää Suomessa 2002

Kirsi Pohjanpää
Seppo Paananen
Mauri Nieminen
(Tilastokeskus 2003)

Lukijan kynästä

MUISTOJEMME INKERI

Antti Kekkonen

Oli syntymäkotimme Inkerinmaalla
tuuheitten puitten alla.
Siellä opimme ensiaskeleet,
ja leikimme pihamaalla.

Kävimme kansakoulua
tietoja omaksumassa.
Taloustiedot opimme
kotimme askareissa.

Kävimme usein pelloilla
kasveja istuttamassa.
Kun kasvit olivat juurtuneet,
kävimme kasveja hoitamassa.

Sota meidät yllätti
keskellä touhujamme.
Toiset vietiin Siperiaan,
toiset joutuivat sodan alle.

Nälkä tappei ihmisiä,
paljon kuoli haavoihinsa.
Se oli kauhea koetus,
sota pauhasi raivoissansa.

Mutt' Suomen kansa muisti meitä
Onnettomaan aikaan.
Kutsui meitä Suomehen
ja antoi meille ruokaa.

Teimme töitä kaikin voimin,
autoimme Suomen kansaa.
Siitä suuresta rakkaudesta,
jota sydämemme aina kantaa.

Kun sota oli loppunut,
palasimme evakolta.
Mutt' Inkerin tiet oli syljettu
Inkerin asukkailta.

Kansamme joutui hajalleen,
muitten kansojen sekaan.
Se oli Inkerin hävitys
kansan vainojen mukaan.

Muistot vain jäivät sydämiin
kotimme aarteista meille.
Kyynelet tippuivat silmistä
kun astuimme maailman teille.

Oi syntymäkotimme kallehin,
vieläkö kerran nähdä sun saan,
sun kulmakiviäs' suudella,
lattiallasi uinahtaa.

Nyt kuulumme kansaan kulkijaan,
joka vaeltaa maailman teillä.
Kaikki on riistetty kansalta pois,
ei ole kotia meillä.

Mutt' on meillä koti taivaissa,
kultakaupungeissa.
Kun täällä päättyy matkamme,
sinne Jeesus kutsuu meitä.

Oliko se pakko?

Niin, oliko se pakko inkerinsuomalaisten mennä takaisin Venäjälle välirauhan jälkeen vuonna 1944? Tämä kysymys on askarruttanut minua aina vuodesta 1944 lähtien. Ja kun viime aikoina olen lukenut useampia kirjoja jotka käsittelevät inkerinsuomalaisten kuljetusta Suomeen ja sieltä palaamista Neuvostoliittoon, on tämä yllämainittu kysymys tullut taas ajankohtaiseksi. Ja siksi haluan pohtia tätä kysymystä Inkeriläisten Viestin palstoilla.

Minä en voi lakata ihmettelemästä sitä, että kun me inkerinsuomalaiset pääsimme vihdoinkin vuosina 1942 – 44 pois Neuvostoliiton vainoista, niinkin monta kuin 56 514 (Erkki Tuli, *Inkeriläisten vaellus*, s. 306) palasi takaisin siihen maahan, missä meitä suomalaisia vainottiin ja piinattiin kaikella mahdollisella tavalla.

Kun Suomi hävisi sodan vuonna 1944 ja oli pakotettu allekirjoittamaan välirauhasopimuksen 19. syyskuuta 1944, niin sopimuksen 10. artiklan mukaan: "Suomi sitoutui viipymättä luovuttamaan Neuvostoliittoon kaikki ne hallussaan nykyisin olevat neuvostoliittolaisvangit sekä myös ne Neuvostoliiton kansalaiset, jotka oli internoitu ja tuotu väkisin Suomeen".

Mutta me tiedämme, että Suomeen kuljetettiin vain ne inkerinsuomalaiset, jotka sitä itse anoivat eikä Suomeen väestöä kuljetettaviin laivoihin päässyt kukaan astumaan, ellei sanotunlaista anomusta ollut laivanviranomaisille esitettävänä.

Tietenkin kaiken tämän jokainen voi tulkita omalla tavallaan. Voittajamaa Venäjä tulkitsi sen, kuin sille sopi, ja me inkerinsuomalaiset, tai ainakin osa meistä, tulkitsimme omalla tavallamme. Me, jotka emme missään tapauksessa halunneet palata orjuuden maahan, tulkitsimme aivan kirjaimellisesti, niin kuin se välirauhansopimuksessa oli kirjoitettu: "ne, jotka oli väkisin tuotu Suomeen." Eikä meitä väkisin tuotu, vaan meille se oli suuri helpotus ja onni kun vihdoinkin pääsimme Suomeen, siis siihen maahan, jonka me laskimme oikeaksi kotimaaksemme, ja aina sitä ikävöimme.

Suomessa me asuimme Nakkilan pitäjässä, noin 18 km Porista länteen. Kun sota oli päättynyt oli myös Porissa venäläisten järjestämä tilaisuus, jossa tiedotettiin kaikesta, mikä koski inkerinsuomalaisten oloa ja eloa Suomessa ja mahdollisuuksista palata takaisin synnyinseudulle. Minä itse en henkilökohtaisesti ollut mukana siinä tilaisuudessa, koska olin vielä niin nuori, mutta äitini oli. Ja kun se tilaisuus oli päättynyt, kysyi äitini venäläisiltä, että oliko pakko palata sinne? Niin hänelle vastattiin selvällä venäjän kielellä: "Njet" (Ei). Ja me tulkitsimme, että paluu oli vapaaehtoista. Ja siksi me emme palanneet. Eikä kukaan, Valpo mukaan luettuna, käynyt meitä hätyyttämässä. Muistan hyvin kun äitini palasi Porin tiedotuskokouksesta ja sanoi kaikkien kuullen: "Ei me vapaaehtoisesti helvettiin lähdetä".

Selitys tällaiseen suorasukaisuuteen löytyy kai siitä, ettemme siellä Inkerissä koskaan liittyneet kollektiivitalouteen. Isäni ja neljä muuta perhettä meidän Uuden Tääkelin kylästä tulivat sellaiseen johtopäätökseen, että sehän on vapaaehtoinen asia. Sillä niinhän se oli kirjoitettu Stalinin perustuslakiin. Kuitenkin suurin osa suomalaisistakin liittyi kollektiivitalouteen ja kaikkein raukkamaisimmat jopa vaihtoivat nimensäkin venäläiseksi, että sillä tavalla ollakseen kommunisteille mieliksi.

Kyllä meitä sitten vainottiin ja vihattiin sen johdosta, että uskalsimme käyttää omaa harkintakykyämme. Vihdoin vuonna

1939 meidät ajettiin pois kylästä. Meille myönnettiin 3 kuukautta "armonaikaa", jonka sisällä oli häivyttävä pois kylästä minne tahansa. Olimme tottuneet ajattelemaan omilla aivoillamme, ja siksi emme sopineet yhteen kommunistien kanssa.

Helena Miettinen kirjoittaa sattuvasti kirjassaan "Inkeriläiset, maaton kansa" sivulla 133: "Inkerin kansa oli oppinut kuluneina vuosina tottelemaan nöyrästi ja vastaan panematta. Ei ole siis ihme, että rauhan tultua inkeriläiset kulkivat kuin karjalauma".

Kuulin monen inkerinsuomalaisen sanovan, että kaikki meidän kyläläiset lähtevät. Tämä on mielestäni todellista lauma-ajattelua ja massamentaliteettia. Kommunistit olivat onnistuneet hyvin pyrkiessään siihen, etteivät ihmiset tekisi omia johtopäätöksiään ja seisoisi omilla jaloillaan.

Meidän naapurissamme Nakkilassa asui eräs inkerinsuomalainen Suden perhe. He lähtivät myös takaisin ihannemaahansa. He olivat Porissa kokoontumisleirillä matkustaakseen Inkeriin niin kuin he luulivat... Kun olin kerran käymässä asioilla Porissa tapasin Suden perheen pojan, joka oli suunnilleen ikäiseni. Hän sanoi minulle, että jää sinä Oskari rengiksi tänne Suomeen, mutta minä menen sitä vastoin kotiin. Minä vain tulin sanoneeksi, että parhaiten nauraa se, joka viimeksi nauraa.

Kaikki inkerinsuomalaiset, jotka lähtivät pois Suomesta, luvattiin viedä kotiin. Ja hyvin monet uskoivat tähän valheeseen. Minä en puolestani koskaan uskonut siihen. Olimmehan me yksityistalonpoikina nähneet joka päivä miten punikit valehtelivat. Ja me olimme varmoja, että tämä valehteleminen tulee jatkumaan. Ja se tuli ilmi niin pian kun kuljetusjunat tulivat Venäjän puolelle. Silloin suljettiin vaunujen ovet ja kansa kuljetettiin sinne, mihin tarvittiin ilmaista työvoimaa.

Tavallisesti meillä ihmisillä on lyhyt muista. Oltiin vain vähän aikaa Suomessa, niin kokonaan unohdettiin kaiken epärehellisyyden, jota neuvostoviranomaiset olivat käyttäneet esimerkiksi tuhotakseen Inkerin kansan. Mutta kyllä tällaista on ennenkin sattunut. Luemme Raamatussa Israelin kansasta, joka oli ollut orjuudessa Egyptissä, ja jonka Jumala ohjasi pois Egyptin orjuudesta Mooseksen johdolla. He ehtivät vain Punaisen meren rannalle, kun kansa alkoi napista Moosesta vastaan ja he sanoivat Moosekselle: "Eikö Egyptissä ollut hautoja, kun toit meidät tänne erämaahan kuolemaan?" Ja myöhemmin he sanoivat: "Jospa olisimme saaneet surmamme Herran kädestä Egyptin maassa, jossa istuimme lihapatojen ääressä ja leipää oli kyllin syödäksemme". Eikä siellä lihapatoja ollut, vaan he joutuivat tekemään rankkaa orjantyötä. Mutta he unohtivat tosiasiat niin kuin Inkerin kansakin unohti.

Ikävintä mielestäni on se, kun monet inkerinsuomalaiset aivan kuin "sylkivät" Suomen kasvoille ja syyttivät Suomea siitä, etteivät olot olleetkaan niin hyvät, kuin he olisivat toivoneet. Unohdettiin myös, että silloin oli sota-aika. Olisi pitänyt ajatella vähän pidemmällä tähtäimellä.

Mutta Suomi-äiti on ottanut takaisin tuhansia inkerinsuomalaisia paluumuuttajina, niitä jotka kerran lähtivät Suomesta ylpeinä etsimään onnea ja menestystä sekä vapautta kaupan päälliseksi.

Kunnia tästä Suomi-äidille, joka on todella menetellyt suurpiirteisesti erehtyviä veljiään ja sisariaan kohtaan. Mutta ennen kaikkea ylistys, kiitos ja kunnia Taivaalliselle Isällemme, että Hän on johtanut Sanallaan Suomen johtohenkilöitä menettelemään rakkaudella tuhlaajapoikiaan ja -tyttäriään kohtaan.

Oskar Björklund

Ruotsi

Vieraita Orimattilasta Lahdessa

Tammikuun ensimmäiseen kerhoiltaan Inkeri ja Erkki Ojalan kotiin kerääntyi 20 kerholaista ja neljä vierasta Orimattilasta. Vaikka Loppiainen oli jo takana kuusi oli vielä paikallaan ja loi ihan erikoisen ilmapiirin.

Kahvitarjoilun jälkeen ensin Ojalan nuoret Vesa ja Kaisa esittivät kaksi laulua kitaran säestyksellä ja sitten lauloimme yhdessä monta laulua. Ojalan perhe on hyvin musikaalinen.

Orimattilan Toivo Puronen näytti meille videon Inkerin maan vanhainkodista, jossa puhui pastori Juhani Jääsaari. Video oli otettu lokakuussa 2002 Turun inkeriläisten matkalla Inkerinmaalle.

Kapteeni evp. Pertti Laaksonen kertoi reissustaan 700 km päähän Moskovasta, Mordvaan. Sinne he olivat vieneet paljon tavaraa jaettavaksi tarvitseville.

Puheenjohtaja Marja Rämö kertoi käyneensä miehensä Albinin kanssa jo kaksi kertaa tänä vuonna Pietarin vankiloissa pikkupaketteja jakamassa ja tervehtimässä kärsiviä lähimmäisiä. Kyllä siellä rajan takana autettavia riittää.

Puheenjohtaja Marja Rämö (istumassa) ja illan emäntä Inkeri Ojala Ojaloiden kotona Orimattilassa.

Ilta oli lämminhenkinen ja piristävä kokemus. Illan emännällä oli syntymäpäivä. Lauloimme hänelle kaksi onnittelulaulua ja toivotimme kaikkea hyvää talon väelle. Toivotamme myös kaikkea hyvää kerholaisellemme ja koko heimollemme.

Taivaan Isän käteen, Häneen pitää meidän turvautua.

Joutjärven kirkon emäntä Kyllikki Stenborg, Saimi Hutri ja kapteeni evp. Pertti Laaksonen Orimattilasta saivat nauttia joulutunnelmasta vielä Loppiaisen jälkeenkin.

Teksti ja kuvat:
Maria Lahti
Lahden seudun
Inkeri-seura

Tapahtumakale

Suomen Inkeri-liitto ry:n
kesäjuhla pidetään 10. – 11.
heinäkuuta 2004 Helsingin Rudolf
Steiner -koulun auditoriossa
Lehtikuusentie 6
00270 Helsinki
Lauantaina kyykkäkilpailu
Sunnuntaina juhlajumalanpalvelus
klo 10.00 Helsingin
Tuomiokirkossa, Unioninkatu 29
Ruokaa saatavana molempina
päivinä klo 12.00 alkaen
Rudolf Steiner -koululla
Lauantain ja sunnuntain juhlat
alkavat klo 14.00

Seukkojen kevätretki
perjantaina ***14.5.2004*** Mannerhein-
museoon. Tavataan *klo 12.00*
Tehtaankadulla Katolisen kirkon luona
(raitiovaunut 3B tai 3T).
Kaikki kiinnostuneet mukaan!
Kokoonnumme Inkerikodissa
15.4. klo 13.
Tervetuloa tarinoimaan ja kahvia
juomaan!
Tiedustelut: Pirkko Huurto
puh. 09-783391

Inkerikuoro
Inkerikuoron ***kevätmatinea*** on *lauan-*
taina 24. huhtikuuta 2004 klo 14.00
Karjalatalon Laatokka-salissa.
Inkerikuoron harjoitukset
pidetään ***torstaisin*** *klo 16.45 – 18.30*
Inkerikodissa.
Uudet laulajat suorittavat koelaulun
harjoitusiltana. Kuoroa johtaa Julia
Hyyrönen.
Tervetuloa!

Turun seudun Inkeri-seura ry
Kupittaan seurakuntakodissa,
Sirkkalankatu 4, kello 14 alkaen

12.4. pääsiäisjuhla
Varissuon kirkolla,
Kousankatu 6, kello 14 alkaen.

30.5. helluntaijuhla

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai klo 13.00 Irma Kapasen vetämänä. Tervetuloa viettämään teehhetkeä vapaakeskustelun merkeissä.

Inkeriläisten viesti vuodelle 2004

Hyvät lehtemme tilaajat

Tämän numeron välissä olevalla tilillepanokortilla voitte jatkaa Inkeriläisten viestin tilaustanne vuodelle 2004. Kirjoittakaa tilisiirtokortin **viestiruudukkoon aina lehden saajan nimi ja osoite.** Suorittakaa maksu eräpäivään 30.06.2004 mennessä.

Lehden tilaushinta vuodelle 2004 on Suomessa 25 €, Ruotsissa 260 kr ja muihin maihin 30 €.

Lehden uudet tilaukset, peruutukset sekä osoitteenmuutokset pyydetään tekemään toimistoomme:

Suomen Inkeri-liitto ry
Käpyläkuja 1
00610 Helsinki
puh. 09-793796
ti. 18.30 – 20.00

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta

Arvo Survo
Itku Inkerille. 17 €
Aapo Iho
Hietajyvä. 3.50 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta. 2.50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka. 14 €
Pelastunut albumi. 22 €
Ensimmäinen kevät. 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita. 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen. 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla. 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia. kansa. kulttuuri. 50.50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen. 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa. 16.50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalevalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä. 11.50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut. 6.50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33.50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa. 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava. 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.
I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri. 3.5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille. 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja. 2,50 €

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
UUTUUS: Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

2/2004

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30 - 20, Annikki Kelo.
Postisiirtotili 800012-306364.
Pankki Nordea 101030-1085026.
Iimoitukset / €
1/1 sivu 250 €
½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2004
25 € kotimaahan, Ruotsissa 260 kr, muualle 30 €/v (300 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Nordea 103150-1202761
Toimitus
Vt. **päätoimittaja** Toivo Iho
Toimitussihteeri Isabella Sihvola
☎0415191250
Toimituksen osoite
Hämeentie 103 A, 00550 Helsinki,
puh. ja faksi **(09) 827 4796**
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Iho,
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo

Maahanmuuttajat vierailulla eduskuntatalossa

Maahanmuuttajaneuvosto järjesti 18. maaliskuuta erilaisille maahanmuuttajajärjestöille vierailun Eduskuntataloon. Ohjelmaan kuului tapaaminen kansanedustaja Susanna Rahkosen ja valtiotieteiden kandidaatin, kansanedustajan avustajan Juha Beurlingin kanssa. Tapaamisen aikana oli aikomus käydä keskustelua lähinnä työllisyydestä, lainsäädännöstä, EU-asioista ja maahanmuuttajapolitiikasta. Vierailuryhmän kokoonpanosta johtuen maahanmuuttajille läheiset asiat kiinnostivat kuitenkin enemmän ja näin ollen keskustelun keskipisteenä oli maahanmuuttajien sopeutuminen Suomen elämään ja siihen liittyvät ongelmat. Mutta myös suomalaisten suhtautuminen siihen, että Suomessa asuu yhä enemmän maahanmuuttajia herätti vilkasta keskustelua. Ajatus siitä, että suomalaistenkin pitäisi sopeutua uuteen tilanteeseen oli monille uusi ja valaisi asiaa uudesta näkökulmasta.

Kutsussa oli kehotus ajatella, mitä kysymyksiä voisi tehdä kansanedustajille ja mitä ajatuksia maahanmuuttajilla aiheesta on. Kaikesta päätellen vieraat olivat läksynsä lukeneet ja näin ollen keskustelusta kehkeytyi hyvin asiallinen mielipiteiden vaihto.

Keskustelun jälkeen vieraille järjestettiin tutustumiskierros.

Isabella Sihvola

Kansikuvassa: Eri maahanmuuttajajärjestöjen edustajat kuuntelivat eduskunnan täysistuntosalin lehterillä selostuksen talon historiasta ja eduskunnan toiminnasta.

Kuva: Burhan Hamdon

Inkerinsuomalaisten sulautuminen Suomen kantaväestöön

Väestöryhmän sulautuminen toiseen voi olla useita sukupolvia vaativa prosessi. Sen nopeus riippuu monesta tekijästä: sulautuuko ryhmä rodullisesti toiseen ryhmään, millaiset ovat kulttuurierot, joutuuko sulautuva ryhmä opettelemaan uuden kielen jne.

Inkerinsuomalaiset ovat aina tunteneet olevansa suomalaisia, he ovat siis identifioituneet suomalaisiksi, ja myös puhuneet suomea, suurin piirtein samanlaista kuin Karjalan kannaksen asukkaat. Stolbovan rauhan jälkeen Inkerinmaan alueelle siirtyneiden savolaisten eli savakoiden ja Äyräpään kihlakunnasta siirtyneiden karjalaisten eli äyrämöisten ja heidän jälkeläistensä oli tsaarivallan aikana mahdollista säilyttää suomalaisuutensa, paljolti siksi, että tsaarit sallivat heidän pitää luterilaisen uskontonsa. Myöhemmässä vaiheessa, kun kouluopetus alkoi yleistyä, he jopa alkoivat saada alkeisopetusta suomen kielellä. 1963 perustettiin maailman ensimmäinen suomenkielinen opettajaseminaari – Kolppanan seminaari inkeriläisten opettajien kouluttamiseksi.

Se, että inkerinsuomalaiset olivat suomalaisia, alkoi Neuvostoliitossa koitua heille rasitteeksi. Neuvostoliiton varustautuminen sodan varalta ilmeni muun muassa siten, että raja-alueilta alettiin siirtää epäluotettavaksi katsottua ainesta pois, sisä-Venäjälle, Hiipinään, Siperiaan. Ne, jotka havaitsivat ajoissa vaaran siirtyivät sen alta pois, Suomeen. Vuosina 1917 – 1923 tuli Suomeen tuhansien inkerinsuomalaisten virta. Tämä ensimmäinen aalto, ensimmäinen saapumiserä on jo ajat sitten sulautunut kantaväestöön.

Myös seuraavan saapumiserän väki, ne Inkeristä Suomeen siirretyt rohkeat, jotka eivät sodan jälkeen piitanneet valvontakomission painostuksesta, vaan jäivät Suomeen, on jo sulautumisprosessinsa läpikäynyt. He ovat myös onnistuneet löytämään paikkansa suomalaisessa yhteiskunnassa. Sodan jälkeen tänne jääneet ovat pitkään joutuneet elämään hiiren hiljaa. Nyt salaamisen tarvetta ei enää ole, vaan kaikki Suomen kantaväestöön sulautuneet inkerinsuomalaiset voivat avoimesti kertoa taustansa ja sukuhistoriansa.

Presidentti Koiviston paluumuuttajille esittämän kutsun jälkeen alkoi inkerinsuomalaisten kolmas saapumiserä. On valitettavaa, että työllisyystilanne Suomessa on koko tähänastisen paluumuuton ajan ollut kovin heikko. Tämä on estänyt monelta tulijalta pääsyn työmarkkinoille, mikä olisi sulautumisprosessin kannalta erittäin tärkeä, varsinkin kun paluumuuttajien yhteys suomalaisuuteen on höllempi kuin aiemmin Suomeen päätyneiden inkerinsuomalaisten. Tuntuu siltä, että ensi kertaa Suomeen nyt on tullut sellaisia inkerinsuomalaisten jälkeläisiä, jotka eivät koekaan olevansa identiteetiltään suomalaisia. Nämä paluumuuttajat osaavat venäjää, se on heille, ja myös Suomelle monin tavoin eduksi. Joskus tähän vain tuntuu liittyvän tietty itseriittoisuus ja uho: me puhumme venäjää, ja se riittää meille! Kestääkö tällainen näkemys useamman sukupolven yli, onkin jo toinen asia.

Toivo Iho
Inkeri-liiton puheenjohtaja

Inkerinsuomalaisten sodanaikaisista väestönsiirroista

Voidaan väittää, että Inkerinmaa on kautta aikojen ollut sotaretkien ja valloitusten kohteena. Toisen maailmansodan aikana Inkeri joutui jälleen kerran suurvaltojen taistelutantereeksi. Entisen Inkerin maaperällä käytiin kiivaita taisteluja sekä sodan alkuvaiheessa, jolloin saksalaiset kiirehtivät Leningradiin, että sen loppupuolella heidän peräänty essään hyökkäävien neuvostojoakkojen tieltä. Elettiin kohtalokkaita aikoja ja tapahtumia, jotka tavalla tai toisella koskettivat jokaista inkerinsuomalaista. Sotavuosista on kulunut noin 60 vuotta ja inkerinsuomalaiset muistelevat eri tilaisuuksissa näitä tapahtumia, mutta mielipiteet Suomeen siirron vapaaehtoisuudesta vaihtelevat. Miten kaikki tapahtui, kuka siirrosta päätti ja sen toteutti käy ilmi mm. Erkki Tuulen teoksesta "Inkeriläisten vaellus", josta tässä artikkelissa esitetyt tiedot ovat pääosin peräisin.

Syksyllä 1941 saksalaisten rintamalinjan puolelle jäi noin 63 000 inkerinsuomalaista ja noin 30 000 heistä joutui Leningradin mottiin. Siviiliväestön tilanne molemmin puolin rintamalinjaa oli vaikea. Sotatuhot sekä hyvin varhainen ja ankara talvi aiheuttivat väestön keskuudessa ruokapulan jo sodan alkuvaiheessa. Erittäin raskaaksi tilanne kehittyi sairaiden, vanhusten ja lasten kohdalla.

Inkerinsuomalaisten vaikea tilanne tuli Suomen viranomaisten tietoon jo v. 1941 lokakuussa. Tammikuussa 1942 lähetettiin Inkeriin tutkimuskomissio, jonka tarkoituksena oli tutustua suomalaisen väestön huoltoon, avustusvaihtoehtoihin ja jopa huomioida sen mahdollinen siirto Suomeen. Arvioidessaan suomalaisväestön lukumäärää komissio totesi sen vähentyneen v. 1917 seurakuntien väkilukuihin nähden noin 40% pakkosiirtojen, teloitusten, sotaväkeen oton, venäläistämisen ja evakuoinnin seurauksena.

Ravitsemustilanteen mukaan komissio katsoi väestön jakautuvan kolmeen ryhmään:

Täysin avuttomiin, joilla ei ollut minkäänlaisia elintarvikkeita – noin 6000 henkeä.

Toistaiseksi toimeentuleviin – noin 10 000 henkeä.

Yli talven pääseviin – loput väestöstä.

Komission käsityksen mukaan ensimmäinen ryhmä tulisi mahdollisesti evakuoida Länsi-Inkeriin, jossa elintarviketilanne oli huomattavasti parempi. Toinen ryhmä voisi saada avustusta kotipaikoillaan ja loput tulisivat toimeen itsenäisesti.

Komission puheenjohtaja Lauri Pelkonen pyysi komission jäsenen Juho Tirrasen laatimaan avustusohjelman, joka valmistui nimellä "Suunnitelma ruokatarpeiden jakelun järjestämiseksi Inkerin suomalaisille saksalaisten miehittämällä alueella ja väestön osittaiseksi siirtämiseksi Länsi-Inkeriin". Komission raportti tuli myös Suomen korkeimman valtionjohdon tietoon.

Aiheesta laadittiin kirjelmä Saksan ulkoministeriölle, jossa ehdotettiin hädänalaisen 6000 hengen ryhmän siirtämistä esimerkiksi Viroon. Jo kesällä 1942 osa väestöstä, joka oli ollut vailla elintarvikehuoltoa, olikin siirretty Viroon. Kaikkiaan Viroon oli siihen menneessä saapunut eri tavoin jo yli 16 000 inkerinsuomalaista. Suuri osa heistä oli vielä Kloogan, Põllkülän ja Paldiskin karanteenileireillä, joissa myös yhteensä 2710 lasta, mm. noin 500 sotaorpoa.

Kun Pelkosen komission raportti tuli tunnetuksi Suomessa, Inkerin asiain hoitokunta, jonka puheenjohtajana oli J. A. Savolainen, esitti useita avustusehdotuksia inkerinsuomalaisten pelastamiseksi nälkäkuolemalta ja heidän elinehtojensa parantamiseksi sekä avuttomien ja sotaorpojen siirtämiseksi Suomeen. Ensimmäisinä Suomeen siirrettiinkin 380 inkerinsuomalaista sotaorpoa jo marraskuussa v.1942. Myöhemmin hoitokunnan edustajat ehdottivat koko Inkerin suomalaisen väestön siirtämistä Suomeen.

Samalla myös Suomen ulkoasiainministeriö harkitsi Viroon siirtyneiden inkerinsuomalaisten ja niiden Inkeriin jääneiden suomalaisten, jotka sitä haluaisivat, muuttotoimia Suomeen vapaaehtoisuuden periaatteella. Vuoden 1943 helmikuussa Saksan lähetystö Suomessa ilmoitti, että Saksa olisi periaatteessa valmis inkerinsuomalaisten siirtoon Suomeen. Lähetystön mukaan 12 000 hengen siirtoon voitiin ryhtyä heti, joista 8 000 olisi työkykyistä inkerinsuomalaista miestä ja naista.

1. joulukuuta 1942 oli perustettu väestönsiirtovaltuuskunta, jonka puheenjohtajaksi nimitettiin Lauri Adolf Puntila ja varapuheenjohtajaksi Pentti Kaitera. Samana vuonna perustettiin myös väestönsiirtoasiain keskustoimisto.

Valtioneuvosto määräsi Pentti Kaiteran väestönsiirron johtajaksi. Näin perustettiin inkerinsuomalaisten siirron suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta vastaava virallinen elin.

Kaiteran alustavan suunnitelman mukaan Suomeen oli tarkoitus siirtää noin 40 000 henkeä. Siirto ja sijoitus Suomessa tuli järjestää vapaaehtoisuuden pohjalta. Pentti Kaitera nimitti Vilho Helasen Tallinnan toimiston päälliköksi 01.03.43. Erkki Tuuli oli toimistosihteerinä. Virolaisten taholta siirtolaisista vastasi Sõjapõgenikkude korraldamise valitsus. Inkerissä siir-

ron keskuksena toimi Hatsinan kaupunki. Kuljetukset Paldiskin ja Hangon välillä aloitettiin 29. maaliskuuta 1943 Arandalla-laivalla, Suomi-laiva otettiin käyttöön huhtikuun alussa. Vuoden 1943 maaliskuusta lokakuuhun kestäneen ns. vapaaehtoisen siirtovaiheen aikana siirrettiin Suomeen yli 22 tuhatta henkeä.

Sotatoimet Inkerin alueella kiihtyivät ja saksalaiset valmistautuivat odotettaviin neuvostojoukkojen hyökkäyksiin. Vuoden 1943 lokakuussa siirto sai jo evakuointiluonteen, mikä liittyi saksalaisten puolustussuunnitelmiin ja tapahtui saksalaisten toimesta. Vastuun kuljetuksista kokoamisleireille, ylläpidosta, huollosta siellä sekä turvallisuudesta kantoivat saksalaiset viranomaiset Viron rajalle asti, laivakustannukset kuuluivat Suomen hallitukselle. Viimeinen siirtolaiva lähti 18.06.1944.Yhteensä siirrettiin yli 60 000 henkeä. Siirrettiin myös ne perheet Virosta, joissa ainakin toinen vanhemmista tai isovanhemmista oli tai oli ollut suomalainen. Kun kuulee valituksia siitä, että jotkut eivät tulleet sodan aikana Suomeen vapaaehtoisesti, vaan heidät oli siirretty tässä sodan vaiheessa pakolla, voisi kysyä, olisivatko he mieluimmin jääneet odottamaan siirtoa Saksaan, johon heidät olisi saksalaisten pukkoevakuoinnin päätöksen makaan lähetetty jalkaisin, jolloin he olisivat joutuneet jättämään koko omaisuutensa, ottaen mukaansa vain sen verran, minkä olisivat jaksaneet itse kantaa. Suomalaisten suorittaman väestönsiirron yhteydessä he pelastuivat menehtymästä saksalaisten päättämän Saksaan suoritettavan pakkoevakuoinnin vaivoihin ja saivat omaisuutensa pääosin säilytetyksi. Suomessa siirtoväki sijoittui pääasiallisesti Hämeen, Turun ja Porin ja Uudenmaan lääneihin ja sai toimeentulonsa maataloudesta sekä osittain teollisuudesta.

19.09.1944 Suomi solmi NL:n kans-

sa välirauhan, jonka ehtoihin kuului mm. neuvostokansalaisten, ensisijaisesti sotavankien ja internoitujen, palauttaminen Neuvostoliittoon. Rauhansopimuksen 10. artiklan ehtoja tulkittiin Suomen viranomaisten taholta myös vapaaehtoisesti maahan tulleen inkerinsuomalaisen siviiliväestön palauttamista puoltaviksi. Neuvostovallan edustajat vakuuttivat puolestaan inkerinsuomalaisten pääsevän kotiseuduilleen. Näissä rauhattomissa oloissa päätyi noin 55 000 inkerinsuomalaista paluumatkalle Neuvostoliittoon ja Suomeen jäi noin 8 000 inkerinsuomalaista, joista yli puolet muutti Ruotsiin, Kanadaan, USA:han ja Australiaan.

Inkerinsuomalaisille annettu lupaus paluusta kotiseudulleen jäi toteutumatta. Koko väestö joutui kansallisuutensa perusteella pakkosiirretyksi Neuvostoliiton sisä- ja äärialueille aina Siperiaan asti. Tilanne pysyi muuttumattomana yli kymmenen vuoden ajan ja vasta Stalinin kuoleman jälkeen, 1950-luvun loppupuolella inkerinsuomalaiset saivat mahdollisuuden palata kotiseudulleen. Kansakunnan rehabilitointia jouduttiin odottamaan 1990-luvulle asti. Mutta rehabilitoinnistakaan ei seurannut ympäri entistä Neuvostoliittoa hajotetuille inkerinsuomalaisille tukea heidän paluulleen entiselle kotiseudulleen. Tästä johtuen inkerinsuomalainen väestö elää edelleenkin hajaannuksessa eri puolilla Venäjää ja entisestä NL:sta eronneita valtioita.

1990-luvulla alkanut paluumuutto antoi inkerinsuomalaisille uuden mahdollisuuden siirtyä Suomeen. Yli 20 000 inkerinsuomalaista ja heidän jälkeläistään on viime vuosina jo muuttanut Suomeen. Mutta vaikka yli puolet paluumuuttajista on saanut korkea- tai keskiasteen koulutuksen, on työllistymisen esteenä ollut huono suomenkielen taito. Sitä eivät ole riittävästi kohentaneet kielikurssit eikä edes monivuotinen asuminen suomalaisessa ympäristössä. Missä lienee vika? Sota-aikana opittiin vieras kieli vajaassa vuodessa kun muutettiin maasta toiseen ja maan virallisen kielen hallitseminen oli elinehto.

Lilja Kuivanen

ARVOISAT LUKIJAMME!

Kuten tästä numerosta huomaa, lehtemme kaipaa kuvia. Pyydämme Teitä lähettämään toimistoon vanhoja kuvia ja niiden taustatietoja, kuten, kuka on kuvassa, mikä oli tapahtuma, jossa kuva oli otettu, ja kuvauksen aika. Me tallennamme kuvan sähköiseen muotoon ja lähetämme sen takaisin. Kuvia voisimme käyttää Inkeristä ja sen historiasta kertovien juttujen yhteydessä.

Jos Teillä on mielenkiintoisia tarinoita, lähettäkää ne meille. Jä älkää pelkääkö, jos kieli ei ole paras mahdollinen: me toimitamme kirjoitukset. Samoin jutut paikallisten inkeriläisten järjestöjen tapahtumista kuvineen ovat tervetulleita.

Tehkäämme lehdestämme yhdessä mielenkiintoisen kaikille sukupolville.

Isabella Sihvola
toimitussihteeri

Kahdet vaalit tulossa

Suomi valmistautuu vaaleihin. Euroopan parlamentin vaalit toimitetaan yhtä aikaa 25 jäsenmaassa 10. – 13. kesäkuuta 2004. Suomessa vaalipäivä on sunnuntai 13. kesäkuuta. Ennakkoäänestysaika on kotimaassa 2. – 8. kesäkuuta ja ulkomailla 2. – 5. kesäkuuta. Näissä vaaleissa parlamenttiin valitaan 732 jäsentä. Suomesta jäseniä valitaan 14. Suomella on tällä hetkellä 16 edustajaa, jotka edustavat seitsemää suomalaista puoluetta ja kuuluvat parlamentissa viiteen poliittiseen ryhmään.

Vuonna 2001 tehdyllä Nizzan sopimuksella määrättiin Suomesta valittavien jäsenten määräksi laajentuneessa unionissa 13. Kuitenkin vaalikaudelle 2004 – 2009 Suomesta valittavien jäsenten määrä on 14, koska Bulgaria ja Romania eivät tule EU:n jäseniksi vielä 1.5.2004 kuten 10 muuta (Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Slovakia, Slovenia, Tšekin tasavalta, Unkari ja Viro) hakijamaata.

Kuten yllä mainitusta näkee, Suomen edustusto Euroopan parlamentissa vähenee kahdella edustajalla. Se vaatii äänestäjiltä aktiivisuutta ja erittäin hyvää harkintakykyä, jotta parlamentissa vaikuttaisivat sellaiset poliitikot, jotka todella ajaisivat Suomen etua.

Suomessa äänestetään kolmatta kertaa. Ensimmäiset vaalit olivat lokakuussa 1996, jolloin Suomesta valittiin parlamentin jäsenet vain kahdeksi ja puoleksi vuodeksi. Vuonna 1996 äänesti Euroopan parlamentin vaaleissa 60,3 prosenttia Suomessa asuneista äänioikeutetuista, mikä oli hieman EU-maiden keskiarvoa korkeampi saavutus.

Suomen äänestysprosentti vuonna 1999 romahti 31,4:ään ja vielä alhaisemmaksi (30,1), jos mukaan lasketaan kaikki Suomen rajojen ulkopuolellakin olevat äänioikeutetut. Suomi putosi EU-maiden vaalivilkkaustaulukossa hännille Britannian, Hollannin ja Ruotsin kanssa.

Äänestäjien välinpitämättömyys voi antaa sellaisen kuvan, ettei suomalaiset välitä koko Euroopan Unionista. Mutta Suomi on lähtenyt EU:hun jäädäkseen ja minkälaisia päätöksiä siellä tehdään on myös meistä äänestäjistä kiinni.

Kunnallisvaaleilla yhtä tärkeä merkitys

24. lokakuuta 2004 toimitettavat kunnallisvaalit ovat hyvin tärkeitä meidän jokapäiväistä elämää ajatellen. Kuntien hyvinvointi, sosiaaliturva, palvelut jne. riippuvat siitä, miten kunnat työskentelevät ja mitä ne päättävät. Ja siinä voivat vaikuttaa myös maahanmuuttajat.

Viime kunnallisvaaleissa Helsingissä oli ainakin kolme paluumuuttajaehdokasta. Sellainen voimien hajanaisuus johti siihen, ettei Helsingin valtuustoissa ole yhtään paluumuuttajaedustajaa. Ehkä paluumuuttajajärjestöjen kannattaisi yhdistää voimansa ja ajatella yhtä pätevää ehdokasta ja kampanjoida hänen puolestaan oikein laajasti.

Mutta viimeinen sana on kuitenkin äänestäjillä. Jos EU-vaaleissa äänioikeus on Suomen sekä muun Euroopan unionin jäsenvaltion kansalaisilla, niin kunnallisvaaleissa voivat äänestää heidän lisäksi myös muut ulkomaalaiset, jos heidän kotikuntansa on ollut Suomessa kahden vuoden ajan.

Siis aktiivisesti vaan äänestämään paremman tulevaisuuden puolesta.

Isabella Sihvola

UUTISIA INKERISTÄ

Mitali sotaveteraaneille

Suursota erottaa ihmisiä toisistaan, joskus veljetkin joutuvat rintaman eri puolille. Näin kävi inkerinsuomalaisille viime sodan aikana: toiset taistelivat Puna-armeijassa, toiset Suomen armeijassa.

Neuvostoliittoon palattuaan Suomen armeijan vapaaehtoiset heimosoturit laskettiin maan pettureiksi ja vangittiin 10 – 15 vuodeksi. Mutta viime vuosina heille on myönnetty Suomen lain mukaan sotaveteraaneille kuuluvat oikeudet. 22. maaliskuuta Suomen Pietarin pääkonsulaatissa kolmelle inkerinsuomalaiselle sekä yhdelle karjalaiselle luovutettiin juhlallisesti Suomen Valkoisen ruusun I. luokan mitali. Tasavallan presidentin puolesta pääkonsuli Kauko Jämsén luovutti korkean kunniamerkin inkerinsuomalaisille 81-vuotiaalle Nikolai Hokkaselle Siiverskajasta, 84-vuotiaalle Vihtori Kesoselle Kelton Haapaojasta ja 78-vuotiaalle Aleksanteri Riepposelle Skuoritsan Puutostista piispa Aarre Kuukaupin ja IL:n puheenjohtajan Aleksanteri Kirjasen läsnäollessa.

Kirjailijakerho

Pietarilaiset inkeriläiskirjailijat yrittivät järjestäytyä jo usean kerran viime vuosina. Nämä yritykset eivät ole olleet kestäviä. Tuntuu siltä, ettei luomistyö aina tarvitse järjestöä vaan tapahtuu taiteilijan mielikuvituksessa.

Joulukuussa 2003 syntyi kuitenkin Inkerin Liiton yhteyteen uusi inkeriläisten kirjailijoiden kerho. Siihen kuuluu 4 tekijää: Eino Korbelainen, Maria Amfilohijeva, Anatoli Dridzo ja Nina Tshidson. Eino runoilee suomen kielellä, Anatoli – venäjäksi, Ninan pääharrastus on suomenkielisen runouden kääntäminen venäjäksi. Heitä auttaa filologi Maria Amfilohijeva. Lausumalla omia runojaan Anatoli Dridzo on jo esitellyt uutta kerhoa helmikuussa Toivo Rännälin näyttelyn avajaisissa ja Toksovan laskiaisjuhlissa.

Perinteinen muistojuoksu

27. maaliskuuta Laatokan rannalla järjestettiin maaliskuussa 1942 karkotettujen muistotilaisuus. Lyhyen tilaisuuden muistomerkin juurella ja perinteisen juoksun Laatokan rannalta Elämän tietä pitkin järjestävät joka vuosi Kelton seurakunta ja IL:n Seulaskoin osasto (pj Paavo Parkkinen). Eri-ikäiset juoksijat lapsista eläkeläisiin juoksevat Inkeriä kohti eri matkoja, joista pisin on 10 km.

Lähihoitajat koulutusmatkalla

Suomen sosiaali- ja terveysministeriö rahoittaa Inkerinmaan vanhusten palvelutalojen työntekijöiden täydennyskoulutusta. Sen järjestää tänäkin vuonna Jyväskylän ammattikorkeakoulu (projektipäällikkö Kaija Viitala). Koulutus on monipuolinen, se sisältää teoriatunteja ja kunkin talon ongelmien räätälöityjen ratkaisujen etsinnän paikan päällä. Se edellyttää vuorovaikutusta ja työkokemuksen vaihtoa.

13 työntekijää Inkerin palvelutaloista kävi 7. – 12. maaliskuuta Jyväskylässä tutustumassa Suomen vanhustenpalvelujärjestelmään. Koulutusmatkan aikana ryhmä opiskeli teoriaa aamupäivällä ja vieraili erilaisissa hoivalaitoksissa iltapäivällä. Paitsi johtohenkilöitä – Hatsinan Inkeri-Seuran puheenjohtaja ja Taaitsan vanhusten palvelutalon johtaja Paavo Suomalainen sekä Inkerin kirkon diakoniakomitean johtaja Lilja Stepanova – ryhmään kuuluivat tavalliset lähihoitajat ja diakonissat. Monille tämä koulutusmatka oli ensimmäinen käynti Suomessa.

Paluumuuttajien kielitutkinto

Pietarissa järjestettiin toisen kerran 29. – 31. maaliskuuta Suomen ulkomaalaislain edellyttämä Inkerinsuomalaisten paluumuuttajien kielitutkinto. Kutsun kielitutkintoon sai 54 paluumuuttajaksi aikovaa. Laaja kielikoe alkoi suullisesta testistä ja se sisälsi neljä osuutta. Jokaiselta testattavalta pyydetään myös palaute kielitutkinnosta. Arvosana paluumuuton hakijoille ilmoitetaan ja vastaava todistus myönnetään noin kuukauden kuluttua.

Vieraissa suomalaisessa koulussa

Suomalainen koulu eli suomenkielinen koulu Suomen kansalaisille on toiminut Pietarissa kymmenen vuotta. Se sijaitsee kaupungin ydinkeskustussa. Nykyään koulussa opiskelee 28 oppilasta, heistä pienimpiä ovat 3 – 6-vuotiasia esikoululaisia ja vanhin on 8. luokalla. Rehtori Matti

Saastamoisen mukaan koulussa on hänen lisäksi vielä kolme opettajaa ja hallintovirkamies. Opetusohjelma vastaa Suomen opetusministeriön vaatimuksia ja sisältää myös kaksi tuntia venäjää viikossa.

26. maaliskuuta Irma Pennasen johtama Lelu-lapsiteatteri vieraili suomalaisessa koulussa. Suomensuomalaiset lapset, joista moni osaa melko hyvin venäjää, ja inkeriläislapset saivat jutella keskenään sekä laulaa toisilleen. Mukana ollut IL:n varapuheenjohtaja Wladimir Kokko ehti käydä neuvotteluja rehtori Saastamoisen kanssa mahdollisesta yhteistyöstä koska molemmilla osapuolilla on paljon tarjottavaa.

"On valhe, iso valhe ja tilasto..."

Tiedättekö kuinka paljon inkerinsuomalaisia on Venäjällä? Vuonna 2002 pidetyn virallisen väestönlaskennan tulosten mukaan kolmisensataa! Ihan totta, näin lukee virallisissa tilastoissa! Sen lisäksi maassa on 34 tuhatta suomalaista. Viime väestönlaskennassa kansallisuus laitettiin kyselylomakkeeseen ihmisen oman lausunnon mukaisesti. Vain harva inkeriläinen sanoi itseänsä inkerinsuomalaiseksi ja mikäli sanoikin, jos väestönlaskija epäili sellaisen kansallisuuden olemassaoloa, niin hän kirjoitti paperiin mitä vaan. Moni inkerinsuomalainen valitti minulle, ettei heiltä kansallisuutta kysyttykään. Jos sukunimi on venäjänkielinen, niin lomakkeeseen automaattisesti kirjoitettiin venäläinen. Aika muuttuu, mutta tilasto tässä maassa jää yhtä epäluotettavaksi kuin aiemminkin.

Wladimir Kokko,
Pietari
31.3.2004

Mitä esivanhempamme lukivat?

Tunnettua on, että luterilaisuskoiset suomalaiset, inkerinsuomalaiset mukaan lukien, ovat olleet vuosisatoja lukutaitoisia, siitä piti huolen kirkko jo ennen kansukoululaitoksen perustamista. Tosin mistään laajemmasta lukuharrastuksesta kansan keskuudessa ennen1860-lukua ei voida puhua, koska sitä ennen suomenkielisiä kirjoja painettiin Suomessakin rajoitetusti ainoastaan uskonnon ja maatalouden alalta.

1860-luku oli monessakin mielessä käänteentekevä. Venäjällä vuonna 1861 lakkautettiin vuosisatoja kestänyt maaorjuus, jonka ikeen alla esivanhempamme olivat olleet yli puolentoista vuosisadan ajan. Suomi puolestaan sai vuonna 1863 kielilain, jonka turvin suomenkieli pääsi kehittymään maan viralliseksi kieleksi ja monipuolisen kirjallisuuden julkaiseminen tuli mahdolliseksi. Samanaikaisesti sekä Inkeriin Kolppanaan että Jyväskylään perustettiin opettajaseminaarit, mikä edesauttoi kansakoululaitoksen kehitystä ja kansan sivistystason nousua.

Yleinen kirjasto oli kuitenkin siihen aikaan Inkerissä tuntematon. Monet papit, kirkonmiehet ja opettajat ottivat asian omakseen ja perustivat kirkkojen yhteyteen kirjastoja seurakuntalaisten käyttöön. Ensimmäisenä seurakuntakirjasto perustettiin Tyröön 1850-luvulla ja seuraava vuonna 1874 Valkeasaareen. Esimerkkimme seurakunnan kirjaston perustamisesta ja toiminnasta ovat pääasiallisesti Tuutarista, johon kuului vuonna 1910 kappeliseurakuntana myös Hietamäki, ja ne ilmenevät seurakunnan kirkonkirjojen merkinnöistä.

Tuutarin ja Hietamäen seurakuntaan kuului vuonna 1904 tilastojen mukaan yhteensä noin 10 tuhatta henkeä ja sen kirkkoherrana toimi Aloys Jeremias Piispanen vuodesta 1878 alkaen yhteensä 31 vuoden ajan. Hän kuoli Tuutarissa vuonna 1909 ja on haudattu sinne.

Aloys Jeremias Piispanen valmistui teologiksi vuonna 1857 Helsingin yliopistosta ja hän toimi vuosina 1857 – 1867 pappina Pyhäjärvellä, Kaukolassa, Pyhän Marian kirkossa Pietarissa sekä Markkovan – Järvisaaren seurakunnassa. Aloys Jeremias Piispanen tunnetaan ehkä lähinnä siitä, että ollessaan Markkovan – Järvisaaren seurakunnan kirkkoherrana hän perusti sinne vuonna 1865 ensimmäisen Inkerin lauluseuran. Kirkkoherra Piispanen opetti rippilapsilleen virsiä, joita säestettiin virsikanteleilla. Piispanen sepitti itse runoja ja kuorolauluja, joita siihen aikaan oli vähän saatavana. Laulutaidon opettamisessa olivat mukana myös lukkarit ja lauluharrastus alkoi kasvaa seurakuntalaisten kesken. Piispasen siirryttyä papiksi Tuutariin jatkoi Markkovan lauluseura toimintaansa vallankumousvuosiin asti.

Kirkkoherrojen apu kirjastoja perustettaessa oli hyvin tärkeä. Inkeri-lehdessä kirjoitettiin vuonna1896:

"Lupaa suomalaisen kirjaston laittamiseen opettaja tai lukkari tuskin saisi. Ainoastaan kirkollista tietä käypi meillä mahdolliseksi varojen keräys kirjastojenkin hyväksi ja siten kirjastomme voivat syntyä ja menestyä yksinomaan kirkon kautta".

Ensimmäinen maininta seurakuntakirjaston toiminnasta Hietamäellä on vuodelta 1881, jolloin seurakunnalle ilmoitettiin, että esivallalta on pyydetty lupaa ylläpitää julkista kirjastoa ja että lupa oli myönnetty. Kirjastoa perustettaessa päätettiin määrätä kirjaston jäsenmuksuksi 1,25 ruplaa, jolloin tuloja kertyi 167 ruplaa. Kirjoja oli kirjastossa tuolloin 166 nidettä ja ne olivat olleet ahkerassa käytössä, sinä vuon-

na oli merkitty 800 lainaa. Tästä voidaan päätellä, että kirjasto tuli todelliseen tarpeeseen. Samana vuonna kirjoja ostettiin lisää 100 ruplan edestä ja tilattiin uusi romaanijakso.

Kirjastojäsenten kokous pidettiin Pietarin päivänä 29.06.1882 jumalanpalveluksen jälkeen. Pyhä Pietari oli Hietamäen kirkon nimikkopyhimys ja tämä keskikesän pyhä oli myös seurakuntalaisten kansanjuhla. Kokouksessa valittiin kirjastolle kannatusvaliokunta, johon kuuluivat pastori Piispanen, lukkari-kanttori Johannes Rikkinen, kylänvanhin eli starosta J. Jamalainen, opettajat Niukkanen ja Toikka. Varsinaiseksi jäseneksi pääsi opettaja T. Matikkainen ja hänestä tuli kirjastonhoitaja. Kirjaston kirjoista oli laadittu luettelo. Myöhemmin Hietamäen kirjastokokoelma karttui 1300 kirjaan ja lainauksia oli vuosittain yli 2000.

Kirjaston käyttäjiä kehotettiin noudattamaan kirjaston sääntöjä, säilyttämään kirjat siisteinä ja palauttamaan ne ajoissa.

Tuutariin kirjasto perustettiin vuonna 1882 kirkkoherran ja 10 muun seurakuntalaisen pohjarahan turvin. Lisäksi perustajajäsenet maksoivat ruplan vuosimaksun ja rahaa kerättiin rippilapsilta sekä jokaisesta kasteen toimituksesta yhden kopekan verran. Näin kirjaston vuotuistulot karttuivat yli 150 ruplaan. Vuosien varrella kirjoja kertyi 1500 ja lainoja noin 1900 vuodessa. Kirjastosta sai lainata kirjoja kätevästi kirkonmenojen jälkeen. Kirjaston jäsenten ja kannatusvaliokunnan kokousten pöytäkirjoja, kirjallisuuden tilausilmoituksia sekä tiedotuksia saapuneista painotuotteista luettiin jopa saarnatuolista. Näin kirjastoasiasta oli tullut erottamaton osa seurakunnallista toimintaa.

Sumoihin aikoihin perustettiin kirjastoja Kolppanaan, Venjoelle, Skuoritsaan (1884) ja Spankkovalle (1886). Myöhempiä vuosina aloittivat toimintansa seurakuntakirjastot Liissilässä (1889), Kosem-

kinassa (1892), Lempaalassa (1894) ja Ropsussa (1895).

Kirjoja ostettiin ja tilattiin suomalaisen J. J. Walleniuksen kirjakaupan välityksellä, joka oli aloittanut toimintansa Pietarissa vuonna 1877. Kaupassa oli myytävänä sekä suomen- että ruotsinkielistä kirjallisuutta: raamattuja, virsikirjoja, aapisia ja muita koulukirjoja sekä kaunokirjallisuutta. Kirjakaupan kautta tilattiin lisäksi mm. Suomen Kansanvalistus-seuran toimituksia, lehtisiä ja sarjajulkaisuja. Niitä saivat jäsenmaksua vastaan ne seurakuntalaiset, jotka olivat liittyneet Kansanvalistus-seuran jäseniksi. Kirjallisuutta myytiin myös muille asiasta kiinnostuneille henkilöille. Seurakuntalaisille järjestettiin kansantajuisia luentoja sivistyksestä ja sen tarpeellisuudesta. Vanhempia kehotettiin ostamaan esimerkiksi jouluksi kirjoja lahjaksi lapsilleen. Näin puhui rovasti Piispanen saamassaan:

"Lahjoittakaa lapsillenne joululahjaksi joku kirjanen luettavaksi. Sen hyvän he koko ikänsä muistavat ja siitä iloitsevat. Tehkää heille se ilo!"

Tilattaviksi suositeltiin seuraavia sanoma- ja aikakauslehtiä:

Inkeri, Kansan ystävä, Hyvää sanoma, Sanansaattaja, Pyhäkoulun lehti, Raittiuden ystävä, Nuorten ystävä, Kasvatusoppi, Kyläkirjasto kuvalehtineen, Lasten kuvalehti sekä jouluksi erikseen painettua *Lasten joululehti, Suomalainen kansankalenteri Venäjällä* ja muita kalentereja. Myös lääketieteellisiä lehtiä suositeltiin luettaviksi sairauksien ehkäisemistä silmällä pitäen. Rovasti Piispanen laati henkilökohtaisestikin muistiota ja ohjeita kulkutautien tartunnan välttämiseksi, joita jaettiin seurakuntalaisille.

Kyläläisiä kehotettiin tilaamaan vaikkapa yksi yhteinen sanomalehti kylää kohden, jota luettaisiin viikon aikana talo talolta. Kerätyt lehden hinnan rahat tuli toi-

mittaa lukkarille tai opettajalle, jolta tilaus menisi eteenpäin. Myöhemmin tavoitteena oli 2 – 3 sanomalehteä kylää kohti. Kehotus tavoitti kuulijansa. Vuonna 1912 tilauksia oli jo yli 60 ja yhteisiä lehtiä tuli 34 kylään. Eräisiin koteihin tilattiin useampia lehtiä. Esimerkiksi Kurikalle tuli *Hyvä sanoma, Sanansaattaja ja Lastenlehti*; Kempille tuli *Hyvä sanoma, Pyhäkoulun lehti ja Nuorten ystävä*.

Kirjoista erittäin suosittuja olivat maailmankuulu *Gustav Doren* kuvittama suomenkielinen *Raamattu*, *R. Herzbergin Nordenskiöldin matkat ja retket* sekä *Georg Weberin* kuvitettu *Yleinen ihmiskunnan historia*, joka sisälsi myös tärkeimmät sivistys-, kirjallisuus- ja kirkkohistorialliset tapahtumat. Kuvaraamattua pidettiin välttämättömänä tilata ainakin kirkoille, kirjastoille ja kouluille. Mutta myös koteihin tiedetään päätyneen näitä teoksia.

Kirjastojen toimintaa tutkinut Juho Peräläinen kirjoitti vuonna 1903:

"Inkeriläiset ovat hyvin lukuhaluisia, jos he vaan hiukankin ovat päässeet tutustumaan virkistävään kirjallisuuteen... Juuri äidinkieliset kirjailijat, kuten Päivärinta, Aho, Canth, Kivi, Alkio ja tietystikin Topelius ovat nuorison suosimat. Tällä vuosisadalla suuret sivistysteokset Oma maa, Tietosanakirja ja muut joutuivat kirjastojen kokoelmiin".

Kirjamäärältään vuonna 1912 suurin oli Skuoritsa (2315), toisella sijalla oli Lempaala (2000) searaavina tulivat Tuutari (1500), Venjoki (1384) ja Hietamäki (1300). Kirjastolainojen lukumäärän suhteen ensimmäisellä sijalla oli Tuutari, toisella Kosemkina, seuraavina järjestyksessä olivat Hietamäki, Skuoritsa, Serepetta ja Kolppana. Näistä luvuista päätellen Inkerissä oli noin 30 vuoden aikana omaaloitteisesti luotu seurakunnallinen kirjastojärjestelmä, joka toimi ja tyydytti kansan

luku- ja tiedontarpeita omalla äidinkielellään perustuen sekä paikallisiin julkaisuihin että Suomessa ilmestyviin teoksiin. Kirjastot sijaitsivat joko kirkon tiloissa, pappiloissa, kouluissa tai talonpoikaistaloissa. Kirjastonhoitajina toimivat opettajat, lukkarit, talonpojat tai papit. Hietamäellä kirjastonhoitaja sai työstään 30 ruplan palkkion, monet muutkin suuremmat kirjastot suorittivat pienen korvauksen kirjastonhoitajan työstä.

Esivallan taholta käytiin vuonna 1883 tarkastamassa, olisiko seurakuntien kirjastoissa ollut kiellettyjä tai kansalle vaarallisia kirjoja. Kuvemöörin vaatimuksesta kirjaston luettelo oli vuonna 1885 lähetettävä tarkastettavaksi venäjänkielisenä ja tämä vaatimus jäi voimaan jatkossakin. Tuutarissa ja Hietamäellä käännöstyön teki lukkari-kanttori Johannes Rikkinen, joka oli opiskellut sekä suomen- että venäjänkielisessä opettajaseminaarissa ja hallitsi molemmat kielet. Vuoden 1899 tarkastuksen yhteydessä katsottiin vaarallisiksi seuraavat teokset:

"Suomalaisille äideille lasten kasvatuksesta, Vaatimaton ja oikeudenmukainen suomalainen talonpoika, Suomen historia kansakouluja varten, Danielsonin Suomen yhdistäminen Venäjän valtakuntaan, Matti Kurikan Pilven hattaroita sekä *Mechelinin Suomen perustuslakien sisällys".*

Se mikä oli Suomessa sallittua, näytti pääkaupungin liepeillä Inkerissä olleen vaarallista luettavaa.

Kirjastoilla oli tärkeä rooli kouluopetuksen täydentäjänä. Ennen I maailmansotaa lehtikirjoituksissa talonpoikia kehotettiin perustamaan lisää kirjastoja ja tukemaan toimivia. Kukaan ei silloin voinut aavistaa näiden tuhansien kirjojen lähivuosien kohtaloa. Nyt niistä ei löydy edes näytekappaleita Venäjän kirjastoista.

Lilja Kuivanen

Ella Ojala

INKERIN VIRSI

Itkevässä Inkerissä
virsi helisi illoin,
lauloi äiti lapsillensa
virren värssyt silloin.
Hämärikkö nurkat täytti,
virsi kaikui lattiasta kattoon,
vokki hiljaa hyrisi,
hämärikössä lepäsi,
karstat villaleppeet
pärekorissa odotti.
Äiti lapset ympärilleen kokosi:
kaksi pani polvellensa,
kolmannen kainaloonsa.
Kissa kipusi olkapäälle,
siinä hiljaa kehräsi,
virrenvärssyä säesti.
Äiti virret tiesi kaikki,
hengelliset laulutkin,
Siioninkin virret muisti.
Kirjat kauan sitten
liekkeinä loimusi,
hiiltyneinä savusi,
koska laki puuttui peliin.
Suomenkieli kiellettiin,
ihmiset pois kodeista karkotettiin
Siperian suureen pakkaseen,
lumen sekaan kylmyyteen,
susien joukkoon metsien syvyyteen;
Aasian aroille kuumuuteen
puuvillaa korjaamaan
nälkään, janoon nääntymään;
Kuolanniemelle Hiipinään
asumattomaan, tuuleen, myrskyyn
taivaltamaan,
apatiittikaivoksia kaivamaan;
Vladivostokin hiilikaivoksiin;
joku joutui jopa Kiinaan.
Sota-aikana niin moni astui miinaan.
Perheet kaikki hajalle raastettiin,
kuin akanat tuuleen temmattiin.
Monen isä ammuttiin.
Kenelle jäi äiti kultainen,
hänpä lauloi lapsilleen
suomen kielellä somalla,
äidin kielellä omalla.
Kelpasi siinä lasten olla,
nälkä, vilu unohtui
taivas alas laskeutui.

MUISTOJENI SYNNYINMAA

Sinä muistojeni synnyinmaa,
sinä rakastettu Inkeri!
Sinua ei enää olekaan.
Silti sinut sisimmässäni kannan
kuin kukkaroa laukussani,
kuin kauneuspussia peileineen,
jonka aukasen aina,
kun tahdon katsoa miltä näytän.

INKERIKOT

Inkerinmaata ovat historian saatossa asuttaneet useat suomensukuiset kansat, joista vanhimpia olivat vatjalaiset ja myöhemmin inkerikot. Inkerikkojen oletetaan siirtyneen näille seuduille Karjalan kannakselta ja Laatokan kaakkoisrannalta ensimmäisen ja toisen vuosituhannen vaihteessa kun maa oli autioitunut sota- ja ryöstöretkien sekä ankarien katovuosien seurauksena.

Ensimmäinen kirjallinen maininta inkerikoista löytyy venäläisissä kronikoissa vuodelta 1228, joissa heitä nimitettiin sekä karjalaisiksi että izhoreiksi eli inkerikoiksi tai inkeroisiksi. Vatjalaiset ja inkerikot joutuivat jo 1300-luvulla Novgorodin valtapiiriin. Hallinnollisesti heidän asuinalueensa kuului Vatjan viidennekseen, jonka kautta mm. kulkivat tärkeät kauppatiet Novgorodista Suomenlahdelle. Vuodesta 1478 Novgorod ja samalla myös Vatjan viidennes joutuivat Moskovan alaisuuteen ja asukkaat liitettiin kreikkalaiskatoliseen kirkkoon.

1800-luvun lopulla inkerikkoja oli Venäjällä noin 20 000, mutta vallankumouksen jälkeen venäläistämisprosessi voimistui ja heitä koetteli sama yhteiskunnallispoliittinen muutos kuin muitakin suomensukuisia kansoja. 1989 inkerikkoja löytyi enää noin 2000 ja vuonna 1993 ilmestyneessä kirjassa *Uralilaiset kielet tänään* mainitaan inkeroiskielen puhujia olevan vain 300 henkeä.

Inkerikkoja on asunut Nevan suistossa keskiajalta lähtien. 1600-luvun kartoista käy ilmi, että nykyisin Pietarin kaupunkiin kuuluvilla saarilla kuten Hirvisaari, Koivusaari, Ristisaari jne. on inkerikkojen antamat nimet. Myös Neva, Ohta, Venjoki ja monet muut ovat samaa alkuperää.

Nykyään inkerikkoja asuu Leningradin alueella pääasiassa Kingiseppin ja Lomonosovin piirissä. Eniten heitä on Soikkolan niemellä, jossa he asuvat pieninä vähemmistöinä. Soikkolan nykyinen hallinnollinen keskus on Viistinä. Soikkolan niemen asukkaat saavat pääasialliset tulonsa kalastuksesta ja kalanjalostuksesta.

Tutkija Arja Kuronen on vuodesta 1990 alkaen tehnyt seitsemän vuoden aikana 9 tutkimusmatkaa inkerikkojen pariin Soikkolan- ja Kurkolanniemelle. Matkojen tarkoituksena oli inkerikkojen perinteen monipuolinen dokumentointi haastattelemalla, valokuvaamalla ja havainnoimalla. Arja Kuronen valokuvasi koteja, tapahtumia, kalendaarisia tapoja, toimintaa työpaikoilla, kouluissa ja lastentarhoissa. Matkojen tuloksena kertyikin yli 7000 valokuvan kokoelma sekä arvokkaita havaintoja inkerikkojen kansanperinteestä.

Entinen kyläelämä oli mielenkiintoista ja henkisesti rikasta. Häät ja arjesta erottuvat juhla-ajat, praasniekat edesauttoivat rikkaan kansanperinteen ylläpitoa ja säilymistä. Tutkija sai myös ihmeekseen havaita, että vanha luontouskonto eli yhä kansan parissa. Aikanaan kansa palvoi metsiä, kiviä, järviä, lähteitä, aurinkoa, kuuta, tähtiä jne. Tutkijaan teki suuren vaikutuksen Soikkolan luonnon kauneus. Kirkonmäeltä avautuu upea näköala Suomen lahdelle. Varhain kevätaamuisin kukot kiekuvat, kyläpaimen ajoi lehmiä metsälaitumelle, kuului kymmenien kiurujen yhtäaikainen viserrys peltosarkojen yllä. Illalla saattoi kuunnella satakielen laulua kylänlaidan lehtometsistä. Tällaisen luonnonkonsertin kuvauksen jälkeen ei varmaan kukaan ihmettele, että inkerikot ovat säilyttäneet kauniin tapansa leipoa keväällä erikoisia linnunmuotoisia kiuruleipiä, jotka asetetaan kivien päälle tervetuliaisiksi ensimmäisille kiuruille.

Tutkija Arja Kurosen luovuttamasta aineistosta koonnut Lilja Kuivanen

Tapahtumakale

Suomen Inkeri-liitto ry:n kesäjuhla
pidetään 10. – 11. heinäkuuta 2004 Helsingin Rudolf Steiner -koulun auditoriossa
Lehtikuusentie 6
00270 Helsinki

Lauantaina
kyykkäkilpailu
Illanvietto Karjalatalon juhlasalissa *klo 18.00 alkaen*

Sunnuntaina
juhlajumalanpalvelus *klo 10.00*
Helsingin Tuomiokirkossa, Unioninkatu 29

Ruokaa saatavana molempina päivinä klo 12.00 alkaen Rudolf Steiner -koululla
Lauantain ja sunnuntain juhlat alkavat klo 14.00

Seukkojen kevätretki
perjantaina ***14.5.2004*** Mannerhein-museoon. Tavataan *klo 12.00* Tehtaankadulla Katolisen kirkon luona (raitiovaunut 3B tai 3T).

Kaikki kiinnostuneet mukaan!

Inkerikuoron harjoitukset
pidetään ***torstaisin*** *klo 16.45 – 18.30* Inkerikodissa.
Uudet laulajat suorittavat koelaulun harjoitusiltana. Kuoroa johtaa Julia Hyyrönen.

Tervetuloa!

Turun seudun Inkeri-seura ry

Kupittaan seurakuntakodissa, Sirkkalankatu 4, kello 14 alkaen

30.5. helluntaijuhla

3.10. syyskokous ja Mikkelin-päivän juhla

6.11. Pyhäinpäivän kunniakäynti Inkeriläisten muistomerkillä *klo 12* ja sen jälkeen kahvi- ja ohjelmatilaisuus Varissuon kirkolla

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai klo 13.00 Irma Kapasen vetämänä.

Tervetuloa viettämään teehhetkeä vapaakeskustelun merkeissä.

Inkerin kulttuuriseura ry

on avannut kirpputorin, Inkerin kirpun, Inkerikeskuksessa.

Inkerin kirppu on avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 10.00–17.00.

Otamme vastaan hyväkuntoista tavaraa, ei huonekaluja.

Kirpputorin tuotto menee erilaisten kulttuurihankkeiden rahoitukseen.

Levitä Inkeri-tietoa.

SAATAVANA RUOTSISTA

Frimärksserie	75 kr
Nouse inkeri, grammofonskiva	25 kr
Lauri Santtu, grammofonskiva	25 kr
Karta, von Köppen	50 kr
Vykort, Haparanda, tackpiatta	i kr
Vykort, Örebro, minnessten	i kr
Vykort, Fiicka i Tuutaridräkt	2,50 kr
Kava{nål, vapen	i0 kr
Gratuiationskort, stort	i0 kr
Gratuiationskort, iitet	i0 kr
Tuuli: inkeriiäisten vaeiius	75 kr
isien usko, muistojuikaisu	J0 kr
Kemppi: Fenno-ingrian iauiuja	5 kr
Hammarström: Jngermaniändarna som flydde tiii Sverige	J5 kr
Liija – flyktingflickan från Jngermaniand	30 kr
Himiläinen: Främmande fosteriand	50 kr
Hiiva: Förvisningen	50 kr
Ojala: Suomi näkyy	75 kr
Ojala: Pitkä kotimatka	75 kr
Kuortti: KJrkossa, keskitysJeJriJiä	75 kr
Kuortti: Veijeni sotavangit	75 kr
Miettinen: Jnkeriiäiset maaton kansa	75 kr
Sihvo: Jnkerinmaalla	75 kr
Kolomainen: Jnkerin toisinajatteiijat	25 kr
Survo: Neijäs tuuii	50 kr

Ronkonen: **Laps Inkerin**	**100 kr**
Nevalainen: **Inkeriläinen siirtoväki**	**100 kr**
Mesiäinen: **Maria Kajavan pitkä taival**	**110 kr**
Virtaranta: **Inkeriläisiä sananlaskuja**	**70 kr**
Mooses Putron elämäkerta	**30 kr**
Iho: **Hietajyvä**	**40 kr**
Alexander Störgren: **Mutkainen tie vapauteen**	**150 kr**
Adressi	**40 kr**
Kavajnål Ingermanlands flagga	**20 kr**
Metiäinen: **Inkerin ev.lut. kirkon 350 v.**	**50 kr**
Tarra, Inkerin lippu	**5 kr**
Randefelt: **Inkeri, Tiekartta**	**100 kr**
Randefelt: **Keski-Inkeri, Kartta**	**100 kr**
Inkerin ristiviiri	**225 kr**
Huovinen **(red.) Ingermanland**	**100 kr**
Kuusi: **Maria Luukan laulut**	**40 kr**
SverigeIngermanländarnas historia	**250 kr**
Savolainen: **En svensk i partisankriget**	**150 kr**
Savolainen: **Suomalainen sissisodassa**	**150 kr**
Häkkinen: **Bort till det land**	**150 kr**

Kirjatilaukset ottaa vastaan:
Viktor Aitman
Linbanev. 6
43833 LANDVETTER
puh. ja fax 031-916 602
maksut RIL:n postisiirtotilille 173888-9

inkeriläisten VIESTI

3/2004

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30 - 20, Annikki Kelo.
Postisiirtotili 800012-306364.
Pankki Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €
½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2004
25 € kotimaahan, Ruotsissa 260 kr, muualle 30 €/v (300 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Nordea 103150-1202761
Toimitus
Vt. päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Isabella Sihvola
☎0415191250
Toimituksen osoite
Hämeentie 103 A, 00550 Helsinki, puh. ja faksi **(09) 827 4796**
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Iho,
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo

Iloinen kesäpäivä Seurasaaressa

Helsingin kaupungin Koulutus- ja kehittämiskeskuksen Uuteen työhön -yksikkö sekä Helsingin aikuisopisto järjestivät keskiviikkona 26. toukokuuta 2004 iloisen ja yhteisen Kesäpäivä-tapahtuman.

Tilaisuus oli tarkoitettu suomen kieltä opiskeleville maahanmuuttajille opettajineen. Kutsu oli lähetetty Inkerikeskus ry:n, Familia Clubin, Maahanmuuttajien Tuki ry:n ja Kouken Nokiantie 2 – 4:n kautta. Tilaisuus Seurasaaressa oli maksuton.

Yhteisen Kesäpäivän ohjelma alkoi saapumisella opettajien johdolla Seurasaareen. Seurasaaren sillan ylittämisen jälkeen opettajat hakivat tiedot ilmaisista tutustumiskohteista, joissa oli opastus. Kohteesta toiseen osallistujat siirtyivät omina ryhminä.

Yhteinen tilaisuus alkoi Juhlakentän alueella klo 11.00 ja jatkui aina klo 15.00 asti. Päivän ohjelmassa oli mukavia ja leikkimielisiä kilpailuja, kuten petankkia ja renkaan heittoa, suomalaisen kyykkäpelin seurantaa, tietopohjainen rastikilpailu Juhlakentän maastossa jne. pikku palkintoineen. Tarjolla oli myös voileipäpöydän antimia. Mukaan tarvittiin siis vain iloinen kesämieli ja sitähän löytyi!

Pienen särön kesämieleen toivat täpötäydet kaupungin bussit. Toukokuun loppu on sellaista aikaa, että kaikki järjestävät retkiä ja Seurasaari oli täynnä päiväkotilaisia, koululaisia ja muuten vaan turisteja. Seurasaarihan on iso eikä väenpaljous saarella haitannut. mutta bussiin ei tahtonut mahtua.

Isabella Sihvola

Kansikuvassa: Ryhmä palaamassa Juhlakentälle vastattuaan rastikilpailun visaisiin kysymyksiin.
Kuva tekijän

Inkerin kouluista Ruotsin vallan aikana

Olemme viime vuosina voineet tutustua useihin Inkerin historiaa käsitteleviin teoksiin. Historiassamme on kuitenkin aiheita, jotka ovat jääneet vähemmälle huomiolle. Ruotsinvallan aikainen historia on edelleen katkonaisten tietojen varassa ja kokonaiskuva vaikeasti hahmottavissa. Ehkä siksi olemmekin tottuneet ajatukseen, että inkerinsuomalaisten kouluoloista voidaan puhua vasta vuodesta 1863, jolloin Kolppanan seminaari perustettiin ja kouluista paras oli Pietarin Pyhän Marian seurakunnan yhteydessä vuodesta 1850 toiminut kirkkokoulu, joka oli tarkoitettu ensisijaisesti Pietarissa asuville Suomen alamaisten lapsille. Tämä oli ainoa suomalainen koulu, myöhemmin Pietarin suomalainen yhteiskoulu, jonka ylemmiltä luokilta pääsi v:sta 1885 alkaen jatkamaan opintoja Suomen lukioihin, ei kuitenkaan suoraan yliopistoon. Mutta oliko Inkerissä aikaisemmin ollut yliopistoon valmistavia kouluja? Ja jos oli, niin missä ylioppilaat saattoivat jatkaa opintojaan?

Tällaisia kouluja ja yliopistoja todellakin oli jo 1600-luvulla ja Inkeristä myös lähdettiin opiskelemaan Tarton, Turun, Upsalan, Saksan sekä muiden Euroopan maiden yliopistoihin. Upsalan yliopistossa lienee ollut suuri määrä inkerinsuomalaisia ylioppilaita, koska sinne perustettiin v. 1684 Inkerinmaan osakunta, jonka inspehtorina oli Nikolaus Wolff.

Vuoden 1617 Stolbovan rauhansopimuksen jälkeen Inkerissä elettiin levottomia aikoja. Sotapakolaisina olleet entiset asukkaat vatjalaiset ja inkerikot palasivat maakuntaan. Samanaikaisesti alkoi myös suomalaisten muuttovirta Inkeriin. Yhteensä v:een 1643 mennessä oli kirjattu yli 3680 muuttoa Suomesta Inkeriin. Kun muuton laskuyksikkönä käytettiin perhettä, joka siihen aikaan oli tiettävästi iso, oli muuttaneiden henkilöiden määrä moninkertainen.

Vuosina 1656–58 käytiin uudelleen sotaa Venäjää vastaan, jonka aikana yli 7000 ortodoksiuskoista muutti joko vapaehtoisesti tai tuli pakolla siirretyksi Venäjälle, jolloin Inkeristä poistui noin kolmannes ortodoksiväestöä. Vastaavasti kasvoi vuosina 1643–1675 suomalaisten osuus, yli 5 tuhatta perhettä, jonka seurauksena 1660-luvulta alkaen suomalaiset muodostivat enemmistön Inkerin väestöstä.

Kustaa II Adolf yhdisti v. 1629 välirauhan jälkeen Viron, Inkerin ja Käkisalmen yhteiseksi kenraalikuvernöörikunnaksi, jonka johtajaksi tuli hänen entinen opettajansa ja Upsalan yliopiston kansleri valtaneuvos Johan Bengtsson Skytte. Johan Skytte sai v. 1624 Tuutarista vapaaherrakunnan. Hän perusti ja ylläpiti koulun, joka oli tarkoitettu vapaaherrakunnassa asuville lapsille. Johan Skytte perusti v. 1632 myös Nevanlinnaan pedagogion, jota nimitettiin venäläiseksi kouluksi ja v. 1642 se määriteltiin triviaalikouluksi, joka vastasi myöhemmän ajan suomalaisen oppikoulun ala-astetta. Nevanlinnassa toimi 1680-luvun lopulta alkaen myös saksalainen koulu.

Vuonna 1623 Inkeri oli jaettu luterilaisiin kirkkopitäjiin ja v. 1638 Inkerinmaasta tuli itsenäinen hiippakunta. Maakunnan ensimmäiseksi superintendentiksi nimitettiin v. 1641 Tallinnan tuomiorovasti Henricus Stahlius ja hiippakunnan keskukseksi määrättiin Narvan kaupunki. Miksi juuri Narvasta tuli Inkerinmaan hallintokeskus? Oletettavasti siitä syystä, että

Johan Skytte

Inkerissä ei ollut tähän tarkoitukseen sopivaa kaupunkia. Maakunnassa oli muutamia suurempia asutuskeskuksia kuten Kaprion, Jaaman ja Pähkinälinnan kauppalat, joiden asukkaat olivat suuremmalta osaltaan venäläisiä sekä Nevanlinna, jonka perustamisvuodeksi mainitaan 1632. Narva tunnettiin jo v.1171 kauppapaikkana, joka kuului Riian Kalpaveljesten ritarikunnalle. Narva kuului v:sta 1581 Ruotsin valtioon ja siellä lienevät olleet tarvittavat edellytykset Inkerinmaan hallintokeskukseksi. Hallintokeskus siirrettiin Narvasta Nevanlinnaan v.1642.

Narvassa oli jo ennen Ruotsin vallan alaisuuteen joutumista toiminut kaupungin porvariston perustama ja ylläpitämä saksankielinen koulu. 1640-luvulla tätä koulua ylläpiti Narvan kaupungin raati. Se oli siihen aikaan Inkerinmaan tärkein opinahjo, vaikka koulussa ei ollutkaan yhtään ruotsalaista tai suomalaista oppilasta. Henricus Stahlius ehdotti v.1642 Ruotsin hallitukselle kymnaasin eli lukion perustamista kaupunkiin. Mutta hallitus päätti, että Narvaan perustetaan valtion ylläpitämä ja

akateemisiin opintoihin valmistava ruotsinkielinen triviaalikoulu, jota myöhemmin nimitettiin myös Kuninkaalliseksi katedraalikouluksi. Tässä koulussa oli opiskellut myös noin 60 inkerinsuomalaista oppilasta.

Narvan ja Nevanlinnan triviaalikoulujen lisäksi määrättiin v.1642 perustettavaksi pedagogiot eli koulut Kaprioon, Jaamaan ja Pähkinälinnaan. Vuodesta 1684 alkaen myös Kupanitsan seurakunnassa toimi pedagogi eli koulumestari. Kirkollisen opetustoiminnan ohella nämä olivat Inkerinmaan tärkeimmät oppilaitokset ruotsinvallan aikana. Niitä oli kaiken kaikkiaan noin 10, mutta vain Narvan ja Nevanlinnan triviaalikouluista valmistuneet pääsivät jatkamaan opintojaan yliopistoissa.

Lähimpiä yliopistoja olivat v.1632 perustettu Tarton yliopisto ja v.1640 perustettu Turun akatemia. Mutta myös Upsalassa ja lukuisissa saksalaisissa yliopistoissa ovat Inkerinmaan tulevat papit, opettajat ja muut virkamiehet opiskelleet. Näistä oppineen säädyn edustajista toimi Ruotsin vallan aikana maakunnassa lähes 400 henkilöä, heistä 253 henkilöä oli kirkon palveluksessa. Noin puolet (123 henkilöä) oli opiskellut Turun akatemiassa ja kolmannes (83 henkilöä) Tarton yliopistossa. Upsalassa oli ollut 44 inkerinmaalaista ylioppilasta. Saksalaisissa yliopistoissa opiskeli yhteensä 61 inkerinmaalaista, heistä 20 henkilöä Wittenbergin yliopistossa, jossa 1500-luvulla Martin Luther oli vaikuttanut ja tuleva suomen kirjakielen luoja Mikael Agricola opiskellut.

Toimiessaan kenraalikuvernöörinä Johan Skytte sai aikaan päätöksen Tarton yliopiston perustamisesta. Kustaa II Adolf allekirjoitti Academia Gustaviana eli Tarton yliopiston perustamisasiakirjan 30.06.1632. Venäjän ja Ruotsin välisen sodan aikana yliopisto toimi Tallinnassa v:een 1665, sen jälkeen se lakkautettiin. Kuningas Kaarle Kustaa XI:n käskykirjeellä se aloitti uudelleen toimintansa

v:sta 1690 Academia Gustavo-Carolinan nimellä Tartossa, josta se muutettiin Pärnuun v.1699. Venäläisten valloitus lopetti sen toiminnan v.1710.

Vuosina 1632–1665 Tarton yliopistossa opiskeli 24 inkerinmaalaista ylioppilasta, jotka olivat kotoisin Nevanlinnasta, Pähkinänlinnasta tai muualta Inkeristä. Näinä vuosina 9 suomalaista ja inkerinsuomalaista väitteli maisteriksi. Myöhemmin vv.1690–1710 inkerinsuomalaisia ylioppilaita oli 37 ja väitöksiä yhteensä 17. Ylioppilaat olivat pääsääntöisesti aatelittomien virkamiesten lapsia ja valmistuivat koulujen tai kirkon palvelukseen.

Ruotsinvallan alkuvuosina Inkeriin siirtyneistä luterilaisista papeista, opettajista ja hallituksen muista virkamiehistä oli noin kolmannes eli 111 henkilöä syntynyt Suomessa, Ruotsista tulleita oli noin viidennes eli 71 henkilöä, saksalaisia oli 41 henkilöä ja Inkerinmaalla syntyneitä 64 henkilöä. Pappien ja opettajien tarpeen kasvaessa myös inkerinmaalaisten ylioppilaitten osuus vastaavasti nousi ja he olivat enemmistönä uusia virkoja täytettäessä. Näin ollen monet suomalaisten pappien jälkeläiset palvelivat Inkerin kirkon tai muissa viroissa useita vuosikymmeniä.

Seuraavassa eräitä esimerkkejä:

Albogius Ericus oli kirkkoherrana Kattilassa vv. 1643–73; toimi kirkkoherrana Ivangorodissa vv. 1673-78.

Albogius Justus Erici, edellisen poika, ylioppilas Tartossa v. 1651; ylioppilas Turussa v. 1663. Toimi Kosemkinon varakirkkoherrana 1671–74 ja Ivangorodin kirkkoherrana v:sta 1679 kuolemaansa asti v. 1684.

Albogius Ericus, Justus Ericin poika, ylioppilas Turussa v. 1686; opiskellut Tartossa 1692; väitteli 1693. Narvan ruotsalaisen koulun rehtori v. 1692. Nevanlinnan kirkkoherra vv. 1672–1702.

Krook Benjamin Simonis (Noteburgensis Ingermannus), ylioppilas v. 1651. Kalastajan poika Pähkinälinnasta. Opiskeli Turussa ja Upsalassa, väitteli Tartossa v. 1653, vihittiin maisteriksi Turussa v. 1664. Tuli Nevanlinnan kirkkoherraksi v. 1668, jossa virassa toimi kuolemaansa asti vuoteen 1675.

Kyander, Johannes Georgii, opiskeli Tartossa, Koprinan kirkkoherra. Hänen poikansa Georgius Johann valmistui samasta opinahjosta papiksi 1690-luvulla.

Masalinus, Petrus Christiern opiskeli Tartossa 1650-luvulla. Hänestä tuli Tyrön kirkkoherra. Hänen poikansa Ericus Petri Masalinus kirjoittautui saman yliopiston kirjoihin v. 1692.

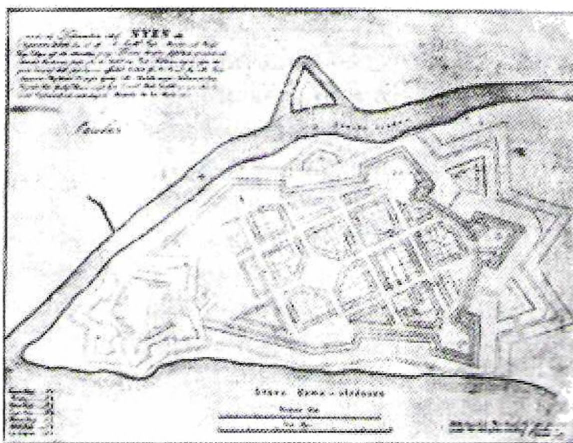
Lilja Kuivanen

Lähteet:

Cederberg, A. R. Suomalaiset ja inkeriläiset ylioppilaat Tarton ja Tarton- Pärnun yliopistossa vv. 1632–1710. (Ylipainos Suomen sukututkimusseuran vuosikirjasta XXIII 1939)

Haltsonen, S. Entistä Inkeriä. Helsinki, SKS, 1965

Inkeri. Historia, kansa, kulttuuri. Toim. Pekka Nevalainen ja Hannes Sihvo. Helsinki, SKS, 1991

Johan Skytte perusti Nevanlinnaan pedagogion v. 1632.

Muistotapahtuma Põllkülassa 20.6.2004

Tervehdys Tallinnasta!

EELK Suomalainen Pyhän Pietarin seurakunta, Suomen Viron-Instituutti ja Suomen tasavallan suurlähetystö Tallinnassa aloittivat 1.6.2003 "60 vuotta inkeriläissiirroista" -muistotapahtuman Keilan kunnan alueella Virossa sijaitsevassa Põllkülan metsähautausmaalla, joka on yksi neljästä hautausmaasta, jonne on haudattu siirron aikana kuolleita inkerinsuomalaisia. Tapahtuma aloitti inkerinsuomalaisten Suomeen siirtämisen muiston vaalimisen, johon on kuulunut useita tilaisuuksia. Nyt, kun viimeisestä laivauksesta Suomeen 17.6.1944 tulee kulunneeksi 60 vuotta, reilun vuoden kestäneen muistotapahtuman päätöstilaisuus pidetään Põllkülassa 20.6.2004 kello 12 alkaen, jolloin olemassa olevan muistomerkin yhteyteen paljastetaan uusi muistokivi.

Kutsumme mahdollisimman laaja-alaisesti eri inkeriläisjärjestöjä ja niiden jäseniä osallistumaan muistotapahtuman päätös- ja muistokiven paljastustilaisuuteen.

EELK Suomalainen Pyhän Pietarin seurakunta järjestää linja-autokuljetuksen Tallinnasta Põllkülaan ja takaisin. Lähtö Tallinnasta on kello 11 ja paluu Tallinnaan Keilassa pidettävän kahvi- ja luentotilaisuuden jälkeen noin kello 16.

ystävällisesti Teidän,
Tuomas Palola
siirtolaispastori
Tallinna

yhteystiedot:
GSM työ +372 56 459 191
e-mail Virossa: tuomas.palola@eelk.ee
e-mail Suomessa: tuomas.palola@evl.fi

Ulkomaalaislain uudistus tuo helpotuksia työlupiin

Marjojenpoimijat voivat tulla Suomen töihin turistiviisumilla

Osa ulkomaalaisista ei tarvitse vapun jälkeen työlupaa, kun he tulevat Suomeen töihin alle kolmeksi kuukaudeksi.

Helpotus koskee puutarha- ja metsämarjojen, vihannesten, hedelmien ja erikoiskasvien poimijoita sekä turkistarhoilla työskenteleviä. Muissa ammateissa työlupa tarvitaan kuten ennenkin.

Ulkomaalainen tarvitsee Suomessa ansiotyöhön työluvan. Järjestelmä otettiin käyttöön vuonna 1926. Sääntöihin on nyt tullut helpotuksia. Muutokset astuivat voimaan 1. toukokuuta.

Uudistuksenjälkeen työlupaa ei tarvita alle kolmen kuukauden työsuhteisiin esimerkiksi puutarha- tai metsämarjojen poimintaan, ei myöskään työskentelyyn turkistarhoilla.

Useimpien EU:n ulkopuolelta tulevien ulkomaalaisten on kuitenkin hankittava etukäteen viisumi.

Lainattu Helsingin Sanomista (28.04.2004)

Evakkomatkakuvia kaivataan!

Virtuaali-Karjala -sivustolle on siirretty viime vuoden lopussa ja tämän vuoden alussa useita satoja valokuvia luovutetusta Karjalasta. Kuvat on sivustolla jaoteltu pitäjittäin. Sivustolla olevat kuvat esittelevät monipuolisesti elettyä arkea ja juhlaa luovutetussa Karjalassa.

Evakkomatkakuvat ja evakkoajan kuvat puuttuvat sivustolta kuitenkin lähes kokonaan. Niitä kaivataan sekä talvisodan että jatkosodan ajalta.

Toivonkin, että yksityiset kansalaiset ja eri yhdistykset auttavat näiden kuvien esille saamisessa lähettämällä allekirjoittaneelle kuvia tallennettavaksi Virtuaali-Karjala Internet-sivustolle.

Viimeisestä Karjalasta lähdöstä tulee kuluneeksi piakkoin 60 vuotta, ja olisi ensiarvoisen tärkeää, että evakkomatkoista ja evakkoajoista kertovia kuvia saataisiin Virtuaali-Karjalan Internet-sivuille. Suomalaisten ja karjalaisten vaiheet olisivat silloin kaikkien nähtävillä, olipa asuinpaikka missä päin Suomea tai maailmaa tahansa. Internet tunnetaan ennen kaikkea nuorten tiedonhankintakanavana, mutta siitä on päivä päivältä muodostumassa kaikkien ikäpolvien käyttämä tiedonhankintakanava.

Lähetetyt kuvat käsitellään nykyaikaisella tavalla eli kopioidaan tietokoneen muistiin. Kuvat eivät vahingoitu mitenkään tässä käsittelyssä. Kopioinnin jälkeen kuvat palautetaan lähettäjälleen. Kuvia ei tarvitse edes irrottaa kansioista, sillä kopiointi eli skannaaminen onnistuu myös suoraan kansioista. Kuvat voi lähettää myös sähköisessä muodossa.

Kuviin pitäisi liittää mahdollisimman paljon tietoa. Olisi hyvä tietää, missä ja milloin kuva on otettu, ketä tai mitä kuvassa on ja myös tieto siitä, kuka kuvan on ottanut. Mitä enemmän tietoa on, sitä arvokkaampi kuva. Sopivia kuvia ovat maisemaa, rakennuksia, julkisia paikkoja, pihapiiriä, työtä, tapahtumaa, henkilöitä ja evakkomatkoja esittävät kuvat. Yleisesti ottaen kaikenlaiset kuvat ovat sopivia, kunhan niitä koskevat tiedot ovat mukana. Aina ei tarkkoja tietoja ole, joten minimissään riittää tieto esim. missä pitäjässä kuva on otettu.

Kuvasta tai jonkin kirjan kuvasta otetut valokopiot eivät kuitenkaan käy tähän tarkoitukseen.

Virtuaali-Karjala on osa laajempaa www.luovutettukarjala.fi -nimistä Internet-sivustoa. Luovutettua Karjalaa käsittelevät Internet-sivut ovat olleet olemassa jo usean vuoden ja niillä on vieraillut jo 200 000 vierailijaa.

Internet-sivuston osoite on:
http://www.luovutettukarjala.fi
Tiedustelut ja kuvien lähetys:
Seppo Rapo
Vesilaitoksentie 381
65370 Vaasa

Puh: 050 334 1944 tai 040 520 5000
Sähköposti:seppo.rapo@luovutettukarja.fi

TOIMITUKSELTA:

Inkeriläisten viesti toimitus muistuttaa samoin, että kuvat juttuineen ovat tervetulleita.

Avunpyyntömme viime lehdessä tuotti jonkin verran tuloksia, mutta lehtemme hengissä pitääksemme, tarvitaan lukijoidemme aktiivista osanottoa.

Siis, tehkäämme lehdestämme yhdessä mielenkiintoisen kaikille sukupolville.

Isabella Sihvola
toimitussihteeri

Toksovan seudun Pohjois-Inkerin nuorisoa Kazahtanin Pahta-Aralin neuvostotilalla. Kuvattu 15. tammikuuta 1937.

Se oli pakko!

Luettuani Oskari Björklundin Oliko se pakko? -artikkelin Inkeriläisten viestin tämän vuoden ensimmäisessä numerossa tuli minulle pakko tarttua kynään, koska suuhuni jäi sapen maku ja uskon näin käyvän useammalle inkerinsuomalaiselle paluumuuttajalukijalle.

Ei ole oikeudenmukaista nimittää inkerinsuomalaisia, jotka sota-aikana Suomi korjasi hoiviinsa ja joita välirauhan tultua ammattimainen venäläinen osapuoli kaikkia keinoja käyttäen (myös Valpon apua) onnistui harhauttamaan "kotimatkalle", tuhlaajapojiksi ja -tyttäriksi, vaan he olivat petettyjä kovan kohtalon lapsia ja raskaiden lunnaiden maksajia siitä, että olivat syntyneet suomalaisiksi. Enemmistö tämän hetken paluumuuttajista, minä mukaan luettuna, ei ollut sota-aikana Suomessa, vaan oli jo 30-luvulla pakkosiirtolaisina "kulakkeina" ja "epäluotettavina kansanvihollisina" karkotettu ympäri Neuvostoliittoa, mutta minä ymmärrän hyvin niitä äitejä, jotka alaikäisten lastensa kanssa Suomessa haaveilivat tapaavansa vielä miehensä, poikansa tai ehkä jonkun sukulaisensa, jotka viruivat Venäjän vankiloissa, työleireillä, työarmeijassa, pakkotöihin värvättyinä ja vielä ties missä. Kansamme kohtalo oli diktaattorin, "isä aurinkoisen", käsissä ja nuorten pojannulikoiden huulenheitto siitä, kuka jää rengiksi ja kuka lähtee kotiin, oli aivan aiheetonta. Jos kaikki olisi niin vapaaehtoista kuin arvoisa Oskari kirjoittaa, niin miksi nämä Suomea kotimaanaan pitäneet ja aina sitä ikävöineet, päästyään Suomeen pötkivät sitten Suomesta rauhansatamaan Sveden

mamman helmoihin ja useat vieläkin turvallisempaan maahan Kanadaan. Nähtävästi NKVD:llä (Neuvostoliiton Sisäasiain Kansankomissariaatti) ja Valpolla oli osuutensa luoda pelkoa. Tässä kai vastaus kysymykseen OLIKO SE PAKKO?

En ota kantaa miten Mooses kohteli Israelin kansaa, mutta miten Joosef Stalin kohteli alamaisiaan ja erityisesti inkerinsuomalaisia ja muualta tulleita innokkaita suomalaisia sosialismin rakentajia haluaisin hiukan kertoa, koska olen itse siellä viettänyt melkein koko pitkän elämäni ja kolhujeni haavat nuollut.

Aloitetaan vuodesta 1929. Olin silloin 10-vuotias Silloin alkoi kolhoosien perustaminen Pohjois-Inkerissä. Kyllä siinä hommassa vapaaehtoisuus oli valovuosien päässä. Tulkoon mainituksi Oskari Björklundille, että perustuslaki, jota nimitettiin stalinilaiseksi, ilmestyi vuonna 1937. Vetäjinä kolhooseihin olivat etupäässä Suomesta saapuneet kommunistit, koska venäjää kyläväki ei tajunnut ani harva lukuun ottamatta. Muistan kun äitini kokouksesta tultuaan kertoi puheenjohtaja Väinö Linnan terveiset: ”Se, joka ei liity kolhoositalouteen, joutuu tiiviin kannen alle laatikkoon ja me istumme päälle. Linna oli myös Kuivaisin 7-vuotisen oppikoulumme rehtori. Vuonna 1938 hänet ammuttiin useiden muiden suomalaisten joukossa.

Vuonna 1930 alkoi ”kulakkien” ja perheen ulkopuolisten työvoimaa käyttävien likvidointi luokkana. Yksityisille talonpojille asetettiin sellaiset verot maksettaviksi, joihin isännillä ei ollut varaa, ja he joutuivat pakkotöihin veroja suorittamaan ja näiltä reissuilta eivät kovin monet palanneet. Kulakkiperheet kyyditettiin Hiipinän kaivosuumeniin, Siperian korpiin, Aasian aroille ja omaisuus jäi valtiolle. Tämän kaltaista oli kolhoosiin vapaaehtoinen liittyminen. En käsitä, miten siellä uuden Tääkelin kylässä sallittiin yksityistalonpoikia vielä niinkin myöhään kuin vuonna 1939 ja annettiin vielä kolme kuukautta poistumisaikaa! Maaseudun asukkailla ei passeja ollut eikä ilman passia sen aikaisessa Neuvostoliitossa oli mahdoton matkustella muuttamisesta puhumattakaan! Pohjois-Inkeri rajaseutuna tarjosi kyllä ilmaisen kyydin poistumiseksi. Minne – se oli kysymys sinänsä.

Kolhoosiperheen toimeentulo oli yhden lehmän utareessa ja muutamassa aarissa perunamaata. Maitonormi oli valtiolle vielä siitä lehmästäkin – 240 litraa vuodessa. Kolhoosin työstä ei herunut muuta palkkaa kuin yksi lounas yhteises-

Tämänkaltainen oli Pahta-Aralin arolla hautausmaan tapaisen sijainti, jonne inkerinsuomalaiset mullattiin kypsymättömänä viljana epäinhimillisten olojen seurauksena vuoden 1935 puolivälistä alkaen. Kuva otettu vuonna 1936.

sä ruokalassa kevätkylvö- ja sadonkorjuutöiden aikana. Kun valtio otti korjatusta sadosta leijonanosan ja sitten maanviljelyskoneasema koneidensa vuokran (niihin aikoihin kolhooseilla ei ollut omia koneita), niin jäljelle jäivät vaivaiset siemenet seuraavaksi vuodeksi, työpäivän maksuun ei jäänyt enää mitään.

Elsa sai kutsun paikalliselta rouvalta tulla vierailulle hänen kotiinsa kun Elsa sairaalassa työskennellessään hoiti rouvaa hänen sairautensa aikana. 1937.

Vaikka ensimmäinen "kulakkierä" oli jo likvidoitu, oli tarkoituksena puhdistaa koko Pohjois-Inkeri rajavyöhykkeenä "finneistä" ja siihen avautui oivallinen mahdollisuus kun 1. joulukuuta 1934 Leningradin nokkamiehen, puolueen aluesihteeri Sergei Kirovin murha lavastettiin.

Huhtikuun 10. päivänä 1935 lähti Gruzinon asemalta tavarajuna vieden Pohjois-Inkeristä tuhansia "epäluotettavia" inkerinsuomalaisia perheitä erikoissiirtolaisina Kazahstaniin Pahta-Aral-neuvostotilan puuvillaplantaaseille. Tähän keikkaan minutkin 15-vuotiaana pakotettiin lähtemään perheeni mukana. Opiskelin silloin opettajaopistossa, jonka rehtori Mihelsson (eestläinen) ja neljä muuta opettajaa ammuttiin vuonna 1937. Tulevan vaimoni Susi Elsan perhe Toksovan Rantalasta karkotettiin samassa häädössä.

Tässä tutustutaan aasien omistajiin. 1936.

Kuvat kirjoittajan perhealbumista.

Erikoiskomendantinviraston alaisten olosuhteet olivat erittäin epäinhimillisiä ja tuhannet menehtyivät, etusijassa lapset ja vanhukset. Heitä kaatoi etupäässä punatauti eli ripuli sekä malaria. Tämän reissun osanottajia jälkeläisineen kuten myös Siperian korpien ja jokien vaeltajia on suuri määrä Suomessa paluumuuttajina.

Tämänkin jälkeen Pohjois-Inkerin puhdistukset finneistä jatkuivat vuosina 1936–37 kolhoosikaupalla raja-alueelta sisävenäjälle Arkangelin ja Vologdan suuntiin.

Kun 20-luvulla ja 30-luvun puolivälissä Leningradin alueella vallitsi 64 inkerinsuomalaista kyläneuvostoa ja alueella oli 150 000 inkerinsuomalaista on tällä hetkellä koko Venäjän Federaatiossa enää 15 000 inkerinsuomalaista.

Tahvo Löyskä
Kuivaisin piirin kasvatti

Aale Tynni
(1913—1997)

Aale Tynni syntyi Venjoen seurakunnan Kolppanan kylässä 3. lokakuuta v. 1913. Edellisen vuoden lokakuussa tuli siis kuluneeksi 90 vuotta Aale Tynnin syntymästä. Hänen isänsä Kaapre Tynni toimi Kolppanan opettajaseminaarin seitsemäntenä johtajana kohtalokkaina vuosina 1917–1919. Hän oli aikansa tunnetuimpia Inkerin kulttuurihenkilöitä ja aktivisteja, joka pyrki vaikuttamaan vaikeissa sodan ja vallankumouksen oloissa kansansa parhaaksi, mutta joutui v. 1919 muuttamaan perheineen Suomeen. Aale oli vasta noin 5–6-vuotias perheen poistuessa Inkeristä.

Lienee ollut perheen, suvun ja erityisesti hänen tarmokkaan isänsä vaikutusta, että herkästä runoilijatytöstä kehittyi monipuolinen arvostettu kulttuuripersoonallisuus ja Inkerin menneisyyden tulkitsija. Hän sai useita palkintoja, mm. v. 1985 kulttuuripalkinnon, tunnustusksena merkittävistä taiteellisista ansioistaan kirjailijana, runoilijana ja suomentajana sekä myös akateemikon arvonimen.

Vuonna 1938 ilmestyneen *Kynttilänsydän*-esikoiskokoelman jälkeen hän on julkaissut toistakymmentä runokokoelmaa, mm. runokokoelman Inkeristä *Ylitse vuoren lasisen,* isänsä Kaapre Tynnin elämäntyöstä kertovan historiallisen teoksen *Inkeri, Inkerini* (1990) sekä tehnyt vaativia käännöksiä, mm. suomentanut islantilaisen *Edda*-eepoksen.

Aale Tynni
Kuva: SKS:n kirjallisuusarkisto

Aale Tynnin lyriikka on yhtä suosittua kuin Eino Leinon runot, siitä kertovat sekä lausujien valinnat että lukijoiden ja kuulijoiden palautteet. Hänen runonsa tulevat vastedeskin koskettamaan runouden ystäviä, sillä ne tulkitsevat yleisinhimillisiä tunteita, niissä kohtaavat ajatus ja tunne.

Aale Tynni kuoli 21. lokakuuta 1997 Helsingissä 84 vuotiaana.

Lilja Kuivanen

KATAJAT

Kivien väliin meidät tungettiin,
ja kuitenkin on meidän pakko kasvaa.
Sileä aho kauempana kaartuu,
niin pehmoisin ja hienoin ruohomättäin,
niin loivin, rauhallisin kumparein.
Se armas maisema on meille outo.
Kivien väliin meidät tungettiin,
ja kuitenkin on meissä käsky kasvaa.

On meissä myöskin vihreyttä hiukan,
vaan kovana kuin metalli se kiiltää,
niin ankaraa se on, niin ilotonta,
kuin sydäntemme mykkä katkeruus.
Ja oksa oksan jälkeen kielletään
elämä, joka versoi liki maata.
On pakko kasvaa kyljin arpisin.
Niin vedät meitä, henki ylhäinen,
kivulla ylemmäksi juuristamme,
päin kirkkautta läpitunkevaa,
päin korkeutta ankaraa ja tuimaa,
ja koko elämämme salaisuus
on joka päivä kuolla lakkaamatta.

UUTISIA INKERISTÄ

Helsinki–Pietari–Tallinna

Uusi laivalinja Helsinki–Pietari–Tallinna on aloittanut toimintansa huhtikuun alussa. Tallinkin järjestämällä linjalla on tarkoitus vilkastaa kansainvälistä matkustamista Suomenlahden alueella. Kymmenen kannen Fantasiaan pääsee myös autolla.

Ajatus on mitä parhaimpia, mutta tuskin uusi linja saa pikaista kaupallista menestystä. Venäjän kansalaisten kannalta ongelmana ei pidetä kilpailua muiden liikennevälineiden kanssa vaan kaikki on viisumibyrokratiasta kiinni. Risteilyn tehdäkseen Venäjän kansalainen tarvitsee Suomen (Schengenin) ja Viron viisumin. Vapun lähestyessä Suomen pääkonsulaatin viisumiosasto ruuhkaantui niin, että viisumihakemukset käsiteltiin jopa neljä viikkoa! Saman verran kestää Pietarissa Viron viisumin saanti. Kuka tässä tilanteessa uskaltaa ruveta sellaiseen meriristeilyyn?

10 vuotta uutta elämää

Pääsiäispäivänä 13. huhtikuuta Hatsinan seurakunta juhli 10-vuotisjuhlaa sen uudelleen perustamisesta. Kaupungin keskustassa sijaitseva kirkko oli täpötäynnä väkeä. Pääsiäisjumalanpalveluksen toimitti kirkkoherra Matti Puumalainen pastorit Toivo Pentikäisen (Haukivuori) ja Arvo Survon (Lappeenranta) avustuksella. Kutsuvieraiden joukossa olivat mm. Inkerin kirkon johdon edustaja Nina Kuznetsova, Isto Pihkala kirkon ulkomaanavusta ja pastori Tapio Nieminen Lahdesta. Seurakunnan edelliset kirkkoherrat Kauko Toivonen ja Jaakko Uski lähettivät onnittelunsa.

Seurakunnan aktiivi Alvina Minajeva kertoi kokoontuneille Hatsinan kirkon uuden historian vaiheista. Hän muistutti, että kirkon palautettua uskovaisille vuonna 1994 sen remontti tehtiin talkootöillä hyvin nopeasti vain vuodessa.

Pidettiin monta puheenvuoroa ja seurakunta sai paljon lahjoja. Hatsinan kaupungin hallitukselta tuli ihana kukkakimppu ja lupaus raha-avustuksesta kirkkorakennuksen ylläpitämiseen. Inkerin Liiton puolesta juhlaväkeä tervehti Hatsinan Inkeri-Seuran pj Paavo Suomalainen ja Suomessa asuva Inkerin Liiton entinen pj Vihtori Hyyrönen. Seurakunta kiitti aktiivejaan ja suomalaisia ystävyysseurakuntia (Lahti ja Haukivuori). Juhlapäivä päättyi konserttiin, jossa esiintyivät Arvo Survo ja Hatsinan seurakunnan nuoret, sekä kahvitarjoiluun. Inkerin maan sydämessä toimiva Hatsinan seurakunta katsoo optimistisesti tulevaisuuteen.

Monitoimikeskus joutui ongelmiin

Vaikka kuinka monta kertaa yritettiin, yhteistyö Hatsinan monitoimikeskuksen ja Hatsinan Inkeri-Seuran välillä ei ole sujunut. Osapuolten väliset suhteet ovat olleet huonot jo useamman vuoden, koska he eivät luottaneet toisiinsa. Tänä vuonna, kun ulkopuolinen rahoitus jäi vähäiseksi ja oli pakko toteuttaa omarahoitus-toimenpiteitä, tilanne muuttui kriittiseksi. Alkoi vuokramaksun häiriöitä.

Näistä ongelmista puhuttiin 2. huhtikuuta Hatsinan Inkeri-Seuran vuosikokouksessa ja sen johtokunnan kokouksessa 14. huhtikuuta. Molemmissa tilaisuuksissa korostettiin monitoimi-keskuksen merkitystä ja halua säilyttää tämän Inkerinsuomalaisten tukiprojektin varoilla perustetun yksikön. Mirja Vypiralenko kuitenkin vapautettiin tehtävistään monitoimikeskuksen johtajana. Toukokuussa tilanteeseen puuttui vakavasti Inkerin Liiton johto, pitämällä Hatsinassa neuvoston kokouksen monitoimitalon kriisitilanteesta.

Kokko jatkaa varapuheenjohtajana

Maaliskuun lopussa Inkerin Liiton vuosikokouksessa yhdistys sai uuden neuvoston. Se piti ensimmäisen kokouksensa 15. huhtikuuta. Siinä käsiteltiin sääntömääräisiä kysymyksiä ja liiton varapuheenjohtajaksi valittiin taas Wladimir Kokko.

Oma maa omenakukka

Oma maa omenakukka-niminen valokuvanäyttely avattiin 22. huhtikuuta Suomen Pietarin instituutissa. Viktor Uzhvijevin, Slava Väisäsen, Jelena Kulikovan ja Larisa Stepanovan teokset kuvaavat Inkerinmaan luonnon kauneutta. Valokuvaajan luomistyöstä yleisölle kertoi Pietarin televisio- ja elokuvakorkeakoulun dosentti Viktor Uzhvijev.

Tatjana Bykovan ansiosta näyttelyn avajaisista tuli huomattava kulttuuritilaisuus. Suomen runouden venäjännöksiä esitti Nina Tshidson, kalevalaisia runoja lauloi nuorisoryhmä Pietarin teknisestä yliopistosta sekä IL:n nuori lauluyhtye solistina Veera Haapalainen lauloi. Mielenkiin-

toinen näyttely Suomen instituutin tiloissa oli auki toukokuun loppuun asti.

Maailman kongressin valmistelu

Võrussa ja Tallinassa pidettiin 22.–23. huhtikuuta suomalais-ugrilaisten kansojen konsultatiivisen komitean istunto, joka oli kokonaan omistettu suomalais-ugrilaisten kansojen 4. maailmankongressin valmistelulle. Inkerinsuomalaisten edustajana kokoukseen osallistui IL:n pj Aleksanteri Kirjanen. Virossa päätettiin mm., että inkeroisten edustaja konsultatiivisessa komiteassa Olga Konkova tulee juontamaan maailman kongressin kulttuurityöryhmää.

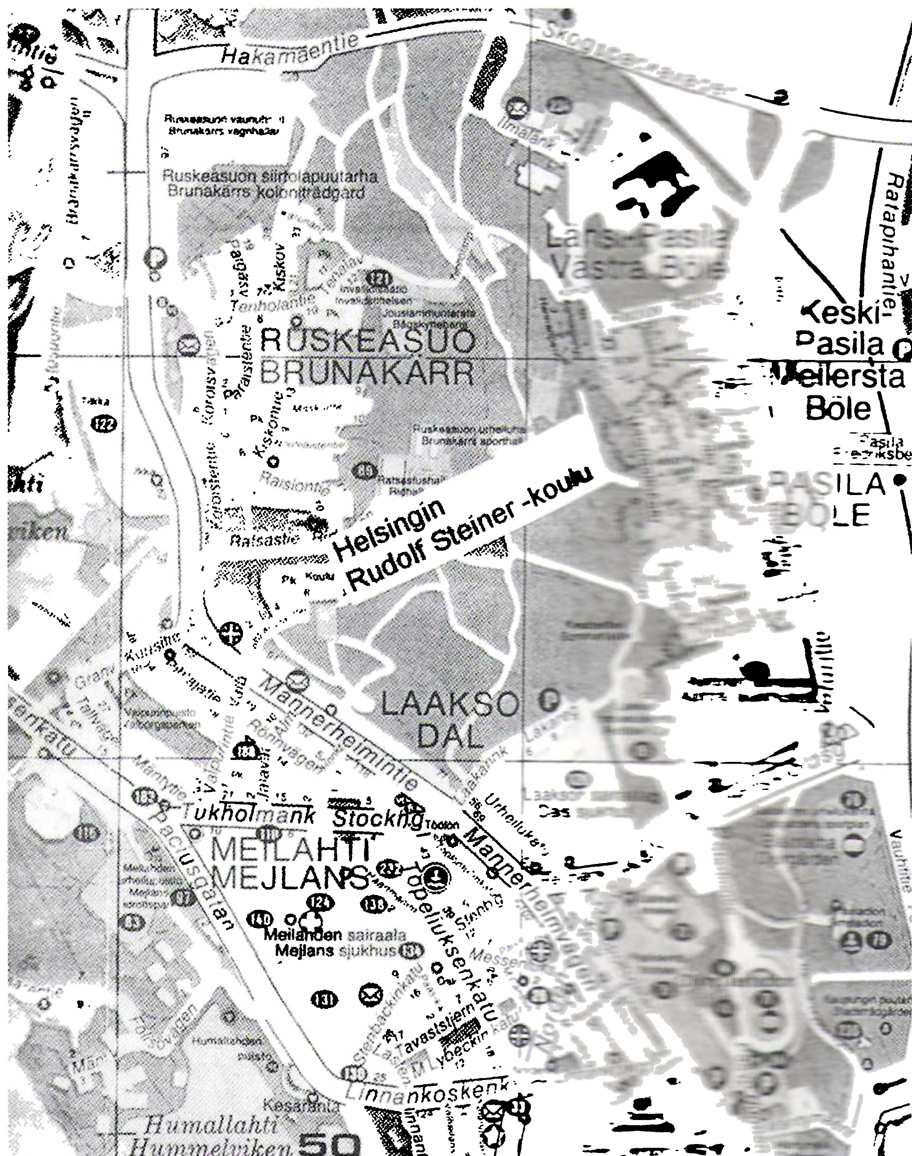
IPAKI:n tulokset

Huhtikuussa saatiin maaliskuun lopussa Pietarissa pidetyn Inkerinsuomalaisten paluumuuttajien kielitutkinnon (IPAKI:n) tulokset. 54 testattavasta 37 läpäisi ja 17 hylättiin. Hylättyjen joukossa on 4 sellaista, jotka epäonnistuivat samassa kokeessa viime vuoden joulukuussa, ja heidän tulee nyt käydä paluumuuttovalmennuskurssin uudestaan.

Valmennuskurssin ohjelma sisältää myös Suomen tietoutta. Suomen asiantuntijoiden valtuuskunta kävi 23.–24. huhtikuuta Pietarissa luennoimassa monista muuttoa koskevista asioista ja vastaamassa tulevien paluumuuttajien kysymyksiin. Suomen työministeriön puolesta puhui tiedotustilaisuudessa Irma Heikkilä-Paukkonen.

Wladimir Kokko,
Pietari

Miten pääsee Rudolf Steiner -kouluun

Suomen Inkeri-liiton kesäjuhlan viettop[illegible] -kouluun, Lehtikuusentie 6, pääsee raitiovaunulla 10, Hel[illegible]lla 39A, 40, 41, 42, 43, 63 sekä seutulinja-autoilla, jotka [illegible] Hämeenlinnan väylää.

Poistumispysäkki – Kuusitie.

Tapahtumakalenteri

Suomen Inkeri-liitto 70 vuotta

Kesäjuhlaohjelma

10.07.2004, lauantai

klo 10.00	– kyykkäottelu hiekkakentällä Rudolf Steiner -koulun edustalla *Lehtikuusentie 6, 00270 Helsinki*
klo 12.00 alkaen	– ruokaa ja kahvia Rudolf Steiner -koulun ruokalassa
klo 14.00	– lauantaijuhla Rudolf Steiner -koulun auditoriossa
klo 18.00–22.00	– illanvietto Karjalatalon juhlasalissa *Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki*

11.07.2004, sunnuntai

klo 10.00	– juhlajumalanpalvelus Helsingin Tuomiokirkossa
klo 12.00 alkaen	– ruoka ja kahvia Rudolf Steiner -koulun ruokalassa
klo 14.00	– pääjuhla Rudolf Steiner -koulun auditoriossa. Puheen pitää SITRA:n yliasiamies ***Esko Aho***

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään 21. päivänä marraskuuta 2004 klo 14.00 *Inkerikodissa, Käpyläkuja 1, HELSINKI*

Käsitellään säännöissä syyskokoukselle määrätyt asiat

Turun seudun Inkeri-seura ry

Kupittaan seurakuntakodissa, Sirkkalankatu 4, kello 14 alkaen

3.10. syyskokous ja Mikkelin-päivän juhla

6.11. Pyhäinpäivän kunniakäynti Inkeriläisten muistomerkillä *klo 12* ja sen jälkeen kahvi- ja ohjelmatilaisuus Varissuon kirkolla

26.12 Joulujuhla

Inkerin kulttuuriseura ry

on avannut kirpputorin, Inkerin kirpun, Inkerikeskuksessa.

Inkerin kirppu on avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 10.00–17.00.

Otamme vastaan hyväkuntoista tavaraa, ei huonekaluja.

Kirpputorin tuotto menee erilaisten kulttuurihankkeiden rahoitukseen.

[illegible]

[illegible]

[illegible], 17 €

[illegible]

[illegible] 3,50 €

[illegible]

[illegible] el m kerta, 2,50 €

[illegible]

[illegible], 14 €

[illegible] albumi, 22 €

[illegible] kev t, 16 €

[illegible]

[illegible] ja tarinoita, 8 €

[illegible] St rgren

[illegible] vapauteen, 10 €

[illegible]

[illegible] ki 1940-luvulla, 25 €

[illegible] - Hannes Sihvo (toim.)

[illegible] kansa, kulttuuri, 50,50 €

[illegible]

[illegible] - Vilho Helanen, 25 €

[illegible]

[illegible] varassa, 16,50 €

[illegible]

[illegible] 5 €

[illegible] vsk 69-70

[illegible] 1 1,50 €

[illegible] ja loitsut, 6,50 €

[illegible]

[illegible] 9 €

[illegible]

[illegible] €

[illegible]

[illegible]sodassa, 15 €

[illegible]

[illegible] 15 €

[illegible]

[illegible] min sinulle osoitan,

[illegible]

[illegible] darnas historia

[illegible]

[illegible]

[illegible] €

[illegible]

[illegible] kohtalonvuotta, 24 €

[illegible]

[illegible], 4 €

[illegible]

[illegible], 6 €

[illegible]

[illegible] €

Toim Lilja Kuivanen. 2003, 20 €

nilevyj

Inkerikuoro

Nouse Inkeri ym, 2,50 €

Kasetteja

Arvo Survo

Omall maall, 9 €

Karttoja

Inkerin kartta

vuodelta 1933, 12 €

Inkerin uusi kartta

vuodelta 1992, 10 €

Kyl - ja tiekartta

Keski-Inkeri

vuodelta 1993, 10 €

Inkerin p yt lippuja

satiinia + salko [illegible] 18,50 €

polyesteri + salko [illegible] 15 €

polyesteri , 8 €

satiinia, 10 €

Adressi

surunvalitteluun, 7 €

Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin [illegible]

puh. 09 - 2733 225

UUTUUS: Inkerin [illegible]

Uusma) 25 €

Flink, Toivo & M [illegible] [illegible] lasten

oppikirja. 7,50 €

Kalevala. [illegible] K [illegible] s

A. Hiiri & E. [illegible] €

Miettinen, [illegible] Kertomus

inkeril isen [illegible]

Inkerinmaalta [illegible]

Neuvostoliittoon. 7,5 €

Miettinen & [illegible] toiveiden

maa. Arator. 15 €

Monahof, [illegible] t

kyyneleet. 13 €

Mutanen, [illegible] 12 €.

Ojala, Ella. [illegible]

mielleyhtymi 10 €

E. P rn nen. [illegible] 9 €

Sava, Inkeri & [illegible] Liljan

kuva kutsuu. [illegible]

kadonneesta ja l [illegible] 15 €

Inkeril ist [illegible]

R ntysk t. [illegible] Inkerinmaalta

7.5 €

inkeriläisten VIESTI

4/2004

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset,
jäsenmaksut ja tuotetiiaukset ym.
inkerikoti, Karjalatalo, Käpyiänkuja i,
006i0 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30 - 20, Annikki Keio.
Postisiirtotiii 8000i2-306364.
Pankki Nordea i0i030-1085026.
Ilmoitukset / €
i/i sivu 250 €
½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2004
25 € kotimaahan, Ruotsissa 260 kr,
muualle 30 €/v (300 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter,
ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 03i-9i6 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Veliamonkatu 27, 08i00 Lohja
Postisiirtotili 8000i6-i46660i
Pankki Nordea i03i50-i20276i
Toimitus
Vt. **päätoimittaja** Toivo Iho
Toimitussihteeri Isabella Sihvola
☎0415191250
Toimituksen osoite
Hämeentie i03 A, 00550 Heisinki,
puh. ja faksi **(09) 827 4796**
Internet **http://www.inkeri.com**
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto toimitukseen edeilisen
kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Iho,
Rauduntie 7 H, 02i30 Espoo

SUVIVIRSI

Sävel: Ruotsalainen kansanlaulu
Sanat: I. Kolmodin

Jo joutui armas aika
ja suvi suloinen.
Kauniisti joka paikkaa
koristaa kukkanen.
Nyt siunaustaan suopi
taas lämpö auringon,
se luonnon uudeks' luopi,
sen kutsuu elohon.

Taas niityt vihannoivat
ja laiho laaksossa,
puut metsän huminoivat
taas lehtiverhossa.
Se meille muistuttaapi
hyvyyttäs', Jumala,
ihmeitäs' julistaapi
se vuosi vuodelta.

Taas linnut laulujansa
visertää kauniisti,
myös eikö Herran kansa
Luojaansa kiittäisi!
Mun sieluni, sä liitä
myös äänes' kuorohon
ja armon Herraa kiitä,
kun laupias hän on.

Kansikuva: Suvea parhaimmillaan.
kuva: Isabella Sihvola

Hehtaari maata Rääpyvällä

Isäni hiihti Suomeen, kuten tässä lehdessä kerrotaan. Muutaman kuukauden kuluttua hän palasi noutamaan perheensä. Pakenijoilta jäi Toksovan Himakkalassa olleen asuntonsa keittiön pöydälle kaksi miljoonaa ruplaa, pakopäivän noteerauksena maitolitran hinta. Entä muu omaisuus? Isä oli Hietamäen Heimosin sepän poikia, ja hän oli perintöosansa saanut koulutuksen muodossa, mutta äidin vanhempien peruina äidille olisi kuulunut aikanaan hehtaarin verran maata Rääpyvän Papusissa, noin 20 kilometrin päässä Nevski Prospektilta; suomalaisittain ajatellen siis varsin arvokasta maata, kaavoituksesta riippuen. Äiti ei milloinkaan haikaillut maiden tai omistusten perään, hän ei ollut sitä laatua. Hänellä oli kyllä tapana omana muistitestinään luetella seitsemästä palstasta koostuvan kotitalonsa palstojen nimet, mitä kaikkia siihen kuuluikaan, muistan vain Sepänmaan ja Rötkön. Äidin tapana oli kysyä tuon litanian jälkeen: oliko yhtään venäläistä nimeä joukossa?

Hehtaari maata Rääpyvällä olisi siis teoriassa minun ja sisarusteni perintöosa, mutta vain teoriassa. Meidän ei kannata sitä tai siitä saatavia korvauksia ajatella, monestakaan syystä.

Miten ja milloin Venäjällä päästään selville vesille maan omistusoikeuskysymyksissä? Milloin päästään ratkaisuun siitä, kuinka vanha omistus noteerataan, vai katsotaanko, että vallankumous katkaisi kaikki vanhat oikeudet? Kun maakysymys on auki, ei voida länsimaiden tapaan luoda järjestelmää, jossa pankit kiinnitysvakuutta vastaan luotottaisivat asuntotuotantoa, ja näin tämä kapitalismissa versonut yhteiskunnan kehittämismekanismi jää hyödyntämättä.

En tiedä, missä määrin Venäjältä paenneilla on asiapapereita, jotka osoittaisivat heidän omistusoikeutensa johonkin kiinteistöön ennen vuotta 1917. Meillä ei ainakaan niitä ole. Äitini isä Jaakko Huhka joutui – "vapaaehtoisesti" – totta kai, luovuttamaan noin neljän hehtaarin tiluksensa Traktori-nimiselle kolhoosille. On tietysti mahdollista, että tuon kolhoosin asiakirjat ovat tallessa jossain, sieltä ehkä löytyisi merkinnät itse kunkin luovutuksista. Luulen, että monikaan Venäjällä maata omistanut ei pystyisi esittämään omistusoikeudestaan sellaista näyttöä, jonka sikäläiset viranomaiset hyväksyisivät.

Jaakko Huhka joutui eläessään kahdesti karkotetuksi. Ensin Bobrikov karkotti hänet v. 1899 Suomesta, koska hän oli Muolaan Kyyrölässä opettajana toimiessaan edistänyt suomalaisuusrientoja. Sitten Stalin karkotti hänet Rääpyvältä, koska hän oli asettunut vastustamaan kollektivisointia. Ensimmäisen karkotuksen hän kesti melko hyvin päästyään pietarilaiseen tehtaaseen tuntikirjuriksi, mutta Stalinin karkottamana hän v.1934 kuoli nälkään Rybinskissä.

Inkerin alue ei milloinkaan ole kuulunut Suomeen, vaan Venäjään. Niinpä ne, jotka sieltä jotain toivovat saavansa, joutuisivat asioimaan välittömästi Venäjän viranomaisten kanssa. Taitaapa Rääpyvän hehtaarin kanssa käydä niin, että joudumme sanomaan vain: pitäkää maamme.

Toivo Iho

Koulun ja kodin yhteistyö -projekti

Projektin avulla yhdistetään oppilashuollon ja perheiden voimavaroja. Tarkoituksena on luoda nykyistä tiiviimpi kasvatuksellinen tuki sekä lapsille että heidän vanhemmilleen. Tavoitteena on selvittää, mitä venäjänkielisen maahanmuuttajaryhmän vanhemmat odottavat koululta ja miten koulu voi ottaa huomioon heidän toiveensa. Yhteistyötä tehdään Vesalan yläasteen, Keinutien ala-asteen ja Itäkeskuksen peruskoulun kanssa, joissa on paljon venäjänkielisiä maahanmuuttajaoppilaita. Projekti järjestää myös iltatoimintaa viikoittain sekä nuorille että vanhemmille. Päivystävä puhelin 040 544 3236 palvelee ma – pe klo 9 – 20. Voit ottaa yhteyttä toimistoon 09-753 2664, tai sähköpostitse laine.kalugina@inkerikeskus.fi. **Tällaisen tiedon saa Inkerikeskus ry:n internetsivuilla kävijä osoitteessa www.inkerikeskus.fi.**

Projektipäällikkö Laine Huttunen. Kuva: Isabella Sihvola

Vuosina 1999 – 2001 Inkerikeskuksessa toimi Perheyhteistyöprojekti, johon saatiin rahoitus Raha-automaattiyhdistyksestä ja Helsingin kaupungin Sosiaalivirastosta ja jonka kohderyhmänä olivat ongelmanuoret. Sen päätyttyä projektipäälliköllä **Laine Huttusella** oli jo kokemusta nuorisotyöstä. Törmäten huumeongelmiin paluumuuttajanuorten keskuu-

Polkupyöräretki Cesisisn lähisendulla. Vanha mylly.

dessa hän tuli siihen johtopäätökseen, että tarvitaan ehkäisevää työtä maahanmuuttajaperheissä, jotka usein eivät löydä yhteistä kieltä koulujen kanssa ja tarvitsevat ulkopuolista tukea. Jotkut koulut vaikenevat lapsen ongelmista ja yrittävät ratkaista ne ilman vanhempien osallistumista. Ongelman sisäisessä ratkaisemisessa on kolme vaihetta: opettaja – oppilas, rehtori – oppilas, jälki-istunto ja vasta sen jälkeen ilmoitetaan vanhemmille. Omassa kokemuksessaan (kolme kouluikäistä poikaa) Laine törmäsi siihen, ettei koulu ilmoita opintomenestyksestä tai sen puuttumisesta eikä koulusta lintsaamisesta. Oli sellaisiakin tapauksia, että lapsen 1 – 2 viikon poissaolosta vanhemmille ei ilmoitettu, vaikka kouluissa yleensä on tiedotusjärjestelmä. Mutta se usein ei toimi, koska lapsi voi esimerkiksi itse allekirjoittaa vanhemmalle tarkoitetun tiedotteen.

Venta-joen putouksilla.

Jalkapatikkamatka rahapuulle. Vanhan ison tammen varjossa lepo tuntuu hyvältä.

Siis tarvittiin projekti. Yksistään yhteiskunnallisen järjestön edustajan olemassaolo muutti koulun suhtautumista ongelmaan. Opetushuoltoryhmä ottaa huomioon edustajan mielipiteen ja on mielellään yhteistyössä hänen kanssaan. Niissä kouluissa, jotka olivat yhteyksissä projektin työntekijöihin, ollaan sitä mieltä, että on saavutettu näkyviä tuloksia. Projektin edustaja on tukihenkilönä venäjänkieliselle oppilaalle. Samalla koulu saa lisätietoja oppilaasta ja paljastuu myös ongelmia, jotka voi ratkoa yhteistyönä, enää ei ole pakko kääntyä lastensuojelun puoleen.

Projektin ainoana palkallisena työntekijänä on opettajan koulutuksen saanut Laine Huttunen, mutta hänellä on paljon avustajia, jotka tulevat projektiin harjoittelijoiksi ja harjoittelukauden päätyttyä jäävät vapaaehtoisiksi työntekijöiksi. Heidän joukossaan on sekä aikuisia että koululaisia: työn tärkeys ja mielenkiinto siihen vetävät kaikenikäisiä. Vesalan yläasteen koulussa on järjestetty päivystys kaksi kertaa viikossa. Seuraavan lukukauden alusta alkaa yhteistyö Helsingin yhteislyseon kanssa Kontulassa. Mutta työ ei rajoitu näihin kohteisiin. Projektiin ottavat yhteyttä koulut ja vanhemmat koko Suur-Helsingistä eikä kukaan ole saanut kielteistä vastausta.

Lukukauden aikana järjestetään erilaisia vapaapäivän tapahtumia: polkupyöräretkiä, käyntejä laskettelukeskuksissa ja uimahalleissa. Järjestettiin myös mahdollisuus saada eri aineiden tukiopetusta vapaaehtoisten työntekijäin voimin.

Projekti aloitti työnsä viime vuoden heinäkuussa yhteisellä retkellä Euro-leiriin Latviaan, missä oli nuoria Virosta, Latviasta ja Suomesta. On mahdollista, että tulevaisuudessa järjestetään myös talvileiri.

Ensimmäisen kerran tänä kesänä saatiin mahdollisuus järjestää yhteinen ajanvietto lapsille arkipäivisin klo 11.00 – 16.00 Andrei Smimovin johdolla. Seuraavana vuonna Andrei aikoo mennä opiskelemaan opettajaksi ja tämä on hänelle hyvää praktiikkaa. Joka päivä, oli sää mikä tahansa, järjestetään leikkejä ja pelejä, käyntejä uimahallissa sekä retkiä, mm. polkupyörillä; käydään myös telttailemassa. Kaupungissa ollessaan lapsille järjestetään ateria kerran päivässä. Päiväleiri toimii elokuun loppuun saakka ja se on ilmainen. Elokuun puolestavälistä toiminta muuttuu iltapäivätoiminnaksi. Lukukauden alusta käynnistyy Nuoret ja elokuvamaailma -projekti, jonka tarkoituksena on nuorten suomen kielen kehittäminen sekä venäjän kielen säilyttäminen, koska elokuvan esityksen jälkeen on yhteisiä keskusteluja. Rahoitus iltapäivätoimintaa varten tuli Lääninhallitukselta ja on tarkoitettu vähävaraisten perheiden lapsille.

Isabella Sihvola
Kuvat Latvian retkestä ovat projektin albumista

Taas on leirikesä alkanut

Pietarilaisia lapsia vierailemassa Helsingissä

Tänäkin kesänä toimii lasten kesäleiri, jonka järjestivät Pietarin Inkerin Liitto ja Helsingin Idelia-päiväkoti, yhteistyö jonka kanssa on ollut pysyvää. Kesä – heinäkuun vaihteessa Helsingissä vieraili tämän kesän ensimmäinen ryhmä, joka koostui inkeriläisistä lapsista. Heinäkuun toisella viikolla vierailevan ryhmän lapset olivat Pietarilaisen koulun n:o 200 oppilaita. Koulussa on järjestetty suomen kielen opetus ensimmäisenä vieraana kielenä. Suomen kielen opettajana toimii Wladimir Kokko, joka olikin ryhmän johtajana.

Pietarilaiset koululaiset suomen kielen tunnin jälkeen Inkerikeskuksen edustalla.

Lapsilla on monipuolinen ohjelma. Kaupunkiin tutustumisen ohella heillä oli joka päivä suomen kielen tunti, joka järjestettiin Inkerikeskuksen tiloissa.

Teksti ja kuva Isabella Sihvola

Aapo Iho: Pakomatka yli Laatokan jääkenttien

Vuosina 1917 – 23 pakeni tuhansia inkerinsuomalaisia Suomeen. Tämä on erään pakomatkan kuvaus, joka on aikaisemmin julkaistu v. 1935 ilmestyneen Vapaussodan kertomuksia teoksen 11 osassa. Kuvaus julkaistaan tekijän oikeudenomistajien suostumuksin.

Elettiin maaliskuun loppupuoliskoa 1922. Olin saanut määräyksen saapua opettajakokoukseen Toksovaan. Aamutunnit pidin koulua ja puolenpäivän aikaan lähdin hiihtelemään kirkonkylälle, jossa kokouksen piti alkaa klo 14. Kokouspaikkaa lähestyessäni huomasin hevoskyydissä vastaantulevan oman kylän kyläneuvoston puheenjohtajan, joka kohdalleni ehdittyään pysäytti hevosensa ja supatti minulle hiljaa:

– Nyt on asia niin, että tämän päivän junassa on Pietarista tullut kaksi hampaisiin asti aseistettua miestä tänne neuvostoon, ja ovat he illalla tulossa opettajia vangitsemaan!

Ja sitten hän lisäsi:

– Opettaja tehköön nyt miten parhaaksi näkee, mutta ei pidä kenellekään sanoa minun ilmoittaneen tätä opettajalle!

Tilanne näytti synkältä ja niin tein nopeasti päätöksen. Menin kuitenkin kokouspaikalle osoittaakseni, että olin läsnä. Onneksi oli sisällä jo runsaasti väkeä, niin että saatoin hetken kuluttua luikahtaa pois huomaamatta. Pistäydyin pikimmältään hyvästelemässä vankilatovereitani ja painuin takapihojen kautta Hepojärvelle ja kotia. Tunnin verran viivyin kotona järjestämässä talon asioita. Varasin vähän evästä, hyvästelin kotiväkeä ja lähdin kohti Suomen rajaa. Astelin matkalle tietoisena siitä, että vain Jumalan avulla saatan vaaroista selvitä hengissä.

En kuitenkaan lähtenyt heti suoraa päätä kovin kauas, vaan vietin ensimmäisen yön ja sitä seuraavan päivän iltapuolelle saakka koulupiirini kuuluvan syrjäkylän saunassa; sinne kunnon isäntä minut ohjasi, saatuaan kuulla, miten asiani olivat. Hän kävi vielä seuraavana päivänä kylässä varta vasten kuulostelemassa, oliko koululla käynyt vieraita, mutta ei saanut mitään varmaa tietoa.

Oli miten oli, tuumasin kuitenkin, että nyt on lähdettävä. Ja niin lähdin. Lähellä Rogoskoin kylää kohtasin vielä oman kylän miehen puiden haussa ja lähetin hänen mukanaan terveisiä kotiväelle. Mies ker-

toi terveiseni vasta kuukautta myöhemmin, vaikka joka päivä ajoi koululle vettä. Rogoskoissa oli minulle neuvottu mies, joka osasi neuvoa suorimman tien rajalle. Tapasin miehen, sain opastusta ja niin aloin hiihdellä hämärtyvään, tuntemattomaan metsään. Ainoana suunnan varmistajana oli minulla hyvin huono, koulun havaintovälineistöön kuulunut kompassi, kämmenen kokoinen palanen koulukartastosta silpaistua karttaa ja pohjoisessa syttyneet revontulet.

Oudolta tuntui. Pakkanen alkoi kiristyä. Linjat, joita myöten neuvottiin hiihtämään, olivat kauempana kasvaneet umpeen, ja sain harhailla kauan aikaa uusia, avattuja linjoja hukien. Alkoi väsyttääkin. Kaivoin jaloille kuopan lumeen, istuuduin suksille ja torkahdinkin siinä. Pian heräsin vilun puistatuksiin ja aloin jaloitella uudelleen. Edestä päin alkoi kuulua koiran haukuntaa, ja pian huomasin olevani kylän lähettyvillä, joka oli kierrettävä. Metsiä tuntui yhä riittävän. Aamuyöstä jouduin kuitenkin jo ulos metsän piiristä. Tuntui olevan jotakin niityn tapaista lakeutta. Nousin lepäämään erääseen latoon, kaivauduin heiniin ja nukuin parisen tuntia. Heräsin vilunpuistatuksiin. Olikin jo aamu valkenemassa. Kiipesin ladon katolle maisemia tähystelemään ja havaitsin olevani jo Laatokan rannalla. Eipä siinä sitten muuta kuin sukset jalkaan ja matkaan. Nyt ei ollut enää eksymisen vaaraa. Rannalla tapasin höyrypurren huolimattomasti talven armoille jätettynä. Merkillinen näky oli sekin, että Laatokka näytti kohoavan rannasta melko jyrkkänä selälle päin. Höyrypurren vierestä lähtivät aivan tuoreet suksenjäljet selälle päin samaan suuntaan, minne minunkin matkani piti. Mutta ketään ei näkynyt. Olin siirtymässä matkani vaarallisimmalle osalle. Aamuhämärä antoi tuolle jäätyneelle ulapalle mielikuvi-

tukselliset ääriviivat. Siellä täällä kohosi mahtavia jääröykkiöitä, todistaen valtavista myrskyn myllerryksistä ja kamppailuista, joissa tuuli ja pakkanen ottelivat. Erään tällaisen jäälinnan yli pyrkiessäni kuulin kaukaa edestäni vasemmalta miehistä puhetta. Piiloon painautuneena teroitin katseeni ja olin näkevinäni muutamia hevosia käsittävän kuormaston pyrkivän rantaan päin. Lienevät olleet salakuljettajia, jotka Suomesta jotakin saatuaan pyrkivät aamuhämärän turvissa maihin. Yritin osua miesten jäljille, mutta en löytänyt niitä. He lienevät pysytelleet lähempänä rantaa, kun sensijaan minun täytyi hiihdellä kauempana pysyäkseni päiväsaikaan huomaamattomissa. Ne suksenjäljet taas, joita rannasta lähdin seuraamaan, kääntyivät noin viiden kilometrin päässä jo takaisin rantaan päin.

Aurinko nousi ja antoi jääkentille ympärilläni uudet piirteet. Pysyttelin niin kaukana, että rantaviiva juuri häämötti vasemmalta. Onneksi ei sattunut kohdalleni yhtään railoa, joten sain pitää haluamani suunnan kaiken aikaa. Se kämmenen levyinen kartan kappale, joka oli mukanani, osoitti rajaviivan lähtevän jäälle erään pitkän niemekkeen takaa. Ja sellaisen niemen ääriviiva alkoi erottua kaukana edessäpäin. Niin alkoi vaikein vaihe matkasta. Istahdin suksille, kaivoin esiin viimeisen eväsleipäpalasen ja lihamurenen, joiden antamalla energiamäärällä oli siirryttävä toiseen valtakuntaan. Mieli alkoi jännittyä. Muistin Linnankosken sattuvat sanat: "Rajalla on rajan kirot, rajan kauhut..."

Rantaviiva oli pysynyt elottomana kaiken aikaa. Pidin sitä hyvänä merkkinä ja lähdin viimeiselle, tämän kohtalokkaan matkan ratkaisevimmalle taipaleelle. Yhtäkkiä huomasin, että rantaviivasta erottui kaksi mustaa pistettä, jotka alkoivat liikkua minua kohti. "Ne ovat venäläisiä rajavartioita", ajattelin säikähtäneenä.

Suomalaisten rajavartioiden kerrottiin käyttävän jäällä liikkuessaan aina lumipukuja. Nyt oli tosi kysymyksessä. Lisäsin vauhtia ennättääkseni tavoittaa rajan. Kuului huutoja takaa-ajajieni taholta ja niitä seurasi laukaus toisensa jälkeen. Vilkaisin taakseni ja huomasin olevani ristitulessa. Toinen takaa-ajajistani lähestyi vasemmalta sivulta, toinen takaa. Molemmat hiihtivät lujaa, väliin vain pysähtyen asettamaan laukaisemaan. Kuulat viuhahtivat ilkeästi aivan korvan juuressa ja joka kerta yhä lähempää. Äkkiä huomasin edessäkin päin liikettä. Siellä puikkelehti kaksi lumipukuista miestä suurten jäälohkareiden suojassa poikittaissuuntaan minun suunnastani. Jätin sukset ja aloin juosta hurjaa vauhtia miehiä kohti huutaen:

– Auttakaa, auttakaa!

Mutta sitä mukaa kuin takaa-ajajani lähenivät, molemmat lumipukuiset miehet loittonivat. Kuulia tulla vinkui tämän tästä vuoroin vasemmalta, vuoroin takaa. Voimani olivat lopussa. Olin riisunut juostessani pois palttoonikin ja jättänyt sen hangelle, mutta askel lyheni lyhenemistään, ja lopulta tuuskahdin pitkäkseni jäälle jaksamatta enää ajatella mitään. Viimeisiäni ponnistellessani hoin:

– Vielä Yrjön ja Mirjan puolesta!*

Ampuminen lakkasi. Takaa-ajajat olivat jo pelottavan lähellä. Jo erottautuivat sanatkin. Mutta miehet puhuivatkin selvää suomea. Rajaton riemun tunne tulvahti ylitseni tämän todettuani.

Miehet kyllä huusivat minulle:

– S...na, nyt on viimeinen hetkesi tullut, ole kuka oletkin, kun suomalaisia rajavartioita tottelematta yrität paeta!

Kohosin polvilleni ja suu naurussa

---

* Äidin hoiviin jääneet 2-vuotias ja 3-kuukautinen lapseni. – Kirjoittajan huomautus.

kysyin:

– Oletteko todella suomalaisia rajavartioita?

– Olemme, jumalauta, ja nyt on...

Seurasi toistamiseen sama voimakas todistus, jota mauseria pääni päällä heiluttava käsi uhkaavasti tehosti.

Sanoin silloin:

– No sittenhän on kaikki hyvin!

Lisäsin vielä:

– Minä olen inkeriläinen kansakoulunopettaja Toksovan Himakkalasta!

– Kiittäkää onneanne, vähältä piti, ettette olleet vainaja siinä paikassa, sanoi toinen ojentaen kätensä ja sanoen nimensä.

Ja toinen sanoi:

– Mutta minähän tunnen opettajan, sillä toksovalaisia olen minäkin.

– Eihän tässä sitten enää ole mitään hätää, sanoin ja kysyin, keitä ovat sitten nuo lumipukuiset miehet noiden jääröykkiöiden takana.

– Mitkä lumipukuiset miehet?

Kerroin näkemäni, ja pojat menivät katsomaan. Jälkiä näkyi, mutta miehet olivat tipotiessään. Keitä ne sitten lienevät olleet, jäi meille arvoitukseksi.

Yhtä asiaa pojat ammattimiehinä harmittelivat, nimittäin sitä, ettei yksikään kuula osunut minuun, vaikka he olivat tuhlanneet yhteensä 17 panosta, jokaisella minua tähdäten.

Lähdettiin sitten hiljalleen rantaan ja haettiin jäälle jättämäni sukset ja palttoo.

Sitten seurasivat kuulustelumuodollisuudet. Sain tietää olevani Tapparin vartiossa. Vartiopäällikkö oli perin ystävällinen minua kohtaan. Tapparista saatettiin minut Rautuun ja Raudusta Terijoelle. Määräajan kuluttua olin vapaa lähtemään karanteenistä minne vain halusin.

Aapo Iho

Tapahtui lokakuussa 1943...

Minä, Maria Kupari os. Tarassu, olen tullut Suomeen vuonna 1943 ja jäin tänne avioliiton kautta. Olen syntynyt Leningradin alueella, Hatsinan piirissä, Viiritsan aseman Korkassa. Koska Korkan kyliä on useampia, niin posti kulkee Viiritsan kautta.

Tässä on minun entinen kotini. Nyt talon omistaa vieras venäläinen perhe. 2001.

Minä ihmettelen, että ovatko lehden toimittajat käyneet siellä päin Inkerinmaata. Sieltä päin ei ole koskaan ollut minkäänlaista kirjoitusta. Moskovan tien varrella Pavlovskista eteenpäin on niin monta kylää. Tässä muutamia niistä: Valjakan, Konstan, Kuutrolan, Kivikon kylät ja yleensä Lissilän seutu. Eihän siellä ole montaakaan asukasta kun kylät on poltettu ja asukkaat pois ajettu.

Meidän kylä Korkka, Moskovan tien lähellä, noin yhdeksän kilometriä Pavlovskista, on myös suomalaisia kyliä. Ennen sanottiin: "väärät sillat, siitä kääntyy tie, ensin on Kaustin venäläinen kylä, puolitoista kilometriä on Korkan kylä, siitä eteenpäin on Miinan kylä, Hännisin kylä ym. suomalaisia kyliä." Viiritsan kylä on venäläinen.

Matka Viron kautta Suomeen

Nämä kylät saksalaiset tyhjensivät lokakuussa 1943. 23. lokakuuta kun ihmiset tulivat töistä pelloilta, kylän starosta ilmoitti, että aamulla 24. lokakuuta pitää olla valmiina klo 7. Tulin kotiin ja ilmoitin äidilleni, että aamulla on lähtö. Pakkasimme, mitä ottaisimme mukaan. Aamulla tuli kaksi saksalaista ja kaksi vankia. Emme ehtineet syödä aamupalaa kun vangit veivät meidän paketit autoon. Kaikki piti jättää, petit jäivät petaamatta ja hellaan jäi tuli.

Illalla meidät tuotiin Hatsinan kesäpuistoon, pimeään ja märkään. Olimme siellä kaksi vuorokautta. Sitten tuli pitkä juna, väki istutettiin härkävaunuihin ja matka alkoi, eikä kukaan tietänyt minne.

Meidät tuotiin Paldiskin satamaan, siellä jouduimme taivasalle. 2. marraskuuta ilmoitettiin, että meidät viedään Suomeen. Samana päivänä myöhään illalla olimme Hangossa.

Meidät ohjattiin kokoamispaikkaan, mutta se oli niin täynnä ihmisiä, ettei ollut sijaa minne kallistaisi pään. Pääsimme aamuun ja sitten huomasimme, että olimme vankileirillä, rautalanka ympärillä. Elämä tuntui niin toivottomalta, ettei enää uskonut pääsevän eteenpäin. Siellä ihmiset taas lastattiin härkävaunuihin. Sitten meidät jätettiin Alapitkän asemalle. Kyläläisemme pääsivät Alapitkän työväentalolle. Se oli kolmen viikon karanteenileiri. Sen jälkeen rupesi olla jo vähän rauhallisempi olo. Kaikki tutkittiin ja otettiin

henkilötiedot ja sormenjäljet. Vanhempi väki oli aivan toivottomana ja hyvin väsyneenä kun ei ollut tietoa, mitä sen jälkeen tapahtuu.

Rakkaus pelasti pahemmalta kohtalolta

Kun tuli lähtö Suomesta minä en palannut takaisin kotiin, koska olin kirjeenvaihdossa rintamalla olevan suomalaisen kanssa. Hän tuli käymään Lapinlahdella. Minä olin jo ilmoittautunut lähtemään takaisin Neuvostoliittoon, koska Valvontakomission miehet pakottivat. Äitini lähti sisareni kanssa, minä jäin uhkarohkeasti. Olin pitkään pelon vallassa, milloin he tulevat hakemaan, mutta vain yhden kerran poliisi kävi sanomassa, että pitää mennä kerääntymispaikalle Naarajärvelle. Minä olin ystävättäreni kanssa käynyt Helsingissä Ulkoasiaintoimistossa hakemassa lupaa mennä naimisiin. Luvat tulivat sinetöityinä kirkkoherran toimistoon ennen lähtöäni, maksoivat 300 mk. Niin minä jäin ja meidät vihittiin 16. tammikuuta 1945.

Käynti kotikulmilla

Nyt on mukava käydä kotikylässä. Ei siellä ole enää muita kuin veljeni ja sisareni lapset. Kävimme viime kesänä isolla joukolla. Tulimme linja-autolla. Olimme hotellissa yöt ja päivällä kävimme Korkassa. Ilmoitin sisareni lapsille, että tulemme isolla sakilla, niin hekin kaikki tulivat tapaamaan meitä. Veljeni tyttären pihassa vietimme muutaman tunnin ja sitten palasimme Pietariin.

Kun inkeriläiset palasivat Suomesta, heitä ei päästetty entisele asuinalueelle, vaan he olivat satojen kilometrien päässä kotoa. Mutta ajat ovat muuttuneet. Muutama perhe uskaltautui palaamaan entisille paikoille, muttei omiin koteihinsa. Niihin oli siirretty venäläisiä muualta. Veljeni pääsi vasta 1955–56 kotipaikalle.

Meni kymmenen vuotta ennen kuin minä sain ensimmäisen kirjeen äitini sisarelta. Ruotsin kautta sain tietää, että veljeni on elossa, mutta äitini on kuollut. Sisareni osoitetta en tietänyt, olin 13 vuotta tietämätön hänen kohtalostaan.

Olen vasta Suomessa ollessani opetellut kirjoittamaan suomeksi. Suomen kieli oli kielletty kun olin kansakoulussa. Minä kävin seitsemän luokkaa venäläistä koulua sekä ammattikoulun Pietarissa. Kyllä kylässämme puhuttiin silloin suomea, mutta nyt kaikki siellä puhuvat venäjää. Serkkuni puhuu miehensä kanssa suomea. Minä kirjoitan sinne venäjäksi. Pietarissa on kaksi veljeni tytärtä. Soittelen ja pidän heihin yhteyttä.

Maria Kupari
Tallentanut Maria Kuparin kirjeestä
Maria Lahti

Silloin kun meidän perhe lähtee Korkkaan, minä ilmoitan kaikille, että olemme tulossa sinne, niin kaikki saapuvat. Sisareni talon vierellä. 2001.

UUTISIA INKERISTÄ

Saappaita Tuutarin taivaalla

Kansainväliset saappaanheittokilpailut pidettiin 8. toukokuuta Tuutari-park-urheilukeskuksessa Tuutarin mäen juurella. Järjestäjänä oli Valeri Koivasen johtama Venäjän saappaanheittofederaatio ja 53 osallistujaa edusti Venäjää, Suomea ja Ruotsia.

Suomalaiset heittäjät olivat muita kokeneimpia ja voittivat kaikki mitalit sekä miesten että naisten sarjoissa. Harri Parviaisen heittämä 43-kokoinen Nokian kumisaapas lensi 52,72 metriä ja toi hänelle kultaa. Naisista parhaana oli Sari Tirkkonen, mutta todellisena päivänsankarina voidaan pitää juniorisarjassa esiintynyttä Vesa Malmia Suomesta, jonka saapas lensi parhaassa suorituksessa 50,76 metriä.

Paras inkerinsuomalaisista Konovalov sijoittui miesten sarjassa seitsemänneksi. Kokonaisen joukkueen toi kilpailuille saappaanheitosta kiinnostunut Viljo Ostonen Puutostista. Hänen lisäksi myös Slava Väisänen Taaitsasta on paljon edesauttanut kilpailujen järjestelyssä. Inkeriläiset saappaanheittäjät saivat kisapäivänä kutsun maailman mestaruuteen, joka pidetään Viron Pärnussa 5.–7. heinäkuuta.

Pietarin kuoro Käkisalmessa

Pietarin inkerinsuomalaisten kuoro (johtaja Olga Konkova) kävi 8. toukokuuta esiintymässä Käkisalmessa kaupunginjohdon kutsumana. Konsertissa kuoromme esiintyi suomalaisten Lauluveikkojen kanssa Uudestakaupungista. Viidestä suomalaislaulajasta 4 oli syntynyt Käkisalmessa. Yhteisen esityksen lopussa Pietarin kuorolaiset opettivat suomalaiskollegojaan tanssimaan röntysköjä.

Inkeri-taidekilpailu

Inkeri-taidekilpailu pidettiin 12. toukokuuta Suomen Pietarin instituutin tiloissa toisen kerran. Kulttuuritapahtuman aloitteenpanija on IL:n Tyrön osaston puheenjohtaja Tatjana Bykova. Tällä kertaa osallistujia oli huomattavasti enemmän Pihkovasta, Tveristä ja Permistä edelliseen vuoteen verrattuna. Taidekilpailun teemana oli Inkeri ja suomalaisuus. Kilpaluun hyväksyttiin ihan kaikki mahdollinen – musiikkiesityksistä ja runoista pikku näytelmiin.

Taidekilpailun kansainväliseen tuomaristoon kuuluivat mm. instituutin johtaja Jarmo Nironen ja konsuli Olli Kuukasjärvi. Runojen dramatisoinnissa parhaana oli lapsiyhtye Lelu (joht. Irma Pennanen) Pietarista. Sen Kalevala-esitys sai myös yleisön suurimman suosion.

Marina Väisä ammattiurkuriksi

Marina Väisä on Kelton seurakunnan kanttori. Tänä kesänä 26-vuotias nuori nainen valmistuu Pietarin konservatoriosta ammattiurkuriksi ja 16. toukokuuta Pietarin Pyhän Katariinan luterilaisessa kirkossa Vasilinsaarella pidettiin hänen päättäjäiskonserttinsa.

Pienehkö, mutta sisäpuolelta yllättävän hyvässä kunnossa oleva kirkko, oli täynnä väkeä, ja yleisöjoukossa nähtiin

paljon kelttolaisia. Kaksi penkkiriviä oli varattu konservatorion tutkintalautakunnalle. Konserttiinsa Marina oli valinnut sekä vanhaa klassista että modernia urkumusiikkia. Mahtavaa oli urkujen soitto kynttilöin valaistussa kirkkoholvissa. Joskus tuntui, ettei ääni tule yhdestä soittimesta vaan isosta orkesterista. Konsertin päätyttyä Marina sai ihastuneelta yleisöltä voimakkaat aplodit ja kukkia.

Marina on syntynyt Kelton Rosmittalassa, hänen työläisvanhemmillaan ei ole mitään musiikkikoulutusta, vaikka isää pidetäänkin kylässä hyvänä hanurinsoittajana. Jo teini-iässä Kelton musiikkikoulun opiskelijana Marina innostui urkujen soittoon ja käynti Suomen Lohjalla kanttorikurssilla vain vahvisti halua lukea ammattiurkuriksi. Pietarin konservatoriossa Marina Väisän opettajana oli Tatjana Tshausova. Vuoden kuluttua Marinalla on uudet päättäjäiset, silloin hän valmistuu Sibelius-akatemiasta. On vaikea kuvitella, että hän on jaksanut opiskella kahdessa arvostetussa korkeakoulussa samaan aikaan! Marina ei osannut vastata minun kysymykseeni jatkosuunnitelmista. Työtä ja opiskelua on niin paljon, että niistä selviytyminen on tässä vaiheessa hänelle tärkeintä. Mooses Putron tallaamalle polulle löytyi taas kulkija.

Vanhukset Kotkan leirillä

Ryhmä inkeriläisvanhuksia vietti toukokuussa kolme päivää leirillä Kotkan Langinkoskessa paikallisseurakunnan kutsumana. Tarkoituksena oli tavata Suomeen muuttaneita ikääntyneitä maanmiehiä. Leirin ohjelma oli suomalaisittain tiukka ja täynnä tapahtumia, mutta aina ikätoverit löysivät aikaa yhteiselle laululle. Suurena lahjana pidettiin mahdollisuutta tavata Roine Tuhkanen, joka tietenkin

lauloi paljon kitaran säestyksellä. Muistiin jäivät myös leirin vanhimman osallistujan Rauha Kylmäsuon laulut.

Kotkalaisten puolesta inkeriläisvanhuksille olivat avuksi diakoni Mervi Leinonen ja Suvi-Mari Saarilehto. Meidän puolestamme leirin järjestelyssä mukana olivat IL:n pj Aleksanteri Kirjanen ja IL:n neuvoston jäsen Irina Ostonen.

Lapset voittavat

Kunniakirjan saivat omasta sukututkimuksestaan Leena ja Natasha Sirotinit Pietarilaisten maailma -klubilta 22. toukokuuta tämän järjestön 12. vuosikokouksessa. Lasten kilpailun järjestäjien puolesta puheenjohtaja V. Axelrod huomasi, että tänä vuonna ensimmäistä kertaa esitettiin seudun kanta-asukkaiden kohtaloista kertova tutkimus. Tytöt ovat inkeriläistä syntyperää ja kirjoittivat isoisänsä isän Jooseppi Mäyrän suvun elämästä.

Pietarin 200. koulussa suomea opiskeleva Maria Keränen voitti toukokuussa kaupungin koululaisten suomen kielen kilpailun.

Kelton talo alan edelläkävijä

Hoiva-alan pioneerilaitoksena Kelton vanhusten palvelutalo (johtaja Ljudmila Artemjeva) on säilyttänyt johtoasemansa koko Leningradin alueella. 24.–28. toukokuuta siinä pidettiin tanskalais-latvialais-venäläinen seminaari vanhusten palveluiden kehittämisestä. Monista vaihtoehdoista kansainvälisen projektin vetäjät valitsivat Kelton talon hankkeen pääkohteeksi.

Wladimir Kokko, Pietari
4.6.2004

TSELJABIININ KEIKOILLA

(sävel: Talo oli ruotsinsuomalainen)

Muistelmani aloitin mä tällä lailla,
meitä kuljetettiin Tseljabiinin mailla
syksyllä myöhäisellä,
vuonna neljäkymmentäkaksi yöllä.

Beerian porukka oli valmistunut
ja ilmaisen työvoimalauman saanut
Tseljabiinin taajamassa,
metallurgi Bakalstroissa.

Siellä ei säälitty Volgan saksalaisia,
eikä myöskään suomalaisia.
Oli davai-davai-vauhti päällä,
vaikka kurjimmallakin säällä.

Sienistä ja nokkosista oli suppi˙
ja kuusenneulasista vitamiinikuppi,
joilla työarmeijalaiset pärjäs,
kunnes OPP˝ ja statsionaari≈ värväs.

Sattuma vuodelta neljäkymmentäkaksi
kun pojat naareilla[4] syöpäläisiä naksi
yöllä myöhäisellä
ja vatsalla nälkäisellä.

Kuudelta herätyskellot soivat,
hotkimalla pojat balandansa[5] joivat
ja veräjälle seitsemäksi,
tämä armeija työhön läksi.

Musiikki se pelasi kun poijat ne marssi,
muistelmissa hyvän ajan lihapaisti
nyt kovempaa vauhtia päälle,
hyödyksi rintamalle.

Sanat oli amerikansuomalaisen
kovia kokeneen kulkevaisen
ei leipää makeampaa,
jota sosialismi antaa.

Oltu ei vilua ja nälkää vailla
ja töitä sai paiskia aika lailla,
että pysyä prosenteilla
ja annoksella kolmannella[6].

Kuin koirat riistaa ajaa takaa,
samoin beerialaiset tehtäviä jakaa
työhön värvätyille
ja Isän hylkäämille.

Kun rakentajat illalla portille horjuivat
vahtimiehet heille vihaisina karjuivat
rivit suoremmiksi,
on helppo laskea siksi.

Iltabalandan[5] juotuamme
ja väsyneinä naareille[4] mentyämme
kuului käsky ulos, keskellä yötä
saivat tarkastajat työtä.

Löytynyt ei puukkoja eikä puntareita,
ei reikärautoja, ei granaatteja
sai erikoisosasto rauhan
ja porukka täitapposaunan.

Saunan kuningas oli aika Matti,
elämänsä hän kylliksensä lakki
oli kokkien lemmikki varmaan,
saunoi heitä useampaan.

Tavalla hän kasvatti mahtavan mahan,
joskus sai leipää lisäpalan
herra kantoi nimeä totta,
laakerin[7] isoin rotta.

Talvella neljäkymmentäkolme
nousi nälkä kaikkein korkeimmalle.
Silloin statsionaarit[3] paisui
ja tuhannet multaan vaipui.

Kohtalotovereitten joukko oli suuri,
luku, johon numeroita kuului kuusi
meitä huolsi komendatuuri[8],
stalinismin idea suuri

Henkeni pelastin mä ylityöllä,
kun puita sahasin usein myös yöllä
jälkeen ja ennen työtä,
keittiölle tarpeiden myötä.

Tytöt ja pojat pitäkää mielessä.
isänne vuosia ryömi liemessä
kuumalla, kylmällä säällä
eikä mitaleja rinnan päällä.

Ei usea äiti eikä vaimo parka
tunne poikansa, miehensä hautauspaikkaa,
minne kohtalo menehtyneet heitti
ja kaivinkone mullalla peitti.

Tämän maanpäällisen helvetin läpäissyt
Tahvo Löyskä
vuosina 1942–46.

---

[1] Suppi – soppa.

[2] OPP – sairaalaosasto nälkiintyneille.

[3] Statsionaari – sairaalaparakki.

[4] Naarit – makuulava, makuulavitsa, laveri.

[5] Balanda – litku.

[6] Kolmas annos, prembljudo – ruoan lisäannos työnormin täyttämisestä.

[7] Laakeri – vankileiri.

[8] Komendatuuri – komendantinvirasto.

Tapahtuma-kalenteri

Inkerikuoron harjoitukset
pidetään ***torstaisin*** *klo 16.45 – 18.30*
Inkerikodissa.
Uudet laulajat suorittavat koelaulun harjoitusiltana. Kuoroa johtaa Julia Hyyrönen.
Tervetuloa!

Turun seudun Inkeri-seura ry
Varissuon kirkolla,
Kousankatu 6 kello 14 alkaen.

3.10. syyskokous ja Mikkelin-päivän juhla
6.11. Pyhäinpäivän kunniakäynti Inkeriläisten muistomerkillä hautausmaalla *klo 12* ja sen jälkeen kahvi- ja ohjelmatilaisuus Varissuon kirkolla
29.12 Joulujuhla

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaa keskustelun merkeissä.

Inkerin kulttuuriseura ry

on avannut kirpputorin, Inkerin kirpun, Inkerikeskuksessa.
Inkerin kirppu on avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 10.00–17.00.
Otamme vastaan hyväkuntoista tavaraa, ei huonekaluja.
Kirpputorin tuotto menee erilaisten kulttuurihankkeiden rahoitukseen.

Levitä Inkeri-tietoa.

SAATAVANA RUOTSISTA

Frimärksserie

Nouse Inkeri, grammofonskiva

Lauri Santtu, **grammofonskiva**

Karta, von Köppen

Vykort, Haparanda, tackplatta

Vykort, Örebro, mlnnessten

Vykort, Fllcka l Tuutarldräkt

Kavajnål, vapen

Gratulationskort, stort

Gratulatlonskort, lltet

Tuuli: **Inkerilälsten vaellus**

Isien usko, mulstojulkaisu

Kemppi: **Fenno-Ingrian lauluja**

Hammarström: **Ingermanländarna som flydde till Sverige**

Lllja – flyktingfllckan från Ingermanland

Himiläinen: **Främmande fosterland**

Hiiva: **Förvlsnlngen**

Ojala: **Suomi näkyy**

Ojala: **Pitkä kotimatka**

Kuortti: **Kirkossa, keskitysleirillä**

Kuortti: **Veljeni sotavanglt**

Miettinen: **Inkeriläiset maaton kansa**

Sihvo: **Inkerlnmaalla**

Kolomainen: **Inkerin tolslnajattelljat**

Survo: **Neljäs tuuli**

Ronkonen: **Laps Inkerin**	**100 kr**
Nevalainen: **Inkeriläinen siirtoväki**	**100 kr**
Mesiäinen: **Maria Kajavan pitkä taival**	**110 kr**
Virtaranta: **Inkeriläisiä sananlaskuja**	**70 kr**
Mooses Putron elämäkerta	**30 kr**
Iho: **Hietajyvä**	**40 kr**
Alexander Störgren: **Mutkalnen tie vapauteen**	**150 kr**
Adressi	**40 kr**
Kavajnål Ingermanlands flagga	**20 kr**
Metiäinen: **Inkerin ev.lut. kirkon 350 v.**	**50 kr**
Tarra, Inkerin lippu	**5 kr**
Randefelt: **Inkeri, Tiekartta**	**100 kr**
Randefelt: **Keski-Inkeri, Kartta**	**100 kr**
Inkerin ristiviiri	**225 kr**
Huovinen **(red.) Ingermanland**	**100 kr**
Kuusi: **Maria Luukan laulut**	**40 kr**
SverigeIngermanländarnas historia	**250 kr**
Savolainen: **En svensk I partisankriget**	**150 kr**
Savolainen: **Suomalainen sissisodassa**	**150 kr**
Häkkinen: **Bort till det land**	**150 kr**

Kirjatilaukset ottaa vastaan:
Viktor Aitman
Linbanev. 6
43833 LANDVETTER
puh. ja fax 031-916 602
maksut RIL:n postisiirtotilille 173888-9

inkeriläisten VIESTI

5–6/2004

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796 ti klo 18.30 - 20, Annikki Kelo.
Postisiirtotili 800012-306364.
Pankki Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €
½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2004
25 € kotimaahan, Ruotsissa 260 kr, muualle 30 €/v (300 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili 17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Nordea 103150-1202761
Toimitus
Vt. päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nihtisalontie 18 D, 02630 Espoo, puh **040 740 0408**
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 15. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Iho,
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo

Suomen Inkeri-liitto juhli

Suomen Inkeri-liiton 70-vuotisjuhlat pidettiin Helsingissä 10.–11.7.2004. Juhlapuhujaksi saimme Sitran yliasiamiehen, Suomen entisen pääministerin Esko Ahon, jota juhlien jälkeen haastattelin. Haastattelu lehdessä tuonnempana.

Karjalatalon Inkeri-kabinetissa pidettiin perjantaina 9.7.2004 juhlien tiimoilta lehdistötilaisuus, jonka yhteydessä puheenjohtaja Toivo Ihoa haastateltiin Radio Suomeen. Haastattelu kuultiin radiosta lauantaiaamuna 10.7. Radiohaastattelun lisäksi Iho esiintyi perjantaina myös MTV3:n Huomenta Suomi – ohjelmassa, jonne hän oli vienyt mukanaan mm. kovia kokeneen palkintopokaalin liiton tiloista kertoen sen olevan osa valvontakomission ja liiton yhteistä historiaa. Pokaali on näet rutattu joko valvontakomission toimesta tai sen pelossa. STT:n jakelussa juhlia koskeva tiedote levisi kautta lehdistön. Helsingin Sanomat julkaisi sen torstaina 15.7.2004.

Viestin uutena toimitussihteerinä olin mukana juhlissa intoa puhkuen, joskin "vihreyteni" takia jotkut nimet juhlakuvauksessa saattavat olla hieman väärässä kirjoitusasussa tai jopa puuttua kokonaan. Tästä pahoitteluni.

Katri Einamo

Liiton kovia kokeneet pokaalit

Kansikuvassa Esko Aho Suomen Inkeri-liitto ry:n 70-vuotisjuhlissa
Kuva: Katri Einamo

Historia liikahti

Tälle paikalle on tapana sijoittaa artikkeli, jossa käsitellään jotain inkerinsuomalaisten kannalta keskeistä asiaa. Sen laadinta on usein työn ja tuskan takana. Tällä kertaa kesäjuhliemme puhuja päästi toimituksen helpolla.

Esko Aho lausui: " Vuonna 1944 solmitun välirauhansopimuksen ehtojen mukaisesti Suomi sitoutui palauttamaan sodan aikana internoidut Neuvostoliiton kansalaiset ja myös inkerinsuomalaiset katsottiin kuuluvan tähän joukkoon. Heille luvattiin pääsy takaisin omalle kotiseudulle, mutta Pietarin ratapihalla nämä 55 000 ihmistä kokivat järkytyksen, kun junat eivät suunnanneetkaan länteen vaan eri puolille Neuvostoliittoa. Vain Ruotsiin siirtyneet tai Suomeen jääneet inkerinsuomalaiset pelastuivat julmilta pakkosiirroilta eri puolille Neuvostoliittoa.

Linkomiehen hallituksen aikana toteutettu väestönsiirto osoittautui historian valossa kohtalokkaaksi. Suomi uskoi tekevänsä inkerinsuomalaisille hyvän työn, mutta voimasuhteiden muututtua meillä ei ollut voimaa kyseenalaistaa Neuvostoliiton tahtoa viedä päätökseen väestönsiirrot ja aikanaan kielellisesti ja kulttuurisesti ehyen kansanosan pirstominen."

Taidatkos sen selkeämmin sanoa? Historia liikahti, nyt hyvään suuntaan. Taannoinen pääministeri kertoo julkisesti ja avoimesti inkerinsuomalaisten sota-aikaisista siirroista ja selvin sanoin myöntää, että silloinen Suomi oli niin heikko, ettei pystynyt vastaamaan huutoaan. Tästä on hyvä jatkaa.

Toivo Iho
Inkeri-liiton puheenjohtaja

Uusi toimitussihteeri esittäytyy

Lehden entinen toimitussihteeri Isabella Sihvola siirtyi muihin tehtäviin ja Katri Einamo astui palvelukseen liiton kesäjuhlilta, joskin Isabella toimitti vielä lehden edellisen numeron (mistä kiitos hänelle!). Eli lehti käsissänne on ensimmäinen toimittamani Inkeriläisten viesti.

Olen 38-vuotias, Espoossa aviossa asuva yhden lapsen äiti ja koulutukseltani fil. maist. Helsingin yliopistosta. Olen työskennellyt mm. Nokian palveluksessa ja opettajana, mutta tällä hetkellä olen kotosalla vanhempainvapaalla. Yhteyteni inkerinsuomalaisuuteen tulee isovanhemmiltani, jotka pakenivat Toksovan Himakkalasta Suomen puolelle vuonna 1922.

Kuvat juttuineen ovat tervetulleita, kuten tähänkin asti. Otan niin ikään mielelläni vastaan mielipiteitänne, ruusuja ja risuja sekä ajatuksia lehden kehittämisestä. Huomioittehan toimituksen uudet yhteystiedot lehden alussa; postiosoite ja puhelinnumero ovat uusia, mutta sähköposti entinen.

Toivon teille, hyvät lukijat, miellyttäviä hetkiä Viestin parissa!

Katri Einamo

Inkeri-liitto vietti 70-vuotisjuhliaan

Suomen Inkeri-liiton 70-vuotisjuhlat pidettiin Helsingissä 10.–11.7.2004. Meilahdessa sijaitsevan Rudolf Steiner – koulun Mikael-juhlasali oli ääriään myöten täynnä juhlakansaa läheltä ja kaukaa; vieraita oli saapunut paitsi Suomesta ainakin Ruotsista, Virosta ja Venäjältä. Pihamaalla kävikin vilkas kuhina linja-autojen saapuessa juhlijalasteineen koulun parkkipaikalle, josta oli, kiitos liikenteenohjaajina ansiokkaasti toimineiden serkuspoikien Eino Tupinin ja Artur Kukovin, myös henkilöautolla saapuvien helppo löytää pysäköintipaikka. Katuvarsi näkyi täynnä olevan sekin, mutta emmeköhän me kaikki autoillemme paikan saaneet. Lähelle pääsi myös julkisen liikenteen linja-autoilla ja raitiovaunuilla, joten juhlapaikka oli senkin puolesta sangen hyvin valittu.

Helsingin Rudolf Steiner – koulu tarjosi siis hyvät puitteet päiväjuhlille. Mikael-salissa vietimme itse juhlallisuudet ja koulun tuloaulasta löytyivät tilat kanttiinille ja arpa- sekä kirjamyynnille. Korviini ei kaikunut millaisia arpajaispalkintoja Lempaalan juhlissa vuonna 1885 jaettiin, mutta ainakin tällä kertaa palkinnot olivat näyttävät ja allekirjoittanutkin voitti komean nahkalompakon (vaikkei yleensä voita mitään). Kahvit ja pullat olivat maukkaita ja kirjamyynti näytti sekin käyvän kuin siimaa. Kiitokset vapaaehtoisille, aktiivisuutenne on ilo!

Tässä yhteydessä voisin korostaa vapaaehtoistoiminnan arvokkaan panoksen tarvetta jatkossakin, joten tulkaa mukaan kaikenlaiseen toimintaan myös te nuoremmat lukijamme, jotta toimintamme pysyy vireänä!

Kiivasta kirjamyyntiä

Koulun vieressä sijaitsevalla urheilukentällä käytiin ennen varsinaisia juhlia kiivas kyykkäottelu, jonka päälle syötiin hyvin ansaittu lounas koululla. Kyykästä lisää erillisessä, Oskar Toivokaisen Viestille toimittamassa jutussa. Lauantaijuhlan jälkeen siirryttiin Helsingin Käpylässä sijaitsevalle Karjalatalolle konserttiin ja illanviettoon.

Lauantai 10.7.

Lauantain juhlatilaisuus aloitettiin laulamalla yhdessä Kansalaislaulu. Sali kaikui komeasti ja lisää juhlavaa henkeä tilaisuuteen toivat lavalle rakennetut kauniit, Inkerin väreihin soinnutetut kukkalaitteet sekä komea näyttämön katosta riippuva Inkerin vaakuna. Esiintyjäkorokkeen viereen oli aseteltu Suomen ja Inkerin liput ja etulaidasta riippui pieni Inkeri-ryijy.

Kansalaislaulun jälkeen perjantaisten juhlallisuuksien juontajana toiminut Viktor Hyyrönen kutsui puheenjohtaja Toivo Ihon lavalle. Iho toivotti juhlaväen tervetulleeksi ja kertoi puheessaan mm.

Lempaalassa vuonna 1885 järjestetyistä kansanjuhlista sekä liiton silloisen puheenjohtajan taitavasta toiminnasta valvontakomission antamaa liiton lakkauttamismääräystä vastaan. Niin ikään Iho luki inkeriläisille paluumuuttokutsun esittäneen presidentti Mauno Koiviston tervehdyksen:

"Esitän lämpimän tervehdykseni 70-vuotista taivaltaan juhlivalle Suomen Inkeri-liitolle ja toivotan liitolle mitä parhainta heinäkuista kesäjuhlaa 2004. Mauno Koivisto."

Lisäksi Iho kertoi Sitran yliasiamiehen Esko Ahon, joka toimi Suomen pääministerinä vv. 1991 – 1995, suostuneen juhlien pääpuhujaksi.

Viktor Hyyrönen juontamassa

Tervehdyssanojen jälkeen kuultiin Pihapihlajan esittämää kaunista kuorolaulua. Kuoron jälkeen lavalle asteli Toivo Flink, joka esitti vaikuttavasti neljä omaa runoaan.

Runonlausunnan jälkeen puheenvuoron sai liiton kunniapuheenjohtaja Keijo Korkka, joka oli koostanut mittavan ja kattavan historiikin 70-vuotiaan liiton toiminnasta. Historiikissa käytiin läpi mm. Inkeriläisten Toimikunta Suomessa – nimisen järjestön ja myöhemmin Inkeriläisten Yhdistys r.y:n perustamiseen ja varhaiseen toimintaan liittyvät asiat, toiminta sota-aikana sekä uudelleen viriävänä hiljaiselon

Toivo Flink lausumassa omaa runoaan.

jälkeen. Historiikissa kuvailtiin myös vuosien varrella vietettyjä kesäjuhlia sekä yhteistoimintaa muiden järjestöjen kanssa, Inkeriläisten viesti -lehden merkitystä sekä luotiin katse tulevaisuuteen. Myös paluumuuttoasiaa ja inkeriläisjärjestöjen roolia kotiutumisessa pohdiskeltiin.

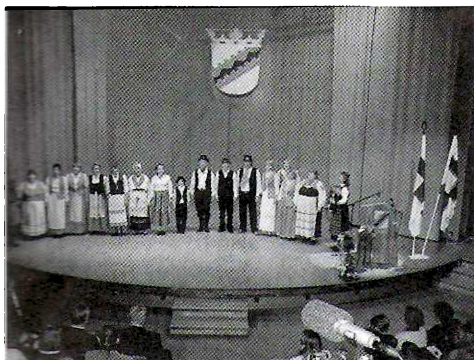

Kunniapuheenjohtaja Keijo Korkka lukemassa historiikkiaan

Historiikin jälkeen kuulimme jälleen kaunista kuorolaulua, tällä kertaa esiintyjänä toimi Pietarin kuoro. Kuoron jälkeen paikkansa lavalla otti näpsäkästi tanssinut perinnetanssiryhmä Elviira, joka esitti kolme tanssia.

Elviiran piiri

Pietarin kuoro

Laulu- ja tanssiosuuden jälkeen kuultiin tervehdykset. Ensimmäisenä lavalle asteli Merja-Sisko Eskola Työministeriöstä. Työministeriön edustajan jälkeen Ruotsin Inkeri-liiton varapuheenjohtaja Viktor Kainelainen luovutti liittonsa viirin ja kukkalaitteen liittomme puheenjohtajalle, Jussi Jänis Ruotsista kertoili maansa Inkeri-toiminnasta ja kesäjuhlista, Karjalan Inkeri-liiton puheenjohtaja luovutti kirjan ja seinälautasen, Toivo Kabanen esitti niin ikään tervehdyksensä, samoin kuin Wladimir Kokko Pietarin Inkeri-liitosta. Lopuksi

luettiin vielä Kalevalaisten Naisten Liiton ja Lahden Inkeri-Seuran tervehdykset.

Tervehdysten jälkeen kuulimme kyykkäkisan tulokset ja Alaskasta tulleen "etsintäkuulutuksen". Juhlan päätteeksi kajautettiin ilmoille yhteislaulu "Arvon mekin ansaitsemme" ja lähdettiin valmistautumaan illanviettoa varten, josta seuraavassa kuvaus.

Illanvietto Karjalatalolla

"Jo hyvissä ajoin ennen klo 18:aa siirtyi pääosa juhlaväestä Karjalatalon suureen juhlasaliin, jossa Toivo Tupinin letkeänkepeästi juontama iltajuhla alkoi tasan sovittuna aikana. Viihdyttävää musiikkia esitti Yrjö Luukkosen trio, jossa Yrjön mukana soittivat Olavi Peltonen ja Tage Manninen, kaikki kovia nimiä. Tanhuryhmä Seppele Lahdesta esiintyi ensimmäisenä, ohjaajanaan Irma Åstedt. Hilkka Kontiala esitti Aale Tynnin runon "Sade", Eeva Kilven runon "Elämä evakkona" sekä P. Mustapään runon "Dolce far niente".

Petroskoin kuoro esiintyi Igor Arhipovin ja Jevgenia Vasiljevan johdolla. Pietarin Inkeri - liiton kuoron esityksestä keräsi suurimmat aplodit numero, jossa kaksi esiintyjää ei oikein saanut päätetyksi, olisivatko he miehiä vai naisia. Nina Karhu Seinäjoelta herätti ansaittua huomiota itämaisella vatsatanssillaan. Häntä ei varmasti kukaan voinut luulla muuksi kuin naiseksi!

Salolainen yhtye Krysanteemit solistinaan Mirjami Torvanen esitti venäläisiä romansseja.

Myös iltajuhlassa myytiin arpoja. Myyjinä toimivat Anitta Kukova ja enonsa Toivo Tupin. Onnettaren rooliin oli houkuteltu Anne Tuohimäki. Arvoilla

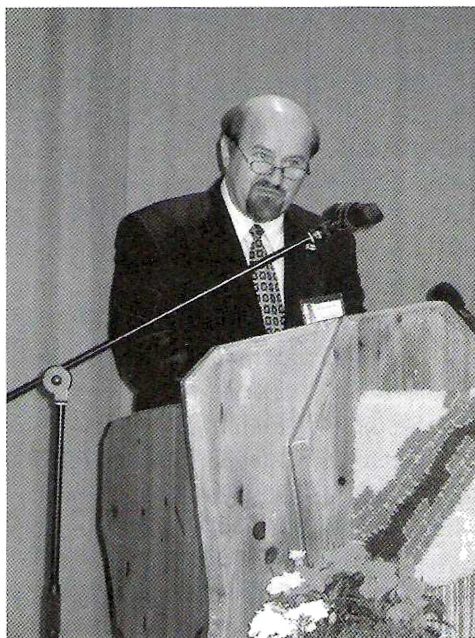
oli kova kysyntä, ne suorastaan loppuivat kesken. Onneksi emäntien, Ella Kukovan, Irma Raution ja Hilma Saarisen nakit, perunasalaatti ja kotikalja riittivät!"

T.I.

Sunnuntai 11.7.

Sunnuntain juhlallisuudet käynnistyivät juhlajumalanpalveluksella Helsingin tuomiokirkossa, jossa saarnan piti Inkerin seurakunnissa nykyisin pappina toimiva, Hyvinkään eläkkeellä oleva kirkkoherra Hannu Pelkonen, ja Helsingin Inkerikuoro esitti kuorolaulua. Tekstin lukijoina toimivat Toivot Iho ja Tupin. Jumalanpalveluksessa kerättiin kolehti Suomen Inkeri-liitto ry:lle.

Puoliltapäivin oli jälleen luvassa lounas Rudolf Steiner – koululla ja juhlat jatkuivat Mikael-salissa klo 14. Aluksi lauloimme kaikki yhdessä "Soi

Toivo Tupin hoiti juontotehtävänsä tyylillä

kunniaksi Luojan" ja sen jälkeen päivän seremoniamestarina ansiokkaasti toiminut Toivo Tupin kutsui kolme kukkakimppua kantanutta, kansallispukuihin sonnustautunutta liiton edustajaa lavan edustalle ja edelleen toimittamaan kunnianosoitukset vainajille. Kukat vietiin rukouksen jälkeen tradition mukaisesti Hannu Pelkosen kehotuksesta mm. Larin Parasken patsaalle ja Karjalaan jääneiden vainajien patsaalle. Koko sali seisoi hiljaa tehden kunniaa, kun kukkien toimittajat poistuivat.

Kukkatervehdykset lähtevät

Tämän vaikuttavan tapahtuman jälkeen Dimitri Pavlov esitti komeasti pianolla Rahmaninovin preludin opus 30, numero 10. Esityksensä loputtua Pavlov jäi pianon ääreen säestämään Helsingin Inkerikuoron johtajaa Julia Hyyröstä, joka kauniissa iltapuvussaan lauloi sointuvalla

Dimitri Pavlov keskittyy

Julia Hyyrönen

äänellään Merikantoa, Tsaikovskia ja Rossinia.

Hyyrösen yksinlaulun jälkeen pääsimme jälleen koko yleisön voimin ääneen ja lauloimme muutaman yhteislaulun (mm. Arvon mekin ansaitsemme ja Kansalaislaulu) Sitran yliasiamies Esko Ahoa saapuvaksi odotellessamme. Yhteislaulun jälkeen Mari Kunttu asteli lavalle ex tempore esittämään Toivo Flinkin kirjoittaman runon ja sai raikuvat aplodit.

Runoesityksen jälkeen puheenjohtaja Iho esitteli Esko Ahon: "Arvoisa juhlayleisö! Luen otteen kotikylääni, Vetelin Räyrinkiä koskevasta teoksesta Vanhaa Räyrinkiä: "Sitten tulemme Peltolaan. Uudessa talossa asuu Kaleva Oskarinpoika Aho. Hän ja vaimonsa Kyllikki o.s. Harjupatana lähettivät pojan pääministeriksi Helsinkiin." Kylän historia ei tuosta pojasta enempää kerro, lisää kertoo Suomen historia.

Meille räyrinkiläisille tuo Ahon koulupiirin Peltolan talon sittemmin Kannukseen muuttanut poika on ja pysyy Ahon

Mari Kuntun runonlausuntaa

Eskona, olkoon hänen tittelinsä pääministeri, yliasiamies tai mikä muu tahansa.

Pääministerin tehtävä on kaikkialla vaikea ja vastuullinen. Kulloisenkin taloustilanteen hoitaminen vaatii osansa, samoin normaalin poliittisen elämän pyöritys. Syvällisemmät, rakenteita koskevat uudistukset ovat kuitenkin niitä, joissa pääministerin veri punnitaan. Esko Ahon, Suomen tähän mennessä nuorimman pääministerin toimikaudelta on jäänyt historiaan ennen muuta Suomen onnistunut luotsaaminen Euroopan Unionin täysivaltaiseksi jäseneksi. Siinä ja erityisesti oman puolueensa, keskustapuolueen saamisessa mukaan tuohon ratkaisuun Esko Aho osoitti merkittävän suurta poliittista taitoa ja kypsää harkintaa. Hän joutui pääministerinä aivan varmasti käsittelemään myös paluumuuttoa koskevia asioita, olihan paluumuuttoa koskeva päätös tehty vain vähän aiemmin, vuonna 1990.

Meille on ollut suuri ilo ja kunnia saada puhujaksi tähän tilaisuuteen henkilö suoraan poliittisen eliitin tiheimmästä

Puheenjohtaja Toivo Iho esittelee Esko Ahon

keskiöstä, äskettäin komissaariehdokkuuden torjunut mies. Esko Aho, ole hyvä!"

Esko Ahon puhe

"Sanotaan, että vuoden 1809 valtiopäivillä Aleksanteri I nosti Suomen kansakuntien joukkoon. Oikeampi tulkinta olisi ehkä se, että keisari avasi tien Suomen nousulle kansakunnaksi kansakuntien joukkoon.

Suomi sai omat valtiopäivät, mutta nekin kokoontuivat seuraavan kerran vasta puoli vuosisataa myöhemmin, vuonna 1863. Autonomian ajan alun suurin haaste koski kuitenkin omaa kieltä. Vaikka väestön valtaenemmistö – 85 prosenttia – puhui äidinkielenään suomea, autonomian ajan alun Suomea hallinnoitiin ruotsiksi. Kouluopetus tapahtui ruotsiksi ja suomenkielen käyttö rajautui suomenkielisilläkin alueilla rippikouluun.

Tällä tolalla asiat olivat koko sen ajan, kun valtiopäivät eivät kokoontuneet. Itse asiassa suomen kielen sorto saavutti huippunsa vuonna 1850, kun surullisenkuuluisa kieliasetus määräsi, että suomeksi ei saanut julkaista muuta kuin uskonnollista ja maanviljelyä sekä muita luvanvaraisia elinkeinoja koskevaa kirjallisuutta.

Uuden aikakauden siemenet tulivat kuitenkin kylvetyiksi. Elias Lönnrot julkaisi keräämiinsä kansanrunoihin perustuvan Kalevalan vuonna 1835 ja Suometar, ensimmäinen suomenkielinen sanomalehti, alkoi ilmestyä vuonna 1847.

Varsinaisen käänteen kieliasioissa saivat aikaan fennomaanit J.V. Snellmanin johdolla. Valtiopäivävuonna 1863 Snellman onnistui taivuttamaan keisari Aleksanteri II:n hyväksymään suomen kielen asemaa suuresti parantaneen kielireskriptin.

Tästä lähti liikkeelle suomen kielen voittokulku ja ruotsin kielen ylivallan murtuminen. Aluksi se oli hidasta ja hapuilevaakin senaatin ja ruotsinkielisten piirien yrittäessä viivyttää uudistusten toteuttamista.

Lauantain puhujana Esko Aho

Onneksi ruotsalaiset tahtomattaan auttoivat vastarinnan murtamisessa. Krimin sodan aikana Ruotsissa virisi keskustelu Suomen palauttamisesta Ruotsin yhteyteen. Se herätti venäläisissä vallanpitäjissä epäluuloja, joita taitavasti ja häikäilemättömästi hyväkseen käyttäen fennomaanit raivasivat tietä suomen kielen asemaa parantaville uudistuksille.

Fennomaanien ajamaa kieliolojen muutosta voi täydellä syyllä kuvata kansalliseksi menestystarinaksi, joka loi perustan kaikelle sille kansalliselle kehitykselle, joka huipentui Suomen itsenäistymiseen vuonna 1917.

Inkerinsuomalainen asutus sai alkunsa vuoden 1617 Stolbovan rauhan jälkeen Ruotsin valtakunnan ollessa suurimmillaan. Ruotsin kuningas Kustaa II Adolf halusi tehdä valtakunnan itäisimmästä maakunnasta luterilaisen puskurin Bysanttia ja slaavilaisuutta vastaan. Ortodoksisen asujaimiston muuttaessa pois uusien vallanpitäjien tieltä, tuli heidän tilalleen väestöä Suomesta, etenkin Savosta ja Äyräpään kihlakunnasta Karjalasta. Näiden savakoiksi ja äyrämöisiksi kutsuttujen suomalaisten jälkeläisistä koostuu valtaosaltaan tämän juhlan yleisö.

Pietari Suuri valloitti Inkerinmaan suuressa pohjan sodassa ja näin noin 70 000 inkerinsuomalaista siirtyi uuden vallan alle. He joutuivat elämään orjuudessa, mutta tsaarit sallivat inkerinsuomalaisten säilyttää evankelisluterilaisen uskontonsa ja suomen kielen.

Aleksanteri II:n vuonna 1861 tekemä päätös lakkauttaa maaorjuus sai Inkerissä aikaan kiihkeän aineellisen ja henkisen nousun. Se kytkeytyi vahvasti edellä kuvaamaani kieliolojen murrokseen Suomessa.

Fennomaanien viralliseen asemaan nostama suomen kieli ja suomenkielinen kirjallisuus ulottivat vaikutuksensa myös

Inkerinmaalle. Vuonna 1863 perustettiin kaksi suomenkielistä opettajaseminaaria: toinen Jyväskylään ja toinen Kolppanaan, Inkeriin. Pietarissa alkoi ilmestyä suomenkielisiä lehtiä, jotka levisivät myös inkerinsuomalaisten keskuuteen.

Vaikka 1800-luvun jälkipuolen inkerinsuomalaiset olivat valtiollisesti Venäjän alamaisia ja maksoivat veronsa Venäjälle tai palvelivat Venäjän armeijassa, henkisesti he ankkuroituivat Suomeen, suomen kieleen ja suomalaiseen kulttuuriin.

Tämä vaihe kesti vuoden 1917 bolshevikkivallankumoukseen saakka. Tarton rauhansopimuksessa vuonna 1920 inkerinsuomalaisille taattiin uskonnon vapaus ja kulttuuriautonomia, mutta nämä lupaukset eivät koskaan toteutuneet. Päinvastoin uudet kommunistiset vallanpitäjät iskivät silmänsä inkerinsuomalaisten kulttuuriin. Seuraavassa vaiheessa tuli maanomistuksen vuoro. alkoi kolhoosiaika. Osittain siihen liittyen käynnistyivät vangitsemiset ja pakkosiirrot.

Erään arvion mukaan maatalouden kollektivisoinnin yhteydessä 1929 – 1938 yhteensä 60 000 inkerinsuomalaista eli noin puolet koko väestöstä karkotettiin eri puolille Neuvostoliittoa.

Saksan hyökättyä Neuvostoliittoon arviolta 65 000 inkerinsuomalaista jäi saksalaisten valtaamille alueille. Vuonna 1943 käynnistyi Suomen ja Saksan välisen sopimuksen mukaisesti inkerinsuomalaisten vapaaehtoisuuteen perustuva muutto Suomeen.

Mikä oli siirron motiivi? Siihen vaikuttivat varmasti sekä heimoveljeysnäkökohdat että työvoimatarve. Suomen miehet olivat sotatoimissa ja maassa tarvittiin kipeästi työvoimaa. Kielitaitoisina ja maaseudun oloihin tottuneina Suomeen muuttaneet 63 000 inkerinsuomalaista sopeutuivat uusiin olosuhteisiin nopeasti.

Vuonna 1944 solmitun välirauhansopimuksen ehtojen mukaisesti Suomi sitoutui palauttamaan sodan aikana internoidut Neuvostoliiton kansalaiset ja myös inkerinsuomalaiset katsottiin kuuluvan tähän joukkoon. Heille luvattiin pääsy takaisin omalle kotiseudulle, mutta Pietarin ratapihalla nämä 55 000 ihmistä kokivat järkytyksen, kun junat eivät suunnanneetkaan länteen vaan eri puolille Neuvostoliittoa. Vain Ruotsiin siirtyneet tai Suomeen jääneet inkerinsuomalaiset pelastuivat julmilta pakkosiirroilta eri puolille Neuvostoliittoa.

Linkomiehen hallituksen aikana toteutettu väestönsiirto osoittautui historian valossa kohtalokkaaksi. Suomi uskoi tekevänsä inkerinsuomalaisille hyvän työn, mutta voimasuhteiden muututtua meillä ei ollut voimaa kyseenalaistaa Neuvostoliiton tahtoa viedä päätökseen väestönsiirrot ja aikanaan kielellisesti ja kulttuurisesti ehyen kansanosan pirstominen.

Neuvostoliiton sisäisten olojen uudistusyritykset 1980-luvulla käänsivät jälleen uuden lehden inkerinsuomalaisten historiassa. Vaikenemisen aika päättyi ja itsetunto alkoi vähitellen herätä. Syntyi seuroja ja yhdistyksiä, myös Inkerin kirkko elpyi.

Vuoden 1990 huhtikuussa presidentti Mauno Koivisto totesi ulkomaantoimittajien yhdistyksen tilaisuudessa, että inkerinsuomalaisia tulisi Suomessa kohdella paluumuuttajina. Siitä lähtien entisen Neuvostoliiton alueelta on muuttanut Suomeen noin 35 000 inkeriläistä paluumuuttajaa.

Kun paluumuuton oikeus ulottui laajaksi, se johti myös lieveilmiöihin. Ne ovat antaneet runsaasti käyttövoimaa kielteiselle uutisoinnille, joka on valitettavan usein haudannut alleen paluumuuttoon liittyvät myönteiset tekijät.

Hyvät inkerinsuomalaiset, edellä olen käynyt läpi historiaanne ja myös

niitä vaiheita, joihin Suomen hallitukset ovat vaikuttaneet. Menneet ovat kuitenkin menneitä, nyt eletään tätä päivää. Miten paluumuuttajien käy? Mitä tulevaisuudella on tarjota inkerinsuomalaisille?

Sopeutuminen ja sulautuminen ovat avainsanoja. Valitettavasti sekä paluumuuttajat että vastaanottajat ovat eläneet liian ruusuisissa kuvitelmissa. Näissä kysymyksissä oikea mittayksikkö ei ole vuosi, eipä edes vuosikymmen, vaan sukupolvi.

Sopeutumisen ja sulautumisen kannalta kaiken avain on kielitaito. On tavattoman suuri vahinko, että niin suuri osa inkerinsuomalaisista paluumuuttajista on heikon työllisyystilanteen takia jäänyt vaille työtä. Työttömyys johtaa moniin taloudellisiin ja sosiaalisiin ongelmiin, mutta ne eivät ole seurauksista pahimpia.

Ikävin seuraus on, että työttömäksi joutuva jää vaille työn kautta syntyvää painetta kielen oppimiseen. Näin he menettävät tärkeän sulautumisedun.

Vaille työtä jääminen tekee kielen oppimisen kivikkoisemmaksi, mutta se ei voi olla kenellekään veruke suomen kielen opiskelun laiminlyöntiin. Päinvastoin, panostus kielitaitoon voi olla juuri se tekijä, jonka avulla paluumuuttaja saa avatuksi oven työelämään.

Samanaikaisesti Suomen pitää tehdä entistä enemmän hyödyntääkseen inkeriläisiä paluumuuttajia ja heidän taitojaan. Tänä vuonna lukioistamme kirjoitti ylioppilaaksi vain runsaat kolmekymmentä sellaista äidinkielenään suomenkielistä, jotka olivat valinneet ensimmäiseksi vieraaksi kieleksi venäjän.

Kun Venäjän taloudellinen merkitys Suomelle on vahvassa kasvussa, on päivänselvää, että tulevaisuudessa tarvitsemme entistä enemmän sekä suomea että venäjää taitavia eri alojen osaajia. Paluumuuttajien ansiosta meillä ei ole koskaan ollut näin suurta määrää hyvin

koulutettua ja syvällisesti Venäjää tuntevia asiantuntijoita.

Sopeutumisessa ja sulautumisessa on aina kaksi osapuolta: se panee henkiset voimat koetukselle niin vastaanottajissa kuin tulokkaissakin. Yksi keino vahvistaa Suomen kykyä ottaa vastaan ja hyödyntää paluumuuttajia on oppia omien siirtolaistemme kokemuksista. Sadat tuhannet suomalaiset muuttivat 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa Amerikkaan. Toinen suuri siirtolaisaalto suuntautui 1960-luvulla Ruotsiin.

Amerikansuomalaisten ja ruotsinsuomalaisten kokemukset kannattaisi ottaa opiksi, kun mietimme valtiollisella ja paikallisella tasolla ratkaisuja inkeriläisten paluumuuttajien ongelmiin.

Arvoisa juhlayleisö, Olen täysin vakuuttunut siitä, että vuoden 1990 jälkeen paluumuuttajina Suomeen tulleet inkerinsuomalaiset tulevat sopeutumaan ja sulautumaan suomalaiseen yhteiskuntaan aivan niin kuin ne, jotka pakenivat Suomeen 1917–1923 tai jäivät tänne sodan jälkeen.

Mikä parasta, nykyisissä olosuhteissa sulautuminen voi tapahtua kaiken lisäksi niin, että inkerinsuomalaiset voivat säilyttää ja tuoda rohkeasti esille myös oman erityisen identiteettinsä ja sen kalliin hinnan, jonka olette siitä historian vaikeina vuosina joutuneet maksamaan.

Kansakunnilla ja kansoilla on etniseen taustaan, kieleen ja kulttuuriin tai historiallisiin kokemuksiin perustuvia tekijöitä, jotka vaikuttavat niiden käyttäytymiseen ja muovautumiseen geeniperimän tavoin. Tällainen historiallinen ja kulttuurinen DNA yhdistää Suomea ja inkerinsuomalaisia tavalla, jota emme aina itse ymmärrä tai osaa tulkita.

Näiden tekijöiden ansiosta inkerinsuomalaisten on helppo samaistua Suomen lippuun ja sen edustamiin arvoihin Lippulaulun säkein:

Sun on kunnias kunniamme
Sinun voimasi voimamme on
Sinun kanssasi voimamme jaamme
ja iskut kohtalon

Arvoisa juhlayleisö,

Haluan lopuksi toivottaa onnea, menestystä ja korkeimman siunausta 70-vuotiaalle Suomen Inkeri-liitolle."

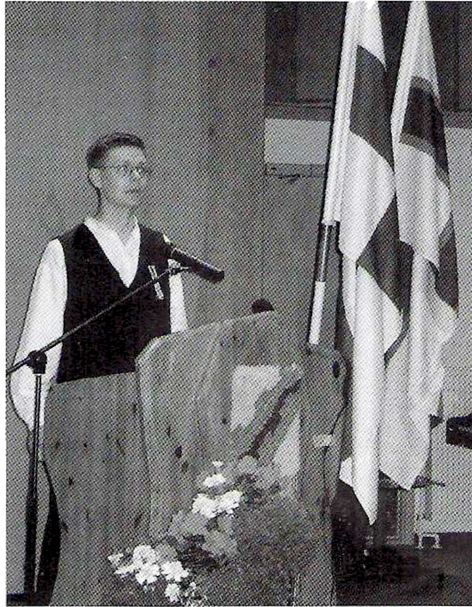
Juhlat jatkuvat

Tämän jälkeen saimme jälleen nauttia Helsingin Inkerikuoron laulusta. Kuoro esitti viisi kappaletta, joiden joukossa mm. Selim Palmgrenin "Hiljaa liukuu venho". Laulujen jälkeen lavalle saapui Petri Alapiessa, jonka lausuma 17.10.1943 muistiin kirjoitettu "Evakkoruno" sai monet silmäkulmat kostumaan, olihan paikalla paljon väkeä joka oli mukana tuolla nimenomaisella matkalla Virosta Suomeen. Runon oli kirjoittanut muistiin lausujan vaimon edesmennyt täti Katri Kaasonen.

Helsingin Inkerikuoro johtajanaan Julia Hyyrönen

Runon jälkeen Inkeriläisten Sivistyssäätiön puheenjohtaja Toivo Makara avustajanaan Sivistyssäätiön ja liiton sihteeri Anne Tuohimäki jakoi ansiomerkit. Ne menivät seuraaville henkilöille:

Petri Alapiessan vaikuttava esitys

– Ida Ahti, Inkeri-Seura
– Pasi Hujanen, Inkeri-kirkon kansliapäällikkö
– Julia Hyyrönen, Inkerikuoron johtaja
– Erkki Jokinen, erityisesti paluumuuttajien keskuudessa työskennellyt pastori
– Valentina Lipponen, työskennellyt Turun seudun Inkeri-seurassa
– Yrjö Luukkonen, työskennellyt Helsingin seudun Inkeri-seurassa ja Inkeriliiton tilintarkastajana
– Reino Vepsäläinen, ollut rakentamassa hävitettyä Inkerin kirkkoa

Lisäksi jaettiin liiton kunniaviiri pitkän aikaa liiton tehtävissä olleelle, ansioituneelle toimistonhoitajalle Annikki Kelolle, jota kuvattiin myös sattuvalla termillä "vakiintunut vaimoihminen" ja todettiin, että näiden varassa pyörivät kaikki organisaatiot. Rouva Kelo vastasi kunnianosoitukseen napakasti: "Olen tehnyt vuosien varrella työni niin hyvin kuin olen jaksanut ja ajattelin jaksaa vielä jonkin aikaa."

Ruotsin liiton kunniaviiri luovutettiin myös Ruotsin Inkeri-liiton Viktor Kainelaiselle ja Reino Letonsaarelle Ruotsin Inkeri-kirkosta. Letonsaari toimii tätä nykyä Karjalan Inkeri-kirkon rovastina.

Kunniamerkit jaettiin ansioituneille

Kunniamerkkien ja – viirien jakamisen sekä hyvin ansaittujen aplodien jälkeen kuulimme Petroskoin kuoron kaunissointuisesti suomeksi esittämät neljä raikasta laulua, joiden joukossa mm. Viipurin Vihtori ja Hilu-hilu.

Petroskoin kuoro täytti lavan ja salin musiikilla

Kuoron jälkeen oli vuorossa Inkeri-keskuksessa harjoittelevan Tuulistullaa-kansanperinneryhmän lennokas ja vauhdikas kolmen tanssin ja laulun esitys. Ryhmän johtajana toimi ja soolot raikuvasti esitti Arvi Kemppi.

Seuraavaksi lavalle saatiin Ikaalisissa Suomen hanurimusiikkimestarikilpailuissa 4. sijan saanut hanu-

...sullaa tanssin pyörteissä

...sti. virolainen paluumuuttaja Viktor Kleuskov, joka esitti hienon sovituksen Oskar Merikannon Kesäillan valssista.

Hanuriesityksen jälkeen puheenjohtaja Toivo Iho esitti vielä juhlien loppusanat, minkä jälkeen nousimme seisomaan ja lauloimme yhdessä laulut "Nouse Inkeri" ja "Maamme".

Kleuskovin taiturointia

Tanja Kapanen vapaaehtoistyössä kanttiinissa

Juhlien virallisen osuuden päätyttyä jatkoi osa väestä vielä hauskanpitoa salin ulkopuolella Kleuskovin hanurin säestyksellä tanssien, osa jäi vielä kahvittelemaan ja ystävien kanssa keskustelemaan. Kaikki hauska loppuu kuitenkin aikanaan, mutta yksi on varmaa: seuraavia kesäjuhlia odotetaan jo nyt.

Kiitos järjestäjille, hyvät oli juhlat!

Katri Einamo
Kuvat tekijän

Haastattelu 11.7.2004/ Esko Aho

Juhlapuhujaksi olimme saaneet Sitran yliasiamiehen, Suomen entisen pääministerin Esko Ahon, jota juhlien jälkeen haastattelin.

1. Millaiseksi olet kokenut kesäjuhlien tunnelman?

No, en nähnyt koko juhlia, vain tämän päivän. Täytyy sanoa, että hyvin vaikuttava kokemus varsinkin kun tätä tilaisuutta varten olen koettanut vähän perehtyä inkerinsuomalaisten historiaan.

2. Miten olet muodostanut käsityksesi inkerinsuomalaisista?

Kuten puheessanikin mainitsin, kotikylälläni oli perhe josta vasta 1980- tai 1990-luvulla tajusin, että he ovat inkerinsuomalaisia. He eivät itse koskaan tuoneet tätä asiaa esille pelätessään tietysti ikäviä seurauksia, mutta muutoin he olivat kylällä todella pidettyjä, siis arvostettua väkeä siellä. Kuullessani sanan "inkerinsuomalaiset" minulle tulee mieleen juuri tämä perhe. Lisäksi olen myös lukenut varsin paljon historiaa yleispiirteittäin inkeriläisyydestä.

3. Puheessasi käsittelit myös kielitaidon merkitystä. Mikä on vahvin vieras kielesi englannin ja ruotsin ohella?

Kolmas kieleni on saksa. Olen opiskellut itse hieman venäjääkin, mutta ruotsi ja englanti ovat kyllä kielet, joita on tullut käytettyä. Minulla oli kyllä saksa ensimmäisenä kielenä koulussa, mutta saksan kielen taitoni ei ole englannin taidon veroinen.

4. Pääministerin työpäivä on erittäin tiukka ja kiireinen. Olet nyt ollut pari viikkoa Sitran yliasiamiehenä. Miten vertailisit näitä tehtäviä?

Niitä on tietenkin vielä vaikea verrata, kun olen ollut "työharjoittelija" huhtikuun alusta, ja vasta heinäkuun alusta ottanut vastuun, mutta jo nyt voin sanoa, että tehtävä tuntuu olevan hyvin vaativa, ja myös sen, että tehtävä tuntuu muokkautuvan varsin paljon sitä hoitavan henkilön mukaan.

5. Minkä näkisit Sitran tärkeimpänä panoksena esim. uusien teknologiayritysten syntymiseen Suomen talouskasvun moottoriksi?

Meillä on ehkä tärkein panostus ollut aloittavien yritysten tai yritysaihioiden tukeminen sekä osaamisella että rahalla. Alkupäässä, jossa yksityinen raha ei halua ottaa kovin suuria riskejä, Sitra voi olla mukana toimijana ja riskinottajana. Se yhdistyneenä osaamispanokseen on se, miten voimme aloittavia yrityksiä auttaa.

Eli sieltäkö saadaan niitä uusia Nokioita?

No, ei sieltä varmaan uusia Nokioita tule, mutta tulee kuitenkin uusia, merkittäviä suomalaisia yrityksiä.

6. Terveisesi Inkeriläisten Viestin lukijoille?

Pitäkää huolta inkeriläisyydestä ja inkeriläisten kulttuurista, jossa on hyvin paljon suomalaista, mutta sitten myös paljon erityisiä piirteitä, jotka toivottavasti voivat säilyä siitä huolimatta, että paluumuuttajat tulevat aikanaan sopeutumaan ja sulautumaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Toivoisin, että tämä inkeriläinen yhteys ja lähdekulttuuri näkyisivät jotenkin edelleen.

Katri Einamo

Poikansa runoa kuuntelemaan ja juhliin osallistumaan pääsi myös vuosi sitten huhtikuussa Petroskoista Suomeen muuttanut Elena Flink

Muistamisesta

Ei muisti sammu, se vain hämärtyy,
kun unohduksen usva tiivistyy.
Jos joku meistä jotain unohtaa,
se yleensä vain yhtä koskettaa,
ja moitittava muistin kömmähdys
on erehdys tai pelkkä väsymys.
Ja täten suokoon itse kullekin:
tuo aika muistin valon takaisin.

Sen sijaan haluaisin oivaltaa
sen milloin sydämessä ailahtaa,
niin että sadan vuoden asiat
jo ison joukon mukaan tempaavat,
ja koruttoman kaunis ajatus
saa pysähtymään – syntyy oivallus.

Sen turvin haalistunut menneisyys
ei ole yksin marraskuinen syys...
Vaan mitä? – kukin voisi selvittää,
kun kysymyksen kanssa kahden jää.

Ja mitä onkaan aika nykyinen –
maan mainio, vaan kova, hätäinen.
Siis mitä meistä tullaan muistamaan,
kun kiireen tomu pääsee laskemaan?

Kai hengen veljet, henget sisaret,
ja asiat, niin usein visaiset,
tuo kirkastunut muisti takaisin,
ja ehkä joku kysyy silloinkin:
– Niin ketä heistä, oikein nimeltään,
ei mikään usva pääse peittämään?

Toivo Flink
9.7.2004

Kyykkää!

Kesäjuhlien kyykkäkilpailuun osallistui kolme joukkuetta, seuraavassa tulokset.

Joukkuepelit

1. Karjalan Sivistysseura 1 / K. Paajaste, S. Hirsso, K. Kuikka, P. Nevalainen
2. Helsingin Inkeriläiset / J. Pentikäinen, O. Toivokainen, P. Rahikainen, A. Pöntönen
3. Karjalan Sivistysseura 2 / H. Nikkola, M. Zimaldina, vain kaksi täysin sauvamäärin

Heimo-ottelu

1. Karjalaiset / K. Paajaste, S. Hirsso, K. Kuikka, P. Nevalainen +18
2. Inkeriläiset / J. Pentikäinen, A. Pöntönen, P. Rahikainen, M. Zimaldina -18

Oskar Toivokainen

Kesäjuhlakyykän kaksi parasta joukkuetta, vas. Sakari Hirsso, Kalle Paajaste, Kimmo Kuikka ja Pekka Nevalainen (voittajajoukkue KSS1); Jari Pentikäinen, Paavo Rahikainen, Armas Pöntönen ja Oskari Toivokainen (Helsingin inkeriläiset). Kuva H. Nikkola.

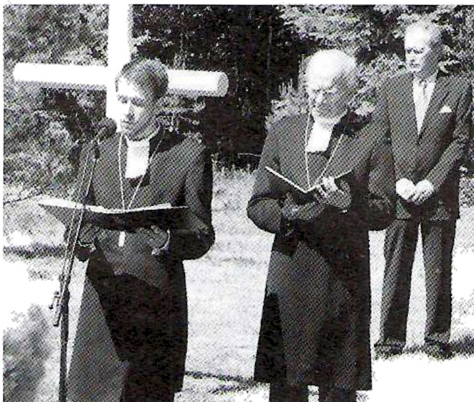
Muistokiven paljastustilaisuus Pöllkülässä

Virossa, Kloogan ja Paltiskin lähellä, Pöllkülässä pidettiin 20.6.2004 muistokiven paljastustilaisuus. Paikalla oli edustajia Suomesta, Ruotsista ja Virosta, julkisen sanan edustajia Suomesta, ja Virosta mm. valtakunnallinen TV Aktuaalne Kaamera, joka lähetti samana iltana kaksi vironkielistä ja yhden venäjänkielisen uutisohjelman, jossa olin kertomassa sota-ajan tapahtumista, Leningradin alueelta kävellen tehdystä matkasta Narvaan ja sieltä jatkuneesta matkasta junalla Paltiskiin.

Muistokiven hankkimista ovat tukeneet Suomen suurlähetystö Tallinnassa, Viron Suomen Instituutti, Jyväskylän kaupungin seurakunta, Viron Inkerinsuomalaisten Liitto ja Ruotsin Inkerinsuomalaisten Liitto.

Muistotilaisuuden avasi Oulun piispa Olavi Rimpiläinen, joka siunasi muistokiven. Suomen Suurlähettiläs Jaakko Blomberg paljasti muistokiven, jossa lukee:

"TÄÄLLÄ LEPÄÄVÄT SODANJALOISTA VUOSINA 1941–1944 PELASTETUT, MATKALLA SUOMEEN UUPUNEET SADAT INKERINSUOMALAISET".

Muistokiven siunaus
Kuva: Rudolf Pakki

Muistotilaisuudessa puheenvuorot käyttivät VIL:n puolesta Raisa Keskküla, joka kiitti muistokiven rahoituksen tukijoita. Taas kerran, kuten sodan aikanakin, Suomi tuli avuksi. Suomen 60 vuotta sitten tekemä päätös siirtää Inkerissä asuvat suomalaiset sodan ja nälänhädän alta pois antaa meille mahdollisuuden olla tänään täällä. Meitä pelastuneita on sittenkin hyvin paljon. Suomalaisuuden kulttuuriin kuuluu hautausmaiden kunnossapito sekä vainajien muistaminen.

Seuraavana esiintyi Suomen Inkeri-liiton hallituksen jäsen, Helsingin Inkerikeskuksen varapuheenjohtaja Toivo Tupin. Hän esitti lyhyen katsauksen inkerinsuomalaisten historiasta ja heidän siirroistaan sotavuosina sekä mainitsi mm. että "Kun ajat muuttuivat 15 vuotta sitten, inkerinsuomalaisten edustajat saivat ensi kertaa täällä Tallinnassa vapaasti kokoontua huhtikuun lopussa vuonna 1989. Täällä on mukana niitä, jotka olivat järjestämässä sitä kokousta. Se oli todellinen riemu ja ilo tavata eri maista maanmiehiään. Siitä lähtien on tavattu Inkerinmaalla, vietetty kesäjuhlia, jotka olivat kiellettyjä 50 vuotta."

Jyväskylän kaupungin seurakunnan kirkkovaltuuston puheenjohtaja Heikki Parkkinen mainitsi mm. että "Osa inkerinsuomalaisista oli töissä myös Jyväskylässä, vapauttaen lotat muihin tärkeisiin tehtäviin. Osa heistä osallistui Suomen itärajan puolustamiseen. Rajan, joka kesti. Se on todistus siitä, että kun ollaan yhdessä ja puhalletaan yhteen hiilen, niin myös raja voi olla murtumaton. Siitä me suomalaiset olemme kiitollisia teille ja teidän vanhemmillenne, että olette osaltanne olleet pelastamassa Suomen itsenäisyyden. Vuonna 1991 Jyväskylän

kaupungin seurakunta allekirjoitti yhteistyösopimuksen Tallinnan inkerinsuomalaisen seurakunnan kanssa. Yhteistyö on jatkunut tähän päivään asti."

Viron Suomen Instituutin johtaja Martti Turtola käsitteli omassa puheenvuorossaan mm. Inkerin historiaa Kolppanan Seminaarin vuoden 1860 ajoilta, sen ajan kulttuurikeskusta, Tarton rauhan tilannetta sekä Viron Inkeriä, jossa asui silloin noin 2000 inkerinsuomalaista. Lopuksi hän totesi, että "On murheellista kun inkeriläisiä ei tunneta maailmalla, sillä kuka ranskalainen tai britti tietää teistä inkeriläisistä? Ei kukaan. Muistelkaa, kirjoittakaa ja me tutkijat kirjoittakaamme ja tutkikaamme, että Inkerin kansan kohtalo ei vajoa täydelliseen tuntemattomaan. Toivon, että tästä kivestä muodostuu kokoava paikka, ehkä pyhiinvaelluksenkin kohde, jossa voi muistella."

Oman puheenvuoronsa piti Klogan sekä Paldiskin leirit läpikäynyt allekirjoittanut. Minulla oli mahdollisuus olla kiven vieressä eikä kiven alla, kuten monilla muilla ikäisilläni. Muistelin sota-ajan nälänhätää, tauteja ja jopa kidutuksia, joita inkerinsuomalaiset kokivat näillä leireillä.

Inkerinsuomalaisten kohtalo ei tiedetä tarpeeksi maailmalla. Sodan jälkeen Neuvostoliiton inkerinsuomalaisten kohtalosta käytiin ensimmäisen kerran läpi Euroopan Vähemmistökansojen Kongressissa, Münchenissä toukokuussa 1990, johon minulla oli tilaisuus osallistua Viron Inkerinsuomalaisten Liiton hallituksen puheenjohtajana. Siellä käsiteltiin monia inkerinsuomalaisten historiaan liittyviä asioita, mm. täsmennettiin inkerinsuomalaisten määrä Karjalassa, Inkerissä ja Virossa. Kongressissa oli myös ensi kertaa Inkerin lippu esillä muiden vähemmistökansojen lippujen rinnalla.

Muistokiven paljastustilaisuus oli harras ja koskettava; puheiden lisäksi laulettiin yhdessä ja jyväskyläläiset rippikoululeirin nuoret esittivät laulua kitaransoiton säestyksellä. Lopuksi laskettiin kukkaset muistonauhoineen muistokivelle.

Rudolf Pakki
Pöllkülässä 20.6.2004

Kukkatervehdysten lasku muistokivelle Kuva: Rudolf Pakki

Nevanlinnan historiaa

Vuosi sitten vietettiin Pietarin kaupungin perustamisen 300-vuotisjuhlia. Harva juhlija lienee sen yhteydessä ajatellut Pietarin kaupungin perustamista edeltänyttä kautta ja tapahtumia. Yleinen käsityshän Venäjällä on ollut, että kaupunki rakennettiin suolle eikä sieltä löytynyt muuta kuin hyttysiä. Toivottavasti äskettäin venäjäksikin ilmestynyt Saulo Kepsun teos *Pietari ennen Pietaria* muokkaa käsityksiä ja asenteita uusiksi. Suomen kielellä tietoa Nevanlinnasta on tarjolla, mutta sitä on haettava eri lähteistä.

Nevanjoen suiston linnoituksia

Tunnettua on, että Novgorodin kaupunki oli aikanaan Itä-Euroopan suurin kauppakeskus, jolla oli yhteyksiä mm. Itämeren Hansa-kaupunkeihin. Nevajoki ja koko Suomenlahden rannikkoalue olivat kaupankäynnin läpikulkuväylänä keskeisessä asemassa laivojen purjehtiessa näiden kaupunkien väliä. Kyseisten rannikkoalueiden omistuksesta, johon kuului myös Inkerinmaa, on tiettävästi käyty vuosisatojen mittaan lukuisia sotia.

Suomen historian ensimmäinen taistelu näistä seuduista käytiin kesällä vuonna 1240, jolloin Suomen piispa Tuomaan johtamat katoliset ristiretkeläiset ottivat yhteen Novgorodin ruhtinaan Aleksanterin joukkojen kanssa. Novgorodilaiset voittivat taistelun ja ruhtinas sai kunnianimekseen Nevskij (Nevalainen).

Seuraavaksi Torkkeli Knuutinpoika keräsi vuonna 1300 sotajoukon ja lähti Viipurista Nevanjoen suistoon, valloitti sen ja ryhtyi rakentamaan linnaa, jonka nimeksi annettiin Landskrona eli Maankruunu. Linna perustettiin paikkaan, jossa Ohtajoki laskee Nevaan. Sinne oli jo valmistunut kahdeksan tornia valleineen ja ampumavarustuksineen, kun venäläiset hyökkäsivät sitä vastaan. Tämä hyökkäys torjuttiin ja rakennustöitä jatkettiin. Kun linnoitus valmistui, palasi suurin osa sotilaista kotimaahansa ja linnaa vartioimaan jäi vain 300 miestä. Vuonna 1301 venäläiset aloittivat kiivaan hyökkäyksen linnoitusta vastaan ja sytyttivät sen rakennukset tuleen, jolloin puolustajien oli antauduttava. Venäläiset hävittivät linnan maan tasalle. Sotatoimet jatkuivat vaihtelevalla menestyksellä lähes 300 vuoden ajan, kunnes vuonna 1617 solmittiin "ikuinen" rauha Laatokan kaupungin lähellä sijainneessa Stolbova-nimisessä kylässä. Tämän rauhansopimuksen mukaisesti Inkerinmaa ja Käkisalmen lääni luovutettiin Ruotsille.

Päästyään Nevan seutujen valtiaiksi ryhtyivät ruotsalaiset rakentamaan uutta linnoitusta. Linnoituksen sekä myöhemmin rakennetun kaupungin nimeksi tuli Nyenskants eli Nevanlinna. Nevanlinnan linnoituksen rakennennustyöt entisen Maankruunun paikalle Nevan ja Ohtajoen yhtymäkohtaan aloitettiin 1610-luvulla ja Nevanlinnan linnoitus oli valmis jo vuoden 1612 alussa. Töitä johtivat Daniel Brandt ja Lindve Hästeskö. Ohtajoen oikealla rannalla oli jo keskiajalla ollut markkinapaikka, johon nyt siirtyi lähiseudulta ja kauempaakin lisää väkeä.

Nyenskantsin eli Nevanlinnan vallit alkoivat Nevasta ja kulkivat puoliympyrässä Ohtajoen ja Mustajoen kautta jälleen Nevan rantaan. Vallien vierellä oli vesikaivanto, jonka oli määrä suojella linnaa vihollisten hyökkäyksiltä. Varsinai-

nen viisikulmainen linna sijaitsi vallien sisäpuolella. Linnoituksen viisi bastionia olivat Holmfeldtin, Mylly-, Vanha-, Kuollut- ja Kaarlen bastionit. Linnoitukseen rakennettiin myös kaksikerroksinen kuninkaankartano. Varuskunta oli yli 600 miehen vahvuinen. Ohtajoen rannalla sillasta alaspäin aivan linnoituksen vieressä sijaitsivat sotaväen kasarmit ja niemen kärjessä oli sotilaiden harjoituskenttä.

Ruotsin kuningas Kaarle X kävi jatkuvasti sotia eri Euroopan maissa, jolloin Inkerinmaan linnoituksista pidettiin vähemmän huolta. Kenraalikuvernööri Gustav Horn, joka asui Nyenskantsissa, antoi surkean kuvan sen ajan maakunnan puolustajista. Sotamiehet kävelivät huonoissa pukimissa; yhdeksän kuukauden aikana he olivat saaneet vain yhden kuukauden palkan. Kun venäläiset ns. ruptuurisodan alussa vuonna 1656 saapuivat jälleen kerran Nevan seutuja valloittamaan, he kohtasivat vain heikkoa vastarintaa. Kova pakkanen oli jäädyttänyt maan ja kaupunkia ympäröivän vesikaivannon, joten venäläiset pääsivät helposti linnoituksen valleille ja kaupunkiin. Suomesta linnoituksen puolustajien avuksi lähetetyt sotajoukot saapuivat liian myöhään. Tammikuun 30. päivänä vuonna 1656 kasakkapäällikkö Potjomkin valloitti Nevanlinnan. Venäläiset hajoittivat linnoituksen ja polttivat kaupungin.

Kun rauha vahvistettiin Viron Kardisissa vuonna 1661, ryhdyttiin linnoitusta rakentamaan uudelleen. Päälinnoitus rakennettiin entisen linnan paikalle Ohtajoen ja Nevan välisen niemen kapeimmalle kohdalle ja siitä tuli entistä isompi. Sen 9 syltä (syli = 2,13 m) korkeat ja 6 syltä paksut jyrkästi kohoavat valliseinät ulottuivat Ohtajoen vasemmasta rannasta Nevaan saakka. Korkeitten ja paksujen vallien sisäpuolella olivat kaivantohaudat, joiden sisäreunoista kohosi seitsemän

linnansarveketta. Yhtenäisten koko kaupunkia ympäröivien vallien rakentamisesta kuitenkin luovuttiin ja kaupungin turvaksi rakennettiin useampia pienempiä linnoituksia. Päälinnoituksen eteen tehtiin etuvarustus Laatokan puolelta tulevien vihollisten torjumiseksi. Ulkovarustus tehtiin myös linnaa vastapäätä olevalle rannalle entisen Spaskin kirkonkylän eli nykyisen Smolnan kohdalle, ja muita etulinnoituksia rakennettiin päälinnan kaikille suunnille. Pienellä Nevajoen keskellä olevalla saarella sijaitsivat ruutitorni ja laboratorio. Linnoituksen rakennustyöt jatkuivat pitkään, eikä niitä ehditty saada päätökseen vuosisadan lopullakaan. Tämä linnoitus oli uudelleen rakennetun Nevanlinnan kaupungin suojana suureen Pohjan sotaan asti.

Hyökkäys Nevanlinnan linnoitusta vastaan alkoi huhtikuun 30. päivän iltana (juliaanisen eli vanhan ajanlaskun mukaan) vuonna 1703 raskaalla tykistön tulituksella, jolloin linnaan ammuttiin noin 700 panosta. Toukokuun 1. päivänä vuonna 1703 linnoituksen komentaja Apolloff otti vastaan 20 000 venäläisen hyökkäyksen. Linnoituksen ruutikellari räjähti ja tulipaloja syttyi. Linnoitus ja Nevanlinnan kaupunki valloitettiin ja hävitettiin maan tasalle.

Nevanlinnan kaupunki

Nevanlinnan kaupunki perustettiin kuninkaallisella asetuksella vuonna 1632. Se ei kuitenkaan ehtinyt valmistua Inkerin valloittajan Kustaa II Adolfin elinaikana, sillä hän kuoli samana vuonna. Vasta hänen tyttärensä Kristiinan hallituksen aikana saatiin Nevanlinnan rakennustyöt valmiiksi. Vuonna 1642 Inkerinmaa ja Käkisalmen lääni yhdistettiin yhdeksi

kenraalikuvernöörikunnaksi, jolloin Nevanlinna korotettiin valtakunnan tapulikaupunkien joukkoon ja se sai oikeuden käydä kauppaa ulkomaiden kanssa edullisin ehdoin. Nevanlinnasta tuli myös Inkerinmaan hallintokeskus ja kenraalikuvernöörin asuinpaikka.

Noin kymmenessä vuodessa Nevanlinnan väestön määrä kasvoi lähes 500 vuotta vanhemman Narvan väestölukua vastaavaksi. Vuonna 1641 Nevanlinnassa asui 940 henkeä ja Narvassa 1110 henkeä. 1600-luvun lopulla Nevanlinnan asukasluku kohosi sotaväkeä lukuunottamatta yli 2000 hengen. Väestön pääosan muodostivat suomalaiset, jotka tulivat sinne eri puolilta Itä-Suomea ja Inkeriä. Vuosien 1640-1690 manttaali- eli veroluetteloista löytyvät mm. seuraavat sukunimet: Hauhiainen, Heikonen, Hämäläinen, Iholainen, Karjalainen, Kekkoinen, Kemppi, Kijainen, Kilkki, Kiuru, Kurki, Kärpäinen, Leppänen, Makkoinen, Montonen, Pappinen, Pohjoinen, Pylsy, Rakkolainen, Rantanen, Rikkinen, Savolainen, Simppanen, Soikkanen, Suni, Suomalainen, Tamminen, Toikka, Toivonen.

Suomalaisten ohella Nevanlinnaan muutti jatkuvasti ruotsalaisia, saksalaisia, hollantilaisia, englantilaisia ja venäläisiä, joita houkuttelivat poikkeuksellisen edulliset elinkeino-oikeudet, sillä Nevanlinnassa perittiin pienempiä tulleja kuin Viipurissa. Näin Nevanlinnasta kehittyi Käkisalmen läänin ja Itä-Suomen kaupallinen keskus. Nevanlinnassa käytiin kauppaa viljalla, tervalla ja puutavaralla useiden Länsi-Euroopan maiden kanssa. Kauppa oli pääosin saksalaisten suurkauppiaitten käsissä. Nevanlinnaan tuotiin suolaa, vaatteita ym. sen asukkaille tarpeellisia tavaroita.

Nevanlinnan kaupunki oli saanut Venäjän kanssa vuosien 1656 -1658 aikana käydyssä ns. ruptuurisodassa saman

kohtelun kuin Nevanlinnan linnoituskin; se oli valtauksen aikana perusteellisesti hävitetty ja rakennettiin uudelleen vuonna 1661 Kardisin rauhansopimuksen jälkeen, jolloin vahvistettiin Ruotsin oikeus Inkerinmaahan.

Vuonna1632 perustettu Nevanlinnan kaupunki oli rakennettu linnoituksen vallien sisäiselle maa-alalle. Ohtajoki ja Mustajoki jakoivat kaupungin kolmeen osaan. Ohtajoesta vasemmalle puolelle rakennettiin vain kivitaloja, sillä sieltä päin oli odotettavissa venäläisten hyökkäyksiä. Lähellä Mustajoen siltaa oli luterilainen kirkko ruotsalaisia, suomalaisia ja saksalaisia varten. Kirkon vieressä oli hautausmaa. Saksalaisella seurakunnalla oli oma pappilarakennuksensa.

Pappilan pihassa sijaitsi triviaalikoulu, joka Narvan koulun ohella oli Inkerinmaan korkein oppilaitos (vastasi myöhemmin keskikoulua), jonka päättäneet opiskelijat saattoivat jatkaa opintojaan yliopistoissa. Nevanlinnan kouluissa toimi yhteensä noin 40 opettajaa, joista triviaalikoulun johtajina seuraavat henkilöt:

Ambernus Andreae Storch, 1643-1651
Andreas Laurentii Flojerus, 1651-1656
Andreas Andreae Ahlgren, 1688-1689
Balthasar Govinius, 1689-1893
E. Birgerus Fröling, 1893-1896
Johannes Mether, 1896-1700 ja
Gabriel Hinnel, 1701-1702

Toinen ja kolmas kaupunginosa sijaitsivat Ohtajoen oikealla rannalla, ne erotti toisistaan Mustajoki ja sinne oli rakennettu pääsääntöisesti puutaloja. Toisessa kaupunginosassa sijaitsivat viralliset rakennukset. Siellä oli kolme suoraa pitkää katua sekä yhtä monta poikkikatua. Toisen ja kolmannen kaupunginosan yhdisti Mustajoen yli rakennettu puusilta, jonka lähettyvillä oli kauppatori.

Kolmannessa kaupunginosassa oli kolme laivarannasta ylöspäin johtavaa katua, jotka Mustajoesta lukien olivat Kuninkaankatu, Välikatu ja Viipurinkatu. Viipurinkatu johti kaupungin vallin läpi ja jatkui Viipurin maantienä pitkin nykyistä Suuren Ohtan prospektia Lanskajaan ja sieltä edelleen Viipuriin.Tältä maantieltä haarautuivat kaikki muut maantiet, sillä muuta porttia ei kaupungin vallissa ollut.

Sillan ja Nevan välisellä Ohtajoen rannalla olivat laivalaiturit, joihin suuret ulkomaiset kolmimastoisetkin laivat saattoivat laskea. Nevan ranta kaupungin kohdalta oli valleilla suljettu. Satamassa kävi englantilaisia, hollantilaisia, saksalaisia ja venäläisiä aluksia.

Vuosien 1656-1658 sodan aiheuttamien tuhojen korjaamiseksi kaupungin jälleenrakentamisessa noudatettiin samaa kaupungin jakoa kolmeen osaan, mutta yhtenäisistä valleista luovuttiin ja rakennettiin useampia pienempiä linnoituksia kaupungin suojaksi. Kaupunki laajeni voimakkaasti, kun linnoituksen vallit eivät enää sen kasvua kahlinneet. Muutaman vuoden kuluttua Nevanlinna kohosi entiseen kukoistukseensa. Ulkomaisia kauppiaita alkoi uudelleen saapua eri maista.

Ensimmäinen kaupunginosa nousi pitkin Nevan rantaa ylöspäin eikä merkittävästi kasvanut, koska se jäi loitolle satamasta, joka nyt siirrettiin Ohtajoen

suusta Nevan rantaan kolmannen kaupunginosan kohdalle. Toinen kaupunginosa oli varsinainen kaupunki ja se laajeni kauas yli entisten kaupungin vallien. Se oli lähempänä liikepaikkaa ja siellä sijaitsivat myös viralliset rakennukset. Tänne rakennettiin uudestaan kirkko, pappilat ja koulut. Lisäksi vuonna 1671 rakennettiin saksalaisille ja ruotsalaisille oma kirkko Mustajoen sillan luo sekä perustettiin koulu saksalaisille lapsille.

Kolmas kaupunginosa kasvoi nopeasti, koska sillä oli edullinen asema Nevan rannassa, johon laivalaiturit Ohtajoen suunnasta siirrettiin. Asutus kasvoi Nevan rantaa alaspäin pitkin entistä Viipurin maantietä, nykyistä Suuren Ohtan prospektia. Kauniit yksi- ja kaksikerroksiset talot kuuluivat saksalaisille, hollantilaisille ja ruotsalaisille kauppiaille. Kaupungin liepeillä oli aittoja, rantapuoteja, puistoja ja tiilitehdas.

Kaupungissa oli myös raatihuone, kellotapuli, hotelleja, ravintoloita ja kapakoita. Vanhat ja työhön kykenemättömät kaupungin asukkaat saattoivat saada asunnon ja ylläpidon kaupungin laidalla Mustajoen varrella olleessa seurakunnan vaivaishuoneessa, ns.hospitaalissa, jonka yhteydessä oli myös rukoushuone. Hospitaali oli ainoa tämäntapainen laitos koko Inkerinmaalla ja Itä-Suomessa ja sen valvominen kuului kenraalikuvernööörille, superintendentille, kirkkoherroille ja kaupungin pormestarille.

Vastapäätä Ohtajoen suuta sijaitsi Spaskin pogostan kirkonkylä, joka oli suurimmalta osin ortodoksiuskoisten asuttama. 1660-luvulla tämä kirkonkylä sai nimekseen Nyens Wuoronpuol ja se kuului vuodesta 1656 esikaupunkina Nevanlinnan alaisuuteen. Nykyisen Smolnan paikalla oli vuonna 1643 ollut ortodoksikirkko, jonka eteläpuolelta kulkeva tie vei Tuutariin ja Narvaan. Tien suussa Nevan

rannalla oli lautta, joka kulki joen yli. Samassa paikassa oli krouvi, jossa myytiin olutta, sahtia, erilaisia ruokatarpeita sekä hevosille kauroja ja heiniä. Täältä lähti myös posti Narvan suuntaan.

Nevanlinnan kaupunki sai mahdollisuuden kasvaa vain noin 70 vuoden ajan, johon väliin mahtui myös sen perusteellinen tuhoaminen. Saamiemme tietojen perusteella voimme päätellä, että tämä elinvoimainen kaupunki täytti sille asetetut odotukset ja tehtävät Inkerinmaan kauppa- ja hallintokeskuksena. Rauhallisten olojen vallitessa siitä olisi saattanut muodostua myös voimakas länsimaisen kulttuurin ja sivistyksen välittäjä Inkerinmaan suomalaisen väestön keskuudessa. Valitettavasti näin ei käynyt, koska kaupunki ei päässyt kasvamaan ja kehittymään täysiin mittoihinsa.

Lilja Kuivanen

Lähteet:

Forrström O. A. Kuvaus Inkerinmaan oloista Ruotsin vallan aikana. Sortaavala, 1890

Kepsu, Saulo
Pietari ennen Pietaria. Helsinki, SKS, 1995.128s. (SKS toimituksia 608)

O. A. L. Piirteitä Ohan vaiheista Ruotsin vallan ajalta. - SKKV 1914, ss.135-147

Linnoitusten kaavat: Saulo Kepsu. Pietari ennen Pietaria s.71

Mustonen, J. Maankruunu ja Nevanlinna Suomen etuvartioina.- Suomalainen Inkeri, 1934, s.37.

UUTISIA INKERISTÄ

Upea murrekirja

Kesäkuussa ilmestyi vihdoinkin kauan odotettu Maria Mullosen toimittama kirja inkerin murteesta. Elettiinpä ennen Inkeris – niminen kirja koostuu kertomuksista, jotka saatiin 1960–70 -luvuilla haastatelluilta 38 ihmiseltä. Arvokasta keruutyötä teki silloin Karjalan tiedekeskuksen Bertta Laitinen. Petroskoin yliopiston filologian tohtori Maria Mullonen translitteroi ahkerasti useamman vuoden ajan alkuperäisiä murrekappaleita, ja nyt niistä on ilmestynyt loistava yli 200 sivun kokoelma, joka kattaa Inkerinmaan 20 seurakunnan puhutun suomen kielen muotoja.

Tunsin joitakin murrekappaleiden tuottajia henkilökohtaisesti ja kirjaa lukiessani ikään kuin kuulen heidän äänensä jälleen ja inkeriläisyyden aitous täyttää sielun. Kirja vie minut takaisin lapsuuteni aikoihin, jolloin kaikki ympärilläni puhuivat tätä kodilta maistuvaa murretta. Taitavasti erikoisäänimerkeillä varustetuista teksteistä lukija saa varsin paljon tietoa Inkerin historiasta, kansankulttuurista, perinteistä yms. eli siitä, miten *ennen Inkeris elettiin*. Mielestäni Maria Mullosen kirja on parasta mahdollista lukemista Inkeri-aiheesta ja toivoisin sen löytyvän joka inkerinsuomalaisen kirjahyllystä.

Kirja tulee varmasti kiinnostamaan myös kaikkia suomen kielen ystäviä, sillä sen alussa on mm. inkerin murteen "kielioppi" ja lopussa lyhyt murresanakirja. Kirjassa on myös sopivia, tekstejä kuvaa-

via valokuvia. Kirjan on Inkerinsuomalaisten tukiprojektin varoilla kustantanut Petroskoin Periodika-kustantamo.

www.inkeri.fi

Inkerinsuomalaisten tiedotustoiminnan kehittämishankkeen puitteissa on avattu nettisivusto **www.inkeri.fi**, eli portaali, jonka kautta pääsee inkeriläisyhdistysten omiin sivuihin sekä saa luotettavaa ja päivitettyä tietoa inkerinsuomalaisista eri puolilta maapalloa. Portaalia ylläpitää Matti Arminen Helsingin Inkerikeskuksesta. Osoitteeseen **inkeri@inkeri.fi** voi lähettää mielipiteitä, tiedotuksia, valokuvia tai vaikkapa inkeriläisyritysten mainoksia. Kun siis surffaat netissä, käy myös tutustumassa **www.inkeri.fi** -sivustoon.

Tukea sosiaali- ja terveysministeriöltä

Vanhustenhuollon Inkeri-projektin aikana (1992–1997) Inkeriin, Viroon ja Petroskoihin rakennettiin kymmenen vanhusten palvelutaloa Suomen valtion varoilla. Kun projekti alkoi, koordinoijana oli sosiaali- ja terveysministeriö (STM).

Vuodet ovat vierineet, perustetut palvelulaitokset ovat toimineet menestyksellisesti eikä STM ole menettänyt kiinnostustaan palvelutalojen kohtaloon. Ministeriö on näin ollen myöntänyt Venäjällä toimiville laitoksille tukea tällekin vuodelle. Määrärahat tullaan käyttämään talojen henkilökunnan täydennyskoulutukseen, pienehköön remonttiin ja lisävarustamiseen sekä vanhusten kesäleireihin. Tukea saavat Taaitsan ja Kelton palvelutalot, Liteinin palvelupiste ja Kolppanan seurakunnan omistama Tihkovitsan kesäleiri.

Ekskursio Vanhaan Laatokkaan

Viikinkien, slaavilaisten ja muinaissuomalaisten kohtaamispaikka Vanha Laatokan linna tulee yhä suositummaksi matkailukohteeksi Leningradin alueella. Inkerin Liiton Sosnovyi Borin osasto teki 12. kesäkuuta bussimatkan linnaan. Matkan järjestäjänä oli IL:n neuvoston jäsen Irina Ostonen, oppaana toimi Inkeri-lehden päätoimittaja Antti Syrov. Kotimaan historiasta kiinnostuneet inkeriläiset saivat tietää paljon uutta Inkerin muinaishistoriasta.

Tapaaminen Viron pääkonsulaatissa

EU-maiden ja Venäjän oikeusministerit pitivät laajan kokouksen Pietarissa 17. kesäkuuta. Ministerikokouksessa käsiteltiin pääosin partnerimaiden terrorisminvastaiseen toimintaan liittyviä kysymyksiä.

Viron tasavallan oikeusministeri Ken-Marti Vaher järjesti kokousta edeltävänä päivänä tapaamisen Pietarissa toimivien suomalais-ugrilaisten kansalaisjärjestöjen kanssa. Tilaisuudessa oli mukana vepsäläisten, komien, marien ja virolaisten edustajia.

Inkerinsuomalaisia edustivat IL:n puheenjohtaja Aleksanteri Kirjanen, varapuheenjohtaja Wladimir Kokko ja juristi Jelena Tikka. Ministeri Vaheria kiinnosti suomalais-ugrilaisten kansojen asema Luoteis-Venäjällä sekä kansallisjärjestöjen toiminta varsinkin lähestyneen suomalais-ugrilaisten kansojen neljännen maailmankongressin merkeissä (Tallinna, elokuu 2004). Tämän lisäksi Inkerin Liiton edustajat kiinnittivät oikeusministerin huomion viime vuonna alkaneisiin Saksan korvausmaksujen peruutuksiin

inkeriläisiltä keskitysleirivangeilta. Juristi Tikan mielestä Viron valtio voisi auttaa todistettaessa ihmisten joutuneen Kloogan keskitysleirille.

Kansallissuhteiden asiantuntija murhattiin

Pietarilainen kansantieteilijä, tohtori Nikolai Girenko, joka viime vuosina tunnettiin Pietarissa kotimaassaan esiintyneen fasismin, rasismin ja kansallisvihan jyrkästä tuomitsemisesta, ammuttiin lauantaina 19. kesäkuuta oman asuntonsa ovelle. Girenko esiintyi asiantuntijana tuomioistuimissa, kun syytteenä oli kansallisviha tai rasismi. Murhasta epäillään venäläisiä sovinistisia yhdistyksiä.

Nikolai Girenko teki hyvää yhteistyötä eri kansallisjärjestöjen, mm. Inkerin Liiton edustajien kanssa ja puolusti vähemmistökansoja tieteellisillä argumenteilla. Osallistuin yhdessä hänen kanssaan moniin konferensseihin, viimeksi marraskuussa. Avoimet puheet kansallissuhteiden ongelmista Venäjällä ovat edelleen hengenvaarallisia.

Juhannus 2004

Vastapäätä vanhaa, kunnostettavaa Skuoritsan kirkkoa sijaitsee monille inkerinsuomalaisille tuttu juhlakenttä. Lauantaina 26. kesäkuuta juhlakentällä nähtiin lava uusine kulisseineen ja penkkeineen, ruokatelttoja, myyjien tiskejä ja jopa lasten leikkipaikka. Maantien varrelle ja pitkin vanhaa hautausmaata oli pysäköity kymmeniä henkilö- ja linja-autoja, joista moni rekisterikilvistä päätellen tuli Suomesta, Karjalasta ja Virosta.

Inkerin Liiton järjestämät kesäjuhlat pidettiin siis Skuoritsassa ja sää oli onnek-

semme tänä vuonna suotuisan lämmin ja poutainen. Juhlaväkeä oli arvion mukaan yli tuhat henkeä ja lukuisassa kameramiesten joukossa oli mm. Venäjän tv:n 2-kanavan toimittajia.

"Nouse Inkerin" soidessa salkoon nostettiin sini-puna-keltainen ristilippu ja puheenjohtaja Aleksanteri Kirjanen avasi Juhannusjuhlat 2004. Juhlien siunauksen toimitti Skuoritsan seurakunnan diakoni Sergei Vaher kahden seurakunnan kuoron avustuksella. Kokoontuneita tervehtivät Peterburg natsionalny -aikakauslehden päätoimittaja Irina Selivanova, Ruotsin Inkeri-liiton puheenjohtaja Inkeri Peterson sekä bashkirien ja saksalaisten seurojen edustajat.

Olga Konkovan laatiman neljän ja puolen tunnin konserttiohjelman toteuttamiseen osallistui edellisvuosiin verraten suuri määrä yhtyeitä. Oli kolme seurakunnan kuoroa (Skuoritsan, Hatsinan ja Hietamäen), kaksi musiikkiyhtyettä Suomesta (Tuulistullaa ja Balalaika), kolme Virosta (Iloiset ystävät, Metsäkukat ja Orvokit) sekä useita solisteja (Arvi Kemppi, Irma Pennanen, Kaija-Veera Haapalainen, Eino Korbelainen).

On mielenkiintoista, että paitsi uusia yhtyeitä, kuten esimerkiksi Suolaa ja Pippuria, tutuista kuoroista nykyään syntyy pienempiä lauluryhmiä; näin mm. Korpi ja Potrat pojat -nimiset lauluryhmät sikisivät Pietarin inkerinsuomalaisten kuorosta. Jopa ne, jotka tavallisesti eivät uskalla laulaa, innostuivat juhlissa laulamaan. Lavalta kuultiin myös kolmea runoilijaa (Anatoli Dridzo, Nina Tshidson ja Maria Amfilohijeva).

Virkistyäkseen yleisö nousi pitkän konsertin kesken muutamaan otteeseen tanssimaan kansantanhuja Tatjana Zhukovan johdolla.

Noin kello seitsemän aikaan sytytettiin kolme metriä korkea juhannuskokko

ja juhlien epävirallinen osuus alkoi. Myöhään yöhön saakka kuultiin juhlakentältä suomenkielisiä lauluja ja ihmisten naurua. Mikään ei voi korvata ystävien ja tuttavien vuorovaikutuksen iloa juhannuksena - näin tunnemme itsemme inkeriläisiksi, kansamme eläväksi.

Kunniakirjoilla palkitut

Uhrautuvaisesta työstään inkerinsuomalaisten hyväksi Inkerin Liiton vuoden 2004 kunniakirjat myönnettiin rehtori Tapio Karjalaiselle (Keltto), varapuheenjohtaja Hilja Korosteljovalle (Pihkova), tutkija Timo Laaksolle (Helsinki), kurssisihteeri Nadja Osmakille (Pietari), opettaja Helvi Pärssiselle (Seulaskoi), opettaja Niina Rehkolaiselle (Hatsina), rovasti Arvo Soitulle (Kolppana), juristi Jelena Tikalle (Pietari), päiväkodin johtaja Marina Vesteriselle (Helsinki) ja Opintotoiminnan keskusliitto OK ry:lle (Suomi).

Ruotsin Inkeri-liiton kunniakirjan tuloksellisesta heimotyöstä Inkerissä saivat rovasti Arvo Soittu (Kolppana) ja vanhusten palvelutalon johtaja Anna Raut (Kikkeri). Kunniakirjat myönnettiin juhlallisesti Skuoritsan juhannusjuhlilla.

Teinit töissä palvelutalolla

Kesä- ja heinäkuussa yhteensä kaksikymmentä monilapsi- tai ongelmaperheestä tulevaa teini-ikäistä työskenteli pihatöiden parissa Kelton vanhusten palvelutalolla. Ljudmila Artemjevan johtamalla palvelutalolla nuoret tekivät puoli päivää töitä, lounastivat ja saivat iltaeväät mukaan. Työstään nuorukaiset saivat pienen palkan, sillä nuorisotyöleirihankkeen kustantaa Leningradin alueen

työllisyysvirasto. Talo on tukenut apua tarvitsevia lapsia eri muodoissa jo muutaman vuoden ajan.

Hietamäellä muisteltiin uhreja

Hietamäen vanha Pyhän Pietarin puukirkko purettiin vuonna 1938, vuonna 1758 rakennetusta kirkosta ei ole jäänyt jäljelle edes kulmakiviä. Vanhan kirkon paikalle on pystytetty muistoristi ja joka vuosi Petropäivänä 29. kesäkuuta muistomerkin juurelle kokoontuu suomalainen kirkkoväki muistelemaan raskasta menneisyyttä ja syyttömästi murhattuja. Tänäkin vuonna jumalanpalveluksen Hietamäen vanhan kirkon paikalla toimitti elpyneen seurakunnan kirkkoherra Väinö Kuosti.

Wladimir Kokko
Pietari

Sukututkimuksen satoa

Olemme serkukset ja tehneet sukututkimusta nyt muutaman vuoden ajan Pohjois-Inkerin Valkeasaaren pitäjän suvuista. Isiemme puolelta juuremme ovat Valkeasaaressa.

Olemme lähteneet liikkeelle hyvin vähäisin tiedoin ja laajentaneet tietämystämme tutkimalla arkistoja, tekemällä haastatteluja sekä lukemalla kirjallisuutta. Henkilöhaastatteluilla olemme saaneet kuivat arkistotiedot elämään.

Meillä on ollut ilo tutustua henkilöön, jonka omakohtaiset muistot sekä hänen äidiltään kuulemansa kertomukset ovat johdattaneet meitä sukututkimuksessamme aina vain eteenpäin uuden tiedon etsimisessä. Hänen erinomaiset tietonsa ja muistonsa Valkeasaaresta ovat lisänneet meidän hataria yleistietojamme. Samoin hän on vahvistanut monet arkistoista löytämämme tiedot paikkansapitäviksi.

Tämä meille melkein sukulaiseksi tullut henkilö on Riihimäellä asuva **Anna-Mari Akkanen o.s. Savolainen.** Lukemattomissa tapaamisissa ja puheluissa Anna-Mari jaksaa innokkaana selvittää meille mm. Akkasten, Kaposten, Jorosten, Teräväisten, Savolaisten, Lempisten ja Pöllien sukuja. Nämä ovat niitä valkeasaarelaisia sukuja, joista me olemme kiinnostuneita ja joihin hänellä tai meillä on sukulaisuussuhde tai hänellä pelkkä naapuruussuhde. Olemme saaneet paljon tietoja elämästä Valkeasaaressa 1920- ja 1930-luvuilla ja oppineet tuntemaan asukkaita nimiltä.

Anna-Mari Akkanen
Kuva: tekijät

Anna-Marin kanssa olemme pohtineet, mitä Vanhan Valkeasaaren, Konnunkylän, Akkasenkylän ja Mainilan kylän asukkaille on tapahtunut ja mihin talon isäntä tai emäntä on joutunut. Olemme myös yrittäneet selvitellä asukkaiden sukulaisuussuhteita. Sekä Anna-Marilta saamillamme tiedoilla että arkistotietoja apuna käyttäen olemme pystyneet hahmottamaan omia juuriamme.

Vanhoista valokuvista olemme yrittäneet tunnistaa henkilöitä ja selvitellä heidän elämänvaiheitaan. Inkerin Liiton kesäjuhlien ryhmäkuvista Anna-Mari on tunnistanut monia "vanhoja" valkeasaarelaisia.

Yhdessä Anna-Marin kanssa entisiä valkeasaarelaisia muistellessa hauskinta on ollut, kun vaikkapa Mikkelän Annille, Pekon Jussille, Uolon Nikulle, Seppälän Eevalle tai Markkolan Matille on löytynyt ihan oikea nimi meidän keräämistämme arkistotiedoista. Ennen vanhaanhan oli tapana kutsua ihmisiä talon nimen tai isän nimen mukaan. Anna-Marin käyttämien "kutsumanimien" avulla olemme pystyneet erottelemaan useat Akkasen Juho Juhonpojat toisistaan. Ihmetystä aiheuttaneisiin arkistotietoihimme saimme Anna-Marilta usein hyvin yksinkertaisen selityksen: esimerkiksi joku Anni saattoi ollakin Juhon toinen vaimo, vaikka meidän löytämistämme arkistotiedoista se ei käynyt ilmi.

Koska Anna-Marilta jäi paljon sukulaisia Neuvostoliittoon, hän on tehnyt

simme vuosien myötä useita vierailumatkoja. Näillä matkoillaan hän tapasi sekä tuttujaan että sukulaisiaan ja oli pitkään selvillä siitä, kuka mitenkin oli selvinnyt sodan koettelemuksista. Meille hän on kertonut henkilöistä, jotka joutuivat palaamaan tai halusivat palata takaisin Neuvostoliittoon vuodesta 1944 lähtien. Anna-Marilta olemme saaneet myös usein lisäselvityksiä elämäntarinoihin, kun parina viime vuonna olemme tavanneet entisiä valkeasaarelaisia Petroskoissa ja Tallinnassa, tai kun olemme käyneet pääkaupunkiseudulla haastattelemassa Keski-Aasiasta palanneita inkeriläisiä paluumuuttajia.

Anna-Mari Akkanen on korkeasta iästään (s.1914) huolimatta jaksanut jakaa tietojaan meille. Parin vuoden aikana olemme istuneet Anna-Marin luona Riihimäellä ja kuannelleet hänen hersyvää nauruaan ja ihmetelleet hänen tarkkaa muistiaan. Hän on myös monta kertaa muistellut puhelimessa elämäänsä tai palautellut entisten naapureidensa nimiä mieleen.

Joka kerta erotessamme toivottelemme hyvää vointia ja terveyttä. Meille tärkein asia on vielä selvittämättä. Mitkään arkistotiedot Suomessa eivät ole paljastaneet meille sukulaisuussuhdettamme Anna-Mariin. Luita ja ytimiä myöten tunnemme olevamme sukulaisia, mutta linkki puuttuu vielä. Sen kuitenkin olemme selvittäneet, että Anna-Marin miehen äiti oli meidän mummomme serkku!

Pirkko Koso
Sopentie 26, 46860 Anjalankoski

Outi Mäkelä
Upokkaantie 14, 11910 Riihimäki
(sähköpostia Outille:
outi.makela@kolumbus.fi)

Inkerin Toinin valssi

Minä toivotan onnea sulle
kun nimesi Toini on.
Miksi olet niin ankara mulle
vaikka ystävä olenhan sun.
Olet silti sä mielessä mulla
ja tunteeni kaunis se on
en ilman voi sinua olla
mua jätä koskaan älä pois.
Siksi voisin onneton olla
kun ääntäsi kuulla en vois,
siksi kaipaus jäytää mieltä
kun nähdä en sinua voi.

Minä tunnustan kaipuuni sulle
sinä varmaan tunnet sen
että vielä vuosien saaton
sillä näinkin käydä voi.
Ja siinä muistan kesäisen illan
kun yhdessä kuljimme siel
ja lämpö huokui rinnan
ja se yö oli ihmeellinen.
Ja muistan sen viimeisen valssin
kun soi, siitä aikaa on vierinyt niin
– ja kun pääsin sun mukaasi silloin
ne muistot on säilyneet siit.

Aimo Niemelä
Oitti

Inkeriläissuomalainen ryhmä Lehmirannan lomakeskuksessa 10.–16.8.2004

Tämän mainetta niittävän fyysisen, henkisen ja virkistyksen virtaa lataavan ahjon toiminta vain päivä päivältä paranee. Ohjelmanvetäjäin ohjaksiin on tullut poikkeuksellinen pariskunta Anna-Liisa ja Paavo. Anna-Liisan puhujanlahjoja ja rikasta huumorintajua ei voita mikään. Hänen ansiostaan käsitöiden ja esitelmien määrä on lisääntynyt valtavasti, lisäksi tarjolla on päivänavauksia, jumppia, vesijumppia, luentoja ym. Päivän ohjelmat sujuvat sulavasti ja osanotto on aktiivista.

Vapaa-ajan riennoissa eli yhteislauluissa, runoissa, kertomuksissa ja vitseissä me inkeriläiset vedimme pidemmän korren ja saimme suomalaisilta valtavat aplodit. Erittäin aktiivisia osallistujia olivat ryhmämme johtaja Lyyli Tilantteva, jonka suomi ja inkerin murre on erittäin sujuvaa sekä Elsa Kirjonen, joka taitavassa esityksessään länsi-inkerin murteella "Herraksi" muuttuneena esitti pakinan "Mänt mies" eli mennyt mies. Riemun kattoon nostattanut tarina kertoo siitä miten mies epäonnistui avioituessaan.

Tämän jälkeen nousi areenalle Venäjän ansioitunut taiteilija, tiedon ja taiteen Petrovskin Akademian virallinen jäsen, kansainvälisen turismin akatemian kunniajäsen, kirjailija ja runoilija Toivo Rännäli, joka esitteli seitsemän Lehmirannan maisemasta maalaamaansa taulua.

Toivo on vuonna 1931 kymmenen vuoden ikäisenä viety perheensä mukana "kansanvihollisena" Laatokan-rannan Miikkulaisten kylästä Siperian kultakaivosalueelle Anarajoen pohjoispuolelle. Siellä oli kaikki aloitettava alusta epäinhimillisissä olosuhteissa ja oudolla venäjän kielellä.

Vuosien myötä Rännäli tuli kuitenkin sinuiksi Siperian mahtavan luonnon kanssa. Ylhäiset vuoriston sitrapuut, mahtavat viehättävät satavuotiset hongat ja kuuset, valtavat joet ja vuoristoselänteet - näistä maisemista maalatut ja ikuistetut taulut niittivät näyttelyissä mainetta ympäri maailman ja rikastuttivat taidenäyttelyitä ja yksityistaiteen keräilijöitä. Rännäli tulikin todenneeksi, että Siperia ei ole vain epäluotettaviksi pakolaisiksi määritellyille määrätty oleskelualue. Hän on julkaissut useita Siperian luonnosta kertovia kirjoja ja runokokoelmia, harmi kyllä ainoastaan venäjäksi. Suomalaiset kuulijat olivat hyvin kiinnostuneita Toivo Rännälistä. Rännäli rehabilitoitiin vuonna 1993 ja Suomeen hän saapui vaimonsa kanssa vuonna 1994.

Viimeisenä Lehmirannan päivänä aamupalan ja talon keittiöväelle esitettyjen kiitoslaulujen jälkeen ryhmä valokuvattiin ja lähti kotimatkalleen Anna-Liisan lausuessa: "Ystävyys on kuin kukka, se hoidettuna kukoistaa ja unohdettuna kuolee."

Iloiset tunnelmat siirsin lauluun. Kiitokset kuuluvat Ulla-Maija Holmelle ja Arja Tahvanaiselle, joiden ansiosta meillä inkeriläisillä paluumuuttajaeläkeläisillä on mahdollisuus nauttia Lehmirannan antimista.

Päivä ei paista ja linnut eivät laula,
Taitaa tulla syksy,
Muistoissa kyllä Lehmiranta
Ei tulla voi hylätyksi.

Tahvo Löyskä

Laulu Lehmirannan lomakeskukselle

Laulu on neitsytmatkallaan, eli ensijulkaisu. Toivomme myötätuulta purjeisiin!

Sen järven rantamilla lie Lehmiranta tää,
sen kuusikot ja hongat viihdyttää lepääjää.
Kun ruusut nähdä halajan, mä Lehmirantaan palajan
ja huolet kaikki tyystin ma silloin unhoitan.

Upeta uimarannat lumoissa hongiston
ja kukkulasi kauniit alla auringon.
Ne virtaa elämälle tuo, ja ilomielen pintaan suo
ja huolet kaikki nurkkaan näin kertaheitolla.

Voit tulla löysin rantein, älä koskaan jännitä,
sua hauskanpito seuraa, jos et sitä vastusta.
Täällä myötätuuli puhaltaa ja valssin sävel kajahtaa
ja raikkaat yhteislaulut vain mieltä parantaa.

Hierontaa uimahallin et saa sä unohtaa
ja saunan löylyt kyllä kuntoa vahvistaa.
Sieltä ruokailemaan ryntäämme ja emäntiä kiitämme,
ei maittavampaa ruokaa, mitä talo tarjoaa.

Avaus päivän alku, hartaushetken suo
sen jälkeen reipas jumppa, se notkeutta tuo.
Ken riennoist näistä kiistää vois, hän pyöräilemäs varmaan ois,
ihanat souturetket myös värvää porukkaa.

Vaan illan tanssiaiset, ne intoa nostattaa,
kun valssin sävel huuma jo korvihin kajahtaa.
Silloin punahuulet haetaan ja parketille rynnätään
näin ilo täyttää rinnan, on riemu rajaton.

Harkitse tullessasi, mitä kroppa janoaa,
niin eittämättä kyllä, sen talo tarjoaa.
Tää Lehmiranta ihmemaa, ei löydy Suomes parempaa,
sun yrttitarhas loiste on ilo ilossa.

Sävel: Villiruusu

Tahvo Löyskä

Inkeriläisten ryhmäkuva Lehmirannassa 16.8.2004. Edessä keskellä Anna-Liisa ja Paavo. Kuva Tahvo Löyskä

Tapahtuma-kalenteri

Helsingin seudun Inkeri-seura ry:n syyskokoukset pidetään
26.9. klo 14.00
31.10. klo 14.00
ja pikkujoulut su **28.11.** klo 14.00

Inkerikodissa
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään
21.11.2004 klo 14.00

Inkerikodissa
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Käsitellään säännöissä syyskokoukselle määritellyt asiat.

Kokouskutsu

Lahden seudun kokoukset pidetään

11.10.2004 klo18.00–20.30
8.11.2004 klo 18.00–20.30
13.12.2004 klo 18.00–20.30

SRK:n juhlasali,
Kirkkokatu 5

Muistomerkin paljastustilaisuus Levashovan uhrilehdossa

22.10.2004 klo 11.00

Inkeriläisten sivistyssäätiö järjesti keräyksen varojen saamiseksi muistomerkkiä varten vuosina 2002 – 2003 ja nyt keräyksen tuotto konkretisoituu.

Mahdollisen yhteyskuljetuksen järjestämiseksi yhteydenotot puh. 0500 507 948 / Anne Tuohimäki.

Seukot Inkerikodissa syksyllä 2004

Kokoonnumme **14.10.** ja **11.11.** entiseen tapaan klo 13.
Heti alkuun on luvassa mielenkiintoinen matkakertomus Miikkulaisista.
Tervetuloa joukkoomme!

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783391

Apuraha

Inkeriläisten sivistyssäätiö julistaa haettavaksi 1 400 € suuruisen apurahan Inkerin kulttuurin tutkimukseen ja edistämiseen. Summa voidaan jakaa yhtenä tai useampana apurahana.

Hakemukset ja tiedustelut osoitetaan sivistyssäätiön hallituksen puheenjohtajalle Toivo Makaralle, Vellamonkatu 27, 08100 LOHJA.

Hakuaika päättyy 15.10.2004.

Inkeriläisten sivistyssäätiön hallitus

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Aapo Iho
Hietajyvä, 3,50 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalavalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
UUTUUS: Inkerin satulipas (**Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

7–8/2004

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30 - 20, Annikki Kelo.
Postisiirtotili 800012-306364.
Pankki Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €
½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2004
25 € kotimaahan, Ruotsissa 260 kr, muualle 30 €/v (300 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter,
ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Nordea 103150-1202761
Toimitus
Vt. päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nihtisalontie 18 D, 02630 Espoo,
puh **040 740 0408**
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto toimitukseen edellisen kuukauden 5. päivään mennessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Iho,
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo

Susanna Aurimaa 90 vuotta

Entisen Inkerin alueella asui ennen vuotta 1917 moneen eri ryhmään kuuluvaa väestöä:

- inkerinsuomalaiset, jotka saattoivat määritellä itsensä savakoiksi tai äyrämöisiksi
- omissa kylissään asuneet venäläiset
- vepsäläiset
- inkerikot
- suomenmaakkoiset eli passilla eläjät.

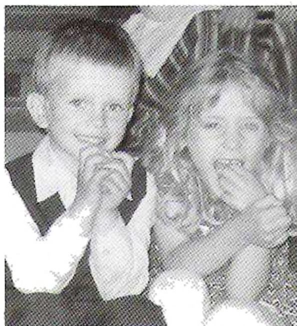
Kansikuvatyttömme Susanna Aurimaa edustaa suomenmaakkoisia. Kävimme haastattelemassa rouva Aurimaata hänen 90-vuotispäivänsä kunniaksi, haastattelu luettavissa lehdessä tuonnempana.

Haastattelun ohella lehdessä tällä kertaa mm. etsitään sukulaisia, pohdiskellaan pankkiasioita, kirjoitetaan herättäjäjuhlista ja kirkkoherroista, tiedotetaan uutisia Inkeristä, maistellaan omenakakkua, referoidaan muita lehtiä, jaetaan tietoa lähestyvistä kunnallisvaaleista ja muistellaan mennen kesän kesäjuhlia pienen kuvakavalkadin muodossa.

Syksyn väriloisto alkaa olla kauneimmillaan ainakin täällä eteläisessä Suomessa, toivokaamme kauniin kuulaita päiviä menneen sateisen kesän vastapainoksi!

Katri Einamo

Kesäjuhlijoita nuorimmasta päästä Kuva Katri Einamo

Kannen kuvan toimittanut Sinikka Uuttu

Toivo Iho, Inkeri-liiton puheenjohtaja

Kuka tietää?

Viime aikoina on innolla pyritty täyttämään aukkoja Suomen lähihistoriassa. Elina Sana on selvitellyt Suomesta Saksaan luovutettuja ja heidän kohtaloitaan, Karjalassa sota-aikana vankileireillä olleiden kohtelua on tutkittu, äskettäin MOT-ohjelmassa televisiossa käsiteltiin sitä, kuinka Vilho Helasen johdolla Suomi karsi inkerinsuomalaisten joukosta Suomeen siirrettäviksi ei-toivottuja. Ainakin tuon ohjelman osalta jäi asiasta jotain tietävä kaipaamaan mittasuhteita: kun inkerinsuomalaisia siirrettiin Suomeen noin 63 000, suuriko oli Helasen ja kumppanien tuosta joukosta karsima määrä?

Suoraan välirauhansopimuksen perusteella oli Suomen luovutettava äskeiselle viholliselle kaksi ryhmää: Neuvostoliiton vastaisiin sotatoimiin osallistuneet ja orpolapset. Sotatoimiin osallistuneiden julmaa kohtelua ja heidän myöhempiä vaiheitaan on jossain määrin selvitelty, mutta liekö orpolasten kohtaloita milloinkaan tutkittu? Siirretyt orpolapset olivat iältään 1 ja 16 vuoden väliltä, ja heitä oli kaikkiaan noin 330.

Pekka Nevalaisen mukaan ("Inkeriläinen siirtoväki Suomessa 1940-luvulla", otava

1990) sydäntalven 1945 pimeillä suoritettu lasten kerääminen ja luovuttaminen sai synkän ihmisjahdin maineen. Pakkoluovutukset muodostuivat suoranaisiksi tragedioiksi niiden kasvatteina olevien lasten suhteen, jotka halusivat jäädä ja jotka kasvatusperheet tahtoivat pitää. Tämä toimi kuului niihin, jotka herättivät suomalaisissa ehkä eniten vihaa valvontakomissiota kohtaan. Mannerheimkin tuomitsi pakkopalautukset jyrkästi.

Useille siirretyistä orvoista oli jo ehtinyt muotoutua sekä Inkerissä että sittemmin Suomessa selkeästi suomalainen identiteetti. Onko sitä edes yritetty varjella?

Välirauhansopimus on kuvastanut silloisen neuvostojohdon tahtoa. Vaikka sen heijastama tahtotila olisi kotoisin Stalinin aivoista, sopimus ei voi kuitenkaan olla niin pyhä asiakirja, että sen perusteella turvattomia, orpoja lapsia voitaisiin kohdella mielivaltaisesti, heidän kansallisuuttaan ja identiteettiään lainkaan kunnioittamatta.

Inkeriläisten Viesti pyytää apua niiltä, jotka asiasta ehkä jotain tietävät. Ottakaa yhteys toimitukseen ja kertokaa tietonne!

Tässä numerossa:

Susanna Aurimaa 90-vuotias

Eräs pitkäaikaisimmista ja uskollisimmista lehtemme tilaajista, rouva Susanna Aurimaa (o.s. Stock), täytti 90 vuotta 22.8.2004. Vierailu hänen luonaan Espoon Suvisaaristossa antoi tilaisuuden tutustua sukuun, joka ei varsinaisten inkerinsuomalaisten tavoin ollut tullut Inkerin alueelle Stolbovan rauhan jälkeisinä vuosina, vaan vasta 1800-luvulla. Stockin suku kuului *passilla eläjiin*, kuten termi kuuluu; toinen tästä ryhmästä käytetty nimitys on *suomenmaakkoiset*.

Rouva Aurimaa ottaa vieraan vastaan kohteliaasti ja ystävällisesti. Muutaman kysymyksen jälkeen voi todeta, että Susanna Aurimaan muisti, joka päivän tapahtumista puhuttaessa ei ole täysin varma, ikään kuin siirtyy lujemmalle pohjalle, kun puhe kääntyy vanhoihin asiohin. Tytär Sinikka Uuttu yhdessä puolisonsa Keijo Uutun kanssa tulee silloin tällöin Susanna-äidin muistin tueksi. Inkeriläisten Viestin edustaja yritti hahmottaa Stockin suvun vaiheita siitä lähtien kun sen ensimmäinen edustaja tuli Suomesta Inkeriin, siihen asti kun Stockit pääsivät takaisin Suomeen, tähän tapaan:

Milloin sukunne tuli Suomesta Inkerin alueelle ja mihin siellä? Miten suvun

ensimmäinen edustaja Inkerissä sai toimeentulonsa?

Joskus 1830-luvulla on Sortavalasta tullut Saska (Alexander) Stock Kelttoon paimeneksi. Sitten hän on palvellut renkinä, ja onnistunut vaurastumaan niin, että on saanut hankituksi tilan. Saskan pojanpoika Matti Stock oli Susanna Aurimaan isä. Matti Stock oli syntynyt 1875, ja hänen vaimonsa Maria, Susannan äiti, 1883. Perheeseen kuuluivat Susannan lisäksi tyttäret Helena, Anna ja Aino.

Millainen tila vanhemmillanne oli, ja miten he tulivat toimeen?

Kelton Likolammilla, parin kilometrin päässä kirkolta oleva tila oli melko suuri, koska siellä pystyttiin pitämään 5–6 lehmää sekä hevonen. Ympärivuotista perheen ulkopuolista työvoimaa ei ollut, kesäisin oli kyllä päiväläisiä. Isä, Matti Stock, ajoi kahdesti viikossa Pietariin tilan maitoa myymään. Koska tilalla oli erittäin hyvä kellari, pystyttiin perunat säilyttämään siellä kevääseen, jolloin niistä saatiin Pietarissa parempi hinta.

Koska passilla eläjät olivat mm. vapautettuja sotaväenotosta venäläiseen tapaan, tavalliset inkerinsuomalaiset taisivat jossain määrin kadehtia teitä. Millaisena koitte inkerinsuomalaisten suhtautumisen?

Normaaliaikoina asiallisena, mutta vallankumouksen jälkeen inkeriläiset alkoivat vaatia, että passilla eläjät pitäisi karkottaa Suomeen.

Mikä on varhaisin lapsuuden muistonne, ja muistatteko jotain Venäjän vallankumouksen ajoilta?

Muistan, että vuonna 1918 äidillä oli pilkkukuume, ja että isä tuli joskus noihin aikoihin Pietarista kalpeana kuvaten, kuinka roistot ovat päässeet valtaan.

Vallankumousta enemmän inkeriläisten elämää sotki 1930-luvulla toteutettu maatalouden kollektivisointi. Miten se vaikutti Stockin perheen elämään?

Kaikki lehmät ja hevonen vietiin kolhoosiin, ruoskalla ajaen. Hevonen ei mitenkään tottunut kolhoosin oloihin, vaan halusi jatkuvasti kotitalliin. Tilan maat liitettiin kolhoosin maihin.

Entä tilan ihmiset?

Isä, Matti Stock, vangittiin, vaikka hän eli Suomen passilla. Hän oli vangittuna vuoden ja kolme kuukautta, ensin Shpalernajassa ja sitten Solovetskissa, missä äiti, Maria kävi häntä tapaamassa Susannan ollessa mukana. Matka Solovetskiin kesti kolme päivää, yhden yön matkalaiset viettivät Lotinanpellon asemalla. Kaikki Solovetskin vangit, joita Susanna näki, olivat peräti laihoja ja surkeassa kunnossa.

Kuinka isänne pääsi vapaaksi?

Isä käski äidin heti matkustamaan Moskovaan ja menemään Suomen lähetystöön anomaan, että lähetystö vaikuttaisi matkustusluvan saamisessa Suomeen. Luvan saanti kesti kyllä pari vuotta, mutta ilmeisesti lähetystön puoleen kääntyminen vaikutti siihen, että isä vapautettiin Solovetskista, koska muita samaan aikaan vangittuja ei vapautettu.

Mitä äitinne kertoi Moskovan matkastaan?

[illegible] kuinka äitiä oli pelottanut, [illegible] lähetystön äärellä miliisi oli lä[illegible] häntä, mutta lähetystöön hän oli [illegible] päässyt.

[illegible] matkustuslupa koski?

[illegible]n pääsivät lähtemään vuonna [illegible] isä Matti, äiti Maria sekä tyttäret Su[illegible] Anna ja Aino. Vanhin tytär Helena [illegible] avioitunut inkeriläisen miehen kanssa eikä päässyt Suomeen. Kuten monet muutkin pakolaiset, myös Stockit tulivat Suomeen ainoana omaisuutenaan päällä oleva vaatekerta. Perhe asettui Viipuriin, josta sitten sodan tultua siirtyi Helsinkiin.

Lehtemme toimitus onnittelee 90-vuotiasta kansikuvatyttöään!

teksti ja kuvat
Toivo Iho

Susanna Aurimaan haastattelun johdosta

Professori Max Engman, joka on tutkinut mm. passilla eläjien olosuhteita ja [illegible]maa, toteaa

- että Stockien suvun Suomesta tulleen kantaisän, Saskan urakehitys paimenesta rengiksi ja rengistä talolliseksi on harvinainen, mutta ei mahdoton. Professori Engman viittaa mahdollisuuteen, että Saska Stock olisi ensin saanut vuokrata tilan ja sitten myöhemmin kenties päässyt ostamaan sen edullisesti. Tällöin urakehitystä täydentäisi vaihe vuokraviljelijänä ennen talolliseksi ryhtymistä.
- että suomenmaakkoisten ja inkerinsuomalaisten suhteet olivat jossain määrin jännitteiset, saattoi olla, että inkerinsuomalaiset pitivät suomenmaakkosia ikään kuin ulkopuolisina, koska nämä eräissä kysymyksissä (verotus, sotaväenotto) olivat erikoisasemassa. Toisaalta Max Engman huomauttaa, että kysymyksessä yleensä olivat vain pikku kahnaukset, joita silloinen lehdistö kernaasti suurenteli. Tarkemman kuvauksen näiden väestöryhmien keskinäisistä suhteista professori Engman tulee antamaan lähiaikoina ilmestyvässä Suomen siirtolaisuuden historian V osassa.
- että passilla eläjät saivat Tarton rauhansopimuksen mukaan palata Suomeen omaisuuksineen. Valitettavasti useimmissa tapauksissa ainoaksi omaisuudeksi jäivät henkilökohtaiset varusteet.

Max Engman

- s. vuonna 1945
- Åbo Akademin yleisen historian professori vuodesta 1985
- tutkinut Suomen ja Venäjän suhteita, mm. muuttoliikkeitä Suomesta Pietariin
- julkaisut mm. S:t Petersburg och Finland (väitöskirja 1983) ja Pietarinsuomalaiset (2004)

Sukulaisia etsitään!

Pirkko Matikainen etsii sukulaisiaan ja toimitti meille tekemäänsä sukuselvitystä. Mikrofilmejä hän on löytänyt noin vuoteen 1909 asti, sen jälkeen vain hajamerkintöjä. Ottakaa siis yhteyttä Pirkkoon, jos tunnistatte itsenne tai sukulaisianne listalta!

Sukulaisistani sisarukset **Matikainen Petterintr. Helena** (s. 20.05.1823) ja **Anna-Stina** (s. 18.03.1826 Uukuniemi Niukkalassa) lähtivät Inkerin Kelttoon (MK 1.3.1845). Helena avioitui 16.4.1845 Keltossa **Ojalainen Olov Matininp.** (s. 5.2.1815 Hiitolan Kopsalassa) kanssa ja heille syntyivät tyttäret

- **Catharina** s. 23.6.1846 Keltto Virkkilä,
- **Eva** s. 23.6.1850 Keltto Mustis ja
- **Anna** s. 15.08.1852 samoin.

Ojalainen (k. 25.5.1858) ja Helenan 2p. 20.9.1859 **Kettunen Henri Davidinp.** (s. 3.6.1837 Sortavalan Rautalax). Nämä muuttivat Pietariin (MK 14.8.1861, jonka löysin mikrofilmiltä). Heidän lapsiaan löysin myös 3 kpl, jotka kuolivat pieninä ja yksi syntyi kuolleena. Muuta tietoa en ole löytänyt heistä.

Anna-Stina avioitui 16.4.1845 Keltossa **Uimonen Mathias Christianinp.** kanssa (s. 16.09.1822 Keltto Virkkilä). Heidän lapsistaan

- **Mathias** s. 1.3.1860 Virkkilä ja
- **Simon** s. 3.10.1864 Virkkilä saivat lapsia ja lastenlapsia.

Erityisesti uskoisin olevan mahdollista tavata **Uimonen Matti Matinp.** (s. 6.7.1885 Virkkilä) pso **Toivanen Maria Taavetintr.** (s. 19.3.1887 ?) ja heidän lapsistaan

- **Anna** s. 31.3.1911 Keltto Virkkilä,
- **Matti Armas** s. 14.8.1918,
- **Paavo** s. 1.6.1921,
- **Toivo** s. 19.2.1924 ja
- **Tauno** s. 28.7.1927 Keltto Juoksula,

koska rippikirjan sivussa luki perheen kohdalla MK nro25 24.2.1930 Suomeen. Vihittäessä Matin kohdalla vielä luki "Parikkalasta"!

Lisäselvityksenä Suomeen tulleen Matti Matinpojan (s. 6.7.1885, Keltto Virkkilä) sisarusten aviopuolisoiden nimet:

Uimonen Anna Matintr. s. 16.8.1889 Keltto vih. 25.7.1908 **Metso Matti Juhananp.** kanssa (s. 30.1.1887 Keltto Seltsa)

Uimonen Paavo Matinp. (s. 22.1.1892 Keltto) vih. 2.7.1917 **Hyppönen Eeva Matintr.** kanssa (s. 23.2.1897 Keltto Juoksula)

Uimonen Eeva Matintr. (s. 29.11.1894 Keltto) vih. 10.3.1922 **Lemettinen Ivan Antinp.** kanssa (s. 18.09.1892 paikka?)

Uimonen Maria Matintr. (s. 20.12.1898 Keltto) vih. 30.3.1919 **Saikkonen Jaakko Antinp.** kanssa (s. 1.1.1897 Keltto Möhnälä)

Uimonen Katariina Matintr. (s. 23.4.1901 Keltto) vih. 16.6.1922 **Ruoskanen Anton Antoninp.** kanssa (s. 25.5.1892 Antrea Henttola)

Yhteydenotot:

Pirkko Matikainen
Köydenpunojankatu 8 J 202, 00180 Helsinki, puh. (09) 6947560
(kesällä: Kalervonkatu 104, 53100 Lappeenranta puh. (05) 451 3991)

Pankkiasiaa

Monet paluumuuttajat ovat varmaan kummastelleet sitä, kuinka välttämätön pankkitili tuntuu Suomessa olevan. Joskus tuntuu siltä, ettei ihminen oikein ole olemassa ilman pankkitiliä. Rahat toki voidaan maksaa käteenkin, mutta vaikeasti ja hankalasti. Joka paikassa ei kai ole edes kassaa. Miten tämä on mahdollista, ja miten tähän on päädytty?

Kehitys on edennyt kahta linjaa pitkin. Yhtäältä pankit saivat jo joskus 1970-luvulla pystyyn palkka pankkiin – järjestelmän, jossa käytännöllisesti katsoen kaikki työnantajat maksoivat palkat pankin kautta.

Toisaalta eri puolilla yhteiskuntaa on ATK-kehitys vienyt siihen, että kaikki massoittain laskuja lähettävät yksiköt, kuten sähkö- ja vesilaitokset, sairaalat ja sosiaalitoimi, ovat siirtyneet laskuttamaan miltei yksinomaan pankkitilin kautta. Myös työttömyyskorvaukset maksetaan pankkitilille, samoin kuin muut yhteiskunnan tuet, jos vain suinkin pankkitili on olemassa. Kun tähän vielä liittää valtavasti yleistyneen pankkikortilla maksamisen sekä sen, että Suomessa raha kulkee sujuvasti myös pankista toiseen, ei ole ihme, että tilastojen mukaan maassamme liikkeessä olevan käteisen rahan määrä on pienimpiä, ellei jopa pienin maailmassa. Rahalähetysten ryöstöt ovat monessa maassa varsin yleisiä, mutta täällä niitä ei juuri esiinny: kun käteistä rahaa ei kuljetella, ei ole, mitä ryöstää.

Asuminen Suomessa on kallista. Erityisesti pääkaupunkiseudulla asuminen on suorastaan törkeän kallista, asui sitten omistusasunnossa tai vuokralla. Näiden kahden asumismuodon edullisuutta on monella tavoin vertailtu, ja yksiselitteiseen ratkaisuun on aika vaikea päästä. Pitkällä tähtäimellä on kai kuitenkin niin, että omistusasuminen on edullisempaa:

vuokralla asuja ei milloinkaan saa asunnon mahdollista arvonnousua itselleen.

Entä asuntolaina?

Asunnon ostaja tarvitsee yleensä lainaa, pankkilainaa. Millaisin edellytyksin ja ehdoin pankkilainaa saa?

Pankki haluaa tietenkin, että asiakas pystyy maksamaan lainansa takaisin. Tämän vuoksi lainanhakijan on oltava töissä, tai hänellä pitää olla muuten säännöllinen, lainan hoitoon riittävä tulonlähde. Siltä varalta, että tulovirta ehtyisi, pankin on saatava myöntämälleen lainalle turvaava vakuus. Asunnon käyvästä arvosta pankit kelpuuttavat vakuudeksi yleensä 70 %. Tämän lisäksi useimmissa tapauksissa hankitaan lainaturvavakuutus, joka kattaa 15 % vakuustarpeesta. Huippuunsa vietyä lainoitusta ajatellen loput 15 % lainanhakija täyttää omin varoin, tai mahdollisesti muilla vakuuksilla, kuten henkilötakauksilla, puhelinosakkeella jne. Yleisesti ottaen voi sanoa, että lainan saannin keskeisin edellytys on säännöllinen tulovirta, harvemmin asia nykyisin kaatuu vakuuksien puutteeseen.

Sen jälkeen kun Suomi liittyi euroalueeseen, lainojen korot ovat olleet hyvinkin kohtuulliset, ja euron korkokehitys – ainakin markan aikaan verraten – tuntuu vastaisuudessakin rauhalliselta. Myös laina-ajat ovat pidentyneet; keskimääräinen takaisinmaksuaika lienee nykyisin 20 vuoden paikkeilla, eikä pidempikään aika ole mahdoton.

Omasta asunnosta haaveilevan, mielestään lainansaantikelpoisen pankin asiakkaan ei kannata jäädä haaveilemaan, vaan marssia pankkiin neuvottelemaan asiasta. Ei ole mikään häpeä, jos pankki tekee kielteisen päätöksen, ja sitä paitsi: toinen pankki voi olla toista mieltä. Yrittänyttä ei laiteta.

Toivo Iho

Herättäjäjuhlat Ylistarossa 16.–18.7.2004

Inkerin kirkon kansainvälisten asioiden sihteeri Merja Kramsu Pietarista piti lauantaina 17.7.2004 iltaseuroissa seuraavan puheen.

Rakas Herättäjuhlille kokoontunut juhlaväki.

Tuon teille terveiset Inkerin evankelis-luterilaiselta kirkolta, jota olen saanut palvella vuodesta 1998. Työpaikkani sijaitsee Inkerin kirkon keskustoimistossa, Piispankansliassa, aivan keskellä Pietarin metropolia. Naapurina on Pyhän Marian, rakkaan Jumalansynnyttäjän kirkko, kotikirkkoni. Sen penkit täyttyvät pyhä pyhän jälkeen hartaista sanakuulijoista ja veisaajista. Ja sitä minä yhdessä teidän kanssanne pyydän, että niin saisi aina olla, siellä Pietarissa ja täällä Ylistarossa. Veisaava ja rukoileva Jumalan kansa on kirkon ja seuratuvan kaunein koristus.

Profeetta Jesajan kirjassa ovat sanat: "Sinä onneton, myrskyn piiskaama, sinä jota kukaan ei lohduta. Malakiitilla minä peitän sinun seinäsi, minä lasken sinun perustuksesi safiireista, rubiineilla minä päällystän sinun muuriesi harjat, sinun porttisi minä rakennan vuorikristallista ja jalokivistä koko ympärysmuurisi. Kun oikeus on sinun perustuksesi, sinä kestät. Olet kaukana sorrosta, sen uhka ei sinuun yllä, olet vapautunut pelosta, ei se enää sinuun pysty." (Jes. 54: 11-12, 14-15)

Olen saanut nähdä kappaleen kirkkohistoriaa: sen kuinka kerran häväisty ja maahan poljettu kirkko on noussut ja ihana evankeliumi Vapahtajasta on saanut levitä ja lohduttaa ihmisiä tuossa valtavassa maassa. Kirkolta voidaan ottaa pois omaisuus, rakennukset voidaan hävittää, pyhät kirjat polttaa ja paimenet tappaa. Kokonaiselta kansalta voidaan kieltää sen kieli ja kulttuuri. Mutta Kristuksen kirkko ei häviä. Koska sitä kantaa itse Kristus. Jumala sallii hallavuodet, mutta myös uudistaa kirkkonsa Pyhän Henkensä kautta, kun sen aika on.

Petroskoin seurakunnan perustaminen 1970 oli osoitus Pyhän Hengen työstä. Maria Kajava oli kulkenut monet kerrat Moskovassa ja saanut tarvittavien viskaalien nimet papereihin. Puuttui enää Petroskoin kaupunginjohtajan nimi. Maria meni kaupunginjohtajan puheille. Tämä sanoi yksinkertaisesti: en allekirjoita. Petroskoi ei tarvitse seurakuntaa eikä kirkkoa. Kajava kertoi tulleensa täyteen pyhää vihaa ja nostaneensa kauluksista tuon ison miehen ilmaan. Kun Maria palasi huoneeseen oli kaupunginjohtajan nimi paperissa. Vasta jälkeenpäin Maria kertoi tajunneensa mihinkä vaaraan hän oli itsensä asettanut.

"Rubiineilla minä päällystän sinun muuriesi harjat, sinun porttisi minä rakennan vuorikristallista ja jalokivistä koko ympärysmittasi."

Koskaan ennen ei ole Venäjällä ollut niin suurta vapautta julistaa evankeliumia kuin nyt. Monta hanketta olemme Jumalan avulla saaneet toteuttaa. Monesta olemme myös joutuneet luopumaan. Olemme väsyneet, olleet kuin tuulen pieksämät. Joskus auttajiemme oikea käsi on liian hyvin tiennyt mitä vasen tekee. Paimenet ovat väsyneet ja lampaat juosseet muille laitumille.

Etkö Sinä pelkää siellä Venäjällä? Näin minulta kysytään usein. En pelkää.

väsyn kyllä, mutta en pelkää. Minulla on Kristuksen kirkon kutsu palvella sitä Pietarissa, minut on Kristuksen seurakunta työhön siunannut ja matkaan lähettänyt. Ne kantavat minua ja työtäni jatkuvasti Kristuksen tykö.

" Kun oikeus on sinun perustuksesi, sinä kestät. Olet kaukana sorrosta, sen uhka ei enää sinuun yllä, olet vapautunut pelosta, ei se enää sinuun pysty." (Jes. 54: 14)

Eivät uskaltaneet monet vankilat ja keskitysleirit läpikäyneet papit Juhani Vasseli ja Paavo Haimi kiertäessään Karjalan ja Inkerin kyliä salaa Jumalan kansaa lohduttamassa, edes unelmoida nykyisestä vapaudesta. Saati omasta kirkosta, jossa omalla kielellä saisi kuulla syntisten Vapahtajasta.

Miten he jaksoivat uskoa, miten luottaa Jumalaan? Eivät he olisi jaksaneetkaan, mutta heitä kantoivat Jumalan sanan lupaukset ja seurakuntalaisten rakkaus. Heitä kantoi itse Kristus läsnäolollaan kirkossaan. Se voima, joka tulee täydelliseksi ainoastaan heikkoudessa. Kristus siunaa kirkkoaan, siunaa täällä Ylistarossa, siunaa Karjalassa ja Venäjällä. Siunaa, lohduttaa, uudistaa ja vie perille Jumalan luo.

"Tämä on Herran palvelijoiden perintöosa. Minä annan heille siihen oikeuden, sanoo Herra." Jes 1

Irja Pelkonen

Elettiinpä ennen Inkeris

Edellisessä numerossamme mainittua Maria Mullosen toimittamaa murrekirjaa on saatavilla ainakin Pietarin liiton toimistolta (Pushkinskajalla 15, Pietari), tiedustella voi IL:n Pietarin liiton puheenjohtaja Eero Pelliseltä, puh. +7 812 113 25 56.

Nevanlinnan suomalais-ruotsalaisen seurakunnan kirkkoherrat

Jatkoksi edellisessä numerossa ilmestyneelle Nevanlinnan kaupungin historiaosuudelle on Lilja Kuivanen ystävällisesti toimittanut meille Nevanlinnan kirkkoherroista tekemäänsä selvitystä.

- Nevanlinnan suomalais-ruotsalaisen seurakunnan ensimmäisenä kirkkoherrana toimi Henricus Martini Fattebuur, Viipurin pormestarin poika, joka tunnettiin suomalaisen vanhimman "Piae cantiones" -laulukokoelman toimittajana. Hän tuli Nevanlinnan kirkkoherraksi vuonna 1632 ja toimi siinä virassa kuolemaansa asti vuoteen 1647.
- Fattebuuria seurasi Upsalan yliopistossa maisteriksi vihitty Urban Hjärne, joka tunnettiin monipuolisena kulttuurihenkilönä ja kirjailijana. Urban Hjäme toimi vuodesta 1648 suomalaisten, ruotsalaisten ja saksalaisten kirkkoherrana kuolemaansa asti vuoteen 1654.
- Seuraava kirkkoherra Petrus Trottinius Smolandus nimitettiin vuonna 1655, kuoli vuonna 1660.
- Johannes Christierni Christiernius toimi kirkkoherrana vuosina 1660-1664.
- Matthias Gottman nimitettiin kirkkoherraksi vuonna 1664, kuoli vuonna 1666.
- Benjamin Simonis Krook oli kalastajan poika Pähkinälinnasta. Hän opiskeli Turussa ja Upsalassa, puolusti väitöskirjan Tartossa vuonna 1653 ja vihittiin maisteriksi Turussa vuonna 1664. Tuli Nevanlinnan kirkkoherraksi vuonna 1668, jossa virassa toimi kuolemaansa asti vuoteen 1675.
- Petrus Carstenius, Viipurin piispan Henrich Carsteniuksen poika, tuli Nevanlinnan kirkkoherraksi vuonna 1676, jossa toimessa oli vuoteen 1683.
- Jacob Johan Lang syntyi tullivirkailijan perheseen, opiskeli Turussa, Upsalassa, Oxfordissa ja Pariisissa. Tuli vuonna 1683 rovastiksi Nevanlinnaan, mutta sai vuonna 1688 nimityksen superintendentiksi Narvaan.
- Magnus Lundberg nimitettiin virkaan vuonna 1688, jossa toimi kuolemaansa asti vuoteen 1696.
- Ericus Albogius Justi oli opiskellut Turussa vuonna 1686 ja Tartossa vuonna 1692, puolusti väitöskirjan vuonna 1693. Toimi Narvan ruotsalaisen koulun rehtorina vuoden 1697, Nevanlinnan kirkkoherrana toimi vuosina 1697–1701.
- Zacharias Gabrielis Lithovius nimitettiin Nevanlinnan kirkkoherraksi kohtalokkaana vuonna 1702, pakeni myöhemmin Ruotsiin.

Kirkkoherrojen lisäksi Nevanlinnassa oli suomalais-ruotsalaisen seurakunnan palveluksessa noin 20 apulaispappia ja kappalaista. Saksalaisia pappeja ja kappalaisia oli yhteensä kahdeksan.

Lilja Kuivanen

Lähteet:
Väänänen. K. Herdeminne för Ingermanland. I Helsingfors, 1987. Ss.129-131

Runo Hietamäen murteella

Suomessa on viime vuosina ilmestynyt kirjoja erilaisilla paikallisilla murteilla. Inkerin suomalaisia murteita nykyään tuntee ja käyttää yhä harvempi. Sitä yllättävämpää oli lukea runo, joka löytyi Tuutarin kirkonkirjan sivuilta. Aihe on tuttu kuudennella vuosisadalla ennen ajanlaskumme alkua eläneen kreikkalaisen Aisopoksen eläintarinoista, joita ranskalainen kirjailija Jean de La Fontaine sekä venäläinen kirjailija Ivan Krylov myöhemmin muokkasivat. Venäjällä ne kuuluivat aikanaan koulujen lukemistoihin.

Kokoelma Ivan Krylovin "Tarinoita" ilmestyi myös suomenkielisenä Helsingissä vuonna 1913 Sakari Putron venäjän kielestä suomentamana, ja näin ne tulivat tutuiksi venäjää taitamattomillekin inkerinsuomalaisille lukijoille. Krylovin "Tarinoita" - kokoelma on kuitenkin käännetty suomen kirjakielelle eikä kyseinen runo "Kettu ja kurki" siihen sisältynyt. Tekijä tai kääntäjä ei nimimerkkiänsä jättänyt. Voitaisiinko ehkä olettaa, että tässä tapauksessa asialla olisi ollut jopa itse Tuutarin kirkkoherra Jaakko Raski?

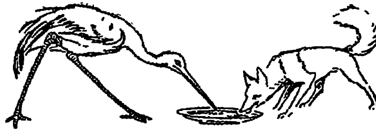
Jaakko Raski toimi Tuutarin kirkkoherrana vuosina 1910–1919. Hän syntyi Hietamäen Laakalan kylän suomalaiseen talonpoikaisperheeseen. Päätettyään Kolppanan seminaarin Raski valmistui vuonna 1904 papiksi Suomessa ja toimi myös Kolppanan seminaarin viidentenä johtajana. Seminaarin johtajia muistellessa kirjoitettiin Inkeriläisten viestissä Jaakko Raskista seuraavaa:

Hän oli omalaatuinen ilmestys
siinä mielessä, että hän käytteli

rakasta hietamäkeläistä murrettaan mahdollisimman pitkälle ja mahdollisimman täydellisenä seurakeskustelussa sekä virallisessakin puheessaan, missä tilanne salli. Vieläpä siitä kulkivat heijasteet hänen saarnoihinsakin. Seurassa hän oli hyvä juttumies, mutta huvitti ylimääräisesti juuri tuolla mehevällä murteellaan... Hän kertoi, miten vaikea hänen oli yliopistossa ollut päättää, mitä ainetta rupeaisi lukemaan:

"Mänen luvennol, kuuntelen, kuuntelen... ei, ei tiä uoj sitä, mitä miul pittää, en mie tätä taho. Mänen toisel luvennol, kuuntelen jällee - ei tiäkää miust näyttii. Mänen kolmannen ukon luvennol, käyvvyy samallail, lopen mitälie ihmeellistä luatii. Mänen neljättä prohvessorraa, kuuntelemmaa, a äkkään tuasi, jott ei tiä tällänekkää miul sovi. A aika kulu. Viimisel mie käin lukemaa papiks, ko pappiloi mein kansa tarvitsoo, ja se miul soppii".

Tällainen kansanmurretta mielellään käyttävä kirkkoherra olisi ehkä hyvinkin voinut kääntää kyseisen runon *rakkaalle hietamäkeläiselle murteelle*. Jaakko Raskin osuus asian suhteen jää kuitenkin nimikirjoituksen puutteessa oletuksen asteelle. Oletusta mielestäni puoltaa kuitenkin se seikka, että saman kirkonkirjan sivuilta löytyvät vuosien 1913–1917, sekä kansalaissodan aikaisten tapahtumien muistiinpanot Tuutarin seuduilta ovat Jaakko Raskin kirjoittamia.

Runo ketun ja kurjen vieraspidosta

Kettu teki kestipuodin,
Kutsui kurjen vierahaksi.
Lounastamalle rupeisit.
Sitkee oli sikseen repo:
Ei pand muuta murkinaksi,
Muut kuin velliä vähäsen,
Sekin sikseen suolatointa,
Viel oli vellikin vetelä.
Latoi tuota talrikille,
Latoi juuri lautasille.
Eipä kuren kuitenkaan
Nousnut tuosta nuokkahaan.
Senpä kettu kettelämpää
Söipi itse ja kalusi.
Kurki kutsui sitten häntä
Jälleen kostiksi kotihinsa,
Et ois kostjan kotonansa
Potsuroinut puolestansa.
Kettu kohta suostui siihen,
Tuli aivotul ajalla
Kuren kopiaan kotihin.
Kettu tunsi kärsässänsä
Hajun herkuista hyvistä.
Ruan halu tull' hänelle.
Ruokaa ei tok valettu vatihin,
Tarvittu ei talrikkia.
Kurki pudotti putelihin,
Kaasi pitkäkaulaheseen,
Kaasi juomaiseen klasihin.
Ketun pää ei päässyt sinne,
Tuonne klasihin syvälle,
Sempä kurki kuppais kaikki,
Kallisteli kaulahansa.
Käski kettua keralla:
Ottaakaat tämä hyväksi,
Jos lie ruokakin rumempi,
Älkäät toki pahaks panko!

Vertailun vuoksi proosamuotoinen versio tarusta "Kettu ja haikara" -nimisenä kirjasta Aisopoksen satuja, Hämeenlinna, 1985. ss. 40–42:

Kettu ja haikara yrittivät olla edes jonkinlaisissa väleissä keskenään, ja edellinen tahtoi välttämättä kutsua toisen pitoihin. Siellä tarjoiltiin leveillä lautasilla kaikenlaisia liemiruokia, joita kettu itse alkoi hartaasti latkia kehottaen vierasta kaikin mokomin nauttimaan, mitä suinkin mieli tekisi. Haikara älysi kyllä, että se oli pahaa puijausta, mutta tekeytyi kuitenkin perin ihastuneeksi kestityksestä ja esitti, että ystävän piti suostua vastavierailuun ja tulla yhteiselle illalliselle... Haikaran kotona tarjottiin herkut lasipulloissa, joissa oli pitkät, kapeat kaulat, ja kaikki oli parasta, mitä suinkin voi hankkia. – Käydäänpä aterialle, virkkoi haikara, – ja ole nyt kuin kotonasi. Ja samassa se itse alkoi maistella herkkuja hyvillä mielin. Nyt kettu vuorostaan totesi, että tämä oli oiva temppu, eikä voinut olla myöntämättä, että kosto oli sekä nokkela että oikeudenmukainen...

Tästä voimme ehkä jo päätellä kuinka uskollinen kääntäjä oli alkuperäistarinalle.

Lilja Kuivanen

MUUT LEHDET

Tällä palstalla referoidaan muista lehdistä maahanmuuttajia läheisiin asioihin liittyviä uutisia. Löytämiänne juttuja otetaan mieluusti vastaan. Erityisesti kaivataan artikkeleita pääkaupunkiseudun ulkopuolisista lehdistä, jotta saisimme luotua mahdollisimman kiinnostavan ja kattavan koosteen. Liittäkää mukaan myös maininta lehden nimestä ja julkaisupäivämäärästä.

Maahanmuuttajakin voi päästä Espoon opetuslautakuntiin

Espoon kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.8. uuden luottamushenkilöorganisaation, joka tulee voimaan vuoden 2005 alusta. Muutosesityksistä hyväksyttiin ainoastaan Kari Uotilan (vas) ehdotus siitä, että myös muiden kuin suomen- ja ruotsinkielisten on mahdollista tulla valituksi suomen- ja ruotsinkieliseen opetuslautakuntaan.

(Helsingin Sanomat 31.8.2004)

Espoon päätöksenteko uudistuu ensi vuoden alussa

Espoon kaupunginvaltuusto keskusteli luottamushenkilöorganisaatiostaan 30.8. pitkään. Vasemmistoliiton Piia Rantala ja Mohammed Kaiser toivat julki huolensa siitä, miten monikulttuurisuus toteutuu päätöksenteossa. Rantala olisi halunnut suomenkielisen koulutuslautakunnan yhteyteen monikulttuurisuusjaoston ja Kaiser olisi halunnut varmistaa, että maahanmuuttajat tulevat edustetuiksi lapsiasiainjaostoon. Molemmat esitykset kuitenkin hylättiin, sillä organisaation uudistamista ajanut toimikunta piti monikulttuurisuuden huomioimista kaikissa toimielimissä itsestään selvänä asiana.

(Länsiväylä 1.9.2004)

Valtuustoon ehdolla aiempaa enemmän maahanmuuttajia

Espoon kunnallisvaaleissa on ehdolla yhteensä 20 maahanmuuttajaehdokasta (sosdem 6, vihr 4, kok 3, kesk 3, kr 2, vas 1, rkp 1). Puolueiden tavoitteena on houkutella äänestäjiä eri kansallisuuksista ja tarjota vaikutuskanava maahanmuuttajille. Vasemmistoliiton kunnallisjärjestön puheenjohtaja Tuija Kinnusen mukaan kyseessä on kuitenkin vaalikikka, sillä maahanmuuttajien hyväksi olisi hänen mukaansa voitu tehdä paljon jo aikaisemminkin. Keskustan maahanmuuttaja-asioiden toimikunnan puheenjohtajan Päivi Käri-Zeinin mukaan maahanmuuttajaehdokkaiden myötä päätöksentekijöiden ryhmää saadaan monipuolistettua; demareiden kunnallisjärjestön sihteeri Paavo Kohtala puolestaan arvioi, että Espoossa tulee olemaan kaksi tai kolme ulkomaalaistaustaista valtuutettua.

(Länsiväylä 19.9.2004)

Diakoni Kalevi Keinonen kirkon perustan edustalla
kuva Jukka Olkkonen/
Helsingin Sanomat.

Ruskealan kirkko rakentuu uskolla ja kahvirahoilla

Navetan ja hautausmaan vanhat kivet ovat pohjana Ruskealaan rakennettavassa uudessa kirkossa, joka nousee vanhan kirkon kivijalan viereen entiselle kirkonmäelle. Inkerin kirkon diakoni Kalevi Keinonen siirtää seurakuntansa ja majoitus- ja kahvilatoiminnan uuteen paikkaan lokakuun lopun jälkeen, kun Ruskealan pappilan vuokrasopimus päättyy. Uusi rakennus pitää sisällään seurakuntasalin, kahvilan, luokkahuoneen, 30 vuodepaikan majoitustilat sekä kirkkosalin. Kirkko pystytetään kahvilan pöydällä olevan vapaaehtoisen maksun ruukun tuotolla. Ruskeala on Inkerin kirkon ainoa omavarainen seurakunta ja se on maalannut kylällä rakennuksia, kunnostanut hautausmaan, rakentanut kappelin ja avustanut lastentarhaa ja koulua. Tulot eivät kuitenkaan seurakunnalla ole suuret, vuosittain pappilassa on yöpynyt 3 000 – 3 500 matkalaista.

(Helsingin Sanomat 6.9.2004)

Espoossa kielitaito on valttia - kaupunki antaa työtä 250 ulkomaalaiselle

Noin joka viideskymmenes Espoon kaupungin työntekijä on taustaltaan ulkomaalainen. Maahanmuuttajien määrä on Espoossa lisääntynyt viime vuosina melkoisesti, joten kaupunkikin pyrkii tarjoamaan töitä yhä useammalle ulkomaalaistaustaiselle. Espoon kaupungin rekrytointipäällikkö Riitta Ylä-Kautun mukaan valintatilanteessa ratkaisevaa on kyseisen henkilön pätevyys työhön sekä suomen kielen taito. Kaupungin henkilöstökeskuksen päällikkö Liisa Huokuna kertoo, että ulkomaalaista hakijaa kohdellaan samalla tavalla kuin suomalaistakin hakijaa ja että yleensä vaativaa työpaikkaa hakevat ulkomaalaiset hakevat ammattipätevyydestään vastaavuustodistuksen opetusministeriöstä.

(Alueuutiset 15.9.2004)

Maahanmuuttajat etsivät pestiä Tikkurilan työtorilta

Vantaan Tikkurilassa sijaitsevassa työvoimatoimistossa järjestettiin 22.9. maahanmuuttajien työtori. Paikalla oli satoja ihmisiä ympäri maailman. Vantaan työvoimatoimiston toimistonjohtaja Raimo Hokkasen mukaan tapahtumassa oli kyse siitä, että maahanmuuttajat ja työnantajat saadaan näin kohtaamaan silmästä silmään ilman byrokratiaa. Ulkomaalaistaustaista työvoimaa etsiviä työnantajia oli paikalla kahdeksan; Hokkasen mukaan Vantaalta onkin alkanut löytyä yrityksiä, jotka tietoisesti etsivät maahanmuuttajia töihin. Työnantajapuolelta haastateltiin Transval Groupin Risto Melenderiä, joka kertoi heillä olevan hyviä kokemuksia maahanmuuttajista.

(Helsingin Sanomat 23.9.2004)

Inkeriläisystävät Pietarista vierailivat Turussa

Turun Martinseurakunnan inkeritoimikunta sai 8.9. vieraakseen 21 Pietarissa asuvaa inkerinsuomalaista. Diakoniaryhmä viipyi Turussa noin viikon ajan. Inkerinsuomalaisten ryhmä koostuu 60–70-vuotiaista vapaaehtoistyöntekijöistä, jotka ovat asuneet koko ikänsä Venäjällä. Ohjelmassa oli kierros Hansakorttelissa sekä käynti Apteekkimuseossa ja ruokailu Ruusukorttelissa, jossa tutustuttiin myös talon muihin aktiviteetteihin. Iltapäivämessu pidettiin Hirvensalon kirkossa, ja sitten vesijumpattiin palvelutalo Esi-[illegible]-altaalla. Martinseurakunnan inkeritoimikunta vierailee ystävyysseurakunnassaan Pietarissa vuosittain.

(Turun Sanomat 9.9.2004)

Inkerinsuomalaiset Sylvi Menkova (vas.) ja Ilona Stepanova tutustumassa Ruusukorttelin askarteluhuoneeseen. Oikealla Martinseurakunnan inkeritoimikunnan puheenjohtaja Marja-Liisa [illegible]inen ja Ruusukorttelin asukas [illegible] Leskelä. Kuvassa myös Hilja [illegible] ja Mari Susi.
Kuva Saara Pelkonen/ Turun Sanomat

UUTISIA INKERISTÄ

Leningradin piirityksessä kuolleiden muistoksi

Syksyllä 1941 Pohjois-Inkeri joutui mukaan Leningradin piiritykseen. Nevan oikealla rannalla oli saksalaisia, suomalaiset joukot puolestaan etenivät Lempaalaan saakka. Kansalaisuudesta riippumatta ihmisiä kuoli piirityksessä tuhansittain, pääosin nälkään. Vasta tammikuussa 1944 Leningrad vapautettiin saarrosta, mutta tuolloin suomalaisia ei ollut enää Inkerissä. Tänä vuonna, kun tapahtumasta on kulunut 60 vuotta, Venäjällä muistellaan paljon sodan tapahtumia.

Saksan sodan alkupäivänä 22. kesäkuuta paljastettiin Keltossa seurakunnan aloitteesta pystytetty muistokivi. Kivi pystytettiin vanhalle suomalaiselle hautausmaalle, johon talven 1941–42 aikana haudattiin nälkään kuolleita. Runsaasti väkeä houkutellun muistotilaisuuden pitivät Inkerin kirkon piispa Aarre Kuukauppi ja pastori Ivan Hutter.

Mansikkakampanja 2004

Kesällä 2004 Venäjältä Suomeen mansikanpoimintaan lähteneet eivät enää tarvinneet työlupaa. Työtä kuitenkin IL:n työvoimatoimiston työntekijöille riitti. Koskapa suomalaiset työnantajat haluavat varmaa työvoimaa ja luottavat inkeriläistyövoimatoimiston palveluihin, sujui työpaikkojen välitys nyt lähes samoin kuin viime vuosinakin, kertoi johtaja Natalja Troshina.

Kesätöihin Suomeen IL:n kautta työllistyi tänä vuonna noin 400 henkeä, eli sata ihmistä vähemmän kuin vuonna 2003. "Lasku on tapahtunut osittain uusien EU:n kansalaisten (puolalaisten ja virolaisten) kanssa tapahtuvan kiristyneen kilpailun takia, he eivät tarvitse edes viisumia päästäkseen sesonkityöhön", selittää Troshina tilannetta, ja lisää "mutta myös jotkut inkeriläisetkin lähtivät tuttujen työnantajien luokse palveluitamme käyttämättä."

Työvoimatoimistomme työntekijät joutuivat asiakkaitaan auttaessaan tänä kesänä jonottamaan kauan pääkonsulaatin edessä, sillä työlupien hakijat palvellaan omalla luukullaan, kun taas viisumien hakijat ovat kaikki samassa jonossa.

Suomessa odotettiin hyvää mansikkasatoa, 12–14 miljoonaa kiloa, puolitoista kertaa enemmän kuin viime vuonna. Monilla inkeriläispoimijoilla oli siis tätä myöten hyvä mahdollisuus parantaa omaa rahatilannettaan.

Meikäläisiä kesäjuhlilla ulkomailla

Ruotsin Inkeri-liiton kesäjuhliin (19.–20.6.) osallistui tänä vuonna edustava IL:n valtuuskunta. Tiedotustoiminnasta vastaava Tatjana Bykova, neuvoston jäsen Slava Väisänen ja valokuvaaja Viktor Uzhvijev veivät valokuvanäyttelyn Göteborgin lähellä sijaitsevaan Partilleen, toiminnanjohtaja Veera Haapalainen kertoi yhdistyksen ja inkeriläistyövoimatoimiston työstä, ja seutututkija ja neuvoston jäsen Aleksei Krjukov ehti vain vaivoin vastata kaikkien juuristaan kiinnostuneiden lukuisiin kysymyksiin.

Suomen Inkeri-liiton 70. vuosijuhlille omistetuilla kesäjuhlilla (10.–11.7.) Helsingissä Pietarin kuoromme esiintyi kahdesti. Viralliset onnittelut IL:n puolesta toimitti juhlaväelle varapuheenjohtaja Wladimir Kokko.

Musajevin kirjasta uusi painos

Mielestäni parhaan inkerinsuomalaisten historiasta kertovan venäjänkielisen kirjan on kirjoittanut tohtori Vadim Musajev. Hänen vuonna 2001 kirjoittamansa "Inkerin poliittinen historia, 1800-luvun loppu - 1900-luvulla" meni kuin kuumille kiville. Kirjan kauan odotettu uusi painos ilmestyi heinäkuussa.

Tohtori Musajev on uusinut kirjaansa huomattavasti kasvattamalla sen sisältöä ja täsmentämällä tekstiaineistoa. Kirjaan on lisätty esimerkiksi uusi luku inkeriläispakolaisten asemasta ja toiminnasta Suomessa ennen toista maailmansotaa. Kirjaan on myös lisätty minulle entuudestaan tuntemattomia valokuvia sekä karttoja. Toinen painos on peräti 50 sivua paksumpi kuin ensimmäinen.

Mikä onni inkerinsuomalaisille, että Inkerin historia yhä kiinnostaa niin ahkeraa ja lahjakasta tutkijaa kuin tohtori Musajev. Vadim Musajevin kirja on saatavana Inkerin Liiton Pietarin osaston toimistosta osoitteesta Pushkinskajalla 15.

Nuorisoleiri Ruokolahdella

Joka kesä Suomen työministeriö järjestää Suomessa nuorten paluumuuttajien leirin, jonne kutsutaan sekä Suomeen muuttaneita nuoria että paluumuuttajiksi aikovia. Leirin tarkoitus on järjestää vuorovaikutusmahdollisuuksia, jotta nuoret saisivat tutustua suomalaiseen nykyelämään ikätovereidensa avulla.

Leiri pidetään aina Ruokolahdella Etelä-Karjalassa. 17 inkeriläisnuorta Inkeristä ja 16 teini-ikäistä Suomessa asuvaa inkeriläispaluumuuttajaa kokoontuivat 16.–25. heinäkuuta Saimaan rantaan saamaan uutta tietoa ja uusia kavereita.

Leirin päivittäiseen ohjelmaan kuuluivat suomen kielen tunnit, Inkerin historia- ja kulttuuritunnit sekä -työpa-

[illegible] ehdottomasti sauna. Nuoret [illegible] Imatralla katsomassa kuo- [illegible] Leirillä työskenteli kolme [illegible] Suomesta (Tuija Ikonen, Tatjana [illegible] ja Aleksandr Danilov) sekä [illegible] opettajaa (Alla Sadovnikova [illegible]ova). Kaikki meni hyvin, [illegible]osti ja nuoret tutustuivat [illegible]posti. "Suomi ei tunnu enää [illegible]", sanoi eräs inkeriläistyttö [illegible] alueelta leirin päätyttyä.

[illegible] 10. laulujuhlat

[illegible]vuotta tahditti Skuoritsan [illegible] 24. heinäkuuta. Itse hyvin suo- [illegible] juhlat pidettiin tänä vuonna [illegible] kertaa ja lauluyhtye Inke- [illegible] 15 vuotta. 15 vuotta on paljon [illegible] yhtyeelle, esim. Inkeris- [illegible]skät toimi tätä pitempään. [illegible]lajien elämä on muuttunut, [illegible] asuvat eri maissa eikä yhty- [illegible] enää virallista johtajaa, mutta [illegible]stus yhdistää kuorolaisia ja [illegible] pääsi tulemaan kotikonnuilleen [illegible] Skuoritsan juhlilla. Heidän [illegible] oli myös konserttiohjelman [illegible] Elsa Kirjanen-Tammi.

[illegible] aina, juhlilla lauloivat Hatsi- [illegible] Skuoritsan seurakuntien kuorot [illegible] solistit, joista jotkut yllättivät, [illegible] vanhempi rouvashenkilö, jo- [illegible] ryhtyi tanssimaan polkkaa. [illegible] tilaisuudelle antoivat väsy- [illegible] säestäjät, hanuristit Tatjana ja [illegible]. Hauskaa oli lapsillakin, heidän [illegible] oli annettu pienet trampoliinit [illegible] makeisia tarjolle myyntitiskeille. [illegible] seurakunnan järjestäjien (Alek- [illegible] Saveljevin ja Lilja Stepanovan) [illegible] juhlat onnistuivat erinomaisesti [illegible] juhlaväkeä olikin tavallista vä- [illegible] noin 200 henkeä.

Vanhukset Tihkovitsan leirikeskuksessa

21 inkeriläisnaista ja seitsemän miestä Pietarista, Nina Nizovan johtamasta Liteinin vanhusten palvelupisteestä vietti Suomen sosiaali- ja terveysministeriön myöntämällä rahatuella neljä päivää heinäkuisella kesäleirillä Kolppanan Tihkovitsassa. Monilta heistä oli jo unohtunut miltä "datshaelämä" tuntuu, sillä rahapula ja terveydentila eivät ole moista mahdollistaneet.

Tällä kertaa kaikki oli mitä mukavimmin, hieno linja-auto haki vanhukset Liteiniltä ja kuljetti heidät maaseudun rauhaan. Mukavassa leirikeskuksessa ulkoiltiin ja saunottiin, nautittiin monipuolisesta ruoasta ja maisteltiin vasta lypsettyä tuoretta maitoa - maku, joka toi senioreillemme mieleen lapsuuden ja kodin. Rovasti Arvo Soittu piti seurat ja Liteinin palvelupisteen työntekijä Lilja Shuvalova ehti hoitaa kaiken muun. Datshaelämä maistui kaikille vierailijoille, joista vanhin oli 90-vuotias, mutta miksi loma on aina arkea lyhyempi?

Suomen kursselle jonotetaan

Tällaista ei ole nähty useaan vuoteen, 7. syyskuuta Inkerin Liiton toimistoon jonotettiin Pushkinskajakatua pitkin. Meillä oli suomen kurssien ilmoittautumispäivä ja ensimmäiset kielitaitonälkäiset tulivat ovelle jo kaksi tuntia ennen sen avaamista. Väkeä riitti aina kuuteen saakka illalla. Kurssisihteeri Nadja Osmaki selittää innokkuutta sillä, että Suomen Pietarin pääkonsulaatti vahvasti suosittelee paluumuuttajaksi aikoville IL:n kielikurssien käyntiä ennen pakollista paluumuuttovalmennusta.

Uuden lukuvuoden alkaessa 13.9. aloittaa 22 aikuisten kieliryhmää, joista 12 on Pietarissa, kaksi Hatsinassa ja kaksi Sosnovy Borissa. Suomea opiskellaan

myös IL:n Viipurin, Toksovan, Kelton, Tyrön, Taaitsan ja Jaaman osastoissa. Lisäksi muodostetaan lasten ja nuorten kieliryhmiä Pietariin, Hatsinaan ja Taaitsaan. Yhteensä tällä lukukaudella suomea yhdistyksen kahden tason kursseilla opiskelee noin 500 henkilöä.

Opettajat paluumuuttovalmennuskursseille valitsi tällä kertaa kilpailupohjalta tamperelainen Onnenkieli (tj Õnne Kankainen). Viidessä paluumuuttovalmennusryhmässä suomea opettavat Olga Glebova, Julia Gordina, Wladimir Kokko, Nina Miroshnikova ja Alla Sadovnikova.

Samaan aikaan alkaa uusi lukuvuosi myös suomen kielen opettajien kahden vuoden täydennyskurssilla, jonka Inkerin Liitto järjestää suomalaisen Opintotoiminnan keskusliiton OK:n (tj Ahti Valke) kanssa.

Huolehtiminen suomen kielen taidon säilymisestä Inkerinmaalla kuuluu Inkerin Liiton päätehtäviin. Voi todeta, että kielen opetus kehittyy meillä nykyään tyydyttävällä tavalla.

"Olen kaverini kanssa muuttanut Inkeriin palatakseni sukujuurilleni", kertoo nelikymppinen Ljudmila Luminen. "Isoäitini oli inkerinsuomalainen ja isäni on Tverin karjalaisia, pienenä kuulin paljon suomea, mutta aikuiset eivät uskaltaneet puhua sitä lapsille. Pelossa elettiin...", Ljudmila jatkaa. Hän on kasvanut Uralilla Zlatoustin kaupungissa ja on opettanut siellä korkeakoulussa jo pitkään. "Kun viime keväänä opiskelijaryhmän kanssa astuin Pyhän Marian kirkkoholviin, niin heti tunsin olevani kotona. Se oli salamankirkas tunne. Kaikki ympärilläni olleet olivat kuin omaisia. Olen päättänyt oppia suomea ja mahdollisesti muuttaa Inkeriin pysyvästi."

Ljudmila asuu nyt vuokralla Systärpekissä ja käy opiskelemassa suomea Valeri

Koivasen ryhmässä. Sitä mitä Luminen oppii Inkerissä, hän tahtoo levittää Zlatoustissa, jossa toimii hänen perustamansa suomalaisseura. Kysymykset "Millä elät? Miten olet uskaltanut jättää lehtorin viran?" jäivät kysymättä, niin innostuneeltä Ljudmila Luminen näytti.

Matkailulle uutta potkua Hatsinassa

Matkailualan edistämisseminaari pidettiin Hatsinan suomalaisessa monitoimikeskuksessa 8. syyskuuta. Mukana olivat Venäjän matkailufoorumihankkeen edustajat Suomesta, paikallisviranomaiset sekä alan yrittäjät, jälkimmäisten joukossa myös inkerinliittolaisia. Puheenjohtajana toimi Pellervo Kokkonen Joensuun yliopiston Savonlinnan koulutus- ja kehittämiskeskuksesta.

Seminaarin aiheena oli Leningradin alueen matkailun potentiaali, jota paikallisviranomaiset haluavat kohentaa. Esimerkiksi Hatsinan mukava sijainti Pietarin ja sen lentokentän läheisyydessä, seudun luonnonaarteet, palatsit ja museot sekä kehittyvät palvelut voivat houkutella paljon turisteja jo lähivuosina. Tasokkaita hotelleja ei ole vielä tarpeeksi, mutta niitäkin rakennetaan. Inkeriläisyrittäjät kertoivat, että suomalainen Inkeri on myös näkemisen arvoinen ja että Inkerin Liitto tarjoaa kiinnostuneille valmiita kierrospaketteja. Yhdistyksen palveluita matkailijoille on tarkoitus kehittää mm. Suomen työministeriön rahoittaman matkailun kehittämishankkeen avulla (projektipäällikkö Tarja Rantala).

Wladimir Kokko
Pietari

RESEPTINURKKAUS

Hyvät lukijat! Kiinnostaisiko teitä kartuttaa reseptiarkistoanne inkeriläisillä perinneruokaresepteillä? Minua ainakin kiinnostaisi, joten pyydänkin teitä toimittamaan Viestille suosikkireseptejänne vuosien takaa. Julkaisemme toki myös uudempia reseptejä, joista ohessa yksi esimerkki (joskin nimensä mukaan ohje olisi vanha!) – leivoin tämän mukaan kakun ja hyvää tuli!

Vanhan ajan omenakakku

2½ dl sokeria
vajaa 6 dl vehnäjauhoja
1½ rkl leivinjauhetta
3 dl maitoa tai kermamaitoa
2 suurta hapahkoa omenaa
1 tl kanelia + 1 rkl sokeria
tai kanelisokeria
50 g sulatettua voita
4 rkl mantelilastuja

1. Sekoita sokeri, jauhot ja leivinjauhe kulhossa. Lisää maito.
2. Levitä taikina voideltuun, jauhotettuun pyöreään vuokaan (halkaisija 27–28 cm).
3. Kuori omenat, poista siemenkota ja leikkaa viipaleiksi. Painele viipaleet taikinaan.
4. Sekoita kaneli ja sokeri tai käytä valmista kanelisokeria. Ripottele kakun pinnalle ja levitä päälle vielä voisula.
5. Levitä koristeeksi mantelilastuja ja kypsennä 200-asteisessa uunissa noin 25–30 minuuttia.

Lähde: Helsingin Sanomat 23.9.2004

Katri Einamo

Kunnallisvaalit

24.10.2004

Muistathan äänestää! Lisätietoja mm. internetosoitteessa **www.vaalit.fi**, josta myös seuraava lainaus: Kunnallisvaaleissa äänioikeutettu on

1) Suomen ja muun Euroopan unionin jäsenvaltion kansalainen sekä Islannin ja Norjan kansalainen, joka viimeistään vaalipäivänä täyttää 18 vuotta ja jonka kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on 51. päivänä ennen vaalipäivää sekä

2) muun kuin 1 kohdassa mainitun valtion kansalainen, joka viimeistään vaalipäivänä täyttää 18 vuotta ja jonka kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on 51. päivänä ennen vaalipäivää ja jolla on tuolloin ollut kotikunta Suomessa yhtäjaksoisesti vähintään kahden vuoden ajan.

Vuoden 2004 kunnallisvaaleissa 51. päivä ennen vaalipäivää on perjantai 3.9.2004.

Äänioikeusrekisteri

Väestörekisterikeskus laatii äänioikeutetuista atk-perusteisen rekisterin (äänioikeusrekisteri) 46. päivänä ennen vaalipäivää. Äänioikeusrekisteriin otetaan jokaisesta äänioikeutetusta ne tiedot (muun muassa nimi, henkilötunnus, kotikunta ja vaalipäivän äänestyspaikka), jotka olivat väestötietojärjestelmässä 51. päivänä ennen vaalipäivää.

Äänioikeusrekisteri on julkisesti nähtävillä maistraateissa 41. päivästä ennen vaalipäivää alkaen. Jokaiselle rekisteriin otetulle postitetaan lisäksi viimeistään 24. päivänä ennen vaalipäivää ilmoitus äänioikeudesta (ilmoituskortti), jossa mainitaan muun muassa vaalipäivä, ennakkoäänestyspäivät, äänioikeutetun äänestyspaikan osoite sekä vaaliviranomaisten yhteystiedot. Äänioikeusrekisteristä tulostetaan myöhemmin vaaliluettelot vaalipäivän äänestyspaikoille.

Äänestäminen vaalipäivänä

Vaalipäivänä äänestyspaikat ovat avoinna kello 9–20. Äänestyspaikkoja on jokaisessa kunnassa vähintään yksi ja koko maassa noin 2 800. Äänioikeutettu saa äänestää vain siinä äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin ja äänioikeutetulle ennen vaaleja postitettuun ilmoituskorttiin.

Kuvat ja teksti: Katri Einamo

Kesäjuhlien kuvagalleriaa

Lehden edellisessä numerossa jo olleiden valokuvien lisäksi esitämme tässä vielä muutaman otoksen kesäjuhlilta.

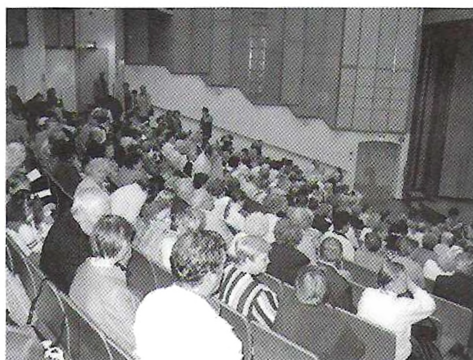
Lauantai 10.7.

Kabasen pariskunta, Toivo Flink ja Toivo Iho koulun aulassa juhlien alkua odottelemassa

[illegible]u Susi sisääntuloaulan ohjelma-[illegible]nissä

Näkymä saliin

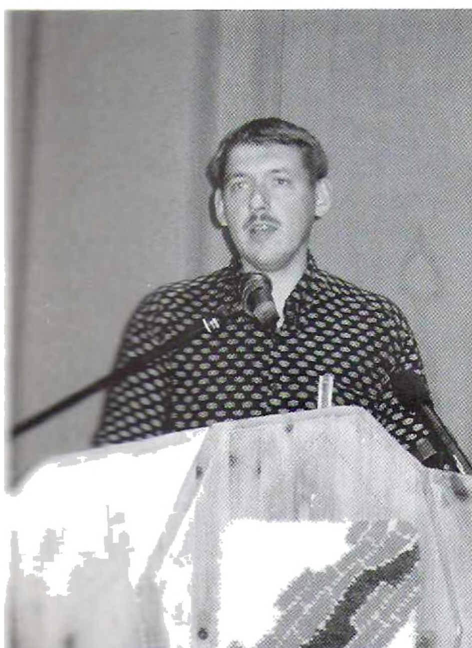
Yhteislaulua salissa

Näkymä saliin

kuorolaulua

Inkeri-liiton puheenjohtaja esit- ehdystään

Wladimir Kokko esittämässä tervehdystään

Yhteislaulua salissa

Sunnuntai 11.7.

Anne Tuohimäki, Esko Aho ja Toivo Iho, takana mm. Rudolf Pakki

…velta tavoitettuja juhlavieraita

…späivän aulatanssit

Tapahtuma-kalenteri

Kokouskutsu
Helsingin seudun Inkeri-seura ry:n syyskokous pidetään
31.10.2004 klo 14.00
ja pikkujoulut **28.11.2004** klo 14.00

Inkerikodissa
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kokouskutsu
Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään
21.11.2004 klo 14.00

Inkerikodissa
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Käsitellään säännöissä syyskokoukselle määritellyt asiat.
Hallitus

Kokouskutsu
Lahden seudun kokoukset pidetään
8.11.2004 klo 18.00 – 20.30
13.12.2004 klo 18.00 – 20.30

SRK:n juhlasali
Kirkkokatu 5

Seukot Inkerikodissa syksyllä 2004
Kokoonnumme torstaina **11.11.2004** entiseen tapaan klo 13.00. Tervetuloa joukkoomme!

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia
6.11.2004 Pyhäinpäivän kunniakäynti Inkeriläisten muistomerkillä klo 12.00

ja sen jälkeen kahvi- ja ohjelmatilaisuus Varissuon kirkolla
26.12.2004 joulujuhla klo 14.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6

Inkerikuoron harjoitukset

keskiviikkoisin klo 16.45 – 18.30

Inkerikodissa
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kuoroa johtaa Julia Hyyrönen.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Suomen Inkeri-liitto ry:n jäsenmaksu 2004

Tämän lehden välissä on tilillepanokortti, jolla ne yksityiset henkilöt, jotka haluavat kuulua Suomen Inkeri-liitto ry:hyn henkilöjäseninä, voivat maksaa tämän vuoden jäsenmaksun 5 €. Niillä paikkakunnilla, missä toimii Suomen Inkeri-liiton jäseneksi kuuluva paikallinen seura, kerätään seuran toimesta siihen kuuluvilta jäseniltä oma erillinen jäsenmaksu.

Suomen Inkeri-liiton hallitus

Uusi aikaraja aineiston toimittamiselle

Arvoisat lukijat! Pyydämme teitä huomioimaan uuden aikarajan ilmoitusten ja juttujen toimittamisessa lehteen: painoteknisistä syistä aika on siirretty kunkin kuun 15. päivästä kuun 5. päivään.

Jutut ovat edelleen erittäin tervetulleita!
Toimitus

Levitä Inkeri-tietoa.

[illegible]

[illegible] Sarvo

[illegible], 17 €

[illegible]

[illegible], 3,50 €

[illegible] Suominen

[illegible] Putron elämäkerta, 2,50 €

[illegible]

[illegible], 14 €

[illegible] albumi, 22 €

[illegible] kevät, 16 €

[illegible]

[illegible] ja tarinoita, 8 €

[illegible] Störgren

[illegible] tie vapauteen, 10 €

[illegible] Nevalainen

[illegible] siirtoväki 1940-luvulla, 25 €

[illegible] Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)

[illegible], kansa, kulttuuri, 50,50 €

[illegible] Seppänen

[illegible] tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €

[illegible] Ripatti

[illegible] kortin varassa, 16,50 €

[illegible] Tuukkanen

[illegible] helminauha 5 €

[illegible]seuran vsk 69-70

[illegible] teillä, 11,50 €

[illegible] Lunkan laulut ja loitsut, 6,50 €

[illegible]

[illegible] Kivekäs I-II, 9 €

[illegible] Savolainen

[illegible], 33,50 €

[illegible] Savolainen

[illegible] sissisodassa, 15 €

[illegible]

[illegible]stuttava, 15 €

[illegible] Häkkinen

[illegible] maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €

[illegible]ermanländarnas historia

24 €

[illegible] Saressalo

[illegible], 3,5 €

[illegible] Sihvo

[illegible] kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €

[illegible] Pettinen

[illegible] koululaisille, 4 €

[illegible] Pettinen

[illegible] sekakuorolle, 6 €

[illegible] Santtu

[illegible], 2,50 €

[illegible] Kaivanen Toim.

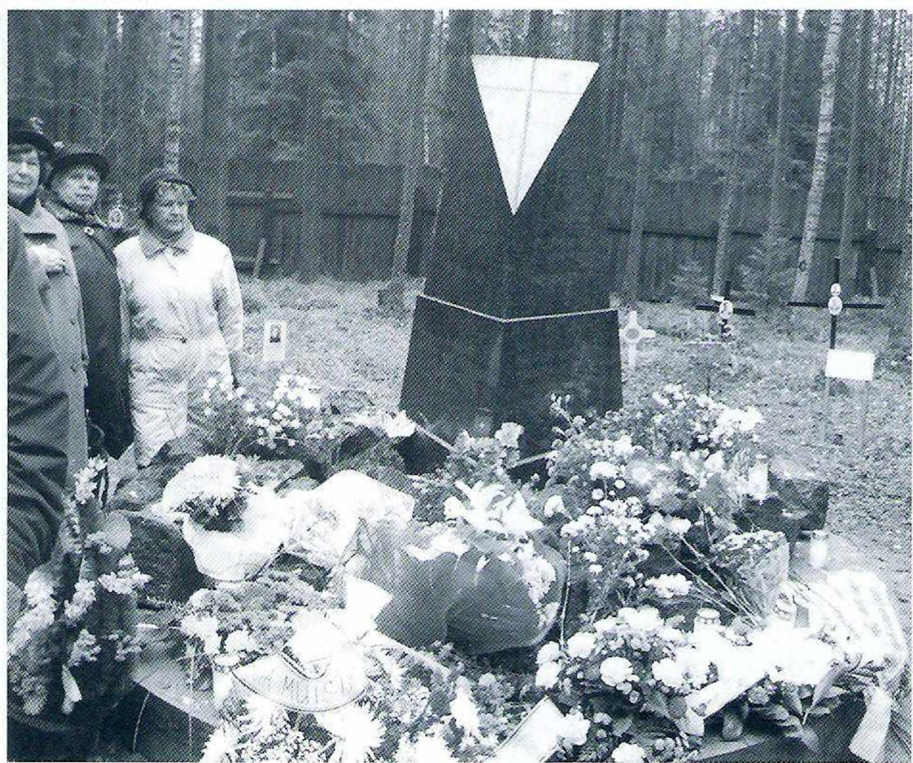
[illegible] vuotuisjuhlat 2003, 20 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
UUTUUS: Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

9–10/2004

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30 - 20, Annikki Kelo.
Postisiirtotili 800012-306364.
Pankki Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €
½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2004
25 € kotimaahan, Ruotsissa 260 kr, muualle 30 €/v (300 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter,
ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nihtisalontie 18 D, 02630 Espoo,
puh **040 740 0408** (ark. klo 9.00-17.00)
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Iho,
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo

Levashovon muistomerkki paljastettiin

Tällä kertaa Viesti keskittyy pääosin kertomaan Levashovon muistomerkin paljastamisesta. Toimitukselle matkakertomuksensa, puheensa ja valokuvia lähettäneille suurkiitokset, jatkamme aiheen parissa myös lehden ensi numerossa mikäli aineistoa vielä saapuu – korostan edelleen, että kaikenlainen aineisto on tervetullutta ja otetaan ilolla vastaan.

Muilta osin jatkamme tässä numerossa linjalla ”historiaa ja nykypäivää sopivassa suhteessa”.

Pyhäinpäivä on tätä kirjoittaessani lähestymässä, sen innoittamana lehdessä pieni kooste päivän alkuperästä sekä siitä, miten sitä vietettiin Inkerissä ja tätä nykyä Suomessa. Pimenevien iltojen ja talviaikaan siirtymisen myötä toivotan lukijoillemme ajatuksiltaan valoisaa marraskuuta!

Oikaisut numeroon 7-8

- Susanna Aurimaan 90-vuotispäivää juhlittiin 13.8.2004.
- Toimitussihteerin terveiset – palstalla mainitun vastaisesti vepsäläisiä ei ole koskaan asunut Inkerinmaalla, vatjalaisia kylläkin. Lisäksi vuoteen 1917 mennessä savakot ja äyrämöiset olivat sulautuneet kulttuurisesti yhdeksi inkerinsuomalaisten joukoksi, osittain myös suomenmuakkoiset. Tarkoitus oli kuvata Inkerin suomalaisperäisen asujaimiston monipohjaisuutta vuoden 1917 tilanteessa, joten teksti olisikin savakoiden ja äyrämöisten osalta tarvinnut toisenlaisen, historiaan enemmän viittaavan muotoilun. (Kyseessä lienee luokittelu, joka on käytössä enemmänkin tutkijoiden kuin aikanaan eläneen väestön keskuudessa.) Oikaisusta erityiskiitokset Helena Miettiselle.

Katri Einamo

Tässä numerossa:

Kannessa kukitettu muistomerkki.
Kuva: Rudolf Pakki

Nro 11–12/2004 ilmestyy viikolla 53, aineisto toimitukselle 3.12. mennessä. Nro 1/2005 ilmestyy viikolla 4, aineisto toimitukselle 31.12. mennessä.

Inkeri-liiton ja Inkeriläisten Sivistyssäätiön kukkalaitteen lasku, vas. Keijo Korkka, Anne Tuohimäki ja Toivo Makara

Muistomerkit, nykypäivä ja tulevaisuus

Levashovon muistomerkin, samoin kuin muiden Venäjällä ja Virossa paljastettujen ja paljastettavien muistomerkkien ympärillä pidetyissä ja vastedes pidettävissä tilaisuuksissa ovat kaikkien Suomessa asuvien ja vaikuttavien, inkerinsuomalaista juurta olevien naisten ja miesten tuntemukset yhdistyneet: olemme jakaneet surun ja katkeruuden tunteet, kun olemme joutuneet peruuttamattoman eteen: sitä Inkeriä, joka elää meidän muistoissamme, sukujemme muistoissa, ei enää saada takaisin, ne ihmiset, jotka ovat tulleet vanhan Inkerinmaan aluetta hallinneiden surmaamiksi, ovat vanhan Inkerinmaan sankarivainajia.

On hyvä, että muistomerkit on voitu paljastaa, on hyvä, että taas kerran on voitu kerrata menneet. Elämme kuitenkin nykypäivää, ja sen arkitodellisuutta. Suomessa asuu kahdenlaisia inkerinsuomalaisia: niitä, jotka ovat jo sulautuneet kantaväestöön, ja niitä, joiden sulautumisprosessi on vasta aluillaan. Keskipohjalainen poika, joka tätä kirjoittaa, harjoittaa sulautumista arvioidessaan tämäntapaista vertailua: ensimmäiset paluumuuttajat ovat nyt olleet täällä lähes 15 vuotta, eli ovat samassa tilanteessa kuin omat vanhempani vuonna 1936, vuoden verran syntymäni jälkeen. Miksi tuntuu siltä, että paluumuuttajat ikään kuin hidastelevat, aivan kuin he eivät haluaisi sulautua ja sopeutua?

Lyhyt, pintapuolinen itsekritiikki: seuraavat tekijät on muistettava:

a) Nykyinen Suomi on toisenlainen kuin 1920-ja 30-luvun Suomi. Muukalaisvihaa on edelleen, se on selvä, mutta

sen kohtaanto saattaa poiketa aikaisemmasta.

b) Asettuessaan Pohjanmaalle vanhempani tekivät monta tietoista valintaa; he vaihtoivat kieltä, siirtyivät inkerin murteesta suomen kirjakielen käyttäjiksi. He myös hylkäsivät tyystin ja jyrkästi venäjänkielen viljelyn, myös kotona.

c) Suhtautuminen Venäjään ja venäjän kieleen on koko ajan muuntumassa. Äskeinen galluptutkimus paljasti aivan ilmeisesti sen, mikä on koko ajan ollut totta, mutta tulee pintaan vasta nyt, kun Bryssel on tukena ja turvana. Toisaalta: kun suomalaiset nyt vihdoin ovat oppimassa jollain tavoin yhden vieraan kielen (englannin), saattaakin käydä niin, että venäjänkieleen liitetyt kauhukuvat väistyvät, ja siitä tulee kieli muiden joukossa, kieli, jonka oppimisen hyötyä punnitaan neutraalisti. Tämä ottaa aikaa, tietysti.

Tulevaisuus ei onneksi ole meidän vaan lastemme. Uskon ja toivon, että jo 20–30 vuoden kuluttua nykyisten paluumuuttajien jälkeläiset kokevat aidosti Suomen ensimmäiseksi ja oikeaksi kotimaakseen, että he jotakuinkin jakavat suomalaisten tuntemukset ja ennakkoluulot, joiden lientymiseen he osaltaan ovat voineet olla vaikuttamassa.

Toivo Iho, Inkeri-liiton puheenjohtaja

LEVASHOVON MUISTOMERKIN PALJASTUS 22.10.2004

Aarre Kuukauppi Levashovossa

Piispa Kuukauppi kertoi puheessaan, miten tavalliset rauhaa rakastavat ihmiset, opettajat, maanviljelijät, insinöörit, papit jne. vangittiin syyttöminä ja vietiin Pietariin vankiloihin. Siellä heidät teloitettiin ja joka yö kuorma-autot ajoivat lastinsa noin 100 henkeä kerrallaan Levashovon joukkohautoihin. Vastaavia hautoja löytyy myös muualta Venäjältä, Pietarin lähistöltäkin.

Piispa jatkoi: "Emme voi ymmärtää näitä tapahtumia, emmekä selittää niitä. Evankeliumin sanat voivat kuitenkin lohduttaa: Ei ole oppilas opettajaansa suurempi, jos he minua vainoavat, he vainoavat teitäkin. Älkää kuitenkaan pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, mutta eivät voi tappaa sielua...(Matteuksen evankeliumi). Mikä voi erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Tuska tai ahdistus, vaino tai nälkä, alastomuus, vaara tai miekka? Olen varma siitä, ettei kuolema, eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän herrassamme." (Room. 8:35, 38–39.)

"Tämä paikka puhuttelee meitä monin tavoin. Me erottelemme toisiamme eri kansallisuuksien ja uskontokuntien mukaan, mutta täällä kaikki ovat yhdessä samanarvoisia. Kirkolliskokous halutaan aloittaa tällä pyhällä paikalla, jossa on haudattuna tuhat Inkerin kirkon jäsentä ja monia seurakuntien paimenia. Heillä on ollut usko Kristukseen ja tälläkin hetkellä he ovat Jumalalle eläviä. Nykyinen Inkerin kirkko on noussut eloon ja elää samasta uskosta aikaisempien polvien kanssa."

Kuvatessaan muistomerkkiä Aarre Kuukauppi luki siihen hakatut Hesekielin sanat: "Näin sanoo Herra Jumala: Tule, henki, tule taivaan neljältä tuulelta ja mene näihin surmattuihin, niin että ne heräävät eloon." Puhuja jatkoi: "Paasi kuvaa kolmiyhteistä Jumalaa ja Kristuksen sovitusta. Sen ympärillä on pieniä rosoreunaisia kiviä kuvaamassa ihmisiä, jotka ovat joutuneet kokemaan kovia kohtaloita. Niihin voidaan kirjoittaa alueelle haudattujen omaisten nimiä. Tänne voivat surmattujen omaiset tuoda omilta kotipaikoiltaan lisää vastaavia kiviä."

Kaija Karjalainen

RUDOLF PAKKI

Piispa Aarre Kuukauppi

Ihmisyyden tuskanhuuto

Levashovon muistomerkin paljastuksen jälkeen pidetyssä tilaisuudessa Pyhän Marian kirkossa ennen kirkolliskokouksen alkua 22.10.2004.

Koolla oleva seurakunta, veljet ja sisaret. Olemme olleet mukana erikoislaatuisessa tapahtumassa. Kysymyksessä ei ollut juhla eikä tulevaisuuteen tähyävä uuden rakennuksen peruskiven muuraus.

Mikä se sitten oli?

Minulla oli Levashovossa ikään kuin sellainen tuntu, että olin tapaamassa sairaalan teho-osastolla äitiä, joka on joutunut onnettomuuteen. Raskasta on mennä sairaalaan, mutta en voi myöskään olla menemättä, koska kysymyksessä on oma äiti.

Tosin minulla ei ole Levashovossa sukulaisia. Mutta kun seisoin tuolla joukkohauta-alueella, on pakko kysyä: Mitä on tapahtunut, kun tällainen paikka on syntynyt? Mitä on tapahtunut siinä yhteiskunnassa, joka sai aikaan näin järkyttävää jälkeä?

Tässä venäläisten tutkijain ja viranomaisten laatimassa 16-sivuisessa julkaisussa *ЛЕВАШОВСКОЕ МЕМОРИАЛЬНОЕ КЛАДБИЩЕ* todetaan, että vv. 1937–54 Levashovon joukkohautaan on kuopattu 46 771 ihmistä. Heistä noin 1 300 oli inkerinsuomalaisia. Joukkohautoja oli satoja eri puolilla Neuvostoliittoa.

Iosif Stalinin johdolla rakennettiin tässä maassa ihanneyhteiskuntaa. Sen piti olla luokaton yhteiskunta – kunhan sen tieltä ensin oli raivattu pois uuteen yhteiskuntaan sopimattomat ainekset: nämä talonpojat, kirvesmiehet, käsityöläiset, opettajat jne. Vielä vuosikymmenien jälkeenkin muistamme heitä heidän tuskantäyteisessä ahdistuksessaan.

Taipumattoman ideologian mukaisesti nämä ihmiset olivat turha ja mieletön hinta, joka piti antaa tulevan maanpäällisen paratiisin hyväksi, paratiisin, jota ei koskaan tullut.

Näille ihmisuhreille olemme tänään paljastaneet muistomerkin. Suomessa toimivat Inkeriläisten Sivistyssäätiö ja Inkerin Liitto ovat panneet toimeen varainkeräyksen, jota ovat tuntuvimmin tukeneet opetusministeriö ja ev.lut. kirkon kirkkohallitus. Luonnollisesti lukuisat inkeriläiset Venäjällä, Virossa, Suomessa ja Ruotsissa ovat tahtoneet muistaa surmattuja omaisiaan. Inkerin ev.lut. kirkko ja Venäjällä toimiva Inkerin Liitto ovat toteuttaneet hankkeen. Kiitämme kaikkia asianosaisia sekä muistomerkin suunnittelijaa, arkkitehti Roman Svirskiä.

Latinan sana *monumentum* tulee sanasta *moneo*, muistuttaa. Sen tähden kysymme: Mistä muistuttaa tänään paljastettu muistomerkki? Vastaus: Olemme antaneet monumentilla muodon ihmiskunnan tuskanhuudolle. Olemme pystyttäneet huutomerkin ihmisyyden puolesta. Kirkkona ja kristittyinä emme hyväksy sitä, että ihmisiä pidetään pelkästään raaka-aineena, olkoon haavekuva paremmasta yhteiskunnasta kuinka hieno tahansa.

Kun te, tänään alkavan kirkolliskokouksen jäsenet, työskentelette Inkerin evankelis-luterilaisen kirkon hyväksi tässä maassa, kantakoon teitä tietoisuus siitä, että meidän Herramme vapautti meidät elämään aitoa inhimillistä elämää sekä yksityisinä ihmisinä että yhteiskuntana. Tämä vetoomus on taottu teräkseen tänään paljastetussa muistomerkissä.

Leino Hassinen

Levashovoa ajatellen

Marian kirkossa Pietarissa 22.10.2004 esitetty puheenvuoro hieman täydennettynä.

Inkeriläisten onnen aika, joka alkoi maaorjuuden loputtua vuonna 1862, kesti vain 55 vuotta. Vuoden 1917 kommunistinen vallankumous loi perustan 30-luvun kollektivisoinnille. Tuolloin alkoivat myös laajamittaiset karkotukset, ja Stalinin ihmisvainot, joiden eräs muistomerkki Levashovo on. Sinne on haudattu suuret määrät ammuttuja ihmisiä, myös inkeriläisiä.

Toisen maailmansodan aikana huomattava määrä inkerinsuomalaisia eli muutaman vuoden Suomessa. Ne, jotka palasivat, eivät päässeet kotiin, Inkeriin, vaan heidät viskeltiin kuin roskat eri puolille Neuvostoliittoa. Tämä teki lopun Inkeristä, Inkerinmaasta. Entisillä inkeriläisillä ei ole tuolla alueella mitään erikoisoikeuksia; maita ei ole saatu takaisin.

Pysytellen siinä raadollisten ihmisten surkeassa maailmassa, jossa meidän on elettävä, muutama Levashovosta juontuva ajatus:

Ensinnäkin: nimenomaan Suomessa vuosina 1943–46 käväisseiden osalta on noteerattava, että kansainvälinen pakolaissopimus on olemassa. Se on solmittu vuonna 1951, ja Suomi on sen hyväksynyt vuonna 1968. Tämä sopimus nousi Suomessa julkisuuteen ainakin niinä kertoina, kun Suomi rikkoi sitä palauttaen itärajan yli paenneet Neuvostoliittoon tuon maan kanssa solmimansa, selvästi kansainvälisen pakolaissopimuksen kanssa ristiriidassa olleen sopimuksen perusteella. Mitä tuo kansainvälinen sopimus sitten Suomessa sotavuosina käyneisiin inkeriläisiin vaikuttaa, sehän on solmittu paljon myöhemmin?

Ei vaadita kovin kummoisia juridisia lahjoja, jotta hoksaisi kysyä, entä aikana ennen vuotta 1951, josta lähtien tuon sopimuksen arvomaailma on ollut näissä kysymyksissä kautta sivistyneen maailman hyväksyttynä ja niin ollen myös Suomen suhtautumisten piilevänä taustavaikuttajana? Kai silloinkin oli ainakin tosiasiallisesti Kansainliiton luoman systeemin peruina olemassa jonkinlainen kansainvälinen, pakolaisia koskeva normisto! Omat vanhempani, ja muut 1920 – luvulla Suomeen paenneet inkerinsuomalaiset saivat ainakin hyvän vastaanoton ja kohtelun, joka olisi varmaan silloisten normien mukaan kestänyt ankarankin kansainvälisen tarkastelun. Joutuukin pohtimaan, olisiko sotavuosina Suomessa käyneitä inkeriläisiä pidettävä silloisen kansainvälisen normiston mukaan pakolaisina, ja ainakin jokainen asioita vastuulla hoitanut ministeri ja virkamies on väistämättä juohtunut ajatukseen: vuonna 1951 oli jo maailmanlaajuisesti selvää, ettei pakolaisia voi lähettää sinne, missä heitä vainottaisiin, ja vain 5–6 vuotta aikaisemmin Suomi oli – tosin äärimmäisessä hädässä – palauttanut inkerinsuomalaiset, vaikka aivan selvästi oli epäiltävissä, ettei näitä päästetä Inkerinmaalle.

Entä sitten? Eikö tämä ole juridista saivartelua, jos mikä? Elämä on eletty, kärsimykset kärsitty, eikö se riitä? Suomen valtion ja täällä sotavuosina käyneiden inkerinsuomalaisten suhteissa tällä kysymyksellä kuitenkin on merkitystä, vaikkapa siten, että vastauksesta riippuu, onko tasavallan presidentti Mauno Koiviston vuonna

1990 esittämää paluumuuttokutsua pidettävä osin työvoimatilanteen motivoimana, osin silkkana altruismina, vai oikeutettuna hyvityksenä. Altruismin suuntaan viittaa se, ettei paluumuutto-oikeutta ole rajattu täällä sotavuosina käyneisiin jälkeläisineen, vaan se on ulotettu paljon laajemmaksi. Tätä kysymystä pohtiessa on syytä muistaa, että vielä 1990 Neuvostoliitto oli olemassa, ja vaikutti moneen Suomessa tehtyyn päätökseen.

Toinen teemani, anteeksipyynnön ja hyvityksen teema ei rajoitu vain Suomen käyttäytymisen tarkasteluun. Yhtäältä valtioiden välillä, toisaalta valtioiden ja kansanryhmien välillä on noussut ja nostettu esiin erityyppisiä oikeudenloukkauksia, mainitsen tässä vain USA:n intiaanien maistaan saamat hyvitykset ja eri tahojen juutalaisten kärsimyksistä suorittamat korvaukset. Saamelaiset ovat Suomessa ryhtyneet esittämään vaatimuksia, jotka koskevat pohjoisimman Lapin maiden hallintaa. On kiintoisaa nähdä, miten he asiassaan menestyvät.

Valtioiden ja kansanryhmien välisissä suhteissa selkeimmän anteeksipyynnön on esittänyt mahtavan Länsi-Saksan liitokansleri Willy Brandt, joka valtiovierailullaan Puolassa vuonna 1970 polvistui natsien hävittämän Varsovan juutalaisgheton muistomerkin äärellä. Brandt kertoo muistelmissaan tehneensä tuolloin ”mitä ihminen tekee, kun häneltä puuttuvat sanat”. Vaimolleen hän oli selittänyt elettään:”Jotain oli tehtävä.” (Näin Erkki Karjalainen teoksessa SAKSA – VOIMA EUROOPAN KESKELLÄ; Painatuskeskus 1993.) Tuntuisi siltä, että liittokanslerin ele oli impulsiivinen ja valmistelematon, mutta joka tapauksessa se oli erityisen arvokas.

Paasia koristavat muistamisen merkiksi tuodut kukat ja kynttilät

Suomen Inkeri-liiton 70-vuotisjuhlien puhuja. taannoinen pääministeri Esko Aho myönsi suoraan, että sodanaikainen Suomi ei kyennyt pitämään sitoumuksiaan joutuessaan myöntymään siihen, että inkerinsuomalaiset palautetaan Neuvostoliittoon ilman, että heidän kohtelustaan rajan takana saadaan mitään takeita. Esko Ahon puhe ja Mauno Koiviston paluumuuttokutsu osoittavat, että virallinen Suomi on sotavuosina täällä käyneiden inkerinsuomalaisten kohdalla tunnustanut tosiasiat.

Näin siis, pikku hiljaa, kehittyvät inkerinsuomalaisten ja Suomen valtion väliset suhteet! Entä kohtelu, jota inkerinsuomalaiset ovat muuten saaneet osakseen? Willy Brandtin elettä ajatellen on syytä muistaa, että se kuului osana Brandtin uuteen idänpolitiikkaan, ja lienee aikanaan vaikuttanut merkittävästi Puolan ja Länsi-Saksan suhteiden kehittymiseen. Inkerinsuomalaisten asema on toinen: takana valtaisa määrä kärsimyksiä, mutta ei valitettavasti sellaista kansainvälistä painoarvoa, joka voisi motivoida mitään tahoa Willy Brandtin Puolassa esittämän anteeksipyynnön kaltaisiin tekoihin.

Toivo Iho

Kellarista suolle; kuusikosta kirkkoon

Stalin käski: kansanviholliset, systeemin vastustajiksi katsotut on likvidoitava. näin tehtiin, tuhansien ja taas tuhansien elämä päättyi. KGB teki työtä Nevan rannalla olevan talon kellarissa, jopa niin kovasti, että teloittajat väsyivät.

Miten ruumiit hävitettiin? Erittäin suoraviivaisesti: autoihin vain, ja sitten Levashovon suohon, Lahden kappeliseurakunnan alueelle. Joukkohautaan, hauta umpeen, ja sillä siisti. Seremoniat kuuluivat muualle, sinne missä Stalin vaikutti. Hänelle hurrattiin ja taputettiin, totta kai, isä Aurinkoiselle!

Nyt, noin seitsemän vuosikymmenen kuluttua asiat ovat muuttuneet. Suomesta oli saatu keräyksen kautta muistopatsaan rahoitus, ja Inkerin kirkko järjesti muistotilaisuuden. Piispa avustajineen puhui, virsiä veisattiin. Komea, tuuhea kuusikko oli kasvanut tapettujen päälle, joku totesi kuusien ainakin saaneen hyvät kasvuedellytykset. Tuhruinen sade masensi mieltä, ihmisten tunkeilu aina vain lähemmäs kohti patsasta ja puhujaa tuntui loukkaavalta. Toisaalta: miksi maan päällä pitäisi olla parempi järjestys kuin maan alla? Siellähän ovat surmattujen ja joukkohautaan heitettyjen luut, eivät ojennuksessa ja järjestyksessä, vaan sikin sokin.

Kukkalaitteiden laskeminen muistomerkille sujui toki hillitysti ja kunnioittavasti. Ensimmäisenä laski kukkansa hankkeen vireillepanossa merkittävänä tekijänä ollut Aili Kukkonen. Inkeriläisten Sivistyssäätiön ja Suomen Inkeri-liiton kauniin, siniseen, keltaiseen ja punaiseen sävytetyn laitteen laskivat Toivo Makaran arvokkaalla johdolla Keijo Korkka ja Anne Tuohimäki. Kukkalaitteen viestinä oli "Vainojen inkeriläisuhreja siunaavin ajatuksin muistaen."

Muistotilaisuus pidettiin Marian kirkossa, Pietarissa. Matkalla sinne välähti

...ssä outo ajatus: onko kirkko liian ylevä ...kka tällaiseen hetkeen? Eikö meidän ...si kulkea vainajien tie päinvastaiseen ...taan? Päädyin kuitenkin siihen, että ...kko sopii paremmin, koska on turha ...oa, että KGB:n entisestä talosta il-...tuisi ketään, joka motivoisi siellä ...htunutta: meidänhän oli näin tehtävä, ... isännän tahto kävisi toteen; suokaa ...eille anteeksi, tapettujen omaiset!

Valoisassa kirkossa mieliala nousi. Piispa Kuukauppi sai aikaan järjestyksen pyytäessään esiintyjiä ilmoittautumaan. Alkuvirren jälkeen oli ensimmäisenä esiintyjänä emerituspiispa Hassinen, jota seurasi piispainkokouksen sihteeri Kalervo Salo. Ella Ojalan esitettyä tummansävyisen runonsa tuli oma vuoroni.

Lopuksi Toivo Makara ja Leino Hassinen ojensivat Inkeriläisten Sivistyssäätiön kunniamerkin Pasi Hujaselle.

Toivo Iho

Levashovosta

...osina 1937–1938 Leningradissa teloi-...ujen luetteloita julkaistiin vuodesta ...0 *Leningradin iltalehden* sivuilla. ...osina 1995–2002 Venäjän kansallis-...asto eli Pietarin yleinen kirjasto on ...aissut viisi osaa 12 -osaisesta *"Lenin-...din marttyyrologiasta. 1937–1938"*, ... käsittää virallisten tietojen mukaan ... 4? 000 henkeä, joista suomalaisia yli ... nimeä. Epävirallisten tietojen mu-...aan uhreja olisi kaksinkertainen määrä. Teoksesta on valmisteilla myös sähköinen versio.

Jo ennen laajamittaisten teloitusten alkamista selvisi, että näin suuren ihmismäärän hautaamiseksi tarvittaisiin uusi hautauspaikka Leningradin läheisyydestä. Sitä ennen uhreja oli haudattu kaupungin vanhoille hautausmaille, tykistön ampumakentälle ja esikaupunkialueille, mm. Toksovaan. Vuoden 1937 kesästä alkaen Sisäasiainministeriön kansankomissa-

Kukitettu muistomerkki ja siunaustilaisuuteen osallistuneita, joukossa mm. Lilja Kuivanen

Levashovon muistokalmisto avoinna joka päivä klo 9–18

riaatti alkoi tähän tarkoitukseen käyttää Parkolan metsänhoitotilaan kuuluvaa syrjäistä aluetta Levashovon asutuskeskuksen lähettyvillä, jota ympäröi korkea ja tiivis aitaus.

Oletettavasti teloitettujen ruumiita tuotiin Levashovoon kuorma-autoilla vuoden 1937 elokuusta alkaen vuoteen 1954. Tiedot hautausmaasta pysyivät salaisina vuoteen 1989 asti. Puolen vuosisadan aikana alueen harvasta ja matalasta kasvillisuudesta kasvoi korkea puusto, jonka juurien alla jopa 18 metrin syvyydeltä lepää sinne haudattujen uhrien luita.

Leningradin kaupunginneuvoston toimeenpanevan komitean 18. heinäkuuta 1989 tehdyn päätöksen mukaisesti paikkaa alettiin nimittää *Levashovon autioksi.* Vuoden 1990 toukokuussa alue siirtyi kaupungin hallintaan. Vuoden 1991 syksystä alkoi hautausmaan kunnostus. Toinen toisensa jälkeen pystytettiin valkovenäläis-liettualaisten, ortodoksisten venäläisten, katolilaisten puolalaisten, inkerinsuomalaisten, juutalaisten ym. kansallisuuksien muistomerkit. Ensimmäinen inkerinsuomalaisten muistomerkki pystytettiin 15. lokakuuta 1994. Se on A. Kuukaupin ja O. Novikovin käsialaa. Nyt avattu muistomerkki on pystytetty edellisen lähettyville.

Lilja Kuivanen

Bussimatka

Anne: Bussia odotellessa pohdin piispa Leino Hassisen kanssa, että tällaista matkaa ei haluaisi koskaan joutua tekemään, siis muistaen niitä synkkiä tapahtumia, joiden vuoksi muistomerkki nyt pystytettiin. Toisaalta voimme olla onnellisia siitä, että matka on mahdollinen, että naapurimaamme nyt sallii sen. Matka oli raskas sekä henkisesti että fyysisesti, joillekin meistä ehkä raskaampi kuin toisille.

Kiitän kaikkia, jotka sekä matkalla että sen jälkeen ovat meitä järjestäjiä kiittäneet. Kiitos kuuluu myös ammattitaitoiselle kuljettajallemme Sepolle, jonka rauhallisen leppoisa asennoituminen oli vastapainona matkanjohtajan spontaanille ja ajoittain räiskyvälle persoonalle; Sepolle, joka kokemuksella luotsasi bussin ja joukkomme ohi yrmeähköjen tullimiesten; joka pysyi rauhallisena, vaikka aikataulu näytti välillä ellei aivan kaatuvan, niin ainakin horjuvan. Kiitos miellyttävästä yhteistyöstä!

Kiitos kuuluu myös Aliisalle, jonka apu oli korvaamaton tarjoillessamme kahvia, teetä ym. virvokkeita.

Toivo: Bussimatkat molempiin suuntiin sujuivat paitsi vauhdikkaasti myös viihdykkäästi. Tarjoilu pelasi kahvin, vesien ja voileipien muodossa Anne Tuohimäen ja Aliisa Majavan rutinoidun, ystävällisen työn kautta. Koska olin hieman flunssainen, minusta ei ollut laulajaksi; mene tiedä, se saattoi olla sekä itseni että toisten kannalta ihan hyvä asia. Siis: emme laulaneet, mutta seuraa pidimme puhua pajattaen. Ainoa miinus-

puoli noinkin pitkässä bussimatkassa on istumisen puuduttavuus, saadaankohan siihen milloinkaan selän uusimista helpompaa parannusta? Pietariin mentäessä kesti tulleissa yhteensä 1 ½ tuntia, paluumatkalla oli paljon nopsempaa. Oli taas kerran tilaisuus verrata virkailijoiden ystävällisyys- ja yrmeystasoa. Toisen maan passintarkastajien positiivisin elonmerkki oli haukotus, arvatkaa kumman?

Anne Tuohimäki ja Toivo Iho

Äiti, Mummo

Hilda Maria
KUUSISTO
o.s. Harsia

* 25.09.1920 Venjoella Inkerissä
† 27.07.2004 kotona Kolhossa

Muistaen
Josè perheineen
Jouko perheineen
Lempi-sisko perheineen
sukulaiset, ystävät

Nyt jätän mä tuvan tutun,
polut rakkaat ja
pihamaan.
Pois riisun arkinutun,
puvun uuden taivaassa
saan.
Mä olen jo kypsää viljaa,
pois pyyhkikää kyyneleet,
kodin helmasta poistun
hiljaa
Isän kotihin rauhaisaan.

Siunaustilaisuus pidetty lauantaina
14.08.2004 Vilppulan kirkossa.

LEVASHOVA / LEVÄSUO

Upotettu on Levashovan suohon
tuhansien
viattomien ihmisten ruumiit.
Suistunut on monta linnaa nevaan,
vajonnut ammoin suohon asukkaineen.
Venäläiset kulkevat vain Pietarin katuja
ja kiittävät Pietari Suurta, joka avasi
heille
ikkunan Eurooppaan.
He katselevat Nevan virtaa,
joka soljuu läpi Pietarin
ja sanovat: HEBA; HEBA
eivätkä ymmärrä mitä se tarkoittaa?
Uusi sukupolvi ei ole nähnyt öisin
ammuttujen
punaista verivirtaa, joka virtasi
Suojokeen – Nevaan.
Eivät ole nähneet gruzovikeja,
lastattuja täyteen yön pimeydessä
vankiloissa ammuttujen,
elottomia ruumiita kuin halkoja,
jotka tuotiin Levashovan suohon
haudattavaksi salaa.
Nyt tämä entinen suomaa, joka kätkee
tuhansien
viattomien luut, on mustaa multaa,
kesällä vehreä lehto: heidän ansiostaan,
jotka kätkettiin suohon, muistomerkkejä
täynnä.
Jälleen yksi muistomerkki todistaa sen
kipeästi
meille suomalaisille, missä maassa ovat
juuremme.

Levasova – Leväsuo – Inkerinmaata
Nevajoki – Suojoki – Neva (venäjäksi
HEBA)
Keskellä Inkeriä (Izshorkoi zemli)
Gruzovikeja – kuorma-auton rämisköjä

Ella Ojala

Pyhäinpäivänä muistetaan vainajia ja uskon esikuvia

Pyhäinpäivä on vuotuinen pyhimysten ja marttyyrien muistopäivä, jota on vietetty länsimaissa 600-luvulta lähtien. Pyhäinpäivä on suomalaisten luterilaisuskoisten keskuudessa myös vainajien yhteinen muistopäivä. Aiemmin päivä tunnettiin Suomessa nimellä pyhäinmiestenpäivä. Sukupuolisesti neutraali nimi pyhäinpäivä otettiin luterilaisessa kirkossa käyttöön vuoden 1967 käsikirjauudistuksen yhteydessä.

Kristillinen kirkko on vuodesta 835 viettänyt marraskuun 1. päivää kaikkien marttyyrien muistopäivänä. Kekrin eli pyhäinmiesten päivän jälkeisenä päivänä on vietetty sielujenpäivää.

Ruotsi-Suomessa pyhäinpäivä siirrettiin vuonna 1772 marraskuun 1. päivästä sitä lähinnä olevaan sunnuntaihin, jolloin noin 30 kirkollista juhlapäivää joko poistettiin tai siirrettiin sunnuntaiksi, jotta työpäiviä olisi enemmän. Nykyisen paikkansa pyhäinpäivä sai Suomessa vuonna 1955: sitä vietetään 31.10. ja 6.11. välisenä lauantaina jolloin siitä muodostuu ns. kaksoispyhä.

Pyhäinpäivä on siis sulautuma kahdesta juhlasta, kaikkien pyhien päivästä 1.11. (Festum omnium sanctorum) ja kaikkien uskovien vainajien muistopäivästä 2.11. (Commemoratio omnium fidelium defunctorum.) Ensimmäinen juhlista on peräisin 300-luvulta Syyriasta, toista alettiin viettää 900-luvun lopulla Ranskassa. Muistelun kohteena ovat sekä kaikki kristikunnan marttyyrit että muut uskossa Kristukseen kuolleet. Sana pyhä ei kuitenkaan viittaa vain kuolleisiin. Suurimmalle osalle kansaa pyhäinpäivä merkitsee rakkaan vainajan muistamista ja kynttilän sytyttämistä haudalle. Kun käydään haudalla, vahvistetaan samalla yhteyttä sukuun ja menneisiin sukupolviin.

Pyhäinpäivä on viidenneksi suosituin kirkkopyhä. Kirkon tiedotuskeskuksen mukaan sen edelle menevät vain jouluaatto, joulupäivä, ensimmäinen adventti ja kiirastorstai.

Uskomukset ja tavat

Hautausmaille kynttilämeret syttyivät Suomessa 1920-luvulta alkaen. Tapa on vakiintunut kirkkokansan käytäntöihin myös muissa Pohjoismaissa. Suomessa pyhäinpäivä muistuttaa yhteydestä yli kuoleman rajan ja jälleennäkemisen toivosta.

Useimmissa seurakunnissa vietetään illalla vuoden aikana kuolleiden muistotilaisuutta ja alttarilla palaa yksi suuri kynttilä Kristuksen, kuoleman voittajan vertauskuvana. Jokaisen vainajan muistoksi sytytetään erikseen kynttilä. Päivän perinteinen evankeliumi on Jeesuksen vuorisaarnan alussa oleva autuaaksijulistus, liturginen väri on kirkossa punainen.

Pyhäinpäivänä seurakunnissa muistetaan siis vainajia ja uskossaan esikuvallisia ihmisiä. Viime aikoina myös katolisen ajan pyhimykset ovat olleet esillä (Pyhä Birgitta), myös Äiti Teresan autuaaksijulistaminen herättää kysymyksen: keitä ovat pyhät? Pyhän ihmisen tunnusmerkki ei luterilaisen käsityksen mukaan ole esimerkiksi lääketieteellisen ihmeen tekeminen. Pyhäinpäivän sanoma nostaakin

esille ihmisarvon ja elämän puolesta peräänantamattomasti taistelevia. Esikuvat eivät ole palvonnan kohteita, vaan he rohkaisevat meitä.

Uskomukset ja tavat Inkerissä

Vainajainpalvonta säilyi Inkerissä sekä luterilais- että ortodoksiuskoisten keskuudessa pitkään. Aikoinaan uskottiin vainajien käynnin entisessä kotitalossaan tapahtuvan syksyllä pimeänä vuodenaikana ja että vainajat olisivat liikkeellä erittäinkin pyhäinpäivän aattoyönä.

"Henkien pyhiä vietettiin hiljaisuudessa. Aattona lattia peitettiin oljilla, ettei edes jalat käydessä kopsaisi eikä mikään lattialle vahingossa putoava pahasti rumahtaisi" (Kuivanen, toim.).

"Vainajille, joiden odotettiin pyhäinpäivän aattona tulevan taloon vierailemaan, lämmitettiin sauna. Tupaan, navettaan tai talliin laitettiin ateria. Vainajille valmistettiin ja tarjottiin samanlaisia juhlaruokia kuin hautajaisissa ja parasta vieraanvaraisuutta. Ruokia ei saanut kukaan maistella ennen pöytään viemistä. Pääruokana tässä juhlassa oli uudisviljasta tehty talkkunapuuro sekä muut ruuat kuten hautajaisissa. Uskottiin, että kolmantena päivänä kekrin aattopäivästä, jota kutsuttiin henkienpäiväksi (pyhäinpäiväksi), henget poistuisivat taloista takaisin hautoihinsa lepämään" (Kuivanen, toim.).

Pyhäinpäivän lisäksi on roomalaiskatolisen kulttuurin aikana suomalaisten keskuudessa vietetty myös määräaikaisia kuolleiden omaisten muistopäiviä kolmantena, seitsemäntenä, 30. päivänä kuoleman jälkeen sekä vuosipäivänä.

Ortodoksiuskoiset inkerikot ja vatjalaiset ovat jatkaneet muistopäivien viettoa luterilaisuskoisia pidempään. He kävivät määrättyinä päivinä omaistensa haudoil-

la, jossa vainajille uhrattiin ruokia ja juomia sekä laulettiin itkuvirsiä. Yleisiä vainajille omistettuja muistopäiviä oli ortodoksiuskoisilla vuodessa neljä: laskiaislauantaina eli liukupäivänä paaston edellä talvella, raatitsa pääsiäisen jälkeen, helluntain eli troitsan aikaan ja supotan suovatta marraskuussa. Tärkein näistä on supotan suovatta. Silloin teurastettiin taloissa ennaltaan uhriksi luvattuja eläimiä ja keitettiin olutta.

"Inkerissä sanotaan varakkaiden viettäneen "aastajanpäiviä" aina kolmanteen vuosipäivään saakka. Paikoitellen kerrotaan jonkun kotiväestä vieneen tuomisia haudalle myös yhdeksäntenä yönä." (Kuivanen, toim.) Tällaisina muistopäivinä joku talon naisjäsenistä meni viemisineen kalmistoon, mutta muu suku odotti kotona.

"Kun muistijaiset vainajan kotona alkavat, pannaan ruoka pöytään ja siihen yksi lusikka (vainajalle). Läsnäolijat ristivät nyt tuvassa silmänsä - pöydässä ei ole ketään elävistä vieraista. Muistijaisissa syödään talkkunaa, hemeitä ja keitettyjä munia. Muistijaisissa saa käyttää veistä vain silloin kun isäntä leikkaa munaa palasiksi. Ruoka syödään käsin murtaen. Muistijaiskesteissä pitää vainajille olla alkamattomat ruuat. Joka paistolajista pistetään ensimmäinen murunen koloon, pyhäisten nurkkahyllylle, vainajien nautittavaksi. Sillä aikaa kun suku pirtissä aterioi, laulaa eteisessä joku naishenkilö pyyntövirttä (itkua), jossa pyytelee vainajia tulemaan odottelevien heimolaisten joukkoon" (Kuivanen, toim.).

Uskottiin, että vainaja nostettiin haudasta itkemällä ja että vainaja pääsi ulos aina silloin, kun haudalle katettiin antimia. Oletettiin myös, että kuusi viikkoa hautajaisten jälkeen vainajaa käytetään niissä paikoissa, joissa hän on eläissään ollut ja toiminut. Sen jälkeen hänet pannaan paikalleen aastajanpäivään saakka

so. vuodeksi, jonka jälkeen hän taas pääsee liikkeelle.

Inkerissä hautausmaat sijaitsivat kirkkojen välittömässä läheisyydessä ja kullakin kylällä oli alun perin oma hautausmaansa. Jumalanpalvelusten yhteydessä sukulaisilla oli mahdollisuus poiketa omaistensa haudoilla muistelemassa heitä. Hajaannuksessa asuvilla nykypolven inkerinsuomalaisilla ei tällaista mahdollisuutta useimmiten ole. Sukulaisten hautauspaikat saattavat olla pitkien välimatkojen päässä tai aivan tuntemattomilla seuduilla. Pyhäinpäivä, joka on yhteinen vainajien muistopäivä, mahdollistaa omaisten muiston vaalimisen ja heidän siunaamisensa välimatkoista riippumatta.

Kekri (myös köyri, kööri, keyri) ja Halloween

Kekri tunnetaan karjalaisten palvomana pakanallisena jumalana, karjan ja viljan haltijana. Agricola kirjoitti: ”Käkri se liseis Carian cassuon” (Kekri se lisäsi karjan kasvun).

Kekri eli köyri oli vanha maatalousjuhla, jota vietettiin viljojen puimisen päätyttyä maatalousvuoden päättäjäisiksi ja hyvän vuodentulon kunniaksi. Kekri oli ollut roomalaiskatolisen kulttuurin piiriin kuuluvalla alueella myös vainajien yleinen muistojuhla.

Rooman paavi määräsi vuonna 835 marraskuun 1. päivän pyhäinmiesten päiväksi. Pyhäinmiesten päivän jälkeisenä päivänä vietettiin sielujenpäivää. Kun kekri ja pyhäinmiesten muistopäivä osuivat samoihin aikoihin, myös kekrimenot ja pyhäinmiesten päivän juhliminen yhdistyivät.

Vanhoissa perinteissä voidaan nähdä myös yhteys amerikkalaiseen Halloweeniin (”hallows” = pyhät, pyhimykset; ”Halloween” = ilta ennen kaikkien pyhi-

en päivää, "All Hallow's Eve"). Alkujaan Halloween on kelttien sadonkorjuujuhla. Juhlassa sielut liittyivät mukaan ilonpitoon, mutta ne peloteltiin pois elävien maailmasta naamioiden avulla. Suomeen Halloween rantautui 1990-luvulla, joskaan sitä ei vietetä samassa muodossa kuin Yhdysvalloissa

Vaikka pyhäinpäivä pitää sisällään monenlaisia perinteitä, juhla lienee vielä hakemassa nykyistä muotoaan. Kekriperinne on unohtunut, eikä kristillinen sisältö vetoa kaikkiin.

Vanhan vuodenvaihteen jälkeinen aika on Baltian maissa saanut nimen "henkien aika". Suomessa liittyy samaan aateyhteyteen nimi marraskuu, kuukausi, jolloin martaat eli vainajain henget ovat erityisen paljon liikkeellä. Suvun vainajat eivät ole vain yhtenä yönä poissa tuonpuolisilta asuinsijoiltaan ja elävien ilmoilla. Ne liikkuvat ruualla hyvin varustettujen kotiensa vaiheilla vielä muutamia päiviä, ennen kuin taas siirtyvät Tuonelaan.

Kekriuskomukset ja -taiat

Pyhäinpäivä sijoittuu vanhaan vuodenvaihteeseen – ajankohtaan, johon on perinteisesti liittynyt paljon mystiikkaa. Kansanperinteen mukaan tänä elonkorjuujuhlan päivänä eli kekrinä ei saanut tehdä työtä eikä aiheuttaa melua. Uskottiin, että henget olivat liikkeellä. Ennen saunaan menoa täytyi odottaa, että pyhät miehet olivat käyneet vihtomassa ensin. Emäntä kutsui vainajat myös juhla-aterialle murkinoimaan.

Kekrin vieton päätarkoituksena oli aikoinaan ollut vainajien henkien ravitseminen, mikä liittää kekrin sielujenpäivän yhteyteen.

Oletetaan, että kekri on alkujaan merkinnyt vainajanhaltijaa ja kekrikestit olisi pidetty vainajien muistoksi, mutta

ei kaikkien kuolleiden, vaan erikoisen kunnianarvoisten vainajien muistoksi:

"Lukuisat esimerkit osoittavat, että manalle menneet ovat muinaissuomalaisten uskomuksissa näytelleet erittäin huomattavaa osaa. Varsinaisen palvonnan kohteena eivät kuitenkaan ole olleet kuolleet yleensä, vaan kunkin perhe- ja sukukunnan kunnioittamat vainajat, joiden työn ja toiminnan jatkaminen sekä toivomusten täyttäminen ovat olleet jälkeläisten pyhä velvollisuus. Tämä perinne on ollut vanhan kansan koko sosiaalisen elämän perusta" (Kuivanen, toim.).

Sielujenpäivänä lepyteltiin kodin vainajia, joita palveltiin talon suojelushenkinä. Suuri kylvö- eli ristikuvioinen leipä, jota myös pyhäinmiesten leiväksi nimitettiin, paistettiin joko jakoaikana tai kekriksi. Tällaista tapaa pidetään uhriperinteenä:

"Jäännöksenä vainajain hengille nimitetusta uhriateriasta kekrinä ovat pyhäinmiesten leivät, jotka sitten säilytettiin myöhemmin talven kuluessa pidettyihin henkien juhliin pöydälle esiin otettaviksi ja vasta keväällä, karjaa ulos laskiessa tai kylvöjä aloittaessa, nautittiin koko perheen kesken, jopa annettiin niistä palasia karjallekin, että siitä kesän kuluessa onni seuraisi karjaa ja kylvöjä" (Kuivanen, toim.).

Pohjois-Inkerin Lahden kylässä annettiin kekrinä lehmille edellisenä jouluna varta vasten karjalle leivottua leipää. Uskottiin, että se piti lehmät terveinä ja hyvin lypsävinä. Toisaalta lehmiä [illegible] kekrinä, sillä oletettiin, että siitä seuraisi hyvä maito-onni. Kun kylässä vieraili karhun tanssittaja, emännät kävivät erittäinkin kekrin aikana koettelemassa kourillaan maata karhun jäljiltä ja samalla kädellä hieroivat kotieläimiä sarvien välistä. Uskottiin, että siitä karhu ja muut pedot saattaisivat tunnistaa, että eläin oli tavallaan siunattu.

Kekritavat

Kekrin viettoon kuului pukeutuminen kummallisiin pukuihin ja kulkeminen naapureissa ravintoa anomassa. Myöhemmässä muodossaan tämä tapa on ilmennyt almujen antamisena kerjäläisille, johon liittyivät myös kerjäläisten kiitoslaulut talonväelle. Tämä perinne lienee Inkerissä myöhemmin siirtynyt Martin päivän yhteyteen, joka tunnetaan Martin santtien eli Martin pyhien kiletoimisena.

Tänä vuonna pyhäinpäivää vietettiin 6.11.

Jos pyhäinpäivänä on vielä lehtiä puissa, tulee takatalvi. (Jämijärvi)

Jos kekrinä käy talossa naisihmisiä, tekevät lampaat uuhia, jos taas miehiä, ne tekevät pässivuonia. (Juva)

Kerinä piti syödä yhdeksän kertaa ja ruveta illallisetta maata. (Ilomantsi)

Köyrinä ei laskettu renkiä talliin, vaan isäntä ruokki itse hevoset. (Pielavesi)

Kekrinä ei saa mennä kylään. (Ristijärvi)

Lilja Kuivanen ja Katri Einamo

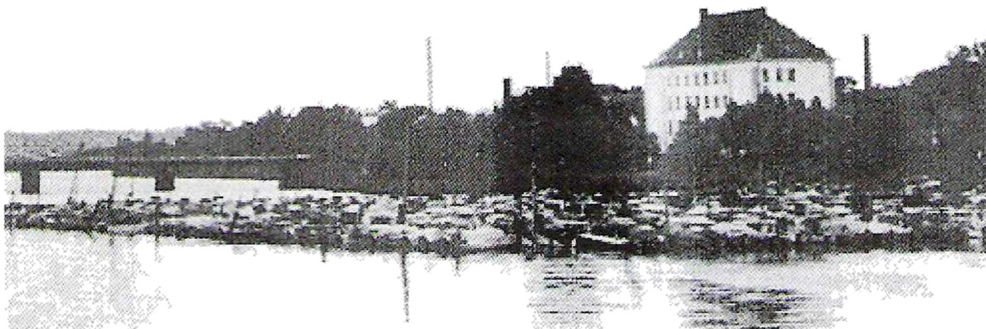
Lähteet:

Inkerin vuotuisjuhlat ja ajantieto. Kuivanen, Lilja (toim.) Helsinki, 2003.
http://www.evl.fi/kkh/to/kjmk/ev-kirja/pypv_u.htm

http://www.helsinginseurakunnat.net/cgi-bin/ws_news/news.cfm?action=1&id=9700

http://utain.uta.fi/2003s/14/5636.html

http://www.dlc.fi/~kala/Juhla/Juhla.html
http://www.mtk.fi/default.asp?path=2918,2921,5871

Entinen Sortavalan kaupungin kansakoulu Karjalansillan lähettyvillä, jossa ryhmämme yöpyi

Matka Sortavalaan puolen vuosisadan takaa

Vanhat valokuvamme muistuttavat meitä menneistä tapahtumista. Jos olemme onnistuneet tallentamaan jonkun mielenkiintoisen hetken, voimme palata siihen yhä uudestaan kuvien välityksellä. Eräs tällainen muistiin painunut elämys oli kohdallani matka Sortavalaan 1950-luvulla. Se ei ollut mikään nykypäivän turistimatka, vaan siihen liittyi jopa pidätyksen vaara.

Kuvissa on ryhmä Petroskoin yliopiston suomalais-ugrilaisen osaston ylioppilaita, joita oppivuoden alussa maan tavan mukaan lähetettiin tavallisesti kuukaudeksi maalle sadonkorjuutöihin. Tällä kertaa emme joutuneet Aunuksen pelloille, vaan Sortavalan seudulle Alattu -nimisen rautatieaseman lähettyville. Asemarakennuksen ovi ja ikkunat olivat kiinninaulattuja, eikä lähettyvillä näkynyt ainoatakaan taloa. Matkamme jatkui kylätietä pitkin noin 5 km:n päähän joen rannalla sijanneelle vesimyllylle. Majoituimme oletettavasti myllyn entisen omistajan jykevään ja tilavaan kaksikerroksiseen taloon. Rakennukset olivat säilyneet vahingoittumattomina, mutta myllyä ei näissä oloissa enää tarvittu ja se seisoi tyhjillään.

Paikka olisi kesällä ollut mitä ihanteellisin, mutta sateisen syksyn pitkinä pimeinä iltoina sähkövalon puuttuessa oli vaikeata keksiä mitään mielekästä tekemistä. Kun koitti viikonloppu, joku ryhmästä ehdotti Sortavalan-matkaa, jota suurin osa meistä mielellään kannatti. Ongelmana oli se, että oltiin rajaseudulla, johon inkerinsuomalaisilla ei siihen aikaan ollut mitään asiaa. Meidät oli ryhmänä komennettu töihin tiettyyn paikkaan, eikä meillä ollut henkilökohtaisia lupia, jotka olisivat oikeuttaneet liikkumaan alueen ulkopuolella. Silloin elettiin kuitenkin Stalinin kuoleman jälkeistä ns. suojasään eli poliittisen liennytyksen aikaa, ja olimme nuoria ja toiveikkaita, joten päätimme käyttää tilaisuutta hyväksi ja tutustua Sortavalaan, kävi miten kävi.

Syrjäisellä radalla juna kulki molempiin suuntiin vain kerran vuorokaudessa ja saapui Sortavalaan keskiyön paikkeilla. Vastassa olivat tietenkin miliisit tarkastamassa passeja. Kerroimme heille

[illegible]ajan patsaan edustalla: 1. oikealta: Einari Lempinen on tullut paluumuuttajana Virosta Suo-[illegible] Virossa opettajana, Suomessa tulkkina. 3. oikealta: Irja Hiivo, asuu Yhdysvalloissa, kirjoitti [illegible]oksen "Kotoa", joka julkaistiin ruotsiksi. 4. oikealta: Lilja Kuivanen

[illegible] ja mikä oli tarkoituksemme. [illegible] poistuivat neuvottelemaan pää-[illegible] kanssa. Meitä lienee ollut liian [illegible]kä olisi mahtuneet pienen [illegible]uksen koppiin, joten meidät [illegible] sijoittaa kaupungin entiseen [illegible]akennukseen, joka siihen [illegible] neuvostoupseerien talona. [illegible]oksinen upea rakennus oli [illegible] entisen Pitkänsillan (myö-[illegible]ansillan) viereen vuonna [illegible] sotien yli vahingoittumat-[illegible] [illegible]aavassa sisääntuloaulassa [illegible] yöstä.

[illegible]lla heräsimme eikä [illegible] näkynyt, lähdimme kau-[illegible]elle. Kukaan meistä ei [illegible] Sortavalaa, joten kiertelimme katuja sattumanvaraisesti pitkin ja poikin. Oli sunnuntaiaamu ja kaupunki oli hiljainen, eikä paikallisia asukkaita kaduilla näkynyt.

Perheemme oli vasta noin kymmenen vuotta sitten lähtenyt Suomesta. Nyt näillä tyhjillä Sortavalan kaduilla tuli sellainen tunne kuin olisin taas hetkeksi palannut Suomeen. Suurempia sodan jälkiä ei kaupungilla näkynyt, eikä uusi valtiovalta ollut ehtinyt muuttaa kaupungin yleisilmettä katujen nimiä ja muita kylttejä lukuun ottamatta. Sortavala oli edelleenkin suomalainen kaupunki katujen valaistuspylväitä myöten, jotka kaartuivat jalkakäytävien yllä. Sellaisia ei siihen aikaan venäläisistä kaupungeista löytynyt.

Näin vaeltaen osuimme puistikkoon, jossa meitä "tervehti" ikioma runonlaulajamme! Hänet kyllä tunnistimme, vaikka emme silloin tienneetkään, että patsas oli Alpo Sailon ja Nina Strinkelin yhteistyönä syntynyt Petri Shemeikan kasvoista muotoiltu vanhan vakaan Väinämöisen hahmokuva, joka piteli kanneltta polvillaan. Patsas valmistui siis saman taiteilijan johdolla, joka oli myös Helsinkiin pystytetyn Larin Parasken patsaan tekijä. Runonlaulajan hahmo huokui arvokkuutta ja rauhaa.

Petri Shemeikka ei itse ollut runonlaulaja, vaan metsästäjä ja häneltä on tallennettu runsaasti metsästysloitsuja. Hän oli runonlaulaja Iivana Shemeikan serkku ja vanhoilla päivillään hänen kasvonpiirteensä, pitkä tukka ja parta muistuttivat sitä mielikuvaa, joka ajan mittaan oli syntynyt Väinämöisestä.

Pronssinen patsas on 2,5 metrin korkuinen ja paljastettiin vuoden 1932 kesäkuussa, jolloin vietettiin Sortavalan 300-vuotisjuhlia. Patsas pystytettiin Kolmikulman puistoon Suomen Pankin toimitalon edustalle, jossa se myöhemmin ilmestyneiden matkaoppaiden mukaan edelleenkin sijaitsee.

Löysimme myös näköalapaikan, joka lienee ollut noin 50 metriä merenpinnan yläpuolelle kohoava jylhä Kuhavuori, josta myös jäi kuva muistoksi.

Sitten olikin paluumatkan aika. Se sujui rauhallisesti, eikä meiltä myöhemmin vaadittu selityksiä tämän omaehtoisen retken tiimoilta. Puolen vuosisadan kuluttuakin iloitsen tästä muistorikkaasta retkestä, joka on säilynyt elävänä mielessäni.

Lilja Kuivanen

LILJA KUIVANEN

Ryhmämme kaupungin näköalapaikalla

Vantaan Nicehearts ry

– Naisten ja tyttöjen yhteisöllistä toimintaa

Vantaan Nicehearts ry on nuori, vuonna [illegible] perustettu nais- ja tyttötoimintaa toteuttava yhdistys. Yhdistyksen periaatteena on kannustaa naisia ja tyttöjä omaehtoiseen toimintaan ja omien kiinnostuksen sekä taitojen löytämiseen. Toiminnallisuus ei kuitenkaan ole itseisarvo, vaan yhdessä olemisella ja ajatusten vaihtamisella on tärkeä rooli. Toimimme vapaaehtoisvoimin, mutta pyrimme myös työllistämään ja tarjoamaan opiskelijoille harjoittelupaikkoja. Osallistumme EU:n nuoriso-ohjelman projekteihin ja teemme yhteistyötä laajasti kulttuuria, nuorisotyötä ja naistoimintaa tuottavien tahojen kanssa.

Tuomme esiin tyttötyön näkökulmia ja tapoja tehdä tyttötyötä sekä kerromme toimintamallista, joka auttaa ja tukee maahanmuuttajanaisia ja heidän perheitään integroitumisessa suomalaiseen yhteiskuntaan. Haluamme erityisesti saada aikaan keskustelua suomalaisesta tasa-arvosta yhteiskunnan kaikilla sektoreilla, seksuaalikasvatuksen merkityksestä sekä itsetuntoon ja perheen hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä.

Yhdistys on saanut lahjoituksena tietokoneen, saumureita, ompeluvälineitä ja materiaalia yksityisiltä henkilöiltä. Tämän lisäksi lahjoituksiin ovat osallistuneet KTV.n osastot 309 ja 545. Parasta Lapsille ry Vantaan osasto ja Tikkurilan seurakunta ovat tukeneet monikulttuurisen naisten ja lasten leirin toteutumista. Vantaan Kaupunki tukee yhdistyksen toimintaa ja Allianssi ry yhdistyksemme Kristal – nuorisoprojektia.

Projekti Nicehearts

Projektiin on tullut mukaan naisia useista eri ikäluokista ja kulttuuritaustoista. Naisten harrastepaja on avoinna maanantaista torstaihin kello 9.00–15.00 osoitteessa Ratatie 2, joka sijaitsee Tikkurilan aseman välittömässä läheisyydessä (Sokos Hotellia vastapäätä sijaitseva puutalo). Nicehearts ry on saanut mukaan toimintaansa vapaaehtoisia naisia tukemaan ja rikastuttamaan projektin ja yhdistyksen toimintaa.

Hankkeen kohderyhmäksi on määritelty "kaikki" naiset. Toiminnassa kiinnitetään huomio heikossa sosiaalisessa asemassa oleviin sekä työttömiin naisiin. Erityisesti maahanmuuttajat ja nuoret naiset ovat hyvin haasteellinen kohderyhmä ja vaativat kohdennettua, yksilöllistä markkinointia sekä henkilökohtaisia yhteydenottoja.

Olemme rakentaneet toimintaympäristön, joka pystyy tarjoamaan maksutonta toimintaa projektin kohderyhmälle sekä eri-ikäisille naisille ja tytöille. Projektin rahoittaa Raha-automaattiyhdistys RAY.

Projektin tuotokset

Eri-ikäisten ja eri kulttuureja edustavien naisten kohtaaminen lisää keskinäistä ymmärrystä ja tämä taas synnyttää suvaitsevaisuutta ja luo turvallisuutta. Sukupolvien kohtaamisen kautta avautuu mahdollisuus kulttuurin, perinteiden ja juurten kasvuun. Yhteisössä toimiminen antaa mahdollisuuden iän myötä karttuneiden tietojen, taitojen ja kokemuksen

kierrätykseen. Projektiin osallistuvien naisten työhistoriat ovat hyvin erilaisia; toiset ovat tehneet pitkän päivätyön työelämässä, joillakin taas ei ole kokemusta suomalaisesta työelämästä lainkaan. Nuoremmilla elämä on vaiheessa, jossa aletaan miettiä ammatinvalintaa. Harrastetoiminta, joka projektin alkuvaiheessa on muotoutunut käsitöiden tekemisen, ruuanlaiton ja keskustelun alueille jakaa luonnollisella tavalla tietoa esimerkiksi eri kulttuurien tavoista toimia arjessa. Ryhmässä vaihdetaan kokemuksia ja hyviä käytäntöjä mm. lastenkasvatuksen tueksi. Ystävystymisen kautta perheet ovat vierailleet toistensa luona ja lapset ovat vaikkapa nähneet ensimmäistä kertaa suomalaisen kodin. Projektin innoittamana naiset ovat järjestäneet leirin, johon osallistui suomalais- ja maahanmuuttajanaisia lapsineen. Leiri koettiin erittäin onnistuneeksi.

Tämän kaiken tekemisen keskellä Suomeen muuttaneiden arkikielen taidot harjaantuvat ja kansalaistaidot karttuvat. Yhdistystoiminnan ympärille muotoutuneen harrastetoiminnan kautta rakentuu mielenkiintoisia oppimisympäristöjä. Näitä epävirallisia oppimisympäristöjä on mahdollista kehittää vaikkapa työharjoittelupaikoiksi. Tämäntyyppisestä työharjoittelumahdollisuudesta ovat olleet kiinnostuneet etenkin maahanmuuttajakoulutusta antavat oppilaitokset sekä yhteisöt ja projektit, jotka auttavat pitkään työelämän ulkopuolella olevia henkilöitä sijoittumaan työelämään. Kolmannen sektorin resurssit yhteisöllisenä voimavarana ovat mielenkiintoisen monimuotoiset.

Projektin innovatiivisuus

Projektin innovatiiviset tuotokset nähdään tulevaisuudessa, olemmehan kulkeneet vasta kaksi kolmasosaa projektin

toiminta-ajasta. Unelmia ja tavoitteita tulevaisuudelle olemme asettaneet. Projekti on kasvattanut naisresurssikeskuksen taimen tukemaan yhdistyksen perustoimintaideaa. Olemme saaneet kumppaneita ja ystäviä. Meillä on tila, jossa eri-ikäiset ja eri kulttuureita edustavat ihmiset kohtaavat, toimivat ja harrastavat yhdessä, ja tukevat toisiaan työelämään tai opiskeluun siirtymisen tiellä. Seuraavana kaksi esimerkkiä projektin tuottamista innovatiivisista uusista toiminnoista.

Sijaismummutoiminta

Projekti tuottaa jotain uutta, ennalta suunnittelematonta, sellaista mitä ei ole suunnitelmiin kirjattu. Näin on myös projekti Niceheartsissa. Naisten keskustelujen kautta virisi idea sijaismummutoiminnasta. Perheyhteisön hajoaminen ja lähiyhteisön puuttuminen voi vaikuttaa monin tavoin köyhdyttävästi perheen elämään. Ryhmässä on naisia, joiden lapsilla ei ole mummua. Mummun kaipuu tuli esille mm. sellaisten perheiden kohdalla, joissa mummu asuu kaukana. Suomeen muuttaneiden kohdalla sijaismummu taas avaa lapsille erilaisen mahdollisuuden kurkistaa suomalaiseen yhteiskuntaan. Lapsella voi olla suomalainen mummu, joka vaikkapa lukee satuja ja tekee makaronilaatikkoa. Pienten lasten sosiaalisessa piirissä Pekka Töpöhännän tunteminen saattaa olla juuri se ryhmästä erottava tai ryhmään yhdistävä tekijä. Sijaismummutoiminta istuu hyvin naisyhdistyksen toimenkuvaan ja ideaan.

Iäkkäiden naisten osallistuminen

Toimintaan on hakeutunut mukaan myös iäkkäämpiä naisia, jotka haluavat

[illegible] sekä tukea tietoteknisen [illegible]. Hetken mietinnän jälkeen [illegible] ajatukseen, että yhdistyksen [illegible] resurssein voimme tukea [illegible] naisten pysymistä mukana [illegible]nassa. Tietenkin tällaiselle [illegible]lle tulee antaa tilaa ja aikaa. [illegible] [illegible]timme on samalla kehittä[illegible] annamme itsellemme luvan [illegible] suunnitella ja toteuttaa uutta [illegible]

[illegible] ja naiset toimivat saman [illegible] alla

[illegible]ssa mukana olevat naiset ovat [illegible]lisesti mukana kehittämässä [illegible] toimintaa Vantaalla. Mielestämme [illegible]orisotyössä kaivataan vahvasti [illegible] tukea ja läsnäoloa. Toiminnassamme, jossa tytöt ja naiset ovat saman katon alla, tuetaan sukupolvien välistä kanssakäymistä ja annetaan mahdollisuus keskustelulle sekä kanssakäymiselle elämänkaaren eri vaiheissa elävien kesken. Tätä kanssakäymistä tapahtuu yllättävän vähän; koululuokat ovat suuria, yksinhuoltaja- ja suurperheitä on paljon ja harrastuksissa painotus on suorittamisessa. Projektin avulla tuetaan myös pysyvän naisyhteisön syntymistä ja sosiaalista toimintaa kaupungissamme.

Yhteydenotot:
Projektijohtaja Hannele Lilja
toimisto: Ratatie 2, 01300 Vantaa
puh. (044) 572 0069 tai
(09) 872 0069
sähköposti:
hannele.lilja@kolumbus.fi

Yleistietoa Yki-tutkinnoista

[illegible] [illegible]raskuuta lähestyy ja sen myötä [illegible] syksyn Yleiset kielitutkinnot. Yhä [illegible]min Inkerikeskukseen soitetaan tai [illegible] kysymään: mikähän minua odottaa [illegible]issä? Mikä se Yki-testi oikein on?

[illegible]avassa tietoa maahanmuuttajille, [illegible] tarvitsevat Yleisten kielitutkintojen [illegible]ksen suomen kielen taidoistaan [illegible] kansalaishakemusta varten.

[illegible]sissä kielitutkinnoissa arvioidaan [illegible]olisesti erilaisissa kielenkäyttöti[illegible] tarvittavaa suullista ja kirjallista [illegible]toa. Tehtävien aihepiirit liittyvät [illegible]iväiseen elämään, kuten vapaa[illegible] koulutukseen ja tavallisimpiin [illegible]nteisiin. Testeissä on runsaasti "[illegible]detehtäviä", arkipäivään kuuluvia [illegible] esim. kirjelappujen kirjoittamis[illegible] [illegible] lehti-ilmoitusten ja kuulutusten [illegible]tämistä.

Kielitutkinnon voi suorittaa kahdesti vuodessa, eli syksyllä ja keväällä kolmella eri tasolla, jotka ovat perustaso, keskitaso ja ylin taso. Testiin osallistuva valitsee itse, minkä tason testin hän suorittaa. Kaikki kolme tasoa perustuvat kuusiportaiseen asteikkoon, jossa perustaso koostuu taitotasoista 1 ja 2, keskitaso on – 3 ja 4, ylin taso taas – 5 ja 6. Suomen kansalaisuuden saamiseen vaaditaan keskitason todistus. Testattava ei voi valita esimerkiksi ainoastaan kolmannen tason testiä, vaan hänen on suoritettavaa keskitason testin kokonaisuudessaan. Tutkinnosta voi saada todistuksen vain siltä tasolta, jota oli suorittamassa.

Testi koostuu viidestä osakokeesta: tekstin ymmärtäminen, kirjoittaminen, rakenteet ja sanasto, puheen ymmärtäminen ja puhuminen. Eikö kuulosta

aika helpolta? Neuvoisin kuitenkin ennen kaikkea niitä osallistujia, jotka eivät ole viime vuosina opiskelleet kielikursseilla tai eivät ole opiskelleet suomen kielen kursseilla lainkaan ennen testiin menoa kääntymään jonkun pätevän opettajan puoleen hakemaan tietoa testin muodosta ja vaatimuksista. Vähintään pitäisi palauttaa mieleen aikaisemmassa kielikoulutuksessa melko harvaksi jääneet kieliharjoittelut kielistudiossa. Kielistudiotehtävillä on tutkinnossa valtava osuus eikä riitä, jos on tottunut vain kuuntelemaan ja ymmärtämään nauhalta tulevaa puhetta, vaan on osattava myös "kommunikoida" mikrofonin ja näkymättömän keskustelukumppanin kanssa.

Testin tehtävien muotoihin kuuluvat monivalintatehtävät, avoimet kysymykset, täydennystehtävät, tiivistelmät, tilannetehtävät, kertomistehtävät... Aika runsas valikoima, eikö niin? Asiaa vaikeuttaa sekin, että kaikki ohjeet ovat suomeksi. Siis paineet kaksinkertaistuvat: ensin luet suomeksi mitä tehdä, sitten vasta suoritat... jos ymmärrät.

Lisäksi on kiinnitettävä huomiota optisen lomakkeen käyttöohjeisiin. Muistakaa olla huolellisia, sillä yksikin väärään paikkaan laitettu rasti voi olla kohtalokas. Olenko jo pelotellut teitä riittävästi? Se ei kuitenkaan ollut tarkoitukseni. Tahtoisin, ettei kukaan teistä lähtisi testiin vanhaan venäläiseen tapaan "na avos": osaanhan minä puhua, niitä testejäkin on suoritettu runsaasti, joten enköhän pysty tämänkin läpäisemään. Testi on vaativa, mutta sen suorittamisen jälkeen saatu todistus on luotettava näyttö testin suorittajan kielitaidon tasosta.

17. marraskuuta klo 14.00 Inkerikeskuksessa pidetään infotilaisuus, jossa saa tietoa tutkinnon muodosta ja asioista, joihin pitäisi kiinnittää huomiota Yki-testiä suoritettaessa.

Suomen kielen opettaja Irina Kapelian Inkerikeskus ry.

Artikkeli on kirjoitettu Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielitutkimuksen keskuksen testiesitteen pohjalta.

Viipuri-keskuksen symposiumissa Viipuria käsiteltiin saksalaisten, venäläisten, ruotsalaisten ja suomalaisten kaupunkina

Viipuri-keskuksen ja Etelä-Karjala-instituutin syyskuun viimeisenä viikonloppuna Viipurissa järjestämä symposiumi avasi Viipuri-keskuksen seminaarisarjan. Sarja käsittelee Karjalankannaksen merkitystä talouden ja logistiikan kehitykselle sekä kulttuurien vuorovaikutusta raja-alueella. Kaksipäiväiseen suomalais-venäläiseen symposiumiin osallistui noin sata henkeä.

Viipuri oli monikulttuurinen ja monikielinen kaupunki. 1550-luvulla kaupunkiin tuli ennätysmäärä kauppiaita Venäjältä sekä hollantilaisia, tanskalaisia ja saksalaisia Euroopasta. Viipurin satama oli täynnä laivoja ja kaupan bruttoarvo nousi ennenkuulumattomiin lukuihin, totesi esitelmässään professori Hans Andersin. Dosentti Antti Laine kuvaili Viipuria kaupunkina, jossa asui saksalaista, venäläistä, ruotsalaista ja suomalaista väestöä ja toimi useita ulkomaalaisperäisiä yrityksiä, mm. Hackman & Co, Paul Wahl & Co ja Oy Starckjohan & Co.

Viipuri on aina ollut tärkeä logistinen solmukohta. DI Seppo Koivupuro totesi esitelmänsä yhteenvedossa, että tavaravir-

rat hakeutuvat markkinoille niitä reittejä pitkin, jotka ovat nopeita, luotettavia ja kustannustehokkaita. EU:n periaatteiden mukaan tehokas liikennejärjestelmä on avain taloudellisen toiminnan kehittymiseen ja väestön vaurastumiseen.

Pietarin Talouskorkeakoulun professorin Nikita Maslennikovin mukaan venäläinen yhteiskunta olisi tätä nykyä ymmärrettävä jonkinlaiseksi klaani- ja sukuyhteiskunnaksi. Talonpojan aseman erilaisuus Venäjällä verrattuna talonpojan vapaaseen asemaan Pohjoismaissa on vaikuttanut myös yhteiskunnan ja talouden kehitykseen.

Professori Kalle Michelsenin mukaan Viipuri oli tarjonnut mahdollisuuden sekoittaa monien eri kulttuurien vaikutteita toisiinsa. Viipurin monikulttuurisuus näkyi kaupungin rakennustaiteessa ja asemakaavassa sekä myös Viipurin tuoksuissa, mauissa ja tuotemerkeissä. Viipuri-tupakka ja Viipurin rinkelit ovat edelleen tuttuja ja tunnettuja tuotemerkkejä Suomessa.

Hannu Kilpeläinen, TT, korosti, että rajaseudulla on kautta aikojen koettu vahva kansainvälistyminen ja erilaisten uskontojen kohtaaminen. Karjalaisesta näkökulmasta raja ei ole viiva, vaan alue. Karjalaiset uskonnon harjoittajat eivät tehneet eroa uskontonsa traditiolähteille; vanhojen haltijoiden ja jumalien palvontaan liittyneet riitit osoitettiin myöhemmin kirkon pyhille tai kristinuskon Jumalalle ja Jeesukselle, Karjalan Kiesukselle. Tulta kipinöivillä ja kiviin jyrähtelevien pyörien siivittämillä vaunuilla taivaassa ajanut Ukko-jumala muuttui Karjalan mahtavaksi Ilja-jumalaksi.

Vanhaa Viipuria ei saada syntymään uudestaan, mutta toivottavasti nykyviipurilaiset onnistuvat luomaan itselleen viihtyvyyttä sekä myös intoutuvat kehit-

tämään Viipuria sen vanhojen traditioiden vaatimalla tavalla, toivoi viipurilaisten arkea käsitelleessä esitelmässään kansleri emeritus Kauko Sipponen.

Talvi- ja kesäseminaarit

Helmikuussa Suomessa pidetään seminaari, jossa käsitellään raja-alueella ja Viipurin vesistöillä liikkumiseen tarvittavia lupia ja niiden hankintamenettelyä sekä ulkomaalaisten rekisteröitymiseen liittyviä uusia vaatimuksia Venäjällä.

Viipuri-keskus järjestää kesäkuussa 2005 seminaariristeilyn Saimaan kanavalla. Seminaarissa käsitellään kanavan vaikutusta alueen talouden ja kulttuurin kehitykseen. Kanavaa koskevan Venäjän ja Suomen välisen vuokrasopimuksen uusiminen nousee vähitellen ajankohtaiseksi, joten on mielenkiintoista perehtyä kanavan historiaan, sen nykyiseen merkitykseen ja järjestelyihin. Seminaarissa esitetään näkökohtia siitä, tarvitaanko kanavan vuokraamista myös tulevaisuudessa ja miten sen asema voitaisiin järjestää.

Tietoja Helsingissä ja Viipurissa toimivasta Viipuri-keskuksesta ja symposiumin esitelmät

keskuksen www-sivuilla osoitteessa www.viipurikeskus.fi.

Galina Pronin
Viipuri-keskus

Yhteystiedot:
Viipuri-keskus
Karjalatalo, 3. kerros Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
puh. 09-2722430 fax: 09-7288 1710
sähköposti: helsinki@viipurikeskus.fi tai
viipuri-keskus@vbg.ru

Suuria siltoja ja pitkiä tunneleita

Luatiit, jot' siltoin ja tempelten historia on samal' jaa ihmisiin oppimisen historiaa. Suurii tai pitkäjänteisii siltoi on viime aikoin rakennettu erittäi paljo Aasias', ens'sijas' Japanis ja Kiinas. Tiä koskoo ennekaikkee köyskannatteisii siltoi tai riippusiltoi ja vinoköyssiltoi.

On sanottu, että siltojen ja temppelien historia on samalla ihmiskunnan sivistyksen historiaa [1]. Jänneväliltään suuria eli pitkäjänteisiä siltoja on viime aikoina rakennettu erityisen paljon Aasiassa, lähinnä Japanissa ja Kiinassa. Tämä koskee ennen kaikkea köysikannatteisia siltoja, eli riippusiltoja ja vinoköysisiltoja.

Rakennusteknisesti sillan jänneväli on merkittävämpi ominaisuus kuin sillan kokonaispituus. Köysikannatteisilla silloilla (riippusilta, vinoköysisilta) päästään pisimpiin jänneväleihin [2].

Riippusillat

Siron ulkomuotonsa vuoksi riippusiltaa kutsutaan usein siltojen kuningattareksi. Se on myös ainoa siltatyyppi, jolla on toistaiseksi (v. 2004) päästy yli kilometrin mittaisiin jänneväleihin, lähelle jopa kahta kilometriä.

Riippusilloista pitkäjänteisin on Japanissa vuonna 1998 valmistunut Osakasta länteen sijaitseva Akashi-Kaikyo-silta, jonka jänneväli (jv.) on 1 991 m. Samoin sillan riippuköysien paksuus (1 122 mm) ja pylonikorkeus (297 m) ovat maailmanennätyksiä. Joustavan rakenteensa ja huolellisen suunnittelun ansiosta Akashin silta selvisi olemattomin vaurioin Koben kaupunkia koetelleesta tuhoisasta maanjäristyksestä vuonna 1995 [3].

Toiseksi pitkäjänteisin on Tanskassa Kööpenhaminasta länteen sijaitseva (Suomessa varsin vähän tunnettu) Ison-Beltin riippusilta (jv. 1 624 m), samoin vuodelta 1998. Se jää turhan usein paljon kuuluisamman ja paljon pienemmän Malmön ja Kööpenhaminan välille vuonna 2000 valmistuneen Juutinrauman (Öresund) sillan varjoon (tämä taas ei ole riippusilta lainkaan vaan ns. vinoköysisilta, jv. "vain" 490 m). Kaikki siltatyypit huomioon ottaen pitkäjänteisin (1 377 m) juna- ja autoliikenteen silta on Tsing Ma -riippusilta, valmistunut Hongkongissa Kiinassa vuonna 1997.

Tulevaisuuden pitkäjänteisistä riippusilloista lähimpänä toteutumista lienee Italiassa vuonna 2004 suunnitteilla oleva Messinan salmen jättiläissilta, joka on tarkoitus avata liikenteelle vuoden 2012 paikkeilla. Sillan jänneväli olisi peräti 3 300 m.

Vinoköysisillat

Vinoköysisilta on riippusillan muunnos, jossa riippusillan riippuköysien ja riipputankojen asemasta on köysien tukitomien (pylonien) huipulta ylhäältä alaspäin haarautuvia erillisiä vinoköysiä, jotka kannattavat siltakantta. Tällä haavaa pitkäjänteisin (jv. 890 m) vinoköysisilta on Japanissa vuonna 1999 valmistunut, Onomichin kaupungin edustalla sijaitseva Tatara-silta. Beijingin olympiavuonna 2008 Kiinassa valmistuu

---

[1] *Reijo Ahtokari: "Suurten siltojen historiaa". Uusi Suomi 1965-10-01.*

[2] *Juhani Virola: "Suurten siltojen maailma". Mitä-Missä-Milloin 1999, s. 364–368.*

[3] *Teknillisen korkeakoulun siltataulukot: www.hut.fi/Units/Bridge/longspan.html*

[illegible] suurempaa vinoköysisiltaa, joil-[illegible] kerran maailmassa ylitetään [illegible] yhden kilometrin jänne-[illegible] [illegible]cutters-silta Hongkongissa [illegible] ja Sutong-silta Shanghaista [illegible] m).

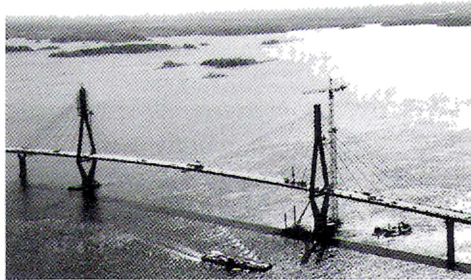
[illegible] Venäjällä, valmistuu loppu-[illegible] merkittävä vinoköysisilta [illegible] (jv. 382 m). Sen kansira-[illegible] sen verran korkealla, että [illegible] Neva-joen muita matalampia [illegible] avata öisin joen laivaliiken-[illegible] suurin vinoköysisilta on [illegible] valmistunut Raippaluodon [illegible] edustalla. Se on sekä jännevä-[illegible] m) että kokonaispituudeltaan [illegible] Suomen pisin silta.

[illegible] siltatyypit

[illegible] köysikannatteisilla silloilla [illegible] enimmillään noin puolen kilo-[illegible] jänneväleihin. Pitkäjänteisin (jv. [illegible] Shanghaissa Kiinassa vuonna [illegible] valmistunut Lupu-teräskaarisilta. [illegible] suunnitteilla Chenab-joen [illegible] jänneväliltään maailman pisin juna-[illegible] teräskaarisilta (jv. noin 460 m). [illegible] [illegible]korkeus on peräti noin 350 [illegible] siitä korkeimman maailman [illegible] siltojen joukossa.

[illegible]aispituudeltaan maailman pi-[illegible] sillat ovat yhä pari vanhempaa [illegible] monijännevälistä matalaa [illegible] rakennettu Pontchartrain-jär-[illegible] Louisianassa, Yhdysvalloissa. [illegible] pi ja pitempi on peräisin [illegible] 1969, kokonaispituudeltaan 38 [illegible] jännevälit keskimäärin noin [illegible] taas vanhempi on vuodelta [illegible] [illegible]onaispituudeltaan 38 km 352 [illegible] [illegible]älit keskimäärin noin 17 m.

[illegible]suuden pitkistä silloista mainit-[illegible] Alaskan ja Siperian välisen noin [illegible] levеän Beringin salmen ylitse

Raippaluodon vinoköysisilta Vaasan edustalla, jännevälitään (250 m) ja kokonaispituudeltaan (1 030 m) Suomen suurin silta. Kuvattu pienkoneesta 3.6.1997, lähes 3 kk ennen sillan avajaisia.

joskus mahdollisesti rakennettava silta. Ensimmäisen kerran Beringin siltaa ehdotettiin rakennettavaksi jo lähes 150 vuotta sitten (v. 1856).

Tunnelit

Maailman pisimmät liikennetunnelit ovat rautatietunneleita. Pisin on Honshun ja Hokkaidon saarien välinen Seikan-tunneli Japanissa vuodelta 1988, kokonaispituudeltaan lähes 54 km. Toiseksi pisin on Englannin kanaalin Eurotunnel vuodelta 1994, kokonaispituudeltaan lähes 50 km. Maailman pisin autoliikenteen tunneli on Norjassa vuonna 2000 valmistunut Laerdal-tunneli, kokonaispituudeltaan 24,5 km.

Helsingin ja Tallinnan välille on ehdotettu kokonaispituudeltaan noin 80 km:n mittaista rautatietunnelia. Se olisi toteutuessaan maailman pisin liikennetunneli.

Teksti ja kuva Juhani Virola

Kirjoittaja on insinööri Tampereen teknillisestä opistosta ja julkaissut silta-aiheisia artikkeleita useissa lehdissä sekä toimittanut aineistoa Guinnessin Ennätysten kirjaan vuodesta 1974 lähtien.

Tuutarin ja Hietamäen historiaa

Tuutarin seudulla on merkittävä sija Inkerin historiassa. Tämän seudun viime vuosisadan alun historiallisista tapahtumista ensimmäisen maailmansodan, vallankumouksen ja sisällissodan ajoilta jätti meille muistiinpanonsa niiden silminnäkijänä ja kuvaajana ollut Tuutarin kirkkoherra Jaakko Jaakonpoika Raski. Oletettavasti ne heijastavat senaikaista tilannetta Inkerissä laajemmaltikin ja ovat sikäli kiinnostavia meille kaikille.

Jaakko Raski syntyi vuonna 1873 Hietamäen kappeliseurakunnan Laakalan kylän talonpoikaisperheeseen. Hän aloitti opiskelunsa Käivärällä, jossa Hietamäen kirkkokin sijaitsi ja jatkoi Pietarin seurakunnan kirkkokoulussa. Päätettyään Kolppanan seminaarin Raski siirtyi vuonna 1892 Viipurin klassilliseen lyseoon, jonka jälkeen hän suoritti teologiset tutkinnot Helsingin yliopistossa. Papiksi hänet vihittiin vuonna 1904. Kolppanan seminaarin johtajana Jaakko Raski toimi vuoteen 1912, ja vuoden 1910 marraskuun 14. päivästä alkaen hänestä tuli myös Tuutarin seurakunnan kirkkoherra. Virkaan asettajana oli Pietarin Pyhän Marian kirkon kirkkoherra J. Saarinen.

Tuutarissa oli ollut jo vuonna 1805 noin 700 taloa ja sen Hietamäen kappeliseurakunnassa 500. Vuonna 1904 niihin kuului yli 10 000 seurakuntalaista eli noin kymmenesosa koko Inkerin väestöstä. Venäjän talonpoikaisväestö, johon myös inkerinsuomalaiset talonpojat lukeutuivat, oli vuosisatoja elänyt orjuudessa ja sen poistamisen jälkeenkin vuodesta 1861 tämä väestönosa oli sidottu kyläyhteisön yhteiseen maanomistukseen. Vasta vuodesta 1906 alkaen, sisäasianministeri Stolypinin maatalousreformin jälkeen talonpojat saivat mahdollisuuden erota kyläyhteisöstä. Hallituksen taholta toimitettiin maanjako, jolloin talonpojat saivat maansa samasta paikasta eivätkä eri palstoina kuten aikaisemmin ja maasta tuli yksityisomaisuutta. Suosittua oli myös muutto lohkotiloille kylän ulkopuolelle eli ns. huuttoreille. Valtio avusti muuttajia sekä rahallisesti että rakennustarpeilla kruununmetsistä. Inkerin talonpojat käyttivätkin tätä mahdollisuutta laajalti hyväksi.

Maan yksityisomistus antoi hyvät mahdollisuudet Inkerin maatalouden kehitykselle, mutta tätä kehitystä kesti vain muutamia vuosia, sillä ensimmäinen maailmansota, sitä seurannut vallankumous ja kommunistien maatalouspolitiikka estivät sen pidemmälle etenemisen.

Vuoden 1911 helmikuun 18. päivänä Tuutarin kirkossa vietettiin maaorjuudesta vapautumisen 50-vuotismuistojuhlaa. Samana vuonna Tuutarin rautatieaseman luona avattiin postikonttori, sitä ennen lähin posti oli sijainnut Krasnoje selossa.

Vuoden 1912 uudenvuodenpäivästä alkaen lopetettiin Tuutarissa ns. papin kellon soittaminen ennen jumalanpalveluksen alkua. Aikaisemmin oli tapana, että suntio soitti tornissa kelloa, kun pappi lähestyi kirkkoa. Samana keväänä otettiin käyttöön tapa lahjoittaa confirmandeille eli rippilapsille ristivanhempien tai muiden sukulaisten puolesta Raamattu tai joku muu sopiva kirja muistoksi ensimmäisestä ehtoollisella käynnistä. Kesäkuun 29. eli Pietarin päivänä vietettiin rovastikunnan pyhäkoulujuhlaa.

Saman vuoden syyskuun 1. päivänä uuden pappilan valmistuttua muutti kirkkoherra Jaakko Raski perheineen pysyvästi asumaan Tuutariin. Tätä ennen kirkkoherran perhe oli asunut Kolppanan seminaarin tiloissa. Pappilan piirustukset oli kirkkoherra itse suunnitellut. Rakennustarpeet saatiin osaksi vanhasta pappilasta, osaksi pappilan metsästä. Pappilan siunauksen toimitti Hietamäen rovasti Konstantin Siitonen.

Vuosi 1913 oli ollut Inkerissä monin tavoin merkkivuosi. 26. päivänä toukokuuta

vietettiin Tuutarin kirkon peruskiven laskemisen 80-vuotisjuhlaa. Rippikoulutytöt lahjoittivat kirkolle sinisestä sametista valmistetun kalkkipeitteen, joka oli reunustettu kultapitseillä ja jonka keskellä oli kultapitsistä ommeltu risti.

Kesäkuun 17.–20. päivinä vietettiin ensimmäistä yleisinkeriläistä hengellistä nuorisojuhlaa. Kesäkuun 30. päivänä oli Kolppanan seminaarin 50 -vuotisjuhla. Vuosipäivän kunniaksi ilmestyi albumi *Kolppanan seminaari 1863–1913. Juhlajulkaisu Kolppanan seminaarin viisikymmenvuotisen toiminnan muistoksi.* Seurakunnan edustajina tässä juhlassa olivat kirkkoherra Jaakko Raski ja kunnanvanhin Juhana Kemppi. Tuutarin seurakunnan puolesta lahjoitettiin seminaarille 300 ruplan arvosta opetusvälineitä.

Tuutarin kirkon sisäkuva 1930-luvulla. (Inkeri. Toim P. Nevalainen & H. Sihvo. Hki, SKS, 1991. s.339)

Elämää varjostivat kuitenkin monet vakavat tapahtumat ja huoli tulevaisuudesta. Elokuun ns. suurissa manöövereissä eli sotaharjoituksissa tallasi sotaväki pappilan sekä lukkarilan kauran ja muut kylvetyt pellot mustaksi mullaksi. Sotaväki pani myös palasiksi kirkkoa ympäröivän aidan ja raiskasi pensasistutukset. Sellaiseen olemme jo tottuneet! – kommentoi Jaakko Raski.

Lisäksi kotiseutua uhkasi tyhjentäminen hallituksen suunnitteleman sotaharjoituskentän laajennuksen vuoksi. Jaakko Raski kirjoitti: "Tämä vuosi oli tuutarilaisille ja hietamäkeläisille kauhun ja hirmun vuosi. Kävi ilmi, että hallituksella oli aikomus laajentaa Krasnoje selon harjoituskenttää ja leirialuetta. Sen johdosta oli määrätty paikoiltaan pois siirrettäviksi seuraavat kylät: Saksala, Raskela, Villasi, Pikkola, Variksela, Murjala, Pajula, Härkösi, Rajaleinilä, Revopesien kylät, Laakala ym. Hietamäen seurakunnasta olisi projektin mukaan puolet kylät tulleet siirretyiksi".

Hyvä uutinen oli se, että syyskuussa muutti kaksiluokkainen koulu uuteen suurenmoiseen maalaishallinnon rakennuttamaan koulurakennukseen, joka sijaitsi Karhilan kylän läntisessä päässä. Seuraavan kesän mukana tulivat uudet murheet, sillä puhkesi ensimmäinen maailmansota.

Jatkuu ensi numerossa.

Lilja Kuivanen

MUUT LEHDET

Maahanmuuttajilla on halua ja kykyä päästä vaikuttamaan kotikunnissaan

Helsingin Sanomien puolueilta keräämien tietojen mukaan kahdeksan eduskuntapuolueen kunnallisvaalilistoilta löytyy ulkomaalaistaustaisia ehdokkaita 243. Ehdokkaat ovat kotoisin eri puolilta maailmaa, lähes kaikilta mantereilta. Eniten maahanmuuttajataustaisia ehdokkaita on etelän suurissa kasvukeskuksissa. Edellisissä kunnallisvaaleissa meni em. kahdeksassa puolueessa läpi maahanmuuttajavaltuutettuja yhteensä 15.

(Helsingin Sanomat 13.10.2004)

Nyt Suomen valtuustoihin pääsi 12 ulkomaan kansalaista ja 82 syntyperältään

ulkomaalaista.
(Helsingin Sanomat 26.10.2004)

Virolaiset maahanmuuttajat voivat paremmin kuin venäläiset

Virolaiset maahanmuuttajat pärjäävät Suomessa hyvin verrattuna Venäjältä tulleisiin tai etniseltä taustaltaan suomalaisiin maahanmuuttajiin kuten inkeriläisiin. Suomen Akatemian rahoittamassa isossa tutkimuksessa *Venäläinen, virolainen, suomalainen* selvitettiin Venäjältä, Virosta ja entisestä Neuvostoliitosta Suomeen tulleiden ja täällä vähintään vuoden asuneiden oloja (yhteensä nämä ryhmät muodostavat noin 40 % Suomen maahanmuuttajaväestöstä). Kävi ilmi, että venäläisistä ja etnisesti suomalaisista joka toinen kärsi syrjäytymisvaaraa lisäävistä asioista (mm. pitkittynyt työttömyys, huonoksi koettu toimeentulo ja terveys).
(Helsingin Sanomat 14.10.2004)

Helsinki ei järjestä juhlapäivää kansalaisuuden saaneille

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti pitkään asiaa pohdittuaan olla järjestämättä säännöllisin väliajoin juhlia Suomen kansalaisuuden saaneille maahanmuuttajille (äänet 56–23). Aloitteen juhlien järjestämisestä oli jättänyt kaksi eri valtuustoryhmää (sd ja kok), joista toisen innoittajana oli toiminut Turun kaupungissa omaksuttu käytäntö. Vihreiden mielestä juhlia tärkeämpää on hoitaa kotouttaminen hyvin ja saada maahanmuuttajat osaksi kaupunkia, ryhmänjohtaja Lehtipuu ihmetteli myös miksi demarit eivät aikanaan kannattaneet vihreiden tekemää aloitetta maahanmuuttajaohjelman tekemiseksi Helsinkiin.
(Helsingin Sanomat 14.10.2004)

Laulaja, itkijä ja loitsija, vaan ei suinkaan shamaani

Inkeriläisestä Larin Paraskesta tuli kansallisen heräämisen symboli, joka laulua kuvataiteilijat, säveltäjät ja kirjailijat ovat teoksissaan ikuistaneet. Albert Edelfelt oli yks näistä kuvaajista, ja Ateneumissa onkin nähtävillä kolme hänen Larin Paraske – teostaan, kaikki vuodelta 1893. (Albert Edelfeltin 150-juhlanäyttely 3.9.2004–30.1.2005.)

Suomalainen shamaanitutkija, professori Anna-Leena Siikala tutustui Parasken lauluperinteeseen jo nuorena opiskelijana ja kuvaa laulujen tunnevoimaa tarttuvaksi. Shamanistisen transsin tai tietäjän ammatin ja Parasken laulutekniikan välillä hän ei kuitenkaan näe yhteyttä, vaan kertoo, että "Itkijäkulttuuri on aivan toinen laulamisen muoto, ja siihen liittyy surun aihepiiri kuten vainajan hyvästely, mutta itkijöitä tilattiin myös esimerkiksi häihin itkemään eroa miehelään menevästä lapsesta tai lapsen lähtöikävästä." Siikalan mukaan Larin Paraske on tunnetuin laululyriikan luojana, jolta saatiin talteen yli tuhat laulua.
(Helsingin Sanomat 28.10.2004)

UUTISIA INKERISTÄ

Vatjanmaa valokuvissa

Suomen Pietarin instituutissa avattiin 15. syyskuuta Vatjanmaa-niminen valokuvanäyttely, jossa Sergei Lotov ja Jekaterina Kuznetsova esittävät tunteella ja rakkaudella kuvaamiansa Ala-Laukan maisemia.

Paitsi tekijät ja instituutti, näyttelyn valmisteluun osallistuivat Venäjän kansantieteellinen museo (osastonjohtaja Olga Fishman) ja Luutsan kylässä sijaitseva vatjalaisten kansanmuseo (johtaja Tatjana Jefimova) sekä muutama vatjalaiskulttuurista kiinnostunut henkilö. Avajaisissa pidettiin Vađđa kaazgõt – nimisen vatjankielisen satukirjan esittely, jonka järjestivät vatjalaisen kansanperinteen asiantuntijat Mehmet Muslimov ja Jekaterina Kuznetsova.

Toive konsertoi Pietarissa

22 vuoden mittaisen uransa aikana Petroskoin yliopiston musiikkiyhtye Toive (johtaja Genrih Turovski) on esiintynyt Pohjoismaissa, Puolassa, Yhdysvalloissa ja jopa Irakissa. Toive on antanut huomattavan panoksen inkerinsuomalaisten kulttuurin säilyttämiseen ja levittämiseen mm. levyttämällä vuonna 1998 USA:ssa inkeriläiskansanlaulujen CD:n.

Syyskuussa Toive konsertoi viikon ajan Pietarissa Pietarin teknillisen meriyliopiston kutsumana. Kaikkialla, missä yhtye esiintyi – kansantieteellisessä museossa tai meriyliopiston klubissa, Pietarin kapellan pihassa tai Palatsiaukiolla, se sai yleisön lämpimän vastaanoton. Toiveen ohjelmassa oli aina taiteellisesti korkeatasoisia niin suomalaisia kuin muunmaalaisiakin kappaleita. Yksi asia vain aiheutti meille inkerinliittolaisille pettymyksen, Toiveen konserttiin 22.9. kouluun 214, jossa IL pitää kielikurssejaan, tuli nimittäin vain 15 katsojaa.

Wladimir Kokko
Pietari

[illegible] -vuotisjuhlien puhujalle, Sitran yliasiamies Esko Aholle luovutettiin Sitran tiloissa liiton viiri. [illegible]ohtaja Toivo Iho korosti viiriä luovuttaessaan sitä, kuinka suuri merkitys kuulijakunnalle oli [illegible] puhujaksi mies aivan Suomen politiikan huipulta.

Tapahtuma-kalenteri

Kokouskutsu

Helsingin seudun Inkeri-seura ry:n pikkujoulut
28.11.2004 klo 14.00

Inkerikodissa
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous
21.11.2004 klo 14.00

Inkerikodissa
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Käsitellään säännöissä syyskokoukselle määritellyt asiat.

Hallitus

Kokouskutsu

Lahden seudun kokous

13.12.2004 klo 18.00–20.30

SRK:n juhlasali
Kirkkokatu 5

Seukot Inkerikodissa syksyllä 2004

Seukkojen perinteinen joulujuhla torstaina **9.12.2004** klo 13.00.
Tervetuloa seukot ja seukkojen ystävät!

Tiedustelut Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

26.12.2004 joulujuhla klo 14.00

Varissuon kirkko
Kousankatu 6

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Inkerikuoron harjoitukset

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikodissa
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kuoroa johtaa Julia Hyyrönen.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta
Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Aapo Iho
Hietajyvä, 3,50 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalavalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €

Äänilevyjä
Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
UUTUUS: Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €

inkeriläisten VIESTI

11–12/2004

Inkeriläisten viesti
Toimisto
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Puh. (09) 793 796
ti klo 18.30 - 20, Annikki Kelo.
Sampo Pankki 800012-306364.
Pankki Nordea 101030-1085026.
Ilmoitukset / €
1/1 sivu 250 €
½ sivu 135 €, ¼ sivu 85 €
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €
Tilaushinta 2004
25 € kotimaahan, Ruotsissa 260 kr, muualle 30 €/v (300 kr/v)
Pääasiamies Ruotsissa
(hoitaa lehden tilaukset): Viktor Aitman
Linbanev. 6, 43833 Landvetter, ulkomailta: SE-438 35 Landvetter.
Puh ja faksi 031-916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
17 38 88-9
Sivistyssäätiö
Hallituksen pj Toivo Makara
Säätiön postiosoite:
Vellamonkatu 27, 08100 Lohja
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki Nordea 103150-1202761
Toimitus
Päätoimittaja Toivo Iho
Toimitussihteeri Katri Einamo
Toimituksen osoite
Nihtisalontie 18 D, 02630 Espoo, puh **040 740 0408** (ark. klo 9.00-17.00)
Internet http://www.inkeri.com
Sähköposti inkerinviesti@suomi24.fi
Painopaikka Vammalan Kirjapaino Oy
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.
Julkaisija Suomen Inkeri-liitto ry.
Puheenjohtaja Toivo Iho,
Rauduntie 7 H, 02130 Espoo

Vuosi vaihtuu

Tätä kirjoittaessani on joulukalenterista avattu muutama luukku ja itsenäisyyspäivä lähestyy. Mietteitä tuosta tärkeästä päivästä voitte lukea pääkirjoituksesta, jossa vertaillaan kalenterivuoden täysin vastakkaisille puolille asettuvia Suomen ja Ruotsin kansallispäiviä.

Tässä numerossa jatkamme myös Levashovo-tarinoiden parissa, julkaisemme jutun Inkerikeskuksen järjestämästä Inkeriläisyys tänään – seminaarista, kerromme joulunvietosta, käynnissä olevasta valokuvien keräysprojektista yms. ajankohtaisista ja historiallisista asioista.

Kaipasimme numerossa 7–8/2004 tietoja Neuvostoliittoon palautetuista orpolapsista. Vuoden 2005 ensimmäisessä numerossa Elma Toivola kertoo tarinansa.

Kiitokset menneestä vuodesta, antamastanne palautteesta sekä lehdelle toimittamistanne valokuvista ja jutuista. On ollut ilo huomata, että lukijamme osoittavat kiinnostustaan myös tällä saralla.

Oikaisu numeroon 9–10/2004

Kirjoituksen ”Suuria siltoja, pitkiä tunneleita” alussa ollut käännös inkerin murteelle oli jäänyt vaille tekijän nimeä. Kääntäjänä toimi Lilja Kuivanen.

Katri Einamo

Tässä numerossa:

**Numero 1-2/2005 ilmestyy viikolla 4. Aineisto toimitukselle 31.12. mennessä.
Numero 3/2005 ilmestyy viikolla 8.**

Kansikuvassa lintujen jouluiloksi ulos viety kauralyhde. Kuva: Katri Einamo

60 vuotta Moskovan välirauhansopimuksesta

Moskovan välirauhansopimusta valvomaan tuli syksyllä 1944 kenraalieversti Andrei Zdanovin johtama liittoutuneiden valvontakomissio, jonka painostuksesta valtaosa Suomeen siirtyneistä inkerinsuomalaisista päätyi palaamaan – ei Inkeriin, kuten heille uskoteltiin, vaan hajalleen Neuvostoliiton alueelle, vailla mahdollisuutta siirtyä kotiseudulleen. Lähdöstä Suomesta tulee ensi vuonna kuluneeksi 60 vuotta, minkä vuoksi Inkeriläisten Viesti tulee käyttämään vuoden 2005 palstatilastaan merkittävän osan noiden aikojen kuvaamiseen. Näin on tehtävä kahdesta syystä. Ensinnäkin, 10 vuotta sitten, jolloin vuoden 1945 traagisista tapahtumista oli kulunut 50 vuotta, näistä asioista ei voitu puhua vapaasti. Toinen syy: on pyrittävä saamaan tiedot talteen niin kauan kuin tietäjiä vielä on.

Tammikuussa ilmestyvässä numerossa 1–2 / 2005 tullaan ohjeistetusti pyytämään muisteluita ja kertomuksia inkeriläisten vapaaehtoisesta, mutta pakollisesta matkasta pois Suomesta – ohi Inkerin – ja muista vuosien 1944–46 tapahtumista. Jo tässä vaiheessa pyydämme kaikkia niitä, joilla on noita aikoja koskevia muistiinpanoja, tallentamaan ne visusti.

Toimitus

6.6.1523 ja 6.12.1917

Ruotsin kansallispäivä on kuudes kesäkuuta, Kustaan päivä. Päivää vietetään Kustaa Vaasan valtaistuimelle nousun vuosipäivänä; tuona päivänä vuonna 1809 on myös vahvistettu hallitusmuoto siihen sisältyneine kansalaisoikeuksineen. Päivä muotoutui Ruotsissa kansallispäiväksi vähitellen: ensin sitä vuodesta 1893 vietettiin Ruotsin lipun päivänä. Monarkiassa juhlitaan – totta kai – myös kulloisenkin kuninkaan syntymäpäivää. Tämä on saattanut olla vaikuttamassa siihen, että kansallispäivä vasta nyt on määrätty kansalliseksi vapaapäiväksi. Joskus 1800-luvulla taas ideoitiin ajatus Suomen saamisesta talouden kannalta katsoen takaisin Ruotsin omien rajojen sisällä, idea, jonka Ruotsi on pystynyt toteuttamaan tehostamalla toimintojaan ja teollistumalla.

Mitä Suomelle jäi kuulumisesta Ruotsiin? Paljonkin, alkaen lainsäädännöstä ja kirkollisesta elämästä. Lainsäädännön heijastumana voi sanoa suomalaisen asiaproosan – myös lainsäädännön aitauksen ulkopuolella – rakenteineen hyvinkin kauan olleen oikeastaan käännettyä ruotsia, vuoden 1734 laki jäi käännettynä sellaisenaan voimaan, ja lainsäädännössä oli esimerkiksi irtaimen kaupan kohdalla vuosikymmenet voimassa tilanne, jossa Suomessa irtaimen kauppaa säänteli vain muutama hämärä pykälä vuoden 1734 laissa, kun taas Ruotsissa oli ollut moderni, irtaimen kauppaa koskeva laki jo vuodesta 1906. Eipä muuta kuin suomalaiset tuomioistuimet käännöstöihin!

Kirkkojärjestys ja kirkollinen hierarkia oli sekin Ruotsin peruina jatkamassa eloaan; entisen keskusvallan vaikutus taisi tuntua jopa Stolbovan rauhan voittomailla inkeriläisten puheenparressa, hekin varmaan puhuivat Itämerestä ja Pohjanmaasta kuin Tukholmasta käsin konsanaan. Suomessa käytetyssä almanakassa Kustaan päivä on ollut kesäkuun kuudentena vuodesta 1774 lähtien.

Entä Venäjän vallan aikana, vuosina 1809–1917? Keisarien syntymäpäiviä juhlittiin, eteensä katsova maalaisisäntä saattoi olla niin varovainen, että antoi pojalleen nimet Nikolai Aleksanteri, eihän sitä koskaan tiennyt, kumpi tahansa saattoi olla tulevan monarkin nimi! Vaasan kaupunki joutui kokemaan kovia; eihän voitu sallia, että Ruotsin hallitsijasuvun nimi oli suomalaisen, keisarikuntaan kuuluvan kaupungin nimenä, ja niinpä Vaasan nimeksi vuonna 1855 tuli Nikolaistad, suomeksi Nikolainkaupunki. Niin pian kuin mahdollista tuosta nimestä itsenäisyyden alussa luovuttiin, se haihtui pois, samoin kuin Helsingistä ja muista kaupungeista häipyivät kolmikieliset katukyltit – muistan, että niiden paikat vielä olivat 1970-luvulla joissakin kadunkulmissa havaittavissa. Varsinaista Suomen kansallispäivää ei Venäjän vallan aikana ollut, ei, vaikka ylioppilaat juhlivatkin ensin Kukanpäivää ja sitten vappua.

Suomalaisen joulukauden on jo vuodesta 1919 alkaen, siis 85 vuoden ajan avannut joulukuun kuudenteen sijoittuva ja kuuluva itsenäisyyspäivä. Vuoden 1917 suurten tapahtumien virrassa tuota päivää hädin tuskin huomattiin, mutta paria vuotta myöhemmin alkoivat siihen liittyvät ja myöhemmin liitettävät tapahtumat muotoutua keskeisen kansallisen tradition osiksi. Lipunnosto

Tähtitorninmäellä, juhlajumalanpalvelus, sotilasparaati, valtioneuvoston juhlakonsertti ja presidentinlinnan iltavastaanotto antavat ryhtiä ja sisältöä päivän vietolle eri kansalaisjärjestöjen juhlien täydentäessä kokonaiskuvaa.

On hyvinkin erikoinen sattumus, että Ruotsin ja Suomen kansallispäivät ovat juuri tarkkaan vastakkaisilla puolilla kalenteria: mikä heleys heillä, mikä koleus meillä! Kun Suomessa Kustaan päivä on monin paikoin ollut perinteinen perunanistutuspäivä, Ruotsissa on Skoonen pelloilta jo tuolloin ensi perunasato korjattu. Ruotsi voikin juhlia kesäkuun ollessa kukkeimmillaan: kansakunta on jo vuosisadat ollut itsenäinen ja sodatkin ovat kaukana, kaukana takana päin. Suomi taas joutuu joulukuisen äreässä paraatisäässä muistamaan, kuinka kovan kautta ja palellen maan itsenäisyys on hankittu ja säilytetty.

Toivo Iho

LEVASHOVON MUISTOMERKIN PALJASTUS 22.10.2004

Levashovoon liittyvien perhekohtaisten muistojen edustajina julkaisemme vielä Irja Niskasen ja Mari Kuntun kipeitä tuntoja luotaavat kertomukset.

Katri Einamo

Isäni on haudattu Levashovoon

Viime aikojen kaksi tapahtumaa ovat saaneet aikaan päässäni aikamoisen myllerryksen. Toinen niistä oli Stalinin uhrien muistoksi pystytetyn muistomerkin avajaiset 22. lokakuuta 2004 Levashovossa, Pietarin läheisyydessä. Toinen oli 4. marraskuuta 2004 Helsingissä pidetty seminaari *60 vuotta Leningradin piirityksen päättymisestä ja sen merkitys tämän päivän näkökulmasta*.

Seminaarissa historian tohtori Vadim Musajev kertoi inkerinsuomalaisten elämän vaiheista Suuren Isänmaallisen sodan vuosina. Esitin hänelle seminaarissa pari kysymystä ja keskustelimme väliajalla pitkään. Ilmeni, että hän on asunut jo 30 vuotta Levashovossa. Huomautin: ”Siis ette ole kuulleet laukauksia metsästä?” Hän vastasi, että laukauksia ei kuullut, mutta että arkistoista hän on saanut paljon tietoa inkerinsuomalaisten teloituksista ja käynyt alueella useasti ennen kuin se avattiin yleisölle.

Musajev kertoi, että lähes kaikki teloitukset tapahtuivat Litenyin kadulla noin sadan teloitetun päivävauhdilla, joskin joinakin päivinä teloitettiin jopa neljäsataa ihmistä. Ruumiit kuljetettiin Levashovoon kuorma-autoilla. Mukaan otettiin muutama vanki purkamaan ruumiskuormat ojiin ja peittämään ruumiit mullalla. Tämän jälkeen heidät asetet-

tiin ojan reunalle ja ammuttiin niskaan. Näitä laukauksia kuulivat lähikylienkin asukkaat. Surunäytelmä jatkui yö toisensa jälkeen.

Liekö minunkin isäni tuotu kuormassa Levashovoon vai oliko hänen elämänsä viimeisenä yönään täytettävä tuo kauhea tehtävä ja nähtävä miten oma "hautaaminen" tapahtuu? Mitä hän mahtoi silloin ajatella? Isäni oli kuollessaan 36-vuotias, kotona oli kolme pientä lasta ja 28-vuotias vaimo.

Isäni teloituksesta ja Levashovoon kuoppaamisesta sain tietää sanomalehdestä 1990-luvun alussa, jonka jälkeen matkustin Pietariin KGB:n arkistoon tutustumaan isäni kuulustelumappiin.

Hyvin ystävällinen nuori siviilipukuinen mies otti hyllyltä isäni vangitsemiseen liittyvän mapin ja ojensi vankilassa otetun valokuvan kysyen: "Onko tämä isäsi?" En ehtinyt ajatella mitään ja hämmästyneenä vastasin kieltävästi. En edelleenkään ymmärrä miksi vastasin näin. En muista koskaan nähneeni isää. Ainoa muistoni hänestä on kotimme edessä vuonna 1934 otettu valokuva, jossa olen kaksivuotiaana äitini sylissä.

Hätäännyin, että virkailija ottaa minulta valokuvan pois ja sanoin: "On se kuitenkin isäni. En vaan tuntenut, kun en ole koskaan häntä tavannut." Virkailija alkoi lukea kylän asukkaitten ja isäni kuulusteluja, kysymyksiä joihin seurasi kyläläisten vastauksia. "Ei. Ei ole. Ei koskaan. Ei mitään sellaista." Ja vihdoin kysymys isälleni: "Mikset liittynyt kolhoosiin?" - "Olen varma, että yksityismaanviljely on tehokkaampaa kuin yhteinen."

Mies katsoi minuun ja sanoi, että oikeassa isäsi oli, mutta Teidän on ymmärrettävä – se oli sitä aikaa. Millaista aikaa? Pitäisikö minun ymmärtää ja hy-

Ylhäällä: Viimeinen kuva isästäni.

Vasemmalla: Äitini tapaamassa vanhempiaan ja sisaruksiaan Keski-Aasiassa ennen sotaa, äiti takana keskellä.

väksyä aika, jolloin isäni rohkeni sanoa ääneen vakaumuksensa ja että sen takia hänet tuomittiin ammuttavaksi?

Samaisesta arkistosta sain todistuksen siitä, että isäni, Simo Pietarinpoika Rautanen, syntynyt vuonna 1901 Kelton srk:n Tokkarin kylässä, oli vangittaessa töissä sekatyöläisenä Leningradin kaupunginneuvoston suunnitteluosastolla, vangittu 23.8.1937, tuomittu 3.9.1937 pykälän 58/10 perusteella, ammuttu 6.9.1937 Pietarissa ja rehabilitoitu vuonna 1956. Äitini oli saanut todistuksen isän syyttömänä teloituksesta ja rehabilitoinnista vuonna 1957. Sen jälkeen hän alkoi kertoa menneiden aikojen tapahtumista.

Kun kolhooseja alettiin perustaa, varakkaimmat maanviljelijät karkotettiin pois kotiseuduiltaan. Näin äitini vanhemmat, sisko ja veli perheineen, johon kuului kolme lasta, karkotettiin Keski-Aasian aromaille. Kaikki heidän omaisuutensa – asuintalo, piharakennukset, hevonen ja kaksi lehmää – takavarikoitiin ja luovutettiin kolhoosille. Isälläni oli yksi hevonen ja yksi lehmä, ja maata pari, kolme hehtaaria. Koska liittyminen kolhoosiin oli virallisesti vapaaehtoista, päätti hän jäädä yksityiseksi maanviljelijäksi. Kun tuli verojen maksamisen aika, ilmeni kuitenkin että ne olivat suuremmat kuin samaisen vuoden tulot. Näin vuonna 1932 meiltä takavarikoitiin hevonen ja sen hoitoon kuuluva tarpeisto. Seuraavana vuonna koko perheen rappusilla itkiessä vietiin ainoa lehmä ja sen heinät. Sen jälkeen isä lähti Kuolan niemimaalle rakennustöihin tienaamaan rahaa, äiti jäi kahden pienen lapsen kanssa kotiin ja liittyi ”vapaaehtoisesti” kolhoosiin. Keväällä isä käväisi kotona ja matkusti sen jälkeen Kaukoitään rakentamaan Amur-joelle kaupunkia. Sieltä palattuaan hän meni töihin Leningradiin. En tiedä kuinka pitkään isäni ehti työskennellä Leningradin kaupunginta-

lossa. Kotona ei koskaan puhuttu isästä, eihän muillakaan ollut isiä.

Lokakuisella Levashovon-matkalla serkkuni kertoi, että oli kantanut isälleni ruokaa hänen piilopaikkaansa heinäluhtiin. Muistan, kun eräänä yönä talossamme kuului kovaa meteliä, kolinaa ja outoja ääniä. Aamulla äitimme itki ja kun kysyimme siihen syytä, ei hän voinut muuta kuin paljastaa meille, että isä vietiin. Meihin lapsiin tämä ei oikeastaan vaikuttanut, koska emme isäämme tunteneet ennestäänkään. Vasta vuosikymmenien jälkeen aloin ajatella miten äitimme mahtoi tämän kaiken kestää. Hänessä täytyi olla suomalaista sisua!

Meidän elämämme jatkui tavallisena lasten elämänä, jota voi sanoa onnelliseksi, koska elimme rakkaassa kotikylässämme, vaikka emme tuolloin ymmärtäneetkään kuinka rakas se oli meille. Se vaan oli sellainen kuin oli mansikkamäkineen, järvineen, kylän lapsineen, puutarhoineen. Kotikylämme merkityksen opimme ymmärtämään ja sitä arvostamaan vasta vuosien kuluttua.

Ennen Isänmaallisen Sodan alkua ehdin käydä koulua yhden vuoden ajan. Keväällä äitini oli palannut Keski-Aasian matkaltaan vanhempiaan ja sisaruksiaan tapaamasta ja hänen kertomuksensa tuolta matkalta jäivät enemmän muistiin kuin kesän 1941 sotatapahtumat. Kuitenkin kun 1. syyskuuta tulimme siskoni kanssa koulullemme saimme tietää, että koulusta olikin tehty sotilassairaala ja opiskelut oli siten peruutettu. Sitten alkoivat Leningradin säännölliset iltapommitukset, tulipalot näkyivät kauas ja me seurasimme niitä korkealta mäenrinteeltä. Talvella meille majoitettiin 25 hengen sotayksikkö, joka vähensi meidän ruokavarojamme ja vintissä heinän peitossa ollut omenasato katosi täysin.

24. maaliskuuta 1942 saimme määräyksen olla vuorokauden kuluttua Myllyojan rautatieasemalla. Näin tuli lähtö meidän ja isämme syntymäkodista pitkälle matkalle Laatokan jään yli kaukaiseen Siperiaan, mutta paluuta takaisin ei tapahtunut koskaan. Eivät epäluotettavaan kansaan kuuluvat ja lisäksi "kansanvihollisen lapset" saaneet asua ja opiskella Leningradissa tai sen läheisyydessä, sata kilometriä oli luotettavuuden raja. Onneksi tätä kieltoa ei ollut Karjalassa, ja suoritinkin yliopistotutkinnon Petroskoin yliopistossa vuonna 1956.

Vasta Neuvostoliiton romahtamisen jälkeen lähdin etsimään totuutta kotitalostani. Tulin Kelton kyläneuvostoon ja kysyin tietoja Tokkarin kylässä sijaitsevasta kodistani. Neuvottiin "Etsikää tuolta!" ja viitattiin viereiseen huoneeseen, jossa oli noin kolmen kuutiometrin suuruisessa läjässä kyläkirjoja. Yli kahden tunnin penkomisen jälkeen löysin Tokkarin kyläkirjan ja siitä kotiani koskevan sivun. Sivulle oli kirjoitettu äitini, siskoni ja minun nimeni. Milloin tämä kirjaus oli sitten tehty? Marraskuussa 1934 syntynyttä veljeäni ei ollut kirjattu. Kirjaaminen oli siis tehty ennen sitä. Entä mummoni? Hänhän oli tuolloin vielä elossa, koska varhaisimmat muistoni liittyvät mummon kuolemaan. Entä isä? Kysymyksiä nousi toinen toisensa jälkeen. Kyläkirjan viimeiseltä sivulta löysin vihdoin kirjoituksen, jonka mukaan isälleni oli myönnetty lupa asua omassa kodissaan vain väliaikaisesti kolmen kuukauden verran 1.2.–30.4.1934 välisenä aikana. Ymmärsin, että kyläkirjaan oli kirjattu vain kolhoosiin liittyneet ja heidän alaikäiset lapsensa.

Näytin viranomaiselle löytämäni kyläkirjan kirjoituksineen. Hän vertasi sitä uuteen kyläkirjaan ja kertoi, että nykyään talon omistaa joku Leningradin asukas ja että tarkempia selityksiä on etsittävä aluearkistosta. Leningradin aluearkistossa Viipurissa sain tylyn vastauksen: tietoja Tokkarin kylästä ajanjaksolta ennen vuotta 1943 arkistossa ei ole. Asian selvittämisen jatkaminen oli siis turhaa.

Irja Niskanen, o.s. Rautanen
Kerava

Levashovoon! (Leväsuolle!)

Suomen Helsingin Inkerikeskus järjesti matkan Levashovoon 22.10.2004. Levashovon hautausmaalla avattiin ja siunattiin muistomerkki inkeriläisille kommunismin uhreille. Levashovon matkalle osallistuivat ennen muuta inkeriläiset, joilla oli siellä lähiomaisia haudattuna. Leväsuon hautausmaa ei ole tavallinen, vaan se on memoriaali stalinismin uhreille, ts. syyttömästi vangittujen, kidutettujen ja ammuttujen ihmisten muistopaikka. Virallisten tietojen mukaan elokuun 1937 ja vuoden 1954 välisenä aikana Levashovoon on haudattu lähes 50 000 ihmistä. Teloitettujen ruumiit kuljetettiin Levashovoon kuorma-autoilla ja kaadettiin yhteishautaan. Tutkinnat jatkuivat vuosien myötä ja teloitettujen määrä aina vain kasvoi.

Levashovoon on haudattu isäni Juhana Kukkonen (43 v.), vaarini Matti Meriläinen (70 v.), setäni Jaakko Kukkonen (50 v.), serkkuni Simo Kukkonen (30 v.) ja enoni Jaakko Roukonen (37 v.). Muut sukuni miehet menehtyivät Siperiassa, Keski-Aasiassa, Hiipinässä ja muualla

Venäjällä. Isäni Juhana Kukkonen vangittiin 11.8.1937. Hän oli ensimmäinen uhri kylästämme Seltsoista (Kelton pitäjä). Kotiin jäivät kuusi pientä lasta, vaimo ja vanha äiti. Muistan lapsuudestani jokailtaiset rukoukset, että isämme tulisi kotiin, mutta vasta 1990-luvun alussa saimme tiedon, että isämme oli teloitettu 26.8.1937 ja haudattu Leväsuolle.

Katri Kukkonen

Matkamme oli antoisa ja kovin koskettava eritoten nuoremmille, eli isäni lapsenlapsille Ailille ja Irenelle. He olivat todella järkyttyneitä, vaikka tiesivät sukujuuristaan kuultuaan lukuisia mummon (Katri Kukkosen) muistelmia ja tarinoita.

Muistomerkin paljasti ja siunasi Inkerin kirkon piispa Aarre Kuukauppi. Läsnä olivat Pietarin Suomen konsulaatin edustajat, Pietarin kaupungin(hallituksen) johdon edustajat. Pietarin Inkeri-liiton edustajat ja iso joukko inkeriläisiä eri puolilta Venäjää, Karjalaa, Ruotsia ja Suomea. Piispan koskettavan puheen ja virsien jälkeen laskettiin seppeleitä ja kukkia, sytytettiin kynttilöitä, pidettiin puheita ja muisteltiin menehtyneitä. Vesisateesta ja teloituspaikan ympärillä kasvaneesta synkästä metsästä huolimatta tunnelma oli juhlava, mutta myös järkyttävä kaikesta surusta ja kyynelistä.

Levashovon memoriaali on noin 18 hehtaarin suuruinen. Aikaisemmin se oli

autio Leväsuon alue Inkerinmaalla, 20 kilometriä Pietarista Karjalan kannaksen suuntaan. Memoriaalin alueelle on pystytetty lukuisia muistomerkkejä teloitetuille uhreille ja siellä on kellotapuli, jota voi soittaa käydessään läheistensä haudoilla. Portin lähellä toimii museo josta löytyy nimilistoja menehtyneistä, valokuvia ja omaisten liikuttuneita tarinoita. Porttia vastapäätä on vaikuttava, kaikille uhreille omistettu muistomerkki "Totalitarismin molok (mylly)". Memoriaalin alue on hyvin hoidettu, siitä huolehtivat Pietarin kaupungin järjestöt.

Traagisesti menehtyneiden uhrien lepopaikkaa kunnioitetaan. Inkeriläisten muistomerkin on suunnitellut arkkitehti Roman Svirskij. Muistomerkin rahakeräys Suomessa aloitettiin edesmenneen äitini Katri Kukkosen 100-vuotissyntymäpäivänä 20.10.2000, ja siihen osallistuivat lukuisat omaisemme ja ystävämme. Keräystä jatkettiin inkeriläisten keskuudessa keräyksillä, johon liittyivät mukaan mm. Inkerin Sivistyssäätiö vetovastuun ottaen sekä Suomen evankelisluterilainen kirkko.

Olemme helpottuneita ja kiitollisia, että saimme isällemme ja omaisillemme hautapaikan. Levashovossa saivat viimeisen lepopaikkansa kansamme jaloimmat ja parhaimmat sankarit. Tämä hautausmaa on pyhä paikka, siunattu maa. Tulkoon Levashovon hautuumaa Pyhien vaelluspaikaksi meille, meidän lapsillemme ja lastenlapsillemme, jotta muisto rakkaistamme eläisi ikuisesti.

Sydämelliset kiitokset inkeriläisten komeasta muistomerkistä kaikille sen pystyttämiseen osallistuneille. Jumala palkitkoon vaivanne moninkertaisesti.

Kukkosten suvun puolesta
Mari Kuntu

Levashovon muistokiven teksti

"Tämä merkki on pystytetty muistoksi kaikille suomalaisille jotka kuljetettiin surmaksi Neuvostovallan aikana."

"Näin sanoo Herra: Tule, henki, neljästä tuulesta ja puhalla näihin surmattuihin, että he tulisivat eläviksi." Hes. 37:9

Tekstin Viestille toimittamisesta kiitokset Rudolf Pakille ja Lilja Kuivaselle.

Katri Einamo

[illegible] muistomerkki

Levashovon muistomerkki ammutuille inkerinsuomalaisille

INKERILÄISYYS TÄNÄÄN
– SEMINAARI KARJALATALOLLA 22.11.2004

Inkerikeskuksen järjestämä Inkeriläisyys tänään – seminaari pidettiin Helsingin Käpylässä Karjalatalolla kirpeänä pakkasmaanantaina 22.11.2004. Seminaariesityksiä oli ilmoittautunut kuuntelemaan 74 henkeä ja alakerran juhlasali täyttyikin mukavasti jo aamusta. Tilaisuuden juontajana toimi Inkerin Kulttuuriseuran puheenjohtaja, valtiotieteiden tohtori Helena Miettinen, seminaarin avasi Inkerikeskuksen hallituksen puheenjohtaja, kansanedustaja Irina Krohn.

Irina Krohn, Inkerikeskuksen hallituksen pj.

Seminaarin avaus

Ensimmäisenä puheenvuoron sai siis Irina Krohn, joka toivotti kuulijat tervetulleeksi ja avasi seminaarin.

Riittääkö vain olla olemassa? Mietteitä inkerinsuomalaisten henkisestä tilasta paluumuuton jälkeisellä jaksolla.

Hallituksen puheenjohtajan jälkeen lavalle saapui Inkerikeskuksen tuleva toiminnanjohtaja, filosofian tohtori Toivo Flink. Alkuun kuulimme Sergei Kulikovin kirjoittama runon "Minulla on kaikkea", jonka esitelmöitsijä kertoi osuvasti kuvaavan sitä henkistä väsymystä ja olotilaa, johon etnisesti suomalaiset paluumuuttajat ja heidän perheenjäsenensä ovat Suomeen muutettuaan joutuneet.

Flinkin mielestä nykyisenlaatuinen paluumuutto ei voi jatkua entisellään. Merkkeinä tästä ovat mm. viranomaisten toimet paluumuuton rajoittamiseksi Venäjältä sekä Suomessa 14 vuotta asuneiden paluumuuttajien omatoimisuuden selvä lisääntyminen, jonka varaan hän katsoo etnisesti suomalaisten maahanmuuttajien tulevan aktiivisuuden myös rakentuvan.

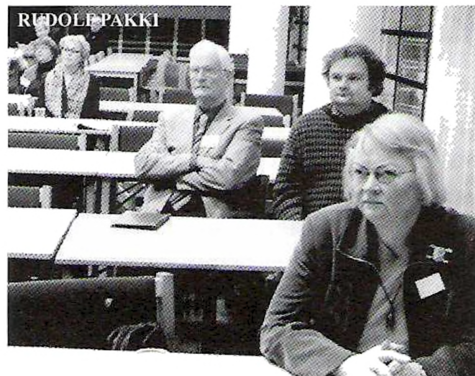
Flink jatkoi pohtimalla, ettei kukaan ole syyllistänyt eikä tehnyt julkisesti äänekästä numeroa tiedotusvälineissä siitä, etteivät esim. Ruotsista Suomeen tulleet paluumuuttajat toimi kyllin näyttävästi suomalaisuuden hyväksi. Moitteita ei

Toivo Flink

myöskään ole annettu siitä, että monen paluumuuttajan suomen kieli on puutteellinen, koska heidän äidinkielekseen on sattunut tulemaan vaikkapa ruotsi. Inkerinsuomalaisten osalta taas suomen kielen puutteellinen osaaminen on leimattu kyseisen henkilön henkiseksi laiskuudeksi, osaamattomuudeksi ja suomalaisen kansallisen identiteetin puuttumiseksi. Oudolta tuntuu luennoitsijan mukaan sekin, että Suomessa ei edelleenkään ole ollut aitoa kiinnostusta paluumuuttajien osaamisen ja maantuntemuksen kartoittamiseen.

Etnisesti suomalaisten maahanmuuttajien määrä perheineen Suomen väkilukuun suhteutettuna on 0,3 %:n luokkaa. Kohderyhmän kokoon nähden heidän saamansa kielteinen julkisuus tuntuu Flinkin mukaan kohtuuttoman raskaalta ja kerrassaan omituiselta. Samalla kun elinkeinoelämän toimijoiden tulisi luottavaisina kääntyä maahanmuuttajiin päin panostaen heidän osaamisensa käyttämiseen, tulisi median ja julkisen vallan panostaa asenneilmaston muuttamiseen maahanmuuttajamyönteisemmäksi. Samanaikaisesti maahanmuuttajien itsensä tulisi lisätä ja tehostaa osaamisensa kartoittamista ja sen markkinoimista.

Inkeri Peterson, Ruotsin Inkeri-liiton hallituksen pj

Helena Miettinen

Omaelämäkerta, muisti ja politiikka. Näkökulmia inkeriläisyyteen.

Tässä vaiheessa puheenvuoron sai Helena Miettinen, joka esitteli saapumasta estyneen, yhteiskuntatieteiden tohtori Laura Huttusen aiheen. Esitelmä perustui Huttusen teokseen *Kotona, maanpaossa, matkalla. Kodin merkitykset maahanmuuttajan omaelämäkerroissa.* (SKS 2002.)

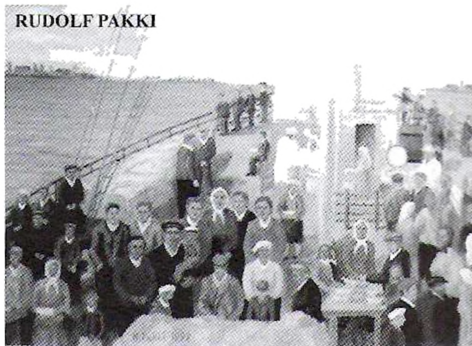
Taiteeksi tarinoitu inkeriläisyys. Tarinallisen identiteetin rakentaminen, taidetta ja taiteellisia menetelmiä käyttäen, inkeriläisyys taiteessa ja taidekasvatus inkeriläisyyden tarkastelussa.

Seuraavaksi saimme kuulla professori, filosofian tohtori Inkeri Savan ja taiteiden maisteri Virpi Vesanen-Laukkasen esityksen. Teemana oli taiteen avulla näkyväksi tehty ja taiteeksi tarinoitu oma elämä. Salissa kiersi yleisön katseltavana myös Savan ja Vesanen-Laukkasen toimittama teos *Taiteeksi tarinoitu oma elämä* (PS-Kustannus, Juva 2004).

Esityksen yhteydessä saimme lavalle Rudolf Pakin, joka esitteli veljensä Ni-

kolai Pakin muistikuviensa perusteella Inkeristä maalaamiaan töitä. Tarinoita ja kuvia on kuulemma tulevaisuudessa tulossa enemmänkin.

Irina Krohn kommentoi pohtineensa taideosuuden aikana sitä, kuinka kun edellisen laman aikana irtisanottiin paljon esim. pankkitoimihenkilöitä, huomattiin parhaiten selvinneen heidän, jotka osasivat kertoa tarinansa.

RUDOLF PAKKI

Nikolai Pakin maalaus

KATRI EINAMO

Rudolf Pakki

Meillä luki passissa suomalainen. Inkerinsuomalaisen identiteetin rakentuminen elämäntarinoissa.

Seuraavana puheenvuoron sai Helena Miettinen, joka esitteli oman väitöskirjansa *Menetetyt kodit, elämät, unelmat.*

Ohessa väitöskirjatiivistelmä kokonaisuudessaan.

(*Mainittakoon, että tohtori Miettinen on väitöskirjatyötään varten saanut mm. Inkeriläisten Sivistyssäätiön apurahan. Toimitus.*)

Inkerinsuomalaisuus rakentuu kärsimyshistorian varaan.

Väitöskirjassani *Menetetyt kodit, elämät, unelmat* tutkin etnisen identiteetin rakentumista venäjänsuomalaisten elämäntarinoissa sosiaalipsykologisesta näkökulmasta. Kertomuksia oli kaikkiaan 73, joista noin kolmannes oli inkerinsuomalaisten tarinoita, kolmannes Neuvostoliittoon muuttaneiden amerikansuomalaisten ja kolmannes loikkareiden jälkeläisten kertomuksia.

Vallitseva näkemys sosiaalitieteissä on, että elämäntarinat sopivat hyvin identiteetin tutkimukseen, sillä kertoessaan omasta elämästään ihmiset rakentavat samalla omaa identiteettiään. Määritellessään itseään kertojat poimivat puheeseensa oman identiteettinsä kannalta keskeiset asiat ja vähemmän tärkeät saavat väistyä syrjään. Elämäntarina samoin kuin narratiivinen identiteetti ovat aina valintojen tulosta, eivät kaiken kattavia historiallisia totuuksia. Valikoinnista johtuu, että elämäntarinasta saattaa leikkautua pois pitkiäkin, identiteetin muodostumisen kannalta merkityksettömiä jaksoja.

Tavoitteenani oli kerätä haastateltavilta mahdollisimman itsenäisesti tuotettuja identiteettitarinoita ja välttää kertomuksen taipumista oman mielenkiintoni tai vallitsevien ennakko-oletusten suuntaiseksi. Pääkysymykseni haastateltavilleni olikin: Kerro kuka olet? Mitä vähemmän jatkokysymyksiä tarvittiin, sitä onnistuneempana pidin haastattelua. Kerro kuka olet -kysymys tuotti lapsuudesta nykyhetkeen jatkuvan elämäntarinan, toisilla

lyhyemmän, toisilla pidemmän riippuen useimmiten kertojan iästä, mutta myös kerrontatavan runsaudesta.

Venäjänsuomalaisten elämänkaari noudattaa omaa narratiivista logiikkaansa. Kärsimyskokemukset muodostavat elämäntarinoiden keskeisen sisällön ja lohkaisevat niistä myös määrällisen valtaosan. Tarinallisia tihentymiä ja samalla identiteetin muutoskohtia inkerinsuomalaisilla ovat neuvostovaltaan siirtyminen, Stalinin vainojen ja toisen maailmansodan aika sekä perestroika ja paluumuutto Suomeen.

Venäjänsuomalaisten narratiiviselle identiteetille on tyypillistä identiteetin muutoskohtien ja Neuvostoliiton historiallisten tapahtumien tiivis yhteenkiertyminen. Suurin ero eri venäjänsuomalaisryhmien kesken muodostuu Venäjälle ja Neuvostoliittoon päätymishistoriassa. Inkerinsuomalaiset muuttivat Venäjälle leveämmän leivän perässä 1600-luvulta alkaen, loikkarit ja amerikansuomalaiset 1920- ja 1930-luvuilla. Käsitys Neuvostoliitosta työläisten ja talonpoikien tulevana ihannevaltiona sai amerikansuomalaiset myymään omaisuutensa ja matkustamaan Neuvosto-Karjalaan. Myös viitisentoista tuhatta suomalaista siirtyi pääasiassa luvatta Neuvostoliittoon. Loikkareiden lähtöön siivittäneitä syitä olivat työttömyys ja ajan oikeistolainen ilmapiiri, jonka takia poliittisesti vasemmistoon kuuluvat, etenkin kansalaissodassa punaisten puolella taistelleet ja ammattiyhdistysliikkeen aktivistit joutuivat ahtaalle. Pohjois-Amerikassa syvän talouslaman aikana levisi epidemianomaisesti ns. Karjala-kuume, joka tarttui syvän laman kourissa kamppaileviin suomalaissiirtolaisiin. Lähdön syyt olivat paitsi ideologiset, myös taloudelliset.

Venäjänsuomalaisten narratiiveissa keskeisimmän sijan saavat Stalinin vai-

Seminaariyleisöä, etualalla Inkeri Sava ja Virpi Vesanen-Laukkanen

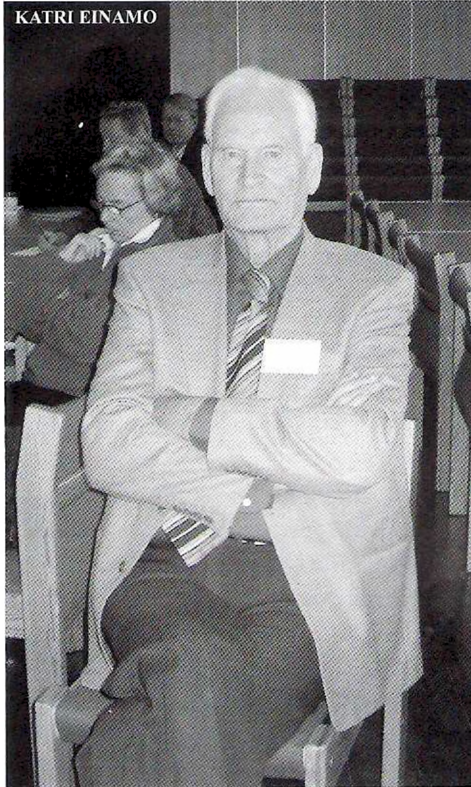
not. Taustastaan johtuen neuvostoaikaan siirtyminen ja kansanmurhaksi kiihtyneen etnisen syrjinnän alkaminen merkitsi inkeriläisille eri asioita kuin myönteisesti sosialismiin suhtautuneille loikkareille ja amerikansuomalaisille. Sosialismin rakentaminen näkyi inkeriläisten elämässä äidinkielen ja uskonnon kieltämisenä ja kotien menetyksenä, kun taas loikkareille ja erityisesti amerikansuomalaisille unelman romahtamista. Suomalaisuudesta muodostui vainoille altistava stigma, jonka takia jotkut ryhtyivät peittelemään kansallisuuttaan ja suomalaisuudesta muodostui yksityiselämään kuuluva salattu sosiaalinen identiteetti.

Mielenkiintoista on, että kärsimyshistoria suodattuu myös nuorempien kertojapolvien tarinoihin symboliseksi identiteetin osaksi muuttuneena, kun omaa suomalaisuutta selitetään vanhempien tai isovanhempien kärsimyskokemusten kautta.

Suomen kieli äidinkielenä on menettänyt asemaansa venäjänsuomalaisten etnisen identiteetin osana. Etenkin inkerinsuomalaiset ovat nykyisin useimmiten venäjänkielisiä tai kaksikielisiä suomalaisia. Venäjä tai viro on vaihtunut jopa kaikkein vanhimpien polvien käyttökieleksi.

Evankelisluterilainen uskonto on samoin väistynyt kertomuksissa taka-alalle inkerinsuomalaisten etnisen identiteetin rakennuspuuna, mikä poikkeaa selvästi inkerinsuomalaisista vallalla olevasta käsityksestä. Samantyyppinen viesti inkerinsuomalaisten maallistumisesta tuli tulokseksi Anna Linnakankaan tuoreessa sosiaalipsykologian pro gradu – työssä, joka oli tehty tilastollisin menetelmin täysin eri vastaaja-aineiston perusteella.

Äidinkielen ja uskonnollisuuden tavoin myös käsitys yhteisestä kotimaasta on saattanut hämärtyä historian saatossa. Inkerinsuomalaiset ilmaisivat amerikansuomalaisia useammin Suomen isänmaakseen. Sen sijaan Inkerinmaan merkitys isänmaana oli vähäinen. Inkerinmaalla syntynyt sukupolvi on juurtunut uusille asuinpaikoilleen ja hajaannuksen aikana syntyneelle polvelle historiallisen Inkerinmaan luonne on vaihteleva. Inke-

Seminaaria kuuntelemaan oli saapunut myös Inkerin emerituspiispa Leino Hassinen.

ri on joillekin tuttu vanhempien tai yhä useammin isovanhempien kertomuksista, tai vierailumatkoilta suvun entisille kotiseuduille. Paluumuutto Inkerinmaalle on tämän päivän inkeriläisille vieras ajatus.

Tutkimusaineisto viitaa siihen, että käsitys Inkerinmaasta inkeriläisten kotimaana elää sitkeimmin Suomessa asuvien suomalaisten mielissä. Suomessa surraan Inkerinmaan suomalaiskylien autioitumista paluumuuton seurauksena, vaikka tosiasiassa inkerinsuomalaisuus on pyyhkiytynyt historiaan jo Stalinin vainojen ja toisen maailmansodan seurauksena. Inkeriä ei ole enää sosiaalisena yhteisönä. Suomalaisten tukitoimin kunnostetut Inkeri-talot ja niissä järjestettävät suomen kielen alkeiskurssit eivät muuta venäläis-

tä ympäristöä toiseksi. Paradoksaalista kuitenkin on, että kokonaisuutenaan paluumuutto on pikemminkin vahvistanut venäjänsuomalaisten suomalaisuutta, kun kielitaidon lisäksi myös suomalainen identiteetti on vahvistunut tai uudelleen rakentunut.

Neuvostoliiton sisäinen passi on vaikuttanut venäjänsuomalaisten identiteetin rakentumiseen. Neuvostoliitossa asuneet suomalaiset olivat passissa finkoja tai finnejä. Erityisesti inkerinsuomalaiset selittävät omaa suomalaisuuttaan usein passimerkinnän kautta.

Viimeinen narratiivinen tihentymä ja identiteetin käännekohta ajoittuu Neuvostoliiton romahtamisen ja paluumuuton alkamisen aikaan. Neuvostoliiton hajoamista seurannut taloudellinen kriisi johti tavalliset kansalaiset suoranaiseen ahdinkoon. Suomi heijastui itärajan taakse paratiisinomaisena mahdollisuutena. Pako enemmän tai vähemmän vahvoille juurille yllätti kuitenkin kiihkeydellään. Paluumuuttajat ovat kuitenkin joutuneet huomaamaan, että Suomessa suomalaisuus käsitetään eri tavoin. Vaikka neuvostopassin kansallisuusmerkinnällä on keskeinen asema paluumuutto-oikeuden kannalta, jokapäiväisessä elämässä suomalaisuutta tulkitaan eri tavoin. Kantasuomalaisille käsite venäjänkielinen suomalainen on outo, minkä vuoksi venäjää puhuvat paluumuuttajat luokitellaan venäläisten ryhmään. Myös suomalaisten sosiaalinen etäisyys oudoksuttaa. Venäjänsuomalaiset tuntevatkin läheisemmäksi entisen asuinmaansa kollektiivisen elämäntavan, jossa naapurin mummotkin lasketaan sukulaisiksi, kuten monet haastateltavat mainitsivat.

Venäjänsuomalaisuus poikkeaa siis sisällöltään Suomessa koetusta suomalaisuudesta, jonka keskeisiä ominaisuuksia ovat koti, uskonto ja isänmaa.

RUDOLF PAKKI

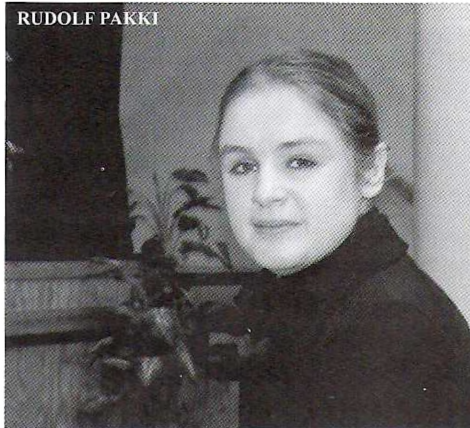
Pentti Raittila

Saarijärven Paavo ja talvisodan henki. Myös inkerinsuomalaisten itsensä kokema suomalaisuus poikkeaa vallalla olevasta representaatiosta inkeriläisistä suomea puhuvana, evankelisluterilaisena, Inkerinmaan väestönä. Nykyinen inkerinsuomalaisuus voidaan määritellä valtakuntien rajat ylittäväksi, itsensä inkeriläisiksi tuntevien ihmisten verkostoksi.

(*Toim.huom. Narratiivisuus = lähestymistapa, jonka mukaan kaikkea tietoa ja toimintaa voidaan tarkastella kerronnallisena ja kertomusmuotoisena.)*

***

Seuraavaksi oli vuorossa lounas, jonka jälkeen jatkettiin iltapäiväosion parissa. Valitettavasti toimitussihteeri joutui tätä ennen poistumaan paikalta, yritämme saada aineiston esiteltäväksi myöhemmässä

Pianisti Julia Mustonen

vaiheessa. Iltapäivän esitelmöitsijät ja aiheet olivat seuraavat:

- Yhteiskuntatieteiden tohtori Pentti Raittila: Venäläiset, virolaiset ja inkeriläiset suomalaisen julkisuuden toisina.
- Toivo Flink: Inkerikeskus eilen ja nyt.
- Musiikkiesitys: Julia Mustonen / piano sekä Amici Musici, joht. Luis Raminez (*Julia Mustosesta lisää Muut lehdet – palstalla*)
- Valtiotieteiden tohtori Inga Jasinskaja: Inkerinsuomalaisten kotoutuminen Suomessa sosiaalipsykologisen tutkimuksen valossa.
- Loppukeskustelu ja seminaarin päättäminen

Katri Einamo

Joulu Inkeriss

Vuodenvaihde 1996–97 oli mielenkiintoinen, sain viettää kaksi erilaista joulua. Kun joulunpyhät Suomessa olivat ohi, ehdin sopivasti matkustaa uudenvuodenaatoksi Inkerinmaalle Soikkolaan.

Tutussa inkerikkoperheessä Viistinän kylässä suomalainen vieras otettiin ystävällisesti vastaan, vaikka joulu on perinteisesti perhekeskeinen juhla niin kuin Suomessakin. Pietarissa asuvan tyttären perhe oli tullut uudenvuoden ja joulun viettoon Viistinään. Perheen isoäiti Ludmila Petrova inkeroiskielen taitajana kertoi mielellään vieraalle nykyisistä juhlatavoista.

Vuosikymmeniä uusivuosi on Venäjällä ollut tärkeämpi juhla kuin joulu. Kristillistä joulua vietetään myöhemmin, juliaanisen ajanlaskun mukaan tammikuun 7. päivänä. Jollei joulu sattunut viikonlopuksi, se oli menneinä vuosikymmeninä tavallinen työpäivä. Kuusi, *jolkka,* on tuotu sisälle uudenvuodenaatoksi. Kuusi koristellaan kauniisti. Lapset odottavat malttamattomina lahjoja, joita pakkasukko jättää aattoiltana jolkan alle. Aattopäivänä valmistetaan juhla-ateriaksi liharuokia ja monenlaisia salaatteja sekä paistetaan piirakoita. Illalla käydään saunassa ja pukeudutaan pyhäpukimiin.

Puolenyön lähestyessä pistäydytään ulos. Kun kylän talot ovat lähekkäin, joka puolelta kuuluu iloista keskustelua, nuoret kuljeskelevat kylän raitilla. Vuoden vaihtumisen hetkellä räsähtelee siellä täällä taivaalle ilotulitusraketteja.

Pöytään on katettu runsas juhla-ateria. Uuttavuotta juhlitaan pöydän antimia nauttien, seurustellen, TV:n ohjelmaa seuraten ja musiikkia kuunnellen. Lapsetkin saavat valvoa pitkälle aamupuoleen. Vieraita voi käväistä uudenvuodenyönä, ja heidät pyydetään mukaan pöytään.

Kävin uudenvuoden ja joulun välipäivinä Soikkolan kylien inkerikkokodeissa. Monilla oli pertissä jolkka, siinä kaupasta ostetut koristeet: värikkäitä palloja, käpyjä, kiiltäviä koristenauhoja, erilaisia eläinhahmoja ja vilkkuvat sähkövalot. Kuusen jalka oli peitetty "lumella", valkoisella vanulla, tai koristenauhoilla. Lattialla alaoksien lomassa pilkotti pieni pakkasukko ja lumityttö. Jolkan latvassa ei kuitenkaan ollut tähteä niin kuin tavallisimmin Suomessa, vaan värikäs ostokoriste, puun latvaverson peittävä ontto "piikki". Ehkä Neuvostoliitossa pidettiin tähteä liiaksi kristinuskoon viittaavana symbolina ja luotiin omaperäinen latvakoriste.

Lapsuuden joulu

Iäkkäät ihmiset muistelivat lapsuutensa jouluja. "Entiin väki piti joulun", he kertoivat. Joulua vietettiin tammikuussa pari kolme päivää, ennen vallankumousta neljäkin päivää. Joulukausi päättyi *veseristään*, loppiaiseen (19. tammikuuta) ja silloin päivä olikin jo "monta kukon harkkamusta pitempi". Mutta ajat muut-

Olga Petrovan vunukat, "armottomat lapset" (orvot), Andrei (oik.) ja Vasja jolkan juurella. Soikkola, Loan kylä 1997.

[redacted]stavuodesta tuli joulun [redacted]raasnikka”.

[redacted], jolkka

[redacted]ojat muistivat, että heidän [redacted]ssaan ei ollut tapana tuo-[redacted] *Jolkka* oli 1920-luvulta [redacted] perttiin uudeksivuodeksi ja [redacted] vanhaan uuteenvuoteen” [redacted] 14. päivään asti.

[redacted]risteet, *lillat*, olivat oma-[redacted]allisesti lasten tekemiä. [redacted] perunasta leikattiin eläin-[redacted]osia, lampaita ja lehmiä [redacted]”. Muotonsa ne saatiin [redacted] kun keksittiin sivellä lei-[redacted]guurien päälle. Kovettunut [redacted] kuvioita, jotka muuten [redacted]neet ja kuivuneet ennen ai-[redacted] ripustettiin kuusen oksille [redacted]minauhasta nypityllä kumi-[redacted]sista oli hauska katsella, kun [redacted] niitä liikauttamalla. Valkoi-[redacted] liimattiin rengasnauhoja [redacted] vihreästä ja keltaisesta pa-[redacted] kukkia ja käpyjä. Paperista [redacted] leikellä hevosia, koiria ja [redacted] Kaupasta ostetut *ledenitsat* [redacted] pienet rinkelit ja *prännikät*

[redacted] Soikkolan Loan kylän klubilla [redacted] 1997. Runsaasti koristeltu jolkka [redacted]

(piparkakut) ripustettiin niin ikään jolkkaan koristeiksi.

Omatekoisia kynttilöitäkin sidottiin kuusen oksiin. Kynttilöitä sytytettiin korkeintaan pari kolme kerrallaan, kun "hervittiin" tulipaloa. Kylän lapsia kokoontui vuoronperään eri talojen perttiin leikkimään ja laulamaan jolkan ympärille. Inkerin kielellä laulettiin lauluja, joita nyt vanhuuden päivinä kukaan ei enää muistanut.

Jouluruoka

Ortodoksiuskoiset inkerikot noudattivat entisaikaan kirkkovuoden paastoaikoja. Joulua edelsi *paasta*, joulupaasto. Paastoaikana ei syöty lihaa ja maitotuotteita. Voi ja rahka *kopitettiin*, säästettiin joulua varten. Kylmässä *tsulanassa* ne säilyivät hyvänä jouluun asti.

Valkeaa jauhoa oli ennen kylissä varaa hankkia vain suuriksi praasnikoiksi, kuten jouluksi. Jouluksi leivottiin monenlaisia vehnäkuorisia piirakoita. Piirakat olivat umpinaisia levypiirakoita tai avonaisia vatruskoja. Ne paistettiin *karralla* eli paistopellillä. *Kalapiirakkaa* hailista, kurvista tai jostain "sorjasta", isosta kalasta tehtiin eniten juuri jouluksi, kun talvella

Ludmila Petrova (vas.) Viistinästä tervehtimässä sukulaistaan Ludmila Sidorovaa. Tsaajun kanssa "kannella" kaalipiirakkaa, rahkavatruskaa, keksejä ja makeisia. Soikkola, Ruutsia 1997.

pyydettiin merestä paljon kalaa. *Kabustapiirakan* täyte, hakattu kaali haudutettiin ensin puolikypsäksi paistinpannulla. *Obokkapiirakka* tehtiin kuivatetuista tateista ja tattarisuurimoista. Praasnikaksi paistettuun *riissupiirakkaan* pantiin myös rusinoita täytteen joukkoon.

Avonaisiin piirakoihin eli vatruskoihin käytettiin täytteenä rahkaa, puolukkaa tai mustikkaa. *Rahkavatruskan* täyte oli paastoaikana säästynyttä rahkaa, joka jäätyneenä säilyi tuoreen veroisena. Kermaa, kananmunia ja voita lisäämällä saatiin aikaan herkullinen leivonnainen. Puupyttyyn oli syksyllä säilötty puolukkaa survoksena ja mustikkaa kuivattuna tai keitettynä. Niistä tehtiin marjasuppia ja vatruskoita. Kananmunista ja kermasta sekoitettiin täyte *kananmunavatruskaan*, joka oli praasnikkaleivonnainen. Vatruskat paistettiin karralla tai riihtilassa, varrettomassa paistinpannussa. Vatruskoita tarjottiin teen tai karpalokiisselin kanssa.

Jouluruuat kypsennettiin kiukaassa eli leivinuunissa kuten muulloinkin. Joulupaaston jälkeen tavallinen arkiruoka oli myös juhlaruokaa. Sianlihasta ja hapankaalista *tsugunikassa* haudutettu rokka oli ensimmäinen ruoka joulupöydässä. Lihaperunapaisti eli *maamuna lihan kera*, *havvottu muna* syötiin keittoruuan jälkeen. *Putrot, havvottu maito* ja *kananmunalaatka*, kananmunista ja maidosta paistettu uunimunakas kuuluivat jouluruokiin. Herkullinen *kasse*, *kassalaatka* paistettiin uunissa kananmunista, kermasta ja voista. Sitä tehtiin vain pienessä saviruukussa, johon kastettiin valkeaa vehnäleipää, *saijaa*. Eri päivinä vaihdellen uunissa haudutettiin *lihasuppi*, *munavelli* eli perunasoselaatikko tai *lohkolaatka* perunasta. Jälkiruuaksi keitettiin karpalokiisseli tai *kampotti* kuivatusta omenasta, joskus ostosekahedelmistäkin. Joulupöytä pyrittiin saamaan runsaaksi ja juhlavak-

si, vaikka muuna aikana ruokatalous olisi ollut joskus niukkaakin. ”Kansi laaittiin kuin pulmiin” (häihin), kerrottiin.

Joulujuomaksi keitettiin olutta. Oluen teko oli prosessina niin monivaiheinen, että valmistelut oli aloitettava hyvissä ajoin ennen joulua. Rukiinjyvät oli ensin idätettävä, *idyt* imellettävä kiukaassa maltaiksi ja vasta sitten voitiin valmistaa niistä olut.

Joulukirkko

Soikkolan kirkossa käytiin jouluaattoiltana ja varhain jouluaamuna jumalanpalveluksessa. Kun väkeä saapui eri kylistä, kirkonmäki oli täynnä hevosia. Jouluaamun jumalanpalveluksen jälkeen oli tapana käydä kalmoilla muistelemassa edesmenneitä omaisia.

Kirkosta kotiin tultua syötiin jouluateria. Usein lähimpiä sukulaisia toisista kylistä tuli kirkkomatkallaan ”vierahisse”. Ensimmäisenä päivänä vain oma suku vieraili, toisena ja kolmantena päivänä käytiin naapureissa. Talo talolta vuorotellen käytiin ”vierahis”, tavallisesti naiset ”partissa” keskenään, samoin miehet.

Pelehet ja tiukut

Uudenvuoden ja joulun tienoilla on käyty *pelehenä.* Yllätykseksi majapaikkani taloon ilmestyi eräänä tammikuisena iltana kolme peleheksi pukeutunutta lasta laulamaan, kasvojen naamiona nailonsukka, takki nurinpäin. Talonväki palkitsi lapset makeisilla. Viime vuosina Viistinässä aikuisetkin ovat käyneet pelehenä.

Entisaikaan uudenvuodenaatosta ”vanhaan uuteenvuoteen”, joskus veseristään saakka lapset, nuoret ja *polnoit* (varttuneet) aikuiset liikkuivat pelehinä. Lapset kulkivat omassa joukossaan iltapimeällä, aikuiset myöhemmin puolilleöin.

Talosta taloon kulkien *pelehet, tiukut* tai *joulukummat,* Laukaan puolessa *igrissat* lauloivat ja tanssivat. Illaksi sovittiin kokoontuminen "parttiin" ja erikoisella tavalla pukeutumalla pyrittiin tekeytymään tuntemattomaksi. *Pöyvvy* eli lammasnahkaturkki puettiin nurinpäin päälle. Joku rupesi pellavapartaiseksi ukoksi, toinen vanhaksi akaksi, paimeneksi, matruusiksi tai sotilaaksi keppi pyssynä hartioilla. Toisinaan nainen esiintyi miehenä *kaatjat* jalassa ja mies naisena leveä *sarafana* yllä, *korlus* (huivi) pään peittona. Joukossa saattoi olla nuoripari, morsian ja sulhanen. Joku keksi naamioitua karhuksi tai muuksi metsän eläimeksi. Kasvoihin tehtiin "maska" noella tai punajuurella värjäten.

"Kiukaan lautaa (uuninsuuluukkua) särettii, kukkosoittuloi oli ja garmonil soitettii", kun joukko kulki eteenpäin. Toisiin kyliin asti mentiin kävellen tai "liuvuttii" monella hevosella. Hevosten aisakellot soivat, ja vempeleessä riippui koristeena kaikenlaisia nauhoja. Inkerin lauluja, ei vennääks, laulettiin ja tanssittiin ikkunan alla tai pertissä. Kaikissa paikoissa ei laskettukaan sisälle. Tiukkuina laulaville lapsille annettiin tuomisiksi piirakanpala, ledenitsaa tai kuivattua omenaa. Aikuisille ei yleensä tarjottu mitään, ani harvoin makeisia kaikille tai isäntä "potsevoitti" vain miehiä oluella. Pääasia, että oli "vesselää", hauskaa puolin ja toisin.

Uuden vuoden enteet

Uudenvuoden ja joulun pyhinä ennustettiin tulevaa vuotta. Katsottiin ennemerkeistä, oltaisiinko "leiväs" tulevanakin vuotena ja toisiko vuosi mukanaan iloa vai surua.

Etenkin naimaikäisiä tyttöjä kiinnosti tutkailla enteitä naimisiin pääsystä. Harkkolassa tytöt olivat menneet uudenvuodenyönä tienristille kuuntelemaan mistä päin *senihka* (sulhanen) tulee.

Kylän lapsia pelehinä Ludmila Petrovan pertissä tammikuisena iltana. Soikkola, Viistinä 1997.

Kerran pojat olivat, tyttöjen aikeesta vihjeen saatuaan, piiloutuneet paikalle. Tyttöjen kumartuessa maahan kuuntelemaan "hevosen kavioiden kopsetta" pojat pelästyttivät nämä pahanpäiväisesti. Tytöt juoksivat pakoon.

Kylän tytöt kokoontuivat johonkin taloon. Kiukaan lämmitessä aamulla pertin lattialle pantiin pieniä kasoja kauranjyviä rinkiin. Tytöt nimesivät itselleen kasan. Kukko tuotiin perttiin, pyöräytettiin ilmassa kerran ympäri ja laskettiin ringin keskelle. "Kenen kasasta kukko nokki, se tyttö meni ensimmäisenä miehelle".

Yksi keino oli tehdä tulitikuista "kaivo kokan kanssa" *poduskan* (tyynyn) alle. Unessa tulisi sitten sulhanen vettä ottamaan. "Usealle uni näyttiis, tuli sulhanen", näin totena kerrottiin.

Aira Kuronen

Valokuvalähteet: Museovirasto/Aira Kuronen

Aira Kuronen on Museovirastossa tutkijana työskennellessään kerännyt artikkelissa käytetyn aineiston haastattelemalla inkerikkoja Länsi-Inkerissä Soikkolassa. Kenttätyömatkoja oli useita kymmenen vuoden aikana. Tätä nykyä tekijä on eläkkeellä.

Toimitus

Tuutarin ja Hietamäen historiaa

Jatkamme edellisessä numerossa alkanutta kirjoitusta Tuutarin ja Hietamäen historiasta.

Ensimmäinen maailmansota alkaa

Heinäkuun 18. päivänä vuonna 1914 julistettiin sota Saksalle. Pappilaan välitti tästä tiedon samana aamuna paikallinen maalaispoliisi eli urjadniekka tuomalla painetut ilmoitukset mobilisoinnista eli liikekannallepanosta kirkon edustalle pantaviksi. Aamulla oli ilmoitettu myös hevosten mobilisoinnista. Kun kertoja kello puoli kuusi lähti kunnantalolle, oli sinne kulkemassa miehiä ja hevosia pitkät jonot joka suunnalta tien täydeltä. Hänestä tuntui kaamealta katsella joukkoa, joka oli kokoontunut kunnantalon ympärille. Koska reserviläisten oli lähdettävä jo seuraavana päivänä, kuulutti kertoja kunnantalon edustalla toimittavansa vielä saman päivän iltana kello kuusi jumalanpalveluksen Tuutarin kirkossa.

Kun tuli ehtoopuoli, alkoi kansaa tulvia kirkkoon jo ennen määrättyä aikaa. Kello kuusi oli Herran huone täynnä ääriään myöten. Vaimot kiinni miehissään ja näillä lapset sylissään, toiset riippuen isänsä liepeissä. Kovasta luonteestaan huolimatta ei kertoja voinut kansan itkulta ja omalta mielenliikutukseltaan pitää puhetta yhtäjaksoisesti, vaan se keskeytyi pari kertaa. Unohtuneeko kenenkään läsnä olleen mielestä se liikuttava näky, kun matkaan lähtevät polvistuivat alttarin juurelle ottamaan vastaan Herran ehtoollista ja sillä aikaa saattoväki veisasi matkamiehen virttä. Kertoja painotti, ettei tahtoisi toistamiseen olla todistamassa sitä miten palveluksen päätyttyä kirkossa ja sen edustalla matkaan lähtevät jättivät jäähyväisiä sukulaisilleen! Isät, veljet ja pojat lähtivät matkaan kyynelien ja siunausten saattelemina. Seurakunnasta otettiin sotapalvelukseen yhteensä 551 miestä, joista 245 oli rakuunaa eli ratsumiestä, ja 169 miestä oli vakituisessa palveluksessa.

Elokuun 3. päivänä pidettiin kirkonkokous, jossa päätettiin talkootyönä puhdistaa pappilan metsä ja jakaa kerätyt puut ilmaiseksi sotaan lähteneiden perheille. Näin talven kuluessa jaettiin 332 puukuormaa. Kyliltä kerättiin myös vaateavustusta sotilaille rintamalle lähetettäväksi.

Hallituksen taholta kirkon yhteyteen muodostettiin sotilasperhehuoltokunta, jonka esimieheksi nimitettiin Jaakko Raski ja samalla hänestä tuli suurruhtinatar Olga Nikolajevnan komitean jäsen. Mikkelinä pidettiin seurakunnan kirkonkokous, jossa pohdittiin sairaalan perustamista haavoittuneita sotilaita varten. Myöhemmin oman sairaalan perustamissuunnitelmasta luovuttiin ja seurakuntien taholta päätettiin ottaa kustannettaviksi sairasvuoteita jo toimivissa sairaaloissa. Seurakuntalaiset päättivät vapaaehtoisesti verottaa itseään tähän tarkoitukseen yhdellä kopeekalla kuukaudessa. Kansan keskuudessa tätä keräystä nimitettiinkin "kopekkaveroksi". Vapaaehtoisilla lahjoituksilla hankittiin vaateapua ja jalkineita myös sotilasperheille.

Tammikuun 20. päivänä vuonna 1915 Jaakko Raski, kunnanvanhin Juhana Kemppi ja kunnallisen huoltokunnan esimies opettaja Tuomas Hirvonen saivat kunnian päästä keisarinna Aleksandra Fedorovnan audienssille eli vastaanotolle Zarskoje selon hoviin. Tässä tilaisuudessa luovutettiin seurakuntalaisilta kerätyt

[illegible] kertyi 1 802 kpl ja 500 [illegible] rahaa tuohilippaaseen [illegible] Keisarinna otti avustuksen [illegible] vastaan kiittäen sekä tuojia [illegible] Myöhemmin Hänen Ma- [illegible] kansliasta lähettiin kirjalliset [illegible]. Tätä kiitoskirjettä säi- [illegible]talolla.

[illegible] vuoden toukokuun 5. päi- [illegible] Raski yksin Zarskoje [illegible] keisarinnan puheilla ja [illegible] Skuoritsan ja Koprinon [illegible] puolesta sitoumusta neljän [illegible] ylläpitämiseksi sairaita [illegible]eita sotilaita varten, joista [illegible] maksettaisiin 50 ruplaa kuu- [illegible] Myöhemmin ilmoitettiin, että [illegible] vuoteet tulivat sijoitetuiksi [illegible] komean Kokarevan palatsiin [illegible] sairaalaan.

[illegible]kumous ja kansallissota

[illegible] oli ollut sateinen, viljat eivät [illegible] kypsyä ja pellot pysyivät mär- [illegible] syksyyn. Viljoja leikattiin [illegible] ja lumentuloon asti. Leipä ja [illegible] lopussa. Ruokatarpeiden hin- [illegible] kymmenkertaisiksi.

[illegible] 1917 helmikuun ajan oli Pieta- [illegible] levotonta. Mielenosoituksia ja [illegible] järjestettiin yhtenään. Sotajoukot [illegible] olleet kahden vaiheilla: liit- [illegible]kumouksellisiin vai pysyäkö [illegible] vanhalle järjestelmälle. Helmi- [illegible] päivänä ensimmäiset rykmentit [illegible] vallankumouksellisiin.

[illegible] oli 27. helmikuuta, vallanku- [illegible] alkupäivänä, Pietarissa omin [illegible] seuraamassa vallankumouksen [illegible] Sotilasjoukot eivät enää kuun- [illegible] päällystöä, anarkistit mellastivat [illegible] Vallankumoukselliset valtasi- [illegible]öllä Iisakin torilla sijaitsevan [illegible] – hotellin, jonka kallisarvoisia

huonekaluja poltettiin torille sytytetyssä nuotiossa. Näin oli alkanut ns. Helmikuun vallankumous.

Huhtikuun 24. päivänä Tuutarin kunta muuttui maalaishallinnoksi, jonka ensimmäiseksi esimieheksi valittiin entinen opettaja Matti Juhana Toivokkainen ja jäseniksi Henrik Repo ja Juhana Putro.

Saman vuoden lokakuun 25.–26. päivinä bolshevikit panivat toimeen Lokakuun vallankumouksen, eli kaappasivat Väliaikaiselta hallitukselta vallan. Myös Tuutari oli täynnä sotamiehiä ja Pulkkalassa taisteltiin. Lokakuun 29. – marraskuun 4. väliset päivät olivat ratkaisevia. Kerenskiläiset eli Väliaikaisen hallituksen sotajoukot ja bolshevikkien kannattajat törmäsivät yhteen Zarskoje selossa, Pulkkalassa, Riehakkalassa ja Nuijalassa. Näiden kylien asukkaat pakenivat kodeistaan. Kaatuneita ja haavoittuneita sotilaita oli runsaasti. Taloista ryöstettiin kaikkea mitä löytyi: viljaa, heiniä, halkoja. Talvella rehun puutteessa ajohevosia kaatui kaupungin kaduille, jossa ne viruivat viikkomääriä, kunnes nälkäiset koirat hävittivät ne.

Valta siirtyy bolshevikeille

Vuoden 1918 helmikuussa kunnallisvalta siirtyi bolshevikeille. Maalis- ja huhtikuussa jaettiin osuuskaupoista ¼ leipää henkeä kohti päivässä. Elettiin melkein nälässä. Heinäkuussa puhkesi kolera. Ihmisiä kuoli myös vesipöhöön ja nälkään.

Huhtikuun 7. päivänä pidettiin yleinen seurakunnan kokous ja perustettiin seurakunnan neuvosto. Bolshevikit julistivat uskonnon yksityisasiaksi ja avioliittoon vihkimisen, kasteen ym. kirkolliset toimitukset vapaaehtoisiksi. Kirkosta erosi yhteensä 22 täysikasvuista jäsentä. Myöhemmin 13 eronneista palasi seurakuntaan.

Maassa siirryttiin juliaanisesta ajanlaskusta uuteen eli gregoriaaniseen ajanlaskuun. Pääsiäistä vietettiin esimerkiksi Venjoella uuden ajanlaskun mukaan, kun taas Tuutarissa noudatettiin edelleenkin vanhaa ajanlaskua.

Vuoden 1918 lopulla määrättiin, ettei vihkimistä, hautausta tai kastetta saa toimittaa ennen kuin tapahtuma on merkitty siviilirekisteriin, joka oli nyt ainoa lailliseksi tunnustettu rekisteri.

Vuoden 1919 helmikuussa perustettiin oma suomalainen konsistoriumi. Maaliskuussa luovutettiin seurakunnan kirkko "kansan omaisuutena" valtiolle. Sovdep eli neuvoston valtuutettu jätti sen taas valtion puolesta seurakunnan "käytettäväksi".

Huhtikuun 1. päivänä, jolloin kertoja ei ollut kotona, toimitettiin pappilassa kotitarkastus. Tarkastajat olivat Hatsinasta. He veivät mukanaan saarnojen konspekteja eli luonnoksia. Tapauksen johdosta kertoja sai kutsun Hatsinaan "tekemään selkoa" asiasta. Selitysten asemesta hänet vangittiin huhtikuun 4. päivänä ja vietiin seuraavana päivänä Pietariin Hernekadun taloon N2 neljän Kolppanan seminaarilaisen kanssa, joista yksi oli tyttö.

Kuten kuulusteluissa ilmeni, oli kertoja syytettynä osallisuudestaan valkokaartilaisten avustamiseen sekä neuvostovallan vastaiseen toimintaan seurakunnassa. Hän pääsi kuitenkin vapaaksi toukokuun 21. päivänä. Samaan aikaan vangittiin myös pastori Lindberg, katolinen arkkipiispa Repp ja muita vierasuskoisia pappeja sekä Pohjois-Inkerin suomalaisia talonpoikia. Vuoden 1918 lopussa oli Pohjois-Inkerissä ainoastaan kaksi suomalaista pappia, muut olivat paenneet ja pappilat anastettu. Venjoella toinen papeista oli siirtynyt Suomeen ja toinen vangittu. Länsi-Inkerissä oli jäljellä yksi pappi, muut olivat valkoisten rintaman perääntyessä seuranneet mukana.

Kesä- ja heinäkuussa mitätöitiin kaikki arvopaperit ja pankkitalletukset 10 000 ruplaa ylittävältä osalta. Samanaikaisesti kappa (5,5 litraa) perunoita maksoi 1200 ruplaa, naula (409 g) leipää 165 ruplaa, naula sokeria 650 ruplaa, naula saippuaa 100 ruplaa, naula suolaa 160 ruplaa jne.

Elokuun 11. päivänä pakotettiin ne Tuutarin asukkaat, joilla oli useampi kuin kaksi lehmää, luovuttamaan "ylimääräiset" lehmät valtiolle. Perheisiin jäi näin vain kaksi lehmää kuutta tai useampaa perheenjäsentä kohti.

Syyskuussa pyysivät hietamäkeläiset kertojaa kirkkoherrakseen. Tämä suostui sillä ehdolla, että saisi pitää myös Tuutarin. Molemmat seurakunnat yhdistettiin, kuten ennen.

Lokakuun 16. päivänä valtasivat valkokaartilaiset Tuutarin, Krasnoje selon ja Hatsinan. Sunnuntaina 19. päivänä seurakunnan pohjoisosa oli punaisten hallussa, kun eteläosa Mäkikylää myöten oli valkokaartilaisten vallassa...

Tähän loppuvat Tuutarin ja Hietamäen kirkkoherran Jaakko Raskin muistiinpanot. Tässä vaiheessa, vuoden 1919 lopulla, hän lienee siirtynyt Suomeen. *Eino Jamalaisen* toimittamassa *Inkerin kulttuurityön tekijöitä* -hakemistossa tulovuodeksi Suomeen mainitaan 1918, mutta kuten edellisistä Jaakko Raskin muistiinpanoista huomasimme, oli hän vielä vuoden 1919 syksynä toimessaan Inkerissä.

Viimeiset elinvuotensa (1919 -1940) Jaakko Raski vietti Helsingissä. Raski kuoli Helsingissä 1940. – Inkeriläisten viesti, 1982, N2, s. 12.

Jaakko Raskin muistiinpanoista poiminut

Lilja Kuivanen

Lähde: Kansallisarkiston mikrofilmi OS 212, ss. 53–66; 116–122.

Inkeriläisten valokuvat talteen!

Inkerin kulttuuriseura on käynnistänyt Inkerin kuva -hankkeen, jonka tarkoituksena on koota inkerinsuomalaisten valokuvista digitaalinen arkisto. Tavoitteenamme olisi kerätä talteen yksityisten ihmisten vanhoja valokuvia paitsi karkotusta edeltäviltä ajoilta inkeriläiskylissä, myös myöhemmistä elämänvaiheista. Inkerinsuomalaiset joutuivat neuvostoaikana hajalleen ja nykyisin vain pieni osa suomalaisväestöstä on palannut entiselle kotiseudulleen. Hajaannuksen aikana syntyneiden sukupolvien käsitykset suvun kotiseudusta perustuvat suullisesti kerrottuihin muistoihin. Vaikka kotikylistä olisikin joskus otettu valokuvia, ne ovat saattaneet tuhoutua elämän varrella. Kun se ihmisten joukko, jolla on omakohtaisia mielikuvia historiallisesta Inkerinmaasta harvenee vuosi vuodelta, on tärkeää saada talteen muistikuvia tukevaa valokuva-aineistoa tulevien sukupolvien käyttöön.

Hanke palvelee samanaikaisesti inkerinsuomalaisen kulttuurin elvyttämistä, ylläpitämistä ja tutkimusta. Valokuvia esitellään vuonna 2006 avattavassa näyttelyssä. Lisäksi internetiin perustetaan "virtuaalinen Inkeri" eli tämän ajan inkeriläisillä ja muillakin asiasta kiinnostuneilla on mahdollisuus kurkistaa, millaiselta Inkerin eri pitäjät aikoinaan näyttivät.

Jos sinulla, sukulaisillasi tai ystävilläsi on albumissasi Inkeri-kuvia, ota yhteys Inkerin kulttuuriseuraan, jolloin voimme sopia tallentamisesta. Digitaaliseen muotoon tallentaminen ei vahingoita kuvia lainkaan eikä niitä tarvitse irrottaa albumista. Alkuperäiset valokuvat luovutetaan välittömästi asianomaisille itselleen takaisin.

Soita numeroon (09) 2733 225, 041 54 55 000 tai faksi (09) 273 2501.

Helena Miettinen

MUUT LEHDET

Tapani Nokka kirjoitti kirjan isoisästään Paavo Räikkösestä, Inkerin kansan valistajasta

Tapani Nokkalan isoisän isä Petter Räikkönen lähti Kirvusta 1800-luvun puolivälissä päätyen lukkariksi Kuolemajärvelle ja sieltä edelleen Inkerinmaalle Lempaalaan. Vaimonsa Katarina Rahkosen kanssa he saivat kahdeksan lasta, joista Paavo valmistui opettajaksi, lukkariksi ja urkuriksi. Valmistumisensa jälkeen Paavo jäi vielä kolmeksi vuodeksi opettajaksi Kolppanaan.

Sieltä palattuaan hän ryhtyi kollegoidensa Mooses Putron, Abram Tiisniekan ja Pietari Toikan kanssa nostamaan inkerinsuomalaisten itsetuntoa ja tietoisuutta suomalaisuudestaan ja oman elinpaikkansa merkityksestä. Apunaan he käyttivät suomenkielisiä sanomalehtiä, lisäksi Paavo kirkkoherra Otto Rokkasen perustamassa kirkkokoulussa opettajana toimiessaan alkoi kasata Lempaalan koululle mainetta. Räikkönen kirjoitti

myös toisen säkeistön Mooses Putron säveltämään ja sanoittamaan Inkerin kansallishymniin Nouse Inkeri, avusti Inkeri-sanomalehden toimituksessa ja toimitti Kansan Kalenteria.

Elokuussa 1899 Paavo Räikkönen sai käskyn poistua Pietarin kuvernementista "vahingollisen vaikutuksensa" vuoksi ja muutti Suomen puolelle Viipuriin. Vuonna 1902 hän palasi kanttoriksi Toksovaan ja jatkoi sieltä käsin myös toimitustöitään. Kolme vuotta myöhemmin Inkeri-lehden tilalle perustettiin Uusi Inkeri, jonka päätoimittajaksi nimitettiin Kaapre Tynni, runoilija Aale Tynnin isä. Lehti ilmestyi kuitenkin vain vuoden ajan. Paavo palasi Toksovaan, Inkeri-lehti perustettiin uudestaan, mutta Räikkösen kausi päätoimittajana jäi lyhyeksi. Keväällä 1919 hän lähti salaa kohti Suomea punaisten esikunnan vallattua kanttorilan. Paavo Räikkönen toimi Porvoossa WSOY:n oikolukijana ja jatkoi kirjallisia harrastuksiaan aina kuolemaansa saakka 1935.

Tapani Nokan vanhemmat ovat Paavo Räikkösen Lyydi-tytär sekä tämän opettaja-aikanaan Hausjärveltä löytämä maalaistalon isäntä Onni Nokkala. Lyydi ei kirjoittajan mukaan juuri koskaan puhunut suvun Inkerin ajoista tai opettanut lapsilleen venäjää. Ajatus kirjan kirjoittamiseen syntyi, kun Nokkala kävi Inkerissä 1980-luvun lopulla ja 1994 Toksovan kirkon vihkiäisissä.

Tapani Nokkala: Paavo Räikkönen Inkerin mies, 166 s., omakustanne, PK-Paino.

Myynnissä nyt myös Suomen Inkeriliitto ry:n kautta, katso lehden takasivu! (Karjala-lehti 28.10.2004)

Julia Mustonen voitti Malmössä pianokilvan

Inkerinsuomalainen, Sibelius-Akatemiassa opiskeleva Julia Mustonen voitti pohjoismaisen pianokilpailun Malmössä ja sai palkinnoksi Blüthner-flyygelin. Kilpailuun osallistui 22 pianistia. Mustonen on syntynyt Krasnojarskissa, mutta asunut Suomessa vuodesta 1994.
(Helsingin Sanomat 2.11.2004)

Hatsinan kirkko saa avustusta Espoosta

Espoon seurakuntayhtymä avustaa Pietarin alueella toimivaa Inkerin kirkon Hatsinan seurakuntaa 10 000 eurolla. Seurakunnan pappina on usean vuoden ajan toiminut suomalainen Martti Puumalainen, ensi vuonna uudeksi pastoriksi tulee inkeriläinen Andrei Tuhkanen, joka valmistuu Inkerin kirkon teologisesta koulutuskeskuksesta. Kirkkoon rakennetaan ilmastointijärjestelmä, joka maksaa noin 10 000 euroa, seurakunnan vuotuiset käyttömenot ovat puolestaan 27 000 euroa.
(Länsiväylä 24.11.2004)

Halonen vihki pääkonsulaatin Pietarissa

Tasavallan presidentti Tarja Halonen vihki 24.11.2004 käyttöön Suomen uuden pääkonsulaatin Pietarissa. ”Talo näyttää olevan hyvin tarpeen”, totesi Halonen, kun samanaikaisesti sisäpihalla jonotettiin ahkerasti viisumeita.
(Helsingin Sanomat 25.11.2004)

Pääkonsulaatin avajaisista lisää Wladimir Kokon Uutisia Inkeristä –palstalla.

Katri Einamo

UUTISIA INKERISTÄ

[illegible]sulaatti uudessa [illegible]ksessa

[illegible] Pietarin pääkonsulaatin uu[illegible] Preobrazhenskaja-aukio 4. [illegible] muutto uusiin tiloihin on [illegible] ja 4. lokakuuta 2004 kaareva [illegible]rakennus Pietarin keskustassa [illegible] viisuminhakijoille. Uudessa, [illegible] Jukka Sirénin suunnittelemas[illegible]oksisessa talossa on tarpeeksi [illegible]sulaatin suurelle henkilöstölle. [illegible] viisumiosasto sijaitsee kahdessa [illegible]sessä kerroksessa, kolmannessa [illegible]lien työhuoneet ja neljännessä [illegible] Sanomien mukaan edustuston [illegible]

[illegible]nsä edustusto on saanut käyttöön[illegible] m² uutta tilaa ja viisumiasioita [illegible] ainakin tässä vaiheessa ilman [illegible]viä jonoja. Konsuli Martti Ruo[illegible] johtamalla viisumiosastolla on [illegible] asiakaspalvelupistettä (vanhassa [illegible]ksessa niitä oli vain seitsemän!) [illegible]koja 78 hakemuskäsittelijälle. [illegible] Pietarin pääkonsulaattia sano[illegible]isavotaksi; se on Suomen [illegible]-ministeriön ainoa yksikkö, [illegible]illaan viisumimaksuilla tuot[illegible] tuloja. Konsulaatti myöntää [illegible] kaikista maailmassa myön[illegible] Suomen viisumeista. Pietarin [illegible]aatti on Suomen suurin edus[illegible]ailla ja suurin diplomaattinen [illegible] Pietarin kaupungissa.

[illegible]suli Kauko Jämsén ei kuiten[illegible] muuttanut uuteen rakennukseen, [illegible]en valtio säilyttää Tshaikov-

skogo-kadulla olevan talon virallisena residenssinään.

Matkalla testattiin IL:n osaamista

Suomen työministeriö on rahoittanut jo usean vuoden inkeriläisjärjestöjen tarjoamaa matkailupalveluiden kehittämistä projektipäällikkö Tarja Rantalan vetämän projektin muodossa. Lokakuussa oli tullut aika testata mitä on opittu ja mitä meillä osataan.

17.–19. lokakuuta työministeriön organisoima 27 hengen ryhmä tutustui projektiin. Ryhmään kuului matkatoimistojen omistajia, Laurea-ammattikorkeakoulun matkailualan opettajia ja opiskelijoita, YLE:n tv-porukka sekä inkerinsuomalaisten kanssa yhteistyössä olevia eri tahojen edustajia. IL:ssa matkailupalveluista vastaavan Nina Miroshnikovan laatima ohjelma alkoi tervetuliaisillalla Hatsinan suomalaisessa monitoimikeskuksessa. Ruoka ja juoma maistui kaikille ja elävä musiikki kohotti mielialaa.

Seuraavana päivänä matkustettiin keski-Inkerissä reitillä Hatsina-Skuoritsa-Tyrö. Skuoritsassa meni erittäin hyvin, siellä saatiin tavata paitsi verratonta Lilja Stepanovaa myös Tervolan Maria-kodin idean "isää" pastori Juhani Kopposelaa ja vanhassa kirkossa sen uudistamissuunnitelman tekijää arkkitehti Wesamaa. Vilkas päivä päättyi Kikkerissä Villa Inkerin järjestämään illalliseen saunoineen. Paikan päällä vieraita tervehtivät puheenjohtaja Raija Juvonen ja projektipäällikkö Pentti Kärki.

Tiistaipäivänä ryhmä tutustui Kelttoon ja Levashovoon. Ryhmä majoittui Hatsinan lähellä Orbita-hotellissa, joka oli muuten siisti, mutta aulaa remontoitiin - tämä koetteli myös suomalaisten matkailijoiden kestävyyttä ja huumorintajua. Matkaoppaina toimivat Aili Andrijenko

ja Wladimir Kokko. Epäilemättä suomalaiset matkanjärjestäjät ovat nyt saaneet monenlaisia Inkeri-matkojen vinkkejä ja Inkerin Liitto on läpäissyt kokeen.

Inkerin nimipäivän merkeissä Yhteistyön Vaasan ulottuvuus

Muutama vuosi sitten toteuttaessaan hankkeitansa Leningradin alueella Pohjanmaan TE-keskuksen projektipäällikkö, vaasalainen Matti Närhi huomasi, että inkerinsuomalaisista on hyötyä: he toimivat tulkkeina, järjestävät tapaamisia, yhteistyökumppaneita jne. Näin hän tapasi IL:ssa vaikuttavat Eero Pellisen ja Valeri Koivasen. Vähitellen kävi ilmi, että inkeriläisten asiat kiinnostavat Vaasan kaupungissa monia ja näin yhteistyö pääsi alkamaan.

7.–10. lokakuuta iso inkeriläisporukka, Seulaskoin piirin hallinnon edustajia sekä Kuismalan musikkikoulun loistava tyttövarieteeyhtye kävivät Vaasassa. Edustavaan inkeriläisdelegaatioon kuuluivat varapuheenjohtaja Wladimir Kokko, IL:n Pietarin osaston puheenjohtaja Eero Pellinen, IL:n työllistämiskeskuksen johtaja Natalja Troshina seka Olga Konkovan johtama Pietarin inkerinsuomalaisten kuoro. Lyhyen matkan aikana ehdittiin paljon, kuoro mm. esiintyi kolmesti Variskan koulussa, joka 8.10. Inkerin nimipäivän tuntumassa piti isot inkeriläinsuomalaisten juhlat. Puheenvuoronsa juhlissa pitivät mm. Vaasan kaupunginjohtaja Markku Lumio ja kansanedustaja Kimmo Kiljunen.

"Inkeriläisbyrokraatit" kävivät jälleen neuvotteluja TE-keskuksessa mahdollisista sesonkityöpaikoista ja Suomi-Venäjä -seuran kanssa keskusteltiin yhteistyöstä humanitaarisen avun alalla. Inkerin Liitto jatkaa välittäjätoimintaa yhteistyössä Vaasan kaupungin ja Seulaskoin piirin välillä. Inkerin Liitolle todennäköisesti

avautuukin uusi Vaasan yhteistyöulottuvuus, jolle on jo luotu vahva pohja.

Monipuolisen ohjelman inkeriläisvaltuustolle olivat järjestäneet ja varoja matkakuluihin hankkineet Variskan koulu ja henkilökohtaisesti Vaasan valtuuston 1. varapuhemies Raimo Rauhala.

Kansanjuhlat Toksovan kirkon tontilla

Tänä vuonna kävi niin, että Inkerin Liiton johtomiehet olivat matkoilla Inkerin nimipäivän aikana, joten myöhästyneet kansanjuhlat pidettiin vasta 30. lokakuuta Toksovan kirkon tontilla. Iltapäivän tapahtumiin kuuluivat saappaanheittokilpailut ja Olga Konkovan vetämä kulttuuripainotteinen ohjelma. 12 parasta saappaanheittäjää palkittiin kunniakirjalla. Yhdessä laulettiin ja opeteltiin tanhuja sekä nautittiin kahvista seurakuntatalolla. Juhlaväkeä ei ollut paljon, mutta paikalle saapuneet (joukossa mm. puheenjohtaja A. Kirjanen, puheenjohtaja Eero Pellinen ja neuvoston jäsen Antti Syrov) näyttivät lopussa tyytyväisiltä.

Levashovossa uusi muistomerkki

Pietarista pohjoiseen noin 15 kilometrin päässä oleva Levashovon autio on Inkerinmaan surullisimpia paikkoja. Täällä suhteellisen pienellä aidatulla tontilla teloitettiin 1930–50-luvulla poliittisen terrorin uhreja. KGB:sta saatujen tietojen mukaan Levashovon autiolla kuulan niskaansa sai yli 40 000 ihmistä, joista yli 38 000 murhattiin verisimpinä vuosina 1937–38. Pienen museon seinässä on lista, jossa on lueteltu kaikki NKVD:n keksimät kuolemantuomion "syyt", joiden joukossa on mm. "vallankumouksenvastainen ajattelutapa", "vakoilun

[illegible] kansanvihollisen perheenjä- [illegible]

[illegible]-kansalaisjärjestön ansiosta [illegible] alussa Levashovon autiosta [illegible] muistomerkki. Omaisistaan tietä- [illegible] tavalliset ihmiset pystyttivät [illegible] ristit menehtyneiden nimiin ja [illegible] pieneen kansanmuseoon. [illegible] alkoivat suunnitella suurempia [illegible] nyttömästi teloitettujen maan- [illegible] muistoksi. Aarre Kuukaupin [illegible] vaatimaton, ristinmuotoinen [illegible] muistomerkki pystytettiin en- [illegible] joukossa. 22. lokakuuta 2004 [illegible] paljastettiin uusi graniittinen [illegible] Stalinin vainovuosina menehty- [illegible] suomalaisten muistoksi.

[illegible] taivas itki sadepisaroita sa- [illegible] päälle. Oli kylmä ja puihin [illegible] kilvistä väkeä katsoivat "[illegible]hollisiksi" julistettujen silmät... [illegible]kin paljastamiseen omistettut- [illegible] [illegible]palvelusta johti piispa Aarre [illegible]. Puheenvuorossaan hän mai- [illegible] [illegible] tuhansia nimettömiä uhreja, [illegible] Levashovossa murhatun Pekka [illegible] [illegible] J. S. Laurikkalan tultua kar- [illegible] toimi Inkerin kirkon konsistorion [illegible] johtajana 1930-luvulla.

[illegible] Svirskin suunnittelema [illegible]rkki on etuvinoon leikattu gra- [illegible]. jonka kaltevaan pintaan on [illegible] risti. Kiven sivulla lukee mm. "[illegible] [illegible] Herra: Tule, henki, neljästä [illegible] ja puhalla näihin surmattuihin, [illegible] [illegible] tulisivat eläviksi" (Hes.37:5). [illegible] juurelle laskettiin seppeleitä [illegible] puheenvuorojen saattelemana.

[illegible] muistomerkin pystyttämisen [illegible]ijana toimivat parisen vuotta [illegible] [illegible] Kukkosen Suomessa asuva [illegible]inen suku sekä Inkeriläisten [illegible]säätiö. Idea on saanut virallista [illegible] [illegible]kerin kirkolta, Suomen Inkeri- [illegible] ja Ruotsin Inkeri-liitolta. Avatulle

tilille rahaa tuli myös monilta yksityisihmisiltä. Varojansa siirtäneet sekä kaikki omaisensa menettäneet inkerinsuomalaiset voivat olla tyytyväisiä, sillä meillä kaikilla on nyt Inkerissä paikka, jonne voimme viedä palavan kynttilän syyttömien uhrien muistoksi.

Smolna rakentamassa suhteita

Tilastojen mukaan noin 13 % Pietarin väestöstä eli puoli miljoona ihmistä ei ole venäläisiä. Jokainen paikallisista vähemmistökansallisuusryhmistä on suhteellisen hyvin järjestäytynyt. Kaupungin johdossa ei ole kuitenkaan ollut mitään elintä tai virkailijaa, joka hoitaisi suhteita näihin vähemmistöyhdistyksiin. Toisin sanoen ei-venäläisten elämä ei ole kaupungin johtoa kiinnostanut. Tilanne muuttunee lähiaikoina.

Perjantaina 29. lokakuuta kuvernööri Valentina Matvijenko piti Smolnassa kokouksen vähemmistökansallisuuksien edustajien kanssa. Kokoukseen osallistui Inkerin Liiton puheenjohtaja Aleksanteri Kirjanen, joka kertoi keskustellun kahdesta asiasta, eli kansallisuusyhdistyksien konsultaatiokomitean perustamisesta Smolnan yhteyteen ja tilojen myöntämisestä "Kansalliskulttuurien talolle", josta Inkeri-lehtemme kirjoitti viime numerossa. Kaupunki haluaa kuitenkin rakentaa suhteita nimenomaan kansallis-kulttuurisiin autonomioihin, jotka Venäjän lain mukaan ovat kansallisvähemmistöjen virallisia edustajia. Tämä tarkoittaa sitä, että yhteistyökumppani kaupungille ei tulle Inkerin Liitosta vaan "inkerinsuomalaisten kansallis-kulttuurisesta autonomiasta". Meillä on hyvissä ajoin sellainenkin perustettu, ja presidenttinä toimii samainen Aleksanteri Kirjanen.

Wladimir Kokko
Pietari

RESEPTINURKKAUS

Mirja Ihon arkistojen kätköistä on löytynyt vuonna 1974 paperille kirjattu kaalipiirakan ohje, kirjurina isänsä Aapo Iho vaimonsa Ainon ohjeen mukaan.

Kaalipiirakka

Kuori:
vettä 3 dl
maitoa 2 dl
hiivaa pikkupala
hiukan hienoa sokeria
suolaa
yksi kananmuna

Tavallinen vehnätaikina, johon pannaan vähän enemmän rasvaa (voita).

Täyte:
Kaalista (kerästä) poistetaan päällyslehdet / ne likaiset/. Kaalin kanta myös poistetaan. Kaali hakataan hienoksi. / Jos on erikoinen "kaalirauta", niin hyvä! Muutenhan se käy vaikka veitsellä./

Valurautapadan pohjalle pannaan hiukan vettä ja siihen kaadetaan se hienonnettu kaali. Pata asetetaan miedolle tulelle ja saa se siinä kypsyä / pehmetä / n. 10 min. On liikuteltava sen verran, ettei kaalit pala pohjaan. Kantta ei saa panna tiiviiksi päälle, että kaalin liiat hajut poistuvat, siis ei kantta päälle. Ja suolaakaan ei pitä unohtaa, vaan maun mukaan sitäkin siinä liikuteltaessa. Pari ruokalusikallista hienoa sokeria joukkoon. Ja voita n. 100–200 grammaa.

Taikina käsitellään kaulimella, pannaan pellille ja sitten levitetään tälle kaulitulle ja pellille levitetylle kuorelle se hienoksi hakattu, kysytetty kaali. Koska piirakasta tulee umpinainen, on sitä kuorta varattava pellille niin paljon, että ne ulommat reunat ylettyvät peittämään sen kaaliseoksen. Kun ne on siefästi paineltu kiinni hyppysin, työnnetään pelti uuniin. Huom! Peltiä on käsiteltävä voisulalla, ennen kuin se kuori asetetaan. Ja sitten: piirakkaa ei tarvitse nostattaa. Mutta ennen uuniin asettamista on se päällys voideltava kananmunalla, särjetyllä tietenkin ja tuoreella.

Kun kypsynyt / paistunut / piirakkapelti otetaan uunista, voidellaan se päällys voisulalla / sulalla voilla / ja voitelemiseen käytetään mieluummin pehmeätä maalipensseliä.

Päälle levitetään voipaperi, paperin päälle liina / pyyhe, puhdas tietenkin / ja sen päälle jotain pehmeätä lämmintä, esim. kevyttä tyynyä, shaalia tms. Ja sitten se saa jäähtyä kuohkeaksi ja maukkaaksi.

Parasta on, että lapset eivät tottuisi ollenkaan tälle herkulle. Jos ne pääsevät, makuun tutustumaan, niin aina saa olla leipomassa ja paistamassa. Siis lapset pois koko tienoolta piirakan aikoina.

Joulu jo meni, mutta loppiaisena syödään kinkun rippeet hernesopassa ja kaveriksi käy vaikkapa...

Ullan tulinen sinappi

100 g sinappijauhetta
1 kkp sokeria
1 kukkurainen rkl perunajauhoa
1 muna (arvatenkin kanan)
1 kkp kermamaitoa
1 kkp etikkakurkkulientä
– kelpaa etikkakin

Muut aineet paitsi etikka paksupohjaiseen kattilaan ja kattila tulelle. Hämmennetään, kunnes sakenee. Ottaa helposti pohjaan.

Nostetaan pois ja hämmennetään 10 minuuttia, sekoitetaan etikka mukaan.

Mirja Iho

Suomen Inkeri-liitto ry:n syyskokous 21.11.2004

[illegible] Inkeri-liitto ry:n syyskokous [illegible] 21.11.2004 Inkerikodissa [illegible]olla Helsingin Käpylässä. Ko[illegible] keskusteltiin mm. vuoden 2005 [illegible] ja jäsenmaksun suuruudesta ja [illegible] Viestin tilausmaksuista. Liit[illegible] ja jäsenmaksut pysyvät ennallaan, [illegible] tilausmaksu nousee Suomessa [illegible] oltuaan ainakin koko euroja [illegible] käytetyn ajan paikallaan 25 [illegible] Ruotsissa hinta tulee olemaan [illegible], muissa maissa 36 euroa tai [illegible] kruunua.

[illegible] esitettiin ja vahvistettiin halli[illegible] toimintasuunnitelmaksi ja [illegible]oksi vuodelle 2005, valittiin yh[illegible] toimihenkilöt ja tilintarkastajat [illegible] päätettiin kokousten koollekutsu[illegible].

[illegible]johtajaksi vuodelle 2005 valit[illegible] Iho. Hallituksen erovuoroiset [illegible] jäsenet Viktor Hyyrönen, Keijo Korkka ja Irja Pelkonen valittiin uudelleen tehtäviinsä. Erovuorossa ollut hallituksen varajäsen Annikki Kelo valittiin niin ikään uudelleen. Kaikkien edellä mainittujen hallituksen jäsenten toimikausi on vv. 2005–2007. Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin Yrjö Luukkonen ja Annakaisa Mörttinen, varalle Lilja Kurppa ja Kerttu Susi.

Päätettiin, että vuoden 2005 kevät- ja syyskokoukset pidetään Inkerikodissa ja kutsu niihin julkaistaan Inkeriläisten Viestissä perinteiseen tapaan sääntöjen edellyttämänä ajankohtana. Lisäksi sihteeri lähettää kirjallisen kutsun kaikille niille jäsenjärjestöjen puheenjohtajille, jotka ovat ilmoittaneet yhteystietonsa liitolle.

Vuoden 2005 kesäjuhlat päätettiin pitää 9.–10.7.2005. Tarkemmat tiedot julkaistaan aikanaan Inkeriläisten Viestissä.

Katri Einamo

Tapahtuma-kalenteri

Turun seudun Inkeri-seuran tapahtumia

20.2.2005 kevätkokous
28.3.2005 pääsiäisjuhla
15.5.2005 helluntaijuhla
2.10.2005 syyskokous
ja Mikkelin-päivän juhla
5.11.2005 pyhäinpäivän kunniakäynti
Turun hautausmaalla
Inkeriläisten muistomerkillä klo
12.00 ja sen jälkeen kahvi- ja
ohjelmatilaisuus kirkolla
26.12.2005 joulujuhla

Tapahtumat kello 14.00 alkaen.

Varissuon kirkko
Kousankatu 6

Besseda-hetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13.00 Irma Kapasen vetäminä. Tervetuloa viettämään teehetkeä vapaan keskustelun merkeissä.

Hallitus kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 16.30 Palvelupisteessä, Uudenmaankatu 1. Jos teillä on asioita, joita haluaisitte hallituksen käsittelevän, ottakaa yhteyttä hallituksen jäseniin tai Palvelupisteeseen.

Hyvinkään Inkeri-kerho kokoontuu

2.1.2005
6.2.2005
6.3.2005
3.4.2005

Kokoukset kello 14.00 alkaen.

Seurakunnan aulakahvio
Hämeenkatu 16

Lahden kokousajat muuttuvat

Kokoukset tammikuusta alkaen klo 15.00.

Inkerikuoron harjoitukset

keskiviikkoisin klo 16.45–18.30

Inkerikoti
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Kuoroa johtaa Julia Hyyrönen.
Uusia laulajia toivotaan kuoron riveihin kaikkiin ääniin.

Seukot Inkerikodissa vuonna 2005

Aloitamme kokoontumisemme torstaina **20.1.** klo 13.00. Seuraavat kahvi- ja tarinatuokiomme torstaina **17.2.** ja **17.3.** klo 13.00.

Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
00610 HELSINKI

Tervetuloa joukkoomme!

Tiedustelut: Pirkko Huurto
puh. (09) 783 391

Levitä Inkeri-tietoa.

Kirjallisuutta

Arvo Survo
Itku Inkerille, 17 €
Aapo Iho
Hietajyvä, 3,50 €
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta, 2,50 €
Ella Ojala
Pitkä kotimatka, 14 €
Pelastunut albumi, 22 €
Ensimmäinen kevät, 16 €
Ella Ojala
Sananlaskuja ja tarinoita, 8 €
Aleksander Störgren
Mutkainen tie vapauteen, 10 €
Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki 1940-luvulla, 25 €
Pekka Nevalainen - Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri-historia, kansa, kulttuuri, 50,50 €
Heikki Seppänen
Etelän tien kulkija - Vilho Helanen, 25 €
Maria Ripatti
Elämä yhden kortin varassa, 16,50 €
Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha 5 €
Kalavalaseuran vsk 69-70
Inkerin teillä, 11,50 €
Maria Luukan laulut ja loitsut, 6,50 €
E. Pärnänen
Antti Kivekäs I-II, 9 €
Mikko Savolainen
Inkerinmaa, 33,50 €
Aatu Savolainen
Suomalainen sissisodassa, 15 €
Lars Krifors
Oli onnistuttava, 15 €
Juho Häkkinen
Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan, I-II 15 €
Sverigesingermanländarnas historia
24 €
Lassi Saressalo
Inkeri, 3,5 €
Jouko Sihvo
Inkerin kansan 60 kohtalonvuotta, 24 €
Albert Pettinen
Lauluja koululaisille, 4 €
Albert Pettinen
Lauluja sekakuorolle, 6 €
Lauri Santtu
Murrejuttuja, 2,50 €
Lilja Kuivanen Toim.
Inkerin vuotuisjuhlat 2003, 20 €
Tapani Nokkala
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Inkerikuoron uusi
Minä tyttö -CD 10 €
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym, 2,50 €
Kasetteja
Arvo Survo
Omall maall, 9 €
Karttoja
Inkerin kartta
vuodelta 1933, 12 €
Inkerin uusi kartta
vuodelta 1992, 10 €
Kylä- ja tiekartta
Keski-Inkeri, vuodelta 1993, 10 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia) + salko marmorijalustalla 18,50 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteria) + salko marmorialustalla 15 €
Inkerin pöytälippu
(polyesteriä), 8 €
Inkerin pöytälippu
(satiinia), 10 €
Adressi
surunvalitteluun, 7 €
Tilaukset Inkerikoti

Saatavana Inkerin kulttuuriseurasta
puh. 09 - 2733 225
UUTUUS: Inkerin satulipas **(Miettinen, Uusma)** 25 €
Flink, Toivo & Mäkilä, Eeva. Inkerin lasten oppikirja. 7,50 €
Kalevala. Suomeksi ja venäjäksi. Käännös A. Hiiri & E. Kiuru. 23 €
Miettinen, Helena. Kohtalontie. Kertomus inkeriläisen opettajan elämäntaipaleesta Inkerinmaalta Ruotsiin ja paluusta Neuvostoliittoon. 7.5 €
Miettinen & Joganson. Petettyjen toiveiden maa. Arator. 15 €
Monahof, Ania. Kärsimyksen pyhät kyyneleet. 13 €.
Mutanen, Pekka. Vaiennetut sotilaat. 12 €.
Ojala, Ella. Sananlaskuja, tarinoita ja mielleyhtymiä 10 €
E. Pärnänen. Antti Kivekäs I - II 9 €
Sava, Inkeri & Miettinen, Helena. Liljan kuva kutsuu. Tarina Neuvostoliittoon kadonneesta ja löytyneestä suvusta. 15 €
Inkeriläistä kansanmusiikkia
Röntyskät. Piirileikkilauluja Inkerinmaalta 7.5 €